

የተሰጠህ ሁን

የቱንም ያህል ዋጋ ቢያስከፍልህም
የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ

የብሉይ ኪዳን ማብራሪያ
ሩት/አስቴር

ዋረን ዌንደል ዌርዝቢ

Copyright © 1995, 2011 by SIM, Addis Ababa, Ethiopia.

Originally published in English under the title of:-

BE COMMITTED © 1980 by Warren W. Wiersbe

David C. Cook, 4050 Lee Vance View, Colorado Springs, Colorado 80918 U.S.A. All rights reserved.

መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት ያደረጉ መጻሕፍት
የኤስ ኣይ ኤም ሥነ ጽሑፍ

ማውጫ

ትልቁ አሳብ፡- የተሰጠህ ሁን ለሚለው መግቢያ በኬን ባውፍ የተጻፈ መግቢያ አንድ መልእክት ከደራሲው

መጽሐፈ ሩት

መቅደም

1. ማምለጥ አትችልም (ሩት 1)
2. የእነዚህ ሁሉ ታላቅ (ሩት 2)
3. የዕኩለ ሌሊቱ ስብሰባ (ሩት 3)
4. ፍቅር መንገድ ያገኛል (ሩት 4)

ከመጽሐፈ ሩት የተገኙ ትምህርቶች

መጽሐፈ አስቴር

መቅደም

5. ንግሥቲቱ ችኢይሆንም! አ አለች (አስቴር 1)
6. አዲሲቷ ንግሥት (አስቴር 2)
7. የጥንት ጠላት በአዲስ ስም (አስቴር 3)
8. የውሳኔ ቀን (አስቴር 4)
9. አንድ ቀን በጠቅላይ ሚኒስትሩ ሕይወት ውስጥ (አስቴር 5)
10. የማስጠንቀቂያ ምልክቶች (አስቴር 6)
11. የጭምብሉ መውለቅ (አስቴር 7)
12. ከተጠቂነት ወደ አጥቂነት (አስቴር 8)
13. እግዚአብሔር የተሰፋ ቃሉን ያከብራል (አስቴር 9-10)

ማስታወሻዎች

ትልቁ አሳብ

የተሰጠህ ሁን ለሚለው መጽሐፍ

በኬን ባውፍ የተሰጠ መግቢያ

በአንድ ወቅት በአንድ መኪና ላይ ችችሕይወት (ኑሮ) ከባድ ነው እናም ትምታለህአክ የሚል ጽሑፍ የተለጠፈበት አነበብሁኝ። መጀመሪያ ላይ ሳየው ይህ በዕድል ከማመን የሚወጣና የሚያስጨንቅ አባባል ነው ብዬ አሰብሁኝ፤ ጠለቅ ብዬ ሳስበው፤ እውነት መሆኑ ገባኝ፡- ሕይወት (ኑሮ) ከባድ ነው ደግሞም አጭር ነው። በ ርግጥ፤ ሕይወት መልካም ጊዜዎች የለውም ማለትም አይደለም፤ ነገር ግን ነዚያ መልካም ጊዜዎች ረጅም ዕድሜ ያላቸው አይመስሉም። አብዛኛው የሕይወት «ነገር» የፋክክር ውሳኔዎችን ና መከራዎችን ይዞ የተቋቋመ ዙሪያ ጥምጥም የዞረ ሲያዩት ዘላለም የሚቆይ ይመስላል። በ ነዚህ አስቸጋሪ ሁኔታዎች ወቅት የሚያጋጥመን ላቁ ፈተና የቀለለውን መንገድን ንውሰድ የሚለው አማራጭ ነው።

ትንሽ ልጅ ሆኜ አስ ውሳለሁ፤ አንዲት በባትሪ ድንጋይ የሚሠራ የመጫወቻ መኪና ነበረችኝ፤ መኪናዋ ስብስብ ያሉ ጎሽከርካሪ ጎማዎች ነበሯትና የተሽከረከረች ሄዳ ከግድግዳ ጋር በምትጋጭበት ጊዜ፤ ጎማዎቹ ከአደናቃፊው ግድግዳ ንድትመለስ ያደርጓትና መኪናዋ አቅጣጫን ቀይራ መሽከርከሯን ትቀጥላለች። የሕይወት ላቁ ፈተናም ንደዚሁ ነው። ዕንቅፋቶች በሚያጋጥሙን ጊዜ፤ ቀላሉን የማምለጫውን መንገድ ያለ ተግዳሮት ያለበትን መንገድ ንወስዳለን። ያ መንገድ አንዳንድ ጊዜ ተስፋ በመቀረጥ ምክንያት ጆቻችንን ስክናወራጭ ሊያደርገን ይችላል። በሌላ ጊዜ ደግሞ፤ ግብረ ገብ በሌለው ነውረኛ መንገድ ርምጃ ንድንወስድ ይፈትነን ይሆናል፤ ወይም ደግሞ የፍላጎ ችንን ውጤት ናግኝ ንጂ የመጣ ይምጣ ብለን የሚያስከትልብን ስብብ ኅላፊነቱን ለመቀበል ንዚጋጅ ይሆናል።

አንተ አሁን በማንኛውም አስቸጋሪ ሁኔ ውስጥ ልትሆን ትችላለህ፤ በመ ገሥም ፋን ፣ ያለ ጥርጥር ቀላሉን የማምለጫ መንገድ ለመምረጥ ተፈትነህ ይሆናል። ሩት ና አስቴር በዚህ ዓይነት ሁኔ ውስጥ ነበሩ፤ የ ነዚህ ሁለት ሴቶች ገጠመኞች አስቸጋሪ ሁኔ ዎች ብቻ አልነበሩም፤ ነገር ግን በ ምነት በጸኑ ጊዜ፤ የ ግዚአብሔር ጸጋ ሙላትንም አይተውበ ል።

በመጽሐፈ ሩት በመጀመሪያዎቹ የመክፈቻ ጥቅሶች ላይ የሩት ባል በመሞቱ ብቸኛ ንደ ነበረች ልናውቅ ንችላለን። ምን ያህል ተስፋ ንደ ቈረጠች ሙሉ በሙሉ መረዳት ንችል ዘንድ፤ በጥንቱ የምሥራቁ ዓለም የነበረውን ባህል ስንመለከት አንዲት ሴት መበለት ሆና ቀረች ማለት ዋስትና የሌላት - ምግብና መጠለያ የሚሰጣት ንደ ሌላት፤ ከአደጋ የሚከላከላትም ምንም ንደሌላት መና ቀር ንደምትሆን ከዘመኑ ሁኔ መረዳትና ማወቅ ይኖርብናል። ለሩት አንድ አስፈላጊ ውሳኔ ከፊቷ ነበራት፡- አማቷን፤ ኑ ሚንን ት ፤ ወደ ትውልድ አገሯ ሄዳ ንደ ገና ባል አግብ ኑሮዋን ንደ አዲስ መጀመር፤ ወይም ደግሞ ከአማቷ ጋር ቀር ፤ ብቸኛ (ያለ ባል) ሆና፤ መኖር ምርጫ ማድረግ ነበረባት። ሁለተኛውን አማራጭ ከወሰደች ምናልባት ቀሪውን ሕይወቷ ድሀ ሆኖ መኖር ይኖርባ ል ማለት ነው። በአ ምርዋ ውስጥ የትኛው አማራጭ ይመላለስ ንደ ነበረ ኛ ፍጹም ማወቅ አንችልም፤ ነገር ግን የቀለለውን የማምለጫ መንገድ ንድትመርጥ ብትፈተን ኖሮ፤ ፈተናው ዘላቂነት አይኖረውም ነበር። ለኑ ሚን ምን ንዳለቻት አንብብ፡-

ሩት ግን ንዲህ አለች፤ «ተለይቼሽ ንድቀር ወይም ንድመለስ አትለማመጭኝ፤ ወደምትሄጂበት ሄዳለሁ፤ በምትኖሪበትም ኖራለሁ፤ ሕዝብሽ ሕዝቤ፤ አምላክሽ አምላኬ ይሆናል። በምትሞቺበት ሞ ለሁ፤ ዚያው ቀበራለሁ።

(ሩት 1:16-17 አ.መ.ት)

ይገርማል! ኔ መስጠት የምለው ንግዲህ ይህንን ነው። ሩት

አማቷን ጥላ መሄድ አልፈለገችም፤ የፈለገው ነገር ይምጣ ከ ርሷ ጋር መሆን ፈለገች። ሩት በኑ ሚን አምላክ ውነተኛውና ሕያው የ ስራ-ኤል አምላክ - መነች፤ ናም ቀላሉን መንገድ የመውሰዱን ፈተና በ ምነት ተቋቋመችው። ቀሪ ሪኳን በም ነበበት ጊዜ፤ ግዚአብሔር የሩትን ምነት በአንድ ላቅ መንገድ ንዳክበረላት ንዳትስት ተጠንቀቅ፡- ግዚአብሔር ለሩት ቦዴዝ የተባለ ሌላ ባል ብቻ አልሰጣትም፤ ነገር ግን በተጨማሪም የንጉሥ ዳዊት ቅድመ አያት ንድትሆን አደረጋት፤ ከዚህም አልፎ በኢየሱስ ክርስቶስ የዘር ሐረግ ውስጥ ጨመራት። (ማቴ. 1:5-6ን ተመልከት።)

የአስቴር ተሞክሮ በጣም ልዩ ነበረ። አስቴር ገና ትንሽ ልጅ ያለች የሙት ልጅ በመሆኗ ያደገችው በአጎቷ ልጅ በመርዶክዮስ አሳዳጊነት ነበር፤ አስገራሚ በሆኑ ክንዋኔዎች ውስጥ ያለፈች ሳለ (ሙሉውን ማብራሪያ ለማግኘት መጽሐፈ አስቴርን ማንበብ ይኖርብሃል)፤ የፋርስ ንጉሥ አርጤክስስን ገባለች - ይህ ሰው በሠለጠነው ዓለም ላይ ጅግ ባለ ሥልጣን የነበረ ሰው ነው። ሪ ኩ ንደሚያብራራው የአርጤክስስ ዋና አማካሪ የነበረው ሰውዬ በመላው ፋርስ የነበሩትን አይሁዳውያን ለመግደል አሢሮ ንደ ነበር ለማወቅ ንችላለን። መርዶክዮስ ሤራውን ያጋልጥና ንጉሡ ምሕረት ያወርድ ዘንድ አስቴር ንድትጠይቅ ይማጸና ል። ሆኖም ግን፤ አንድ ችግር ነበረ፡- በፋርስ ሕግ መሠረት፤ ንጉሡ ሳይፈቅድ ማንም ሰው፤ ንግሥቲቱም ብትሆን፤ ንጉሡ ፊት መቅረብ አይቻልም። ሳይጠራ ወደ ንጉሡ ሊቀርብ የሞከረ ሰው፤ ወንድም ሆነ ሴት ይገደላል።

አስቴርም፤ ንደ ሩት፤ ከባድ ውሳኔ አጋጠማት። የ ራሷን ጥቅም በሚጠብቅ መልኩ የቀለለውን የመውጫ መንገድ መምረጥ፤ ወይም ለሕዝቧ ስትል የገዛ ሕይወቷን አሳልፋ አደጋ ውስጥ ማኖር ነበረባት። ይህ ውሳኔ ለ ርሷ ምን ያህል ከባድ ንደ ነበረ መገመት ትችላለህ? የፋርስ ንግሥት ንደ መሆኗ መጠን፤ አስቴር ዓለም በ ጅዋ ውስጥ ነበረች። ሁሉም ነገር ተሟልቶላት ነበር። ከብዙ ጸሎት ና ጾም በኋላ፤ ለመርዶክዮስ ንዲህ

አለችው፡-

ነገሩ ምንም ንኳ ከሕግ ውጭ ቢሆንም፤ ከጠፋሁም
ልጥፋ፡፡ ወደ ንጉሡ ዘንድ ሄዳለሁ፤ (አስቴር 4:16)

ይህ አባባል ደስ ይለኛል! አስቴር ውበትም ድፍረትም ነበራት፤
ከሁሉም ቁምነገሯ፤ ሀብቷንም፤ ሥልጣኗንም፤ ሕይወቷንም
ሳይቀር ለ ግዚአብሔር ላቅ ዓላማ ለመሠዋት ፈቃደኛ ነበረች፡፡
ኔ መሰጠት የምለው ይኸንን ነው!

አለመ ደል ሆነና፤ በአሁኑ ዘመን መሰጠት ምብዛም የሚገኝ
የጸጋ ስጦ አይደለም፡፡ ከባድ ውሳኔ ወይም የሕይወት ተግዳሮት
በሚያጋጥምበት ጊዜ፤ ቀላሉን መንገድ ለመያዝ ጅግ የሚቀና
ይሆናል፡፡ ሆኖም ግን ንደ ክርስቶስ ተከ ዮች፤ ግዚአብሔር
በባሕርይ ና በተስፋ ቃሉ ላይ ተማምነን የተሰጠን ሰዎች
ንድንሆን ይፈልጋል፤ ይህ ደግሞ ምነትን የሚጠይቅ ጉዳይ
ነው፡፡ ብዙ ጊዜ የ ግዚአብሔር መንገድ የከበረ መንገድ ነው፤
ይህም የሆነበት ምክንያት፤ ባሕርያችንን የሚቀርጸው
ምነ ችንንም የሚያጎለብተው በዚሁ መንገድ ስለሆነ ነው፡፡ ነገር
ግን ለ ግዚአብሔር የተሸጥህ ና ለፈቃዱ ሙሉ በሙሉ የተሰጠህ
ለመሆን የምትሻ ከሆነ፤ በግልህ የሚያስከፍልህ ዋጋ ምንም ይሁን
ምን፤ ርሱ አንተን ለሚያጠራበት ሂደት ራስህን ማስረከብ
አለብህ፡፡ ከሩት ና ከአስቴር ሕይወት የምንማረው ትምህርት
ይህንን ነው - የ ምነት ሴቶች ስለ ነበሩ፤ ውጤቱ ምንም ይሁን
ምን ከባዱን መንገድ ለመውሰድ ሙሉ ፈቃደኞች ነበሩ፡፡

የዶ/ር ዌርዝቢ ማብራሪያዎች ኔ ለብዙ ዓመት መጋቢ ሆኜ
በቆየሁባቸው ጊዜያት የምሪትና የጥንካሬ ምንጮች ሆነውልኝ
ቆይተዋል፡፡ የተለየ ስል ቸው በዓለማዊ ውቀት ላይ ያደላ
አይደለም፤ ነገር ግን በሥነ መለኮ ዊ ትምህርቱ ጤናማ ነው፡፡
ጥልቀት ያላቸው የ ግዚአብሔር ቃል ውነቶችን ማንም ሊ
ረዳውና ሊተገብረው በሚቻል መንገድ በቀላሉ ያብራራቸዋል፡፡
የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁር ሁን ወይም በክርስቶስ አዲስ አማኝም

ሁን፤ ኔ ከዋረን ጥልቅ አስተዋይነት ንደ ተጠቀምሁኝ አንተም
ንዲሁ ትጠቀማለህ ብዬ አምናለሁ። መጽሐፍ ቅዱስህን በአንድ
ጅህ፤ የዶ/ር ዌርዝቢ ማብራሪያ መጽሐፍን ደግሞ በሌላው ጅህ
ይዘህ፤ የ ግዚአብሔርን ቃል ጠሊቅ ውነ ምችን በትክክል
መፍ ትን ና በሕይወት ውስጥ ንዴት መተግበር ንደምትችል
ትማራለህ።

ወዳጄ ሆይ፤ በ ግዚአብሔር ቃል ውነ ምች ውስጥ ኢየሱስ
ክርስቶስን ስለም ገኘው፤ በ ነርሱም ውስጥ ነፃነትንም፤
ሰላምንም፤ ዋስትናውንም፤ ደስ ውንም ስለም ገኝ ደ ና አድርገህ
ጠጣው።

ኬን ባውፍ

የኮስት ሂልስ ኮምዩኒቲ ቸርች መጋቢ

አሊሶ ቪየጆ፤ ካሊፎርኒያ

አንድ መልክት ከደራሲው

ዶ/ር ሩት ኤ. ከር ና ዶ/ር ዎልተር ላይፌልድ፣ «ዳውተርስ ኦፍ ዘ ቸርች» ወይም «ሮበሽሻቋስቋቋ ቂሶ ቋሻስ ሩሻበቄሶሻ» በሚለው መጽሐፋቸው ውስጥ ወደሚከተለው ማጠቃለያ ላይ ሊደርሱ ችለዋል፡-

«አገልግሎት» ማለት «ማገልገል» ነው በሚለው ውሳኔ ላይ ትኩረት ቢሰጠው ኖሮ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለሚነሡት ጥያቄዎች፣ በተለይ ደግሞ ስለ ሴቶች አገልግሎት፣ በተመለከተ ጉዳይ አብዛኛው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔ ይገኝለት ነበረ። ላይ የተሰጠውን ፍች በአ ምሮ ውስጥ ንደ ተያዘ ሆኖ፣ ከሁሉም በላይ ትክክለኛ መልሱ. . . አገልግሎ ዊ ማዕረግ ወይም ሥልጣን የመያዙ ጉዳይ ለወንድም ለሴቱም ሳይሆን፣ ለ ግዚአብሔር ክብር ሲባል ምነት የተሞላበት አገልግሎት ንዲሰጥ ርስ በርስ መበረ ት ነው። (ገጽ 441)

ሩት ና አስቱር ለ ኔ ያደረጉልኝ ይህንን ነው። ለጌ ክብር ሲባል በማደርገው አገልግሎት ማኝ ንድሆን አበርትተውኛል። በ ሪክ ውስጥ ባለ የአንዲት ሰዓት ማመቻመች ና ስክ ማቆምም የሚደርስበት ሁኔ ቀላል ሆኖ ያለ፣ ነዚህ ሁለት አንስ ይ የ ምነት ጀግኖች፣ ምንም ይምጣ ምን፣ ለጌ ና ለ ግዚአብሔር ፈቃድ የተሰጠሁ ንድሆን ይነግሩኛል።

አሁን ነዚህ ምዕራፎች ቢያልቁም፣ ስለ ነዚህ ሁለት ሴቶች ለመጻፍ ውነቱን ለመናገር ብቃት ንዳለኝ አልተሰማኝም። ነገር ግን፣ የጻፍሁት ትክክለኛ ና አጥጋቢ ይሆናል ብዬ አምናለሁ፣ ንዲሁም ደግሞ ነዚህ ምዕራፎች ለጌ ኢየሱስ ክርስቶስ ል ደርገው ላለ የመስጠት ውሳኔህ ንደሚረዱህ ተስፋ አደርጋለሁ።

ዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ.

መጽሐፈ ሩት

መቅድም

በብሉይ ኪዳን ውስጥ በስማቸው ሙሉ መጻሕፍት ያላቸው ሴቶች ሩት ና አስቴር ብቻ ናቸው። መጽሐፈ ሩት ስለ አንዲት አሕዛብ የሆነች ሴት አይሁዳዊ አግብ የመሢሐ ትውልድ ሐረግ ውስጥ ስለ መካተትዋ ይተርክልናል (ማቴ. 1:5)። መጽሐፈ አስቴር ደግሞ አንዲት አይሁዳዊት የሆነች ሴት አሕዛብ የሆነውን ባል አግብ መሢሐ ይወለድ ዘንድ ግዚአብሔር ርሷን ተጠቅሞ የአይሁድን ሕዝብ ስለ ማዳኑ ያስ ውቀናል።

የሩት ሪክ በራብ ጀምሮ በአንድ ሕፃን መወለድ ሲፈጸም፣ የአስቴር ሪክ ግን በፌሽ (በግብጥ) ጀምሮ ከሰባ አምስት ሺህ በላይ በሆኑ ሰዎች ሞት ይፈጸማል። በመጽሐፈ ሩት የ ግዚአብሔር ስም ሃያ አምስት ጊዜ ተጠቅሷል፤ ነገር ግን በመጽሐፈ አስቴር አንድ ጊዜም ንጂ አልተጠራም! ይሁን ንጂ፣ በሁለቱም መጻሕፍት ውስጥ፣ የ ግዚአብሔር ፈቃድ ተፈጽሞአል፤ በችግር ደራሽ የሆነችው የ ግዚአብሔር ጅ በግልጽ ይ ለች።

በዚህ ጥና ችን ውስጥ ነዚህን ሁለት ሴቶች አንድ ላይ የምናቀርባቸው ለምንድን ነው? ምክንያቱም፣ ሁለቱም ከተለያዩ ቦ ና ሁኔ ይምጡ ንጂ፣ ሩት ና አስቴር፣ ሁለቱም፣ የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም የተሰጡ ሰዎች በመሆናቸው ነው። ሩት ለኑ ሚን የሰጠችት መልስ (ሩት 1:16-17) በመጽሐፍ ቅዱስ ከተሰጡት የ ምነት መግለጫዎች ውስጥ ላቁ ነው፤ አስቴር ለመርዶክዮስ የሰጠችው መልስ ደግሞ (አስቴር 4:16) አንዲት ሴት ሕዝቧን ለማዳን ስትል የገዛ ሕይወቷን ለማሳለፍ ፈቃደኛ ንጂ ሆነች ይገልጻል። ሩት ና አስቴር፣ ሁለቱም፣ በዘመናችን ላሉት ክርስቲያኖች፣ ምንም ያህል ዋጋ ያስከፍል፣ ለኢየሱስ ክርስቶስ ና ፈቃዱን ለማድረግ የተሰጡ ንዲሆኑ ጥሪ

ያቸውን ያስተላልፋሉ፡፡

ምነት መጨበጫ ባይኖር ኖሮ ማመን፤ የሚያስከትለው ሰብብ በኖርም መ ዘዝ መሆኑን ደ ና አድርገው ተናግረው ል፡፡ ሩት ና አስቱር ወደዚያ ልዩ ና አስገራሚ ወደ ሆነው ምነት የሚወስደውን መንገድ አመልክተውናል፤ ደግሞም ምሳሌዎቻቸውን ብንከተል አመርቂ ሥራ ልንሠራ ንችላለን፡፡

ለመጽሐፈ - ሩት የሚመክር ዝርዝር ንድፈ - አሳብ

ዋና አሳብ፡- ግዚአብሔር በ ርሱ የሚ መኑትን ሁሉ በደራሺነቱ ይመራልም፤ ይባረካቸዋልም፡፡

ዋና አሳብ የሚገኝበት ጥቅስ፡- ሩት 2:12

I. ንዘን፡- ሩት ስ ለቅስ (ሩት 1)

1. ኑ ሚን ከችግሮ ለመሸሽ ትሞክራለች (ሩት 1:1-5)
2. ኑ ሚን ስሕተቶ ን ለመደባበቅ ትሞክራለች (ሩት 1:6-18)
3. ኑ ሚን በ ግዚአብሔር ላይ ማርራለች (ሩት 1:19-22)

II. አገልግሎት፡- ሩት በሥራ ላይ (ሩት 2)

1. አዲስ ጅምር - ምነት (ሩት 2:1-3)
2. አዲስ ንደኛ - ፍቅር (ሩት 2:4-16)
3. አዲስ ጠባይ - ተስፋ (ሩት 2:17-23)

III. ማስገዛት፡- ሩት በመጠባበቅ ላይ (ሩት 3)

1. ሩት ራሷን ለቦዔዝ አቀረበች (ሩት 3:1-7)
2. ሩት በቦዔዝ ተቀባይነትን አገኘች (ሩት 3:8-15)
3. ሩት ቦዔዝ ስኬንቀሳቀስ ድረስ ጠበቀች (ሩት 3:16-18)

IV. ርካ :- የሩት ሠርግ (ሩት 4)

1. ቦዔዝ ሩትን ደጋት (ሩት 4:1-10)
2. ሕዝቡ ሩትን ባረካት (ሩት 4:11-12)
3. ግዚአብሔር ለቦዔዝ ና ለሩት ወንድ ልጅ ሰጣቸው (ሩት 4:13-22)

ማምለጥ አይቻልም (ሩት 1)

(አንድ ቤተሰብ መጥፎ ውሳኔ ያደርግ ና በልዋጩ ሦስት ሬሳን
ያስከተለ ችግር ይደርስበል)

«**ሊ** ደርስብን ካለው ሁኔ ለማምለጥ የምናደርጋቸው ሙከራዎች ትርፋ ተመልሰን ወደዚያው ማምራት ነው።»

አሜሪካው ደራሲ ራልፍ ዋልዶ ኤመርሰን «ዘ ኮንዳክት አፍ ላይፍ» ወይም «ማሻሻ ሓቂቃሳበሰቃ ቂሶ ላሽሶስ» በሚለው መጽሐፉ ውስጥ የጻፈው ነገር፣ መጽሐፉ በ ተመበት በ1860 (.ኤ.አ) ንደ ነበረው ሁሉ ዛሬም ንዲሁ ውነት ነው።

ግዚአብሔር የመምረጥ ነፃነት ስለ ሰጠን፣ የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ችላ ማለት፣ መከራከር፣ አለመ ዘዝ፣ ልንዋጋውም ንኳ ንችላለን። በመጨረሻ ላይ ግን፣ የ ግዚአብሔር ፈቃድ ያሸንፋል፤ ምክንያቱም፣ «የ ግዚአብሔር ሐሳብ ግን ለዘላለም ይጸናል» (መዝ. 33:11)፣ ንዲሁም፣ «በሰማይ ይላት፣ በምድርም ሕዝቦች የወደደውን ያደርጋል» (ዳን. 4:35)።

ኢዮብ ንዲህ ሲል ጠይቋል፤ ርሱን ተቃውሞ ያለ አንዳች ጉዳት የሄደ ማን ነው?» (ኢዮብ 9:4)። ኢዮብ መልሱን ያውቀዋል ኛም ናውቃለን፡- ማንም። የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ብን ዘዝ፣ በሕይወት ያለው ሁሉ አንድ ላይ ይያያዛል፤ ባን ዘዝ ግን፣ ሁሉም ነገር መፈራረስ ይጀምራል። ይህ ሐቅ ከአቤሜሌክና ከሚስቱ ኑ ሚን በላይ የተብራራበት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የለም።

በሕይወት ውስጥ የሚያጋጥሙንን ችግሮች ና ፈተናዎችን በምናስተናግድበት ጊዜ ሦስት ልናስወግዳቸው የሚገቡን ስሕተቶችን በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ናያለን።

1. አለማመን፡- ከችግሮቻችን ለመሸሽ መሞከር (1:1-5)

ጊዜው፡፡ በ ነዚያ ዘመናት ሕይወት ቀላል አልነበረም፤ ምክንያቱም በመሳፍንት ዘመን፤ «በ ስራ-ኤል ንጉሥ አልነበረም፤ ያንዳንዱ ሰው ለራሱ መልካም መስሎ የ የውን ያደርግ ነበር» (መሳፍ. 17:6፤ ደግሞም 18:1፤ 19:1፤ 21:25ን ተመልከት)፡፡ መጽሐፈ መሳፍንት ስራ-ኤል በ ሪክ ቁልቁል በነበረችበት ዘመን የተጻፈ የ ሪክ መጽሐፍ ነው - የመከፋፈል፤ የጭካኔ፤ የመናፍቅነት፤ የ ርስ በርስ ጦርነት ና የብሔር ውርደት የሰፈነበት ዝርዝር ዘገባ ነው፡፡ በመንፈሳዊ ረገድ፤ ሕይወ ችን መጽሐፈ መሳፍንት የያዛቸውን ነገሮች የያዘ ይመስላል፤ በ ስራ-ኤል ምንም ንጉሥ አልነበረም፤ ኢየሱስ ስከሚመለስ ድረስ ደግሞ ንጉሥ አይኖርም፡፡ ድሮ ስራ-ኤል ንደ ነበረችው፤ ዛሬም የ ግዚአብሔር ሰዎች የሚኖሩት በአለማመን ና በአለመ ዘዝ ዘመን ነው፤ ስለሆነም የ ግዚአብሔርን በረከት ሳያገኙ ቀርተዋል፡፡

በ ስራ-ኤል አስጨናቂ ሪክ ጊዜ ንዲህ የመሰለ ውብ የፍቅር ሪክ መክሰቱ የሚ መን አይመስልም፤ ነገር ግን ዛሬስ ቢሆን ይህ ውነት አይደለምን? ዛሬም ቢሆን በብሔር ና በዓለም አቀፍ ደረጃ ግራ መጋባት፤ ሞራላዊ ውድቀት ና በያይነቱ መከራዎች የገጠሙን ናቸው፤ ሆኖም ግን፤ ይህችን ጠፊ ዓለም ግዚአብሔር ይወድዳል፤ ከ ርሷም ሙሽሪትን ይፈልጋል፡፡ በር ሰ ዜናዎች አስደንጋጭ ነገሮች፤ በጎዳናዎችም አደጋዎች ቢኖሩም ቅሉ፤ ግዚአብሔር ዓለምን ገና ንደሚወድዳት ና የጠፉትን ጢአተኞችንም ደግሞ ሊያድናቸው ንደሚፈልግ ርግጠኞች ልንሆን ንችላለን፡፡ ጊዜው አስጨናቂና ከባድ ቢሆንም ንኳ፤ ኢየሱስ ክርስቶስን ንደ አዳኝህና ጌ ህ ከተቀበልኸው፤ የውብ ፍቅር ሪክ ክፍል ነህ፡፡

መጽሐፈ ሩት የፍቅር ሪክ ንደ ሆነ ሁሉ የመክር ሪክ ደግሞ ነው፡፡ በዚሁ የጨለማ የ ስራ-ኤል ሪክ ወቅት፤ ግዚአብሔር ሙሽሪይቱን ይፈልግ ነበር፤ መክሩንም ይሰበስብ ነበር፡፡ ስራ-ኤላውያን የአለመ ዘዛቸውን መክር ይሰበስቡ ንደ ነበር ርግጠኛ መሆን ይቻላል (ገላ. 6:7)፤ ነገር ግን ደግሞ

ግዚአብሔር በሩት ሕይወት ና በኑ ሚን ሕይወት ውስጥ የመንፈስ ፍሬን ያፈራ ነበር። ዛሬም፤ ጌ መከርን በመፈለግ ላይ ነው፤ ኛንም የሥራው ተካፋዮች ንድንሆን ይጠራናል (ዮሐንስ 4:34-38)። ዛሬ መከሩ የነጣና የደረሰ ነው፤ ሠራተኞቹ ግን ገና ጥቂት ናቸው (ሉቃስ 10:2)።

ቦ ው። ትርጓሜው «የዳቦ ቤት!» ሆኖ ሳለ። በቤተልሔም ራብ መኖሩ ንግዳ ነገር ነው፤ በብሉይ ኪዳን፤ ራብ ብዙ ጊዜ የ ግዚአብሔርን ቅጣት የሚያመለክት ነበር፤ ምክንያቱም፤ ሕዝቡ ጢአት በመሥራታቸው ነበር ቅጣቱን ያወረደባቸው (ዘሌዋ. 26:18-20፤ ዘዳግ. 28:15፤ 23-24)። በመሳፍንት ዘመን፤ ስራኤላውያን በመደጋገም ከ ግዚአብሔር ርቀው በአካባቢያቸው የነበሩትን አረማውያን ጣዖ ት ያመልኩ ነበርና ግዚአብሔር ሊቀጣቸው ፈለገ (መሳፍ. 2:10-19)። በቤተልሔም ውስጥም ቢሆን፤ ጳድቁ በ ጥሑ ምክንያት መሠቃየት ነበረበት።

ውሳኔው። መከራ ወደ ሕይወት ችን በሚመጣ ጊዜ፤ ከሦስት ነገሮች ውስጥ አንዱን ማድረግ ንችላለን፡- መቻል፤ መሸሸ፤ ወይም ርዳ ማግኘት። መከራዎቻችንን መቻል ብቻ ከሆነ የመረጥነው፤ መከራዎቹ ጌቶቻችን ይሆናሉ፤ በዚሁ ጊዜ ኛም አስቸጋሪዎች ና ብሶተኞች ንሆናለን። ከመከራዎቻችን ለመሸሸ የሞከርን ንደ ሆነ፤ ግዚአብሔር በሕይወት ችን በኩል ሊተገብራቸው የሚፈልጋቸውን ዓላማዎች ወይም ውጤቶች ምናልባት ልናጣቸው ንችላለን። ለ ግሮቻችን ርዳ ንድናገኝ ያደረግን ከሆነ ግን፤ ጌቶቻችን መሆናቸው ቀርቶ አገልጋዮቻችን ይሆናሉ፤ ከዚህም በኋላ ግዚአብሔር ነገሮች ሁሉ ለበጎ ና ለክብሩ ንዲሆኑ ያደርጋቸዋል (ሮሜ 8:28)።

አቤሜሌክ ቤቱን ጥሎ መሄድ በወሰነ ጊዜ የተሳሳተ ውሳኔ አደረገ። ይህን ውሳኔ በጣም ስሕተት ንዲሆን ያደረገው ነገር ምን ነበረ?

ርሱ በማየት ንጂ በ ምነት አልተመላለሰም። አብርሃም በተስፋዪቱ አገር ራብ ባጋጠመው ጊዜ ተመሳሳይ ስሕተት ሠራ

(ዘፍጥ. 12:10 ና ተክ ዮቹ ቊጥሮች፡፡) ቀጥሎ የሚያደርገውን ግዚአብሔር ንዲነግረው በመጠበቅ ፈን ፤ ወደ ግብፅ ሸሸና ዛው መከራውን አየ፡፡ የገባንባቸው ሁኔ ዎች ምንም ከባድ ቢሆኑም ንኳ፤ ከሁሉም ደ ና ና ምርጥ የሆነው ቦ በ ግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ መሆን ነው፡፡ ከዳዊት ጋር ንዲህ ማለቱ ቀላል ይሆናል፡- «ምነው የርግብ ክንፍ ቢኖረኝ! «በርሬ በሄድሁና ባረፍሁ ነበር፤» (መዝ. 55:6)፡፡ ነገር ግን፤ የኢሳይያስን 40:31 ተስፋ የ ኛ ማድረጉ ጥበብ ነው፤ ጌ ደግሞ « ንደ ንስር ክንፎች» ንዲሰጠንና በ ምነት በሕይወት ማዕበሎች ላይ ንድንበርር ርሱን መጠበቅ አለብን፡፡ አችግሮችህ መሸሽ አትችልም፡፡

ንዴት ነው በ ምነት የምትመላለሰው? የም የውን፤ የሚሰማህን፤ ወይም የሚያጋጥምህን ቊጥር ውስጥ ሳ ስገባ፤ የ ግዚአብሔርን ተስፋ የ ራስህ በማድረግና የ ግዚአብሔርን ቃል በመ ዘዝ በ ምነት መመላለስ ትችላለህ፡፡ የሚያስፈልገህን ይሰጥህ ዘንድ ሙሉ በሙሉ በጌ ላይ መ መን ራስህንም ለ ርሱ አሳልፈህ ማስረከብ ማለት ነው፡፡ በ ምነት በምንኖርበት ጊዜ፤ ግዚአብሔርን ያስከብራል፤ ለጠፋቸው ዓለም ምስክርነት ይሆናል፤ በሕይወ ችን ውስጥም ክርስቲያናዊ ባሕርይን ይገነባል፡፡ ግዚአብሔር «ጻድቅ ግን በ ምነት ይኖራል» (ዕንባ. 2:4፤ ሮሜ 1:17፤ ገላ. 3:11፤ ዕብ. 10:38፤ 2ኛ ቆሮ. 5:7) ሲል ደንግጓል፤ ንዲሁም ርሱን ለማመን አሻፈረኝ ያልን ንደ ሆነ፤ ግዚአብሔርን ውሽ ም ያልን ና ያዋረድነው ነው፡፡

ወደ ከንቱነት ና ወደ ጎዘን የሚመራ የዚህ ዓለም ጥበብ አለ፤ ንዲሁም ለዓለም ከንቱ የሚመስል፤ ነገር ግን ወደ በረከት የሚመራ ከ ግዚአብሔር ዘንድ የሚገኝ ጥበብ አለ (1ኛ ቆሮ. 3:18-20፤ ያዕቆብ 3:13-18)፡፡ «በዓይናቸው ጥበበኞች፤ በነፍሳቸውም አስተዋዮች ለሆኑ ወዮላቸው!» (ኢሳ. 5:21፤ የ1954ቱ ትም)፡፡

የተካነው በሥጋዊ ንጂ፤ በመንፈሳዊ አይደለም፡፡ ርግጥ ነው፤ አንድ ባል ና አባት የሆነ ሰው ለሚስቱ ና ለቤተሰቡ የሚያስፈልጋቸውን ለማቅረብ ይፈልጋል፤ ነገር ግን ይህን

ሲያደርግ የ ግዚአብሔር በረከት በሚቀርበት መልኩ ማድረግ የለበትም። ሰይጣን ኢየሱስን በበረሃው ሲያገኘው፣ የመጀመሪያው ፈተናው፣ ክርስቶስ አባቱን ከማስደሰት ይልቅ ከራሱ ንዲጠግብ ነበር (ማቴ. 4:1-4፤ ዮሐንስ 4:34ንም ይመልከቱ)። የዲያብሎስ ዋና ውሸት፡- «መኖር አለብህ!» የሚል ነው። ነገር ግን «የምንኖረውና የምንንቀሳቀሰው፣ ያለነውም» በ ግዚአብሔር ውስጥ ነው (ዮሐ. 17:28)፤ ርሱ ደግሞ ሊንከባከበን ይችላል።

የዳዊት ምስክርነት ቢያስቡበት ጠቃሚ ነው፡- «ጐልማሳ ነበርሁ፤ አሁን አርጄቻለሁ፤ ነገር ግን ጻድቅ ሲጣል፣ ዘሩም ንጆራ ሲለምን አላየሁም» (መዝ. 37:25)። ጳውሎስ የሚያስፈራ መጪ ጊዜ ባጋጠመው ጊዜ፣ ንዲህ ሲል መስከረ፣ «ነገር ግን. . . ነፍሴን በ ኔ ዘንድ ንደማትከብር ንደ ከንቱ ነገር ቈጥራለሁ» (ዮሐ. 20:24፣ የ1954ቱ ትም)። በአስቸጋሪ ጊዜ ለ ኔነት ሞተን የ ግዚአብሔር ፈቃድን ያስቀደምን ከሆነ (ማቴ. 6:33)፣ ርሱ ከችግሩ ያወጣናል ወይም በችግሩ ውስጥ ንድናልፍ አብሮን ንደሚሆን ርግጠኞች ለመሆን ንችላለን።

ርሱ ያከበረው ጌ ን ሳይሆን፣ ጠላትን ነበር። ጐረቤት ወደ ሆነው ወደ ምድረ-ሞዓብ ለመሄድ 80 ኪሎ. ሜትሮች (50 ማይሎች) በመጓዝ፣ አቤሜሌክ ለጠላት ምድር ና ሕዝቡ ሲል፣ ከነቤተሰቡ የ ግዚአብሔርን ምድር ና ሕዝቡን ተወ። ሞዓባውያን ሎጥ ከበኩር ሴት ልጁ ጋር ባደረገው ወሲባዊ ግንኙነት የመጡ የሎጥ ዘሮች ናቸው (ዘፍጥ. 19:30-38)፤ ስራኤላውያን ከግብፅ ወደ ከነዓን በመነኩበት ጊዜ በ ስራኤል ላይ ባደረጉት መጥፎ አቀባበል ምክንያት የአይሁድ ጠላቶች ነበሩ (ዘዳግም 23:3-6፤ ዘነ-ልቁ 22-25)። በዘመነ መሳፍንት ወቅት፣ ሞዓብ ስራኤልን ወርራ በ ስራኤል ሕዝብ ላይ ለአሥራ ስምንት ዓመት ገዝ ለች (መሳፍንት 3:12-14)፤ ስለዚህ አቤሜሌክ ለምን ብሎ ነው ለ ርዳ ፊቱን ወደ ነርሱ ያዞረው? ግዚአብሔር የናቃቸው ትዕቢተኛ ሕዝብ ነበሩ (ኢሳይያስ 16:6)። «ሞዓብ መ ጠቢያዬ ነው» አለ ግዚአብሔር (መዝ. 60:8፣ የ1954ቱ ትም)፤ የማረክዋትን ወ ደሮች ግር የም ጥብ፣ የተዋረደች

አገር ተምሳሌት።

ውጤቶቹ። አቤሜሌክ የሚለው ስም ፍችው «የ ኔ ግዚአብሔር ንጉሥ ነው» ማለት ነው። ነገር ግን፤ ግዚአብሔር በአቤሜሌክ ሕይወት ላይ ንጉሥ አልነበረም፤ ምክንያቱም ግዚአብሔርን ከሚያደርጋቸው ውሳኔዎች ውስጥ ጨርሶ ስላስወጣው ነበር። ወደ ሞዓብ ለመሄድ ሲነሣ ውሳኔ ያደረገው ከ ግዚአብሔር ፈቃድ ውጭ ነበር፤ ይህ ውሳኔ ደግሞ ሁለት ወንዶች ልጆቹ የሞዓብ ሴቶችን በማግባት ቸው ምክንያት ወደ ሌላ መጥፎ ውሳኔ አመራ። መሐሎን ሩትን አገባ (ሩት 4:10)፤ ኬሌዎን ደግሞ ያርፋን አገባ። አይሁድ አሕዛብ ሴቶችን ንዳያገቡ ተከልክለው ነበር፤ በተለይ ከአሞን ና ከሞዓብ ማግባት ተከልክለው ነበር (ዘዳግ. 7:1-11፤ 23:3-6፤ ነህ. 13:1-3፤ ዕዝራ 9:1-4)። በሙሴ ዘመን የአይሁድ ወንዶችን ወደ ርኩስት ና ወደ ጣዖት አምልኮ የመሩአቸው ሞዓባውያን ሴቶች ነበሩ፤ ይህም የ24 ሺህ ሰዎች መሞትን አስከተለ (ዘኁል. 25)።

አቤሜሌክ ና ቤተሰቡ ከይሁዳ የሸሹት ከሞት ለማምለጥ ነበር፤ ነገር ግን ሦስቱ ሰዎች (ወንዶች) ከሞት አላመለጡም። ቤተሰቡ ያሰበው ለጊዜው በሞዓብ «ለመሰንበት» ነበረ፤ ነገር ግን ለአሥር ዓመት ተቀመጡ (ሩት 1:4)። በዚያ ያለመ ዘዝ፤ አሥርተ-ዓመት መጨረሻ ላይ፤ በአረመኔ ምድር ላይ የቀሩት ሦስት ብቸኛ መበለቶች ና ሦስት መቃብሮች ነበሩ። ሌላው ሁሉ ጠፋ (ቊጥር 21)። የአለማመን አሳዛኝ ውጤት ይህ ነበር። ከችግሮቻችን መሸሽ አንችልም። አብዛኛዎቹን የችግሮቻችን መሠረዊ መንሥኤዎችን ከኛ ጋር ሳንይዝ ማምለጥ አንችልም፤ ይህም ማለት አለማመን ና ንቢተኛ ልብ አብሮን ይጓዛል ማለት ነው። «አብዛኛዎቻችን ከውጭ ያሉትን ችግሮች ንጀምር ና የውስጣዊዎቹን ንረሳቸዋለን» ብሎ የጻፈ ኦዝዎልድ ቻምበርስ ነበር።

«አንድ ሰው የገዛ ራሱን ችግሮች ከመቅረፉ በፊት፤ «የገዛ ራሱ ልብ መቅሰፍትን ለይቶ ማወቅ አለበት» (ዘ ሻዶው ኦፍ ዘ አጎኒ፤ (The Shadow of the Agony) ገጽ 76)።

2. ማጭበርበር፡- ስሕተቶቻችንን ለመደበቅ መሞከር (1:6-18)

በዚህ ክፍል ያሉትን ሦስት ምስክርነቶች ንድናስብ ያስፈልጋል፡፡

የኑ ሚን ምስክርነት (ቍ. 6-15)፡፡ ግዚአብሔር በቤተልሔም የነበሩትን ማኝ ሕዝቡን ጎበኛቸው፤ በሞዓብ የነበረችው ልጁን ግን አልጎበኛትም፡፡ ኑ ሚን የረሃቡን ማቆም ዘገባ ሰማች፤ መልካሙን ዜና ንደ ሰማች፤ ወደ አገሯ ለመመለስ ወሰነች፡፡ በ ግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ ከሆንህ (ሉቃስ 15:17)፤ «በቂ ና የሚተርፍ ምግብ» ሁሌ አለ፡፡ ሰዎች ስለ ግዚአብሔር በረከት ብቻ ሰምተው፤ ግን ሳይቀምሱት ሲቀሩ ንደት የሚያሳዝን ነው፤ ይህም የሚሆነው ግዚአብሔር በሚባርካቸው ቦ ባለመገኘታቸው ነው፡፡

ከብዙ ዓመት በፊት፤ «ወጣት ለክርስቶስ» በተባለው የተቋሙ መሪዎች በሚሰበሰቡበት የጸሎት ክፍለ ጊዜ ተገኝቼ ነበረ፤ ከመሪዎቹ መሀል የጃን ስ ም ወንድም፤ ጃኮብ ስ ም ነበረ፤ ርሱ ከባለቤቱ ቤተ ጋር፤ በቻይና አገር ውስጥ በ1934 (.ኤ.አ) ሰማዕት ሆኖ ነበረ፡፡ ግዚአብሔር ይህንን የአገልግሎት ተቋም ና ፕሮጀክት ንዲባርክ ንጸልይ ነበር፤ ስንጸልይ ይህ «ባርክ!» የሚለው ቃል ለአያሌ ጊዜ ሲጠራ የሰማሁት ይመስለኛል፡፡ በዚህ ጊዜ ጃኮብ ስ ም ንዲህ ሲል ጸለየ፤ «ጌ ሆይ፤ ነዚህን ነገሮች ሁሉ ንድትባርክ ለምነንሃል፤ ግን፤ ባክህን፤ ጌ ሆይ፤ ለመባረክ ብቃት ያለን አድርገን፡፡» ኑ ሚን በዚያ ስብሰባ ብትኖር ኖሮ፤ «ጌ ሆይ፤ ኔ ለመባረክ ብቃት የለኝም» ብላ በተናዘዘች ነበር፡፡

ምን ጊዜም ግዚአብሔርን ባለ መ ዘዝ ከፈቃዱ ባፈነገጥን ቍጥር፤ ጢአ ችንን መናዘዝ ና ወደ በረከት ቦ መመለስ ይገባናል፡፡ አብርሃም ግብፅን ትቶ ወደ ተወው መሠዊያ መመለስ ነበረበት (ዘፍጥ. 13:1-4)፤ ንዲሁም ያዕቆብ ወደ ቤቴል መመለስ ነበረበት (35:1)፡፡ የነቢያቱ ተደጋጋሚ ተማጽኖ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ጢአቶቻቸውን ትተው ወደ ግዚአብሔር ንዲመለሱ ነበር፡፡ «ክፉ ሰው መንገዱን፤ በደለኛም አሳቡን ይተው፡፡ ወደ

ግዚአብሔር ይመለስ፤ ርሱም ምሕረት ያደርግል ል፤ ወደ አምላካችን ይመለስ ይቅር ው ብዙ ነውና፤» (ኢሳ. 55:7)።

የኑ ሚን ውሳኔ ትክክል ነበረ፤ መነሻ አሳቢ ግን የተሳሳተ ነበረ። ርሷ በዋናነት አሁንም ገና ትኩረት ያደረገችው ምግብ ላይ ንጂ፤ በ ግዚአብሔር ብረት ላይ አልነበረም። ጢአቶ ን ወደ ግዚአብሔር ስትናዘዝ ና ርሱ ይቅር ንዲላት ስትጠይቅ አትደመጥም/አት ይም። ወደ አገሯ ንጂ፤ ወደ ግዚአብሔር አልተመለሰችም።

ኑ ሚን ውሳኔዋን ያከናወነችበት መንገድ ሌላ የተሳሳተ ነገርም ነበረው፡- ሁለቱ ምራቶ ከ ርሷ ጋር ንዲሄዱ አልፈለገችም። ውነተኛው ና ሕያው ግዚአብሔር ወደሚመለከበት፤ ወደ ቤተ ልሔም፤ መሄዱ ለኑ ሚን ትክክል ከሆነ፤ ዖርፋ ና ሩት ቢከተሏት ስሕተት የለበትም። ሙሴ ለአማቺ፤ «በመልካም ሁኔ ስለምናኖርህ ከ ኛ ጋር ሂድ፤ ግዚአብሔር ለ ስራኤል በጎ ነገር ለማድረግ ቃል ገብቶአልና» (ዘኁል. 10:29) ንዳለው፤ ኑ ሚን ደግሞ ምራቶ ን ንደዚያ ልትላቸው በተገባት ነበር። በዚያ ፈን ፤ ኑ ሚን ሁለቱን ሴቶች ወደ ቤተሰቦቻቸው ና ወደ ሐሰተ ኛ አማልክቶቻቸው ንዲመለሱ ል ሳምናቸው ሞከረች።

ለመሆኑ፤ አማኝ የሆነችው አይሁዳዊት፤ ያውም የአብርሃም ልጅ የነበረች፤ ሁለቱን አረማውያን ሴቶችን ሐሰተኛ አማል ክትን ንዲያመልኩ ንዴት በረ ቸዋለች? ልሳሳት ቸላለሁ፤ ለ ኔ ንደ ተሰማኝ ኑ ሚን ዖርፋን ና ሩትን ወደ ቤተልሔም ልትወስዳቸው ያልፈለገችበት ምክንያት፤ ርሷ ና ባለቤቷ ለሁለቱም ወንድ ልጆቻቸው ከቃል ኪዳን ሕዝብ ውጭ የሆኑትን ሴቶች ንዲያገቡ ንደ ፈቀዱላቸው፤ ሴቶቹ ሕያው ማስረጃዎች ስለሚሆኑባቸው ፈር ነው። በሌላ አባባል፤ ኑ ሚን ያለመ ዘዚን ለመሸፋፈን ትሞክር ነበር። ብቻዋን ወደ ቤተልሔም ብትመለስ ግን፤ ቤተሰቧ የሙሴን ሕግ መተላለፉን ማንም ሊያውቅ አይችልም።

« ጢአቱን የሚሰውር አይለማም፤ የሚናዘዝባትና የሚተዋት

ግን ምሕረትን ያገኛል» (ምሳሌ 28:13፤ የ1954ቱ ትርጉም)።
 ጢአቶቻችን መሸፋፈን በምንሞክርበት ጊዜ፤ አክብደን ንዳልተ
 መለከትናቸው ና በ ግዚአብሔር ቃል መሠረት
 ንዳልመዘንናቸው የሚያሳይ ማስረጃ ነው። ውነተኛ ንስሐ
 የሚ መን ኑዛዜን ና የውስጥ ስብራትን ይጠይቃል።
 « ግዚአብሔር የሚቀበለው መሥዋዕት የተሰበረ መንፈስ ነው፤
 ግዚአብሔር ሆይ፤ አንተ የተሰበረውንና የተዋረደውን ልብ
 አትንቅም» (መዝ. 51:17)። ኑ ሚን ከስብራት ይልቅ፤ ምሬት
 ነበራት።

የሚያሳዝነው፤ ኑ ሚን የ ስራኤል አምላክን በትክክለኛው
 መንገድ አላቀረበችውም። በሩት 1:13 ላይ፤ ሦስቱ ሴቶች
 ለቀመሱት ንዘን ና ሥቃይ ግዚአብሔር መወቀስ ንዳለበት
 ስባለች። «ሁኔ ው ከ ናንተ ይልቅ ለ ኔ ጅግ መራራ ነው፤
 የ ግዚአብሔር ጅ በ ኔ ላይ ተነሥቶአልና!» (ቁ. 13)። በሌላ
 አባባል፤ «ለደረሰብን መከራ ሁሉ ጥፋተኛዋ ኔው ነኝ፤ ስለዚህ
 ከ ኔ ጋር ለምን ትሆናለችሁ? ከዚሁ ቀጥሎ ግዚአብሔር ምን
 ንዲያወርድብኝ ማን ያውቃል?» ማለቷ ነው። ኑ ሚን
 ከ ግዚአብሔር ጋር ብትመላለስ ኖሮ፤ ያርፋን ወደ ምነት
 አምጥ ሁለት የጸጋ ሽልማቶች ይዛ ወደ አገሯ ወደ ቤተ ልሔም
 በመጣች ነበር።

የያርፋ ምስክርነት (ቁ. 11-14)። ሁለቱ ምራቶች ከኑ ሚን ጋር
 ለመጓዝ ተነሡ (ቁ. 7)፤ ነገር ግን ርሷ ንዳይከተሏት አቆመቻ
 ቸው፤ ተማጸነቻቸውም። ግዚአብሔር ቸርነቱን
 ንዲያወርድላቸው ና ሌሎች ባሎች ሰጥቶ ካሳለፉት ንዘን ሁሉ
 ዕረፍቱን ንዲሰጣቸው ጸለየችላቸው (ቁ. 8-9)። ነገር ግን፤
 የአንዲት ወደ ኋላ የተመለሰች አማኝ ጸሎት ምን ዋጋ አለው?
 (መዝ. 66:18)። ኑ ሚን ያርፋን ና ሩትን ሦስት ጊዜ
 ንዲመለሱ ነገረቻቸው (ሩት 1:8፤ 11-12)።

ሲያወላውሉ ባዮቻቸው ጊዜ፤ ኑ ሚን ከ ነርሱ ጋር ሙግት
 ጀመረች። « ኔ ሌላ ባል ንዳላገባ በጣም አርጅቻለሁ፤ ሌላ ቤተ
 ሰብ መመሥረትም ከ ንግዲህ አልችልም፤» አለች። «ሌሎች

ወንዶች ልጆች ንኪ መውለድ ብቻል፤ ነርሱ ባሎቻቸው ንዲሆኑላችሁ ስኪያድጉ ድረስ ነርሱን በመጠበቅ የሚቀጥሉትን ዓመት ለማቃጠል ትፈልጋላችሁን? በ ናቶቻቸው ቤት፤ ከቤተሰቦቻቸው ጋር፤ ሆኖችሁ ደስ የሚል ሕይወት ማሳለፍ ትችላላችሁ፡፡»

ከሁለቱ ምራቶች የርፋ ደክም ያለች ነበረች፡፡ ከኑ ሚን ጋር ወደ ቤተልሔም ለመሄድ ጀምራ ነበር፤ ሰም ለች፤ አልቅሳማለች፤ ሆኖም ግን፤ ከ ርሷ ጋር ጸን መቆየት አልቻለችም፡፡ « ግዚአብሔር ከመንግሥት ሩቅ» አልነበረችም (ማርቆስ 12:34)፤ ነገር ግን የተሳሳተውን ውሳኔን በመውሰድ ወደ ኋላ ተመለሰች፡፡ የርፋ አሁንም አማቷን ሳመቻት፤ የሚገርመው ግን ልብዋ በ ውነት ከአማቷ ጋር መጽናቱ አጠራጣሪ ነበር፤ ምክንያቱም የወሰደችው ውሳኔ ሌላ ባል ለማግኘት ተስፋ በጣለችበት በአገሯ ነበር፡፡ የርፋ ዳግም ላት ይ አማቷን ት ሄደች፤ ከዚህም በኋላ ስሟ ደግሞ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አልተጠራም፡፡

የሩት ምስክርነት (ቁ. 15-18)፡፡ ኑ ሚን መሸፋፈን ሞከረች፤ የርፋ ተስፋ ቁረጠች፤ ሩት ግን ጸን ለመቆም ተዘጋጀች! ርሷ የአማቷን ልመና አልሰማም አለች፤ የባለቤቷ ወንድም ሚስትን (የየርፋን) መጥፎ ምሳሌንም አልከተልም አለች፡፡ ለምን? ምክንያቱም፤ የ ስራ-ኤል አምላክ ግዚአብሔርን ስለ መነች ነበር (2:12)፡፡ ብዙ ፈተናዎችን ና ተስፋ አስቁራጭ የሆኑትን ነገሮችን አሳልፋለች፤ ነገር ግን፤ በ ግዚአብሔር ላይ ከማላከክ ይልቅ፤ በ ርሱ ላይ ምና ነበረችና ምነቷን ይፋ ለማድረግ አላፈረችም፡፡ አማቱም ሆነ ምራቲቱ ያለመ ዘዝ መጥፎ ምሳሌ ቢያሳዩዋትም፤ ሩት ውነተኛውን ና ሕያው የሆነ ግዚአብሔርን አውቃ ነበርና ከሕዝቡ ጋር ርሱ ባለበት ምድር ላይ መኖርን ወደደች፡፡

የሩት መለወጥ የልዑል ግዚአብሔር ጸጋ ማስረጃ ነው፤ ምክንያቱም፤ ጢአተኞች ሊድኑበት የሚችሉ ብቸኛ መንገድ በጸጋ ነውና (ኤፌ. 2:8-10)፡፡ በውስጧም በዙሪያዋም የነበረው ነገር ሁሉ ለ ምነቷ መሰናክል ሆኖባት ነበር፤ ዳሩ ግን ርሷ የ ስራ-ኤልን

አምላክ ግዚአብሔርን አመነች። የድሮ አስተዳደግዎ ይቃረናት ነበር፤ የመጣችው ከሞዓብ፤ ሕዝብዎ የሚያመልኩት ጣዖት ካሞሽ ነበርና (ዘኁልቁ 21:29፤ 1ኛ ነገሥት 11:7፤ 33)፤ ይህም ጣዖት የሰው መሥዋዕት ይቀርብለት ነበር (2ኛ ነገሥት 3:26-27)፤ ደግሞም ምንዝርናን ያበረ ነበር (ዘኁልቁ 25)። ነገሮ ሁሉ ተቃራኒ ስለ ነበሩ ከ ስራኤል አምላክ ግዚአብሔር ጋር ሊያጋጭዋት/መራራ ሊያደርጓት ይችሉ ነበር። መጀመሪያ፤ አማችዎ (የባልዎ አባት) ሞቱባት፤ ቀጥሎ ባልዎ፤ ለጥቆም የባልዎ ወንድም ሞተ፤ ደግሞም የሚረዳት የሌላት ሆና ብቻዎን ቀረች። ያህዌ፤ ግዚአብሔር ሕዝቡን የሚይዘው በዚህ ዓይነት ሁኔ ከሆነ፤ ርሱን መከተሉ ምን ፋይዳ ይኖረዋል?

ሩት አማቷን በጣም ትወድዳት ነበር፤ ነገር ግን፤ ኑ ሚንም ብትሆን ተጻረረችት፤ ምክንያቱም ሩትን ወደ ቤተሰብዋ ና ሞዓብ ወዳለው የጣዖት አምላክዋ ንድትመለስ አስገድዳት ነበር። አቤ ሜሌክ ና መሐሎን በዚሁ ጊዜ ሞተው ነበር፤ ሩት በባህሉ መሠረት በኑ ሚን ጠባቂነት ሥር ወደቀች፤ በዚሁ ምክንያት የአማቷን ምክር መ ዘዝ ነበረባት። ዕንቅፋቶቹ ሁሉ ቢኖሩም ንኳ፤

ግዚአብሔር ጣልቃ ገባና በምልአተ ጸጋው ሩትን አዳናት። « ንደ ምሕረቱ መጠን. . . አዳነን ንጂ፤ ኛ ስላደረግነው በጽድቅ ስለ ነበረው ሥራ አይደለም» (ቲቶ 3:5፤ የ1954ቱ ትርጉም)።

ግዚአብሔር ምሕረቱን በማሳየት ደስ ይለዋል (ሚክያስ 7:18)፤

ርሱም ብዙ ጊዜ ምሕረቱን የሚያሳየው በተዋረዱ ቦ ዎች የሚገኙትን በሰው ያል ሰቡ ሰዎችን ነው። ይህም «ሰዎች ሁሉ ሊድኑና ውነቱን ወደ ማወቅ ሊደርሱ በሚወድድ» (1ኛ ጢሞ. 2:4፤ የ1954ቱ ትርጉም) በልዑሉ ግዚአብሔር ጸጋ የሚሆን ጉዳይ ነው።

በሩት 1:16-17 ውስጥ ያለው የሩት አባባል በየትኛውም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ከሚገኙት ከፍተኛ አስገራሚ የ ምነት አቋሞች መግለጫ መሀል አንዱ ነው። መጀመሪያ፤ ለኑ ሚን ፍቅሯን ገለጠችላት ናም ስክ ሞትም ድረስ ንኳ ቢሆን ከአማቷ ንደማትለይ ፍላጎቷን ነገረችት። ከዚያም በ ውነተኛው

ሕያው ግዚአብሔር ላይ ያላትን ምነት በመመስከር ርሱን ብቻ ለማምለክ መወሰኗን ገለጠችላት። አባት ና ናቷን በመተውከኑ ሚን ና ከ ግዚአብሔር ለመጣበቅ ፈቃደኛ ነበረች (2:11)። ሩት ከኑ ሚን ጋር ለመሄድ «ቈረጠች» (1:18)፤ በቤተልሔም ከቃል ኪዳን ሰዎች ጋር ለመኖር ወሰነች።

ነገር ግን ንዲህ የሚል መለኮ ዊ ሕግ ነበረ፤ «አሞናዊና ሞዓባዊ ወደ ግዚአብሔር ጉባኤ አይግባ፤ ስከ አሥር ትውልድ ድረስ ለዘላለም ወደ ግዚአብሔር ጉባኤ አይግባ» (ዘዳም 23:3፤ የ1954ቱ ትርጉም)። ይህ ማለት ቋሚ ውገዳ ማለት ነበር። ሩት ዲያ ንዴት አድርጋ ነው ወደ ግዚአብሔር ጉባኤ የምትገባው? በ ግዚአብሔር ጸጋ በመ መን ና ራሷን ፍጹም በ ግዚአብሔር ጸጋ ላይ በመጣል ነበር። ሕግ ከ ግዚአብሔር ቤተሰብ ያስወግደናል፤ ጸጋ ግን፤ ምነ ችንን፤ በክርስቶስ ካደረግን፤ ከቤተሰቡ ጋር ያካትተናል።

በማቴዎስ ምዕራፍ 1 ላይ የኢየሱስ ክርስቶስን የትውልድ ሐረግ ስ ነብብ፤ የአምስት ሴቶች ስሞችን ገኛለህ፤ አራቱ በጣም አጠያያቂ ውቂያ ያላቸው ናቸው፡- ትዕማር ከአማችዋ ጋር ሩካቤ-ሥጋን ፈጸመች (ዘፍጥ. 38)፤ ረዓብ አሕዛብ ጋለሞ ነበረች (ኢያሱ 2:1)፤ ሩት የተጣለች ሞዓባዊት አሕዛብ ነበረች (ሩት 1:4-5)፤ ንዲሁም «የኦርዮ ሚስት» አመንዝራ ነበረች (2ኛ ሳሙ. 11:2-4)። ነዚህ ንዴት የመሢሐ ቤተሰብ አካል መሆን ቻለ? በሉዓላዊ ጸጋ ና በ ግዚአብሔር ምሕረት አማካይነት ነበር! ግዚአብሔር «ሁሉ ወደ ንስሐ ንዲደርሱ ንጂ ማንም ንዳይጠፋ ወድዶ ስለ ናንተ (ኛ) ይ ገማል» (2ኛ ጴጥሮስ 3:9)። (በትውልዱ ሐረግ ያለቸው አምስተኛዋ ሴት ማርያም ናት፤ ርሷ የተካተተችው በ ግዚአብሔር ጸጋ ና በ ምነቷ ምክንያት ነበረ። ሉቃስ 1:26-56ን ተመልከት።)

3. መራራነት፡- ለመከራችን ግዚአብሔርን ማሳበብ (1:19-22)

ነዚያ ሁለቱ መበለቶች ሞዓብን ለቅቀው ከመሄዳቸው በፊት፤ ምናልባት የሚወድዷቸውን ሰዎች ሦስት መቃብሮችን ሳይጉብኙ

አልቀሩም ይሆናል። ከዚህ በኋላ ራሳቸውን ለ ግዚአብሔር ሰጥተው አዲስ ኑሮን ለመጀመር ተነሡ። ኑ ሚን ና ሩት ከሞዓብ ወደ ቤተልሔም ሲጓዙ ስለ ምን ይነጋገሩ ንደ ነበር ማወቁ ሳያስፈልግ አይቀርም። ኑ ሚን ለምራቷ ከሙሴ ሕግ ውስጥ አንዳንድ መሠረ ዊ መመሪያዎችን ሰጥ ት ይሆን? ሩት ደግሞ ስለ አይሁድ ምነት፣ ስለ አይሁድ ሰዎች፣ ና በቤተልሔም ስላለው አዲሱ ቤቷ ጠይቃ ይሆን? ኑ ሚን በ ስራኤል አምላክ ግዚአብሔር የተሳሳተ ምነት ና ምሬት ያላት ሴት ስለ ነበረች፣ ምን መልሳላት ይሆን ብለን ንገረማለን።

ኑ ሚን ከአገሯ ከወጣች አሥር ዓመት ሆኖአት ነበር፣ ና የከተማይቱም ሴቶች ሲያዩዋት ደነገጡ። (በቍ. 19፣ « ነርሱም አለ» የሚለው ተውላጠ ስም አነስ ይ ጸ ነው።) «ይህቺ ኑ ሚን ናትን» የሚለው ጥያቄአቸው አግራሞትንም ድንጋጤንም አጣምሮ የሚያመለክት ነበር። ኑ ሚን የሚለው ስም «ደስተኛ» ማለት ነው፣ ንደ ስሟ ግን አልነበረችም። ከአሥር ዓመት በፊት የሚያውቋት ኑ ሚን አልነበረችም። የአሥር ዓመት የመከራዋ ጊዜ በሞዓብ ያስከተለባት ንዘን፣ በኑ ሚን መልክ ና ስብ ናዋ ላይ ጉዳት አስከትለዋል። የተሻለች ከማድረግ ፊን ፣ የሕይወት መከራ አስመርሮአ ል፣ ማራ ማለት ትርጉሙ ይህ ነው።

የሕይወት ውጣ ውረዶች ልንቁጣጠራቸው አንችልም፣ ምላሻችንን ግን መቁጣጠር ንችላለን። የ ምነት ትርጉሙ ይህ ነው፣ ባንዳስሰው ወይም አንድ ነገር ሲሆን ባናየውም፣ ግዚአብሔር ሁሉም ለበጎ ንዲሆንልን የሠራ መሆኑን ለማመን መድፈር ነው። «በሁሉ አመስግኑ» (1ኛ ተሰ. 5:18)፣ የሚለውን ሁልጊዜ መ ዘዝ ቀላል አይደለም፣ ይህንን ት ዛዝ መ ዘዝ ግን ለምሬት ና አደጋ ላይ ለወደቀ መንፈስ ከሁሉ የተሻለ ፈውስ ነው። ጆርጅ ኤች. ሞሪሰን የተባለ ስኮትላንዳዊ ሰባኪ፣ «ደስ -የለሹ ሕይወ ችን ዘጠኝ አሥረኛው የሚሆነው ራስ ወዳድነት ነው፣ ይህ ደግሞ በ ግዚአብሔር ፊት የተጣለ ስድብ ነው» ብሎአል። ኑ ሚን በ ራስ ወዳድነት ተከርችማ ስለ ነበር፣ በ ግዚአብሔር ላይ አማረረች።

በመጀመሪያ፣ በጣም አምርሮ ይዞኛል ብላ ግዚአብሔርን ከሰሰችው (ሩት 1:20)። ከቤተልሔም ስትወጣ ከባልዋ ና ከሁለት ወንዶች ልጅ ጋር ወጣች፤ ስትመለስ ደግሞ ነርሱን አጥ መጣች። ወደ ሞዓብ ስትሄድ ለሕይወቷ የሚያስፈልጓትን ነገሮች ይዛ ነበር፤ አሁን ግን ምንም ሳትይዝ ወደ አገሯ ተመለሰች።

ጀ ባዶ፣ ቤቷ ባዶ፣ ልብዋም ባዶ የቀረች ሴት ነበረች። ራሷን ለ ግዚአብሔር ባለማስረከብዋ ና የ ርሱንም ተግሣጽ ባለመቀበልዋ፣ «የጽድቅና የሰላም ፍሬን» (ዕብ. 12:11) አልቀመሰችም።

ግዚአብሔር ርሷን አምርሮ መያዝ ብቻ አይደለም፤ በ ነዚህ የመከራ ጊዜያት ደግሞ መስክሮባ ል (ሩት 1:21)። የኑ ሚን ኑዛዜ ርሷ ከነቤተሰቧ ወደ ከነዓን መሄዳቸው ጢአት መሆኑን ማመን ነበርን? ያ ሁሉ ሥቃይ የደረሰባቸው የ ጃቸውን ማግኘቸው መሆኑን ፍንጭ ሰጠችን? ኑ ሚን ሁለት ጊዜ ግዚአብሔርን «ሁሉን ቻይ» ብላ ጠር ዋለች። በዕብራይስጥ *ኤልሻዳይ* ሲሆን፤ ትርጉሙም «ሁሉን የሚችል አምላክ» (ቊ. 20-21) ማለት ነው። የ ግዚአብሔርን ስም ማወቅ አንድ ነገር ነው፤ በስሙ መ መን ና በመከራ የሕይወት ሂደት ውስጥ ግዚአብሔር ሥራውን ያንን ስም አምኖ ንዲሠራ መፍቀድ ደግሞ ሌላ ነገር ነው። «ስምህን የሚያውቁ ሁሉ በአንተ ይ መናሉ፤ አቤቱ፤ የሚሹህን አትተዋቸውምና» (መዝ. 9:10፤ የ1954ቱ ትርጉም)። ኑ ሚን ስሙን አወቀች፤ ምነትን ግን ተግባር ላይ አላዋለችውም።

ነገር ግን፤ ኑ ሚን በ ውነት ያን ያህል ድሀ ና ባዶ ነበረችን? ወይስ ርሷ በሥጋ የደከመች በነፍስ ደግሞ የተማረረች ስለ ነበረች፤ ሁኔ ዋን አጋንና ብቻ የተናገረች ነበረች? ሊያበረ ቷት የሚችሉ ስንት ነገሮች ንደ ነበሩ ዝም ብለህ ብቻ ስቲ አስብ።

በመጀመሪያ ደረጃ፤ *ሕይወት* ነበራት፤ ይህ ራሱ ከ ግዚአብሔር ያገኘችው ውድ ስጦ ነው - ጅም ብንሆን ንዲሁ በዋዛ የምንቀበለው ስጦ ነው። ኑ ሚን በሞዓብ ሦስት ሰዎችን ቀብራ ተመለሰች፤ ግዚአብሔር ግን በቸርነቱ በሕይወት ጠብቆ

በሰላም ወደ ቤተልሔም መለሳት። «ሕይወትህ ወደ ፍጻሜ ትደርሳለች ብለህ አትፍራ፤ በምትኩ ከቶ መጀመሪያ አይኖራትም ብለህ ፍራ፤» አለ ጆን ሄንሬ ኒውማን። ኑ ሚን ሕይወቷ ያከተ መላት መስሎአት ነበር፤ ዳሩ ግን በ ውነቱ መከራዋ አዲስ ጅማራ ነበረ። የኑ ሚን ምነት ና ተስፋ ሊሞቱ ተቃርበው ነበር፤ ነገር ግን፤ ግዚአብሔር ለ ርሷ ሌሎች ዕቅዶች ነበረው!

ኑ ሚን ሕይወት ብቻ አይደለም የነበራት፤ ነገር ግን፤ ዕድልም ነበራት። ርሷ በጓደኞ ተከብባ ነበረች፤ ሁሉም ለ ርሷ ከሁሉ የላቀውን ነገር ተመኙላት። መጀመሪያ ላይ፤ ጎዘን ና ምራትዋ ከማ በረሰቡ ለይቶአት ነበረ፤ ያ ግን ቀስ በቀስ ተለወጠላት። ቁጭ ብላ ወደ ግድግዳ አፍጥጣ በማየት ፈን ፤ መጨረሻ ላይ፤ በመስኮ ት ወደ ውጭ መመልከትን ወሰነች፤ ተነሣች ና በሩን ከፈተች! ሌሊቱ በጣም በጨለመ ጊዜ፤ ወደ ላይ ብናይ፤ ገና ከዋክብቶቹን ማየት ንችላለን።

የኑ ሚን ዋና የሀብት ምንጭዋ ምራቷ ሩት ነበረች። ንደውም፤ የዚሁ መጽሐፍ መጨረሻ ድረስ ግዚአብሔር የተጠቀመው ና የባረከው ሩትን ነው፤ ምክንያቱም ሩት በ ግዚአብሔር የ መነች ና በአጠቃላይ ለ ርሱ ራሷን አሳልፋ የሰጠች ሴት ነበረች። ኑ ሚን የ ግዚአብሔርን የበረከት ጅ በዚህች ወጣት ሴት ላይ ንደ ሆነችና በ ርሷ ዛጅነት በኩል ላላቅ ነገሮችን ንደሚፈጽም ቶሎ አወቀች።

ከሁሉም በላይ ግን፤ ለኑ ሚን ወገን የሚሆናት የ ሰራኤል አምላክ፤ ያህያ ነበራት። በዚህች አጭር መጽሐፍ ውስጥ ግዚአብሔር ለሃያ አምስት ጊዜ ያህል ተጠቅሷል፤ ምክንያቱም ኑ ሚን ትወቀውም ወይም አትወቀውም፤ የዚሁ ተውኔት ዋና ተ ዋናይ ርሱ ነውና ነው። «በመለኮ ዊ ምራት በጽኑ አምናለሁ፤» አሉ ፕሬዚዳንት ውድሮው ዊልሰን። « ንደሚመስለኝ፤ ካለ ርሱ፤ ዓብድ ነበር። ያለ ግዚአብሔር ዓለም መግቢያ መውጫያ የሌላት ትሆን ነበር» አሉ። ግዚአብሔርን ስንፈራ፤ ሌላን ነገር መፍራት አያስፈልግም። ጆን ዌስሊ፤ በመሞቻ አልጋው ላይ ሆኖ፤ «ከሁሉም በላይ፤ ግዚአብሔር ከ ኛ ጋር ነው!» አለ።

« ግዚአብሔር ከ ኛ ጋር ብቻ ሳይሆን፤ ለ ኛም ይቆማል፤ ደግሞ
« ግዚአብሔር ከ ኛ ጋር ከሆነ፤ ማን ይቃወመናል?» (ሮሜ
8:31)።

ሁለቱ መበለቶች ወደ ቤተልሔም ሲደርሱ ገብስ የሚ ጨድበት
ጊዜ ነበር፤ ማ በረሰቡ ግዚአብሔርን ስለ ቸርነቱ የደስ
መግለጫ የሚያቀርቡበት ጊዜ ነበር። ፀደይ ነበረ፤ የአዲስ ሕይወት
ና የአዲስ ጅማራ ጊዜ ነበረ። አሌክሳንደር ዋይት ብዙ ጊዜ ለኤ
ዲንስበርግ ጉባኤተኞቹ ድል አድራጊው የክርስትና ሕይወት «ተ
ከ ይ አዲስ ጅማራ» ንደ ሆነ ይነግራቸው ነበር፤ ደግሞም
ውነቱን ነበር። ኑ ሚን አዲስ ጅማራን ለማድረግ ተቃርባ ነበር፤
ከ ግዚአብሔር ጋር፤ ንደ ገና ሀ ብሎ መጀመሩ የረፈደ
አያሰኝምና።

ለአዲሱ ጅማራህ በ ግዚአብሔር ትተማመናለህን? በመሠረቱ፤
ግዚአብሔር ከጎንህ ከሆነ፤ ምንጮችህ ከሸክሞችህ በጣም የላቁ
ናቸው።

ወደ ግድግዳው ማፍጠጡን ተውና በ ምነት ተነሥ፤ ለነገው አዲስ
ሕይወት በሩን ክፈተው።

ለግል ወይም ለቡድን ውይይት

የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. ከኑ ሚን ና ከባለቤቷ ልምዶች ውስጥ ያገኘናቸውና ሊወገዱ የሚገባቸው ሦስቱ ስሕተቶች ምን ና ምን ናቸው?
2. «ችግር ወደ ሕይወ ችን ሲመጣ፣ ልንቋቋመው፣ ልንሸሸው፣ ወይም ለ ግዚአብሔር ርዳ ልናቀርበው ንችላለን፡፡» ያንዳንዱን አማራጭ አብራራው፡፡
3. ኑ ሚን ና አቤሜሌክ ንዳደረጉት፣ ከችግሮቻችን ንድንሸሽ ሊያደርጉን የሚችሉ ምክንያቶች ወይም ሁኔ ዎች ምንድን ናቸው?
4. ኑ ሚን ወደ ቤተልሔም ለመመለስ ያደረገችው ውሳኔ ስሕተቱ ምኑ ላይ ነበረ?
5. ሩት ከኑ ሚን ጋር ለመሄድ የቆረጠችው ለምን ይመስልሃል?
6. ግዚአብሔር ጸጋውን በሩት ሕይወት ያሳየው/የገለጠው ንዴት ነበረ?
7. ኑ ሚን ለችግር ዓጸፋዊ ምላሽ የሰጠችው ንዴት ነበረ?
8. ኑ ሚን ሁኔ ዋን ያጋነነችው ይመስልሃል? ል መስግን

የሚገባት አንዳች ምክንያት ነበራትን?

9. ክርስቲያኖች ከ ግዚአብሔር ይልቅ በራሳቸው ና በችግሮቻቸው ላይ ሲያተኩሩ ምን ያጋጥማቸዋል?

10. ሩት ና ኑ ሚን ንዳደረጉት አንተም ሀ ብለህ በመጀመርህ ምክንያት ምን ያገኘሃቸው ልምዶች አሉህ?

ምዕራፍ ሁለት

የ ነዚህ ሁሉ

ላቅ

(ሩት 2)

(በዔዘ በፍቅር ተደነቀ ሩት ደግሞ በጸጋ ተሞላች)

ግዚአብሔር ሁኔ ዎቻችንን ከመለወጡ በፊት፣ ልባችንን መለወጥ ይፈልጋል። ለተሻለ ነገር ሁኔ ዎቻችንን ተለውጠው ኛ ግን ሳንለወጥ ብንቀር፣ የባሰብን ንሆናለን። የ ግዚአብሔር ዓላማ በምሪቱ በምቶት ሊያኖረን ሳይሆን፣ ኛን ተስማሚ ለማድረግ ነው። «የልጁን መልክ ንዲመስለ» (ሮሜ 8:29) ነው። ክርስቶስ-መሰል ባሕርይ ለ ያንዳንዱ ልጆቹ የሚሆን መለኮ ዊው ግብ ነው።

ኑ ሚን በ ግዚአብሔር ላይ አማረረች፣ ሩት ግን በሕይወቷ ውስጥ የራሱ መንገድ ንዲኖረው ፈቃደኛ ሆነች፣ ስለዚህ ግዚአብሔር የጸጋውን ሥራ ከሩት ጋር ተያያዘው። ሩት ወደ ርሷ ባሕርይ ንድትመለስ ኑ ሚን ደርግ ና ግዚአብሔር ደግሞ ግሩም የሆነ ሥራ በመሥራት በመጨረሻ የ ግዚአብሔር ልጅ ወደ ዓለም ንዲመጣ ያደርጋል። ግዚአብሔር ለአብርሃም፣ ዘሩ ለዓለም ሁሉ በረከት ንደሚያመጣ የገባለት ቃል ፍጻሜን በሚያመጣ (ዘፍጥ. 12:1-3)፣ የዘላለማዊ ዕቅድ አካል መሆናቸውን ሩት ና ኑ ሚን ያወቁት ነገር አልነበረምና ምንም አሳብ/ግጭት አልነበራቸውም። የሩት ሪክ የሚጀምረው በባልዋ ሞት ቢሆንም፣ የሚደመድመው ግን በሕፃን ልደት ነው። ንባዋ ወደ ድል ፈንጠዘያ ይለወጣል።

ግዚአብሔር በሕይወትና በሁኔታዎቻችን ውስጥ ገብቶ ሥራውን ንዲሠራ ንዲሁም የጸጋው ዓላማዎቹንም ንዲያከናውን የምንፈልግ ከሆነ፤ አንዳንድ የምናሟላቸው ቅድመ-ሁኔታዎች አሉ። ነዚህ ቅድመ-ሁኔታዎች፤ በዚሁ ምዕራፍ ውስጥ፤ በሩት ልምዶች ተብራርተዋል።

1. በ ግዚአብሔር፤ በ ምነት ውስጥ መኖር ይገባል (2:1-3)

አንድ ምሳሌ በላቲን ንዲህ ይላል፡- «ምሪት የሚረዳው በዘኔውን አይደለም።» ሩት ለረጅም ጊዜ በበዘኔነት (በሥራ ፈትነት) የምትቀመጥ ዓይነት ሴት ስላልነበረች፤ የሚበላ ምግብ ንዲኖራቸው ወደ ርሻ ሄዳ ንድትቃርም ኑ ሚንን አስፈቀደችት። ይህ በ ግዚአብሔር የተመረከብ በሕግ ውስጥ ያለው (ዘሌዋ. 19:9-10፤ 23:22፤ ዘዳግም 24:19-22)፤ ሩት የወሰደችው የ ምነት ርምጃ ነበር። ህል በሚያጭዱበት ጊዜ፤ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ድኾቹን በማስ ወስ ቃርሚያ ሊተዉላቸው ይገባ ነበር። በመሠረቱ፤ መከርን የሚሰጠው ግዚአብሔር ስለሆነ፤ ለሕዝቡም ንዴት ሊጠቀሙበት ንደሚገባቸውም ሊነግራቸው ሙሉ መብት ነበረው።

የዚሁ ሕግ መኖር፤ በሕዝቡ መሃከል ለነበሩት ድኾች የ ግዚአብሔርን ተቈርቋሪነት ማስረጃ ነበረ። ሕዝቡ ድሆችን በአግባብ ንዲይዛቸው መመሪያ ተሰጥቶት ነበር (ዘጸአት 23:3፤ 6፤ ዘሌዋ. 19:15፤ ምሳሌ 22:22-23)፤ ደግሞም በለጋሽነት መያዝ ነበረበት (ዘሌዋ. 19:9-10)። ግዚአብሔር ስለ መበለቶቹም ይቈረቁር ነበር፤ ብዙዎቹም ድሆች ነበሩ፤ ስለዚህ ለ ነርሱም ንዲንከባከቡ ሕዝቡን አዝዞ ነበር (ዘጸአት 22:22-24፤ ኢሳ. 10:1-2ንም ተመልከት)። ሩት ድህ መበለት ብቻ አልነበረችም፤ ባዳ ነበረች፤ ስለዚህ፤ ግዚአብሔር ንዲረዳትና የሚያስፈልጋትን ንዲያዘጋጅላት በ ርሱ ላይ መጠባበቅ ሙሉ መብት ነበራት። « ርሱ ናትና አባት ለሌላቸው ድኻ አደጎችና መበለቶች ይፈርዳል፤ መብልና ልብስም ይሰጠው ዘንድ ስደተኛውን ይወድዳል» (ዘዳግም 10:18)።

በ ምነት መኖር ማለት ግዚአብሔር በቃሉ ንዳለው መቀበልና ተግባር ላይ ማዋል ነው፤ ምክንያቱም « ምነት ያለ ሥራ ሙት ናትና » (ያዕቆብ 2:20)። ሩት ግዚአብሔር ንደሚወድዳትና የሚያስፈልጋትንም ንደሚያዘጋጅላት በመመኗ፤ የምትቃርምበትን ርሻ ለመፈለግ ተነሣች። ይህ ፍጹም የ ምነት ተግባር ነበር፤ ምክንያቱም ባዕድ በመሆንዋ፤ ርሻዎቹ የማን የማን ንደነበሩ አ ውቅም። ለ ያንዳንዱ የ ርሻ መሬት የድንበር ምልክት ነበረው፤ ነገር ግን አጥር ወይም ዛሬ ንደምናየው፤ የ ርሻ ቦ ዎች ዓይነት የቤተሰብ ስም አይ ይም። ከዚህም አልፎ፤ ሴት ና የውጭ ዜጋ በመሆኗ፤ ለአደጋ የተጋለጠች ነበረች፤ ናም ስለዚህ፤ ወዴት ንደምትሄድ መጠንቀቅ ነበረባት።

ዚህ ነው ንግዲህ ቦዲዝ በ ሪኩ ውስጥ የሚገባው (ሩት 2:1፤3)፤ የአቤሜሌክ ዘመድ የሆነ፤ በማ በረሰቡ ውስጥ « ውቅና የነበረው ሰው» ነበረ። የስሙ ፍች «በ ርሱ ውስጥ ይል አለ» ማለት ነው። በ ግዚአብሔር ምሪት፤ ሩት የቦዲዝ በነበረው ርሻ ላይ መቃረም ቻለች። ዘገባው ንደሚለው፤ ሩት ወደዚህ የ ርሻ ክፍል መጣች፤ ነገር ግን በድንገት አልነበረም። ርምጃዎ በ ግዚአብሔር የተመሩ ነበሩ። « ኔ በመንገድ ሳለሁ፤ ግዚአብሔር ወደ ጌ ዬ ወንድሞች ቤት መራኝ» (ዘፍጥ. 24:27)።

የ ግዚአብሔር ምሪት በሕይወ ችን ሲሠራ ደስ የሚል ና ምስጢራዊ ነው። ግዚአብሔር ሁልጊዜ *ከ ኛ ጋር* ይሠራል (ማርቆስ 16:20)፤ *በ ኛም ውስጥ* ይሠራል (ፊልጵ. 2:12-13)፤ ደግሞም *ለ ኛ* ይሠራል (ሮሜ 8:28)። በዚህም የጸጋ ዓላማዎቹንም ያከናውናል። ኛ ንጸልያለን፤ ፈቃዱን ንሻለን፤ ደግሞም ንወስናለን (አንዳንድ ጊዜም ንሳሳ ለን)፤ ነገር ግን ክንውኖቹን የሚያዘውና ፈቃደኞች የሆኑት ልጆቹንም የሚመራው ርሱ ራሱ ነው። በሚያስገርመው ራ ይ፤ ነቢዩ ሕዝቅኤል የ ግዚአብሔርን የምሪት ተግባራት/ሥራዎች «በጠፈር» ላይ ሆነው «ከመንኰራኩር ወደ መንኰራኩር» ዚህም ዚያም ሲንቀሳቀሱ ይተዋል (ሕዝ. 1)። መግለጹ ያስቸግራል፤ ሆኖም

ግን ግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን፤ ሊ መን ና ሊተማመኑበት የሚችል ነገር ነው!

2. በ ግዚአብሔር ጸጋ መኖር ይገባል (2:4-16)

ሩት ወደ ርሻዎቹ ሄዳ ለመቃረም ስትነሣ፤ ጸጋውን የሚያሳያት አንድን ሰው ለማግኘት ፈላልግ ነበር (ቁ. 2፤ ንዲሁም ቁ. 10ን ና 13ን ተመልከት)። ጸጋ ሠርቶ ማግኘት የማይቻል ለአንድ ለማይገባው ሰው የሚሰጥ ችሮ ነው። ርሷ ሴት፤ ድሀ መበለት፤ ንዲሁም ስደተኛ ንደ መሆኗ፤ ሩት ማንንም ሰው ማስገደድ አትችልም ነበር። በማኅበረሰቡ ውስጥ በዝቅተኛው ደረጃ ላይ የምትመደብ ሴት ነበረች።

የዚያ የጸጋ መተላለፊያ ቦይ ቦዔዝ ነበረ። በከፉ ጊዜ እግዚአብሔር ጥሩ ሰዎችን እንዲኖሩ ማድረጉን ማወቁ እንዴት ያለ ግሩም ነገር ነው! በመጽሐፈ መሳፍንት ያለውን ዘገባ ብቻ ብታውቅ፤ ለካ ጻድቅ ሰው ከገጸ ምድር ጠፍቷል ብለህ ትደመድም ነበር (መዝ. 12:1-2፤ ኢሳ. 57:1፤ 1ኛ ነገሥ. 19:10፤ ሚክ. 7:2)። ነገር ግን፤ እግዚአብሔርን ያወቁ፤ ፈቃዱንም ለመታዘዝ የወደዱ ቦዔዝን የመሰሉ ሰዎች ነበሩ። ቦዔዝ ስለ ሠራተኞቹ ይጨነቅ ነበር እና በእግዚአብሔር በረከት ደስ እንዲላቸው ወደደ (ሩት 2:4)።

ቦዔዝ ሠራተኞቹን ሰላም ከማለቱ አስቀድሞ፤ ዓይኖቹ በእርሻው ላይ ባለችው እንግዳ፤ እና ደስ በምትል ባዕድ ሴት ላይ ዐረፉ። ባያት ጊዜ መጀመሪያ የታየው ፍቅር ነበር ብዬ እገምታሁ፤ ምክንያቱም፤ ከዚያች ጊዜ ጀምሮ፤ ቦዔዝ ያተኮረው በመከሩ ላይ ሳይሆን፤ በሩት ላይ ነበረ። ባዕድ ብትሆንም፤ ሩት በከተማው የነበሩት ቀልባቸውን የሚጥሉባት ብቃት ያላት ወጣት ሴት ነበረች (3:10)። \ት 2:11፤ ቦዔዝ ቀደም ብሎ ስለ ሩት መስማቱን ያመለክ ል፤ አሁን ግን ርሱ ራሱ ሊተዋወቃት ተቃርቧል።

ንደገናም፤ በ ግዚአብሔር ምሪት ቀዳሚነት ላይ ንገረማለን። ግዚአብሔር ሩትን ወደ ቦዔዝ ርሻ መራት፤ ቦዔዝ ደግሞ ሩት በተገኘችበት ሰዓት ርሻውን ንዲጐብኝ ግዚአብሔር መራው። ቦዔዝ ንደ ደረሰ፤ ቦዔዝ ለሠራተኞቹ ሲል ባዘጋጀው መጠለያ ቤት ውስጥ ዐረፍ ብላ ሊያገኛት ይችላል፤ ወይም ደክሟት ወደ ማረፊያዋ ቤት ወደ ኑ ሚን ሄዳ ሳያገኛት ሊቀር ይችላል።

ራሳችንን ለ ግዚአብሔር በምናስረክብበት ጊዜ፤ በ ኛ ላይ የሚደርሰው ነገር በአጋጣሚ ሳይሆን በቀጠሮ ነው የሚሆነው። ሩት አሁንም ድሀ መበለት ና ባዕድ ነበረች፤ ሆኖም ግን ሁኔ ዋን ፈጽሞ የሚለውጥ ነገር ግዚአብሔር አዲስ ዝምድናን ለመፍጠር ተቃርቦ ነበር።

የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች በቦዔዝ ውስጥ ያዩት ሥዕል ጌ ችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙሽራይቱ ማለት ከቤተ ክርስቲያኒቱ ጋር የነበረውን ዓይነት ግንኙነት ነው። ንደ ሩት፤ የጠፋው ጢአተኛ ከ ግዚአብሔር ቤተሰብ ቃል ኪዳን ውጭ በመሆኑ፤ የክሰረና የ ግዚአብሔርን ምሕረት ይገባኛል የሚልበት መብት የሌለው አሳዛኝ ሰው ነው። ነገር ግን፤ ግዚአብሔር ተነሣሽነቱን ወሰደ ና በ ምነት በኩል በኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ቤተሰቡ ንድንቀላቀል መንገድ አዘጋጀና አስገባን (ኤፌ. 2:10-22ን ተመልከት)። ቀጥሎ ወዳለው ምዕራፍ ስንደርስ ስለዚህ ግንኙነት በተጨማሪ የምለው ነገር ይኖረኛልና የምንመለከተው ር ስ «ተቤዢ የቅርብ ዘመድ» የሚለውን ነው።

አሁን የ ግዚአብሔር ጸጋ ቦዔዝን ከሩት ጋር ያዛመደበት መንገድ ተጨባጭ ሁኔ ዎቹን ስቲ ልብ ንበል፡-

ቦዔዝ የተነሣሽነት ሚና ወሰደ (ቍ. 8)። ጸጋ ማለት ለ ገዛችን መጀመሪያ ንቅስቃሴ የሚያደርገው ግዚአብሔር ነው፤ ይህም ኛ የሚገባን ስለሆነ ሳይሆን፤ ርሱ ስለሚወድደን ና ለ ራሱ ሊያደርገን ስለሚፈልግ ነው። « ርሱ አስቀድሞ ወድዶናልና ኛ ንወድደዋለን» (1ኛ ዮሐንስ 4:19)። ኛ በመንፈስ ሙ ን ሆነን ሳለን (ኤፌ 2:1-10)፤ ደካሞችም ሳለን (ሮሜ 5:6)፤ ጢአተኞችም ሳለን (5:8)፤ ናም ጠላቶቹም ሳለን (5:10) ግዚአብሔር የተነሣሽነትን ሚና ወሰደ። ደ ንነ ችን ከኋላ የመጣ የ ግዚአብሔር አሳብ ሳይሆን፤ ከዘላለም ያቀደው ነው። ቦዔዝ ሩትን ንደ ወደዳት፤ ደግሞም ርሱ የሚያስፈልጋትን ሊያቀርብላት የመጀመሪያዎቹን ርምጃዎች ንደ ወሰደ በቂ ምክንያቶች አሉን።

ቦዔዝ ሩትን አናገራት (ቍ. 8)። በመጀመሪያ እርሷን ያናገራት እርሱ ነበረ፤ እርሷ

በተለይ ባዕድ/እንግዳ ሆኖ ሳለ፤ ችግሮቻቸውን ጌታአክ የሆነውን ሰው ለማናገር ድፍረት አልነበራትም። በዴዝን ያህል ትልቅ ሰው አንዲት መበለት ስደተኛ የም ናግረው ምን መብት ነበራትና ነው? ሆኖም ግን፤ ከሠራተኞቹ አለቃ ጋር የነበረውን ንግግር አቋርጦ ርሻ ውስጥ ስትቃርም የነበረችውን ድሀ ስደተኛዋን አነጋግራት።

ከአያሌ ዓመ ት በፊት፤ ባለቤቱ፤ ናሺ ልጄ፤ ና ኔ ሆነን ወደ ላቋ ብሪ ኒያ ለጉብኝት ሄደን ሊችፊልድ በተባለው ቦ ደ ረስንና ንግሥት ኤልሳቤጥ አንድ ልዩ ለሆኑ ልጆች ሲባል የተሠራን አዲስ ትምህርት ቤት ለመመረቅ ንደሚመጡ አወቅን። ዕ ቅዶቻችን አቋርጠን፤ ዓጃቢ ሞተረኞችን ኩርባው ላይ ቆመን ስንጠብቅ መጨረሻ ላይ ብቅ አሉ። ንግሥቲቱ ከሴት - አሽከራቸው ጋር ቀስ ብለው መኪናቸው ላይ ሆነው ሲያልፉ አንድ አሥር ጫማ ያህል ራቅ ብለን ቆመን ነበር፤ ርሳቸውም ልዩ በሆነው መልክ ጃቸውን ለሕዝቡ ያውለበለቡ አለፉ።

በዚያን ጊዜ፤ መስኮ ቸውን ዝቅ አድርገው፤ «ደ ና ነህ፤ ዋረን! ደ ና ናችሁ፤ ቤቲ ና ጁዲ! ንዲጠብቋችሁ የጥበቃ ጓዶቼን አዝዛቸዋለሁ!» ብለው ቢሆን ኖሮ በዚያ ያሉ ሁሉ የ ኛ አስፈላጊነት ይህን ያህል ክብር ስለ ተሰጠን በመገረም ምናልባትም ስሞቻችንን ጽፈን ንድንፈርምበት ማስ ወሻቸውን ባቀረቡልን ነበር። ዚህ ሦስት የአሜሪካ ዜጎች አሉ፤ ንግሥቲቱ በግል ነርሱን ያነጋግራሉ ብላችሁ አስቡ!

ንግሥት ኤልሳቤጥ ኔን ፈጽመው አነጋግረውኝ አያውቁም፤ ምናልባትም ለወደፊቱ ፈጽሞ አያነጋግሩኝም ይሆናል፤ ሁሉን ቻይ የሆነው ግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት ና በቃሉ በኩል ተናግሮኛል! « ግዚአብሔር. . . በልጁ በዚህ ዘመን መጨረሻ ለ ኛ ተናግረን» (ዕብ. 1:1-2)። በዚህም ሁሉ ይህች የ ጢአተኞች ዓለም ለ ግዚአብሔር ያደረገችው ክፋት ቢኖርም፤ ርሱ በጸጋው ያናግረናል። ርሱ የሚናገረው የደ ንነት ቃል ብቻ ሳይሆን፤ በዕለት ተዕለት የሚሆነንን መመሪያም ይሰጠናል። ልክ በዴዝ ሩትን ንደ መራት፤ ጌ ም ንደዚሁ በዕለ ዊው ሕይወ ችን የሚመራን የጥበብ ቃሉን ያካፍለናል። ርሱ

«የመከሩ ጌ ነው!» ኛንም በ ርሻው በየቦ ችን ላይ ይመድበናል።

ቦዜዝ ሩትን ንደሚጠብቃትና የሚያስፈልጋትን ሁሉ ንደሚያቀርብላት ቃል ገባላት (ቁ. 9:14-16)። ቦዜዝ ሩትን «ልጄ» ብሎ ጠራት፤ ምክንያቱም ርሷ ከ ርሱ በዕድሜ አነስተኛ ስለ ነበረች ነው (3:10ን ተመልከት)፤ ደግሞም የአክብሮት አባባል ነበር። ንደ ቤተሰቡ አድርጎ ንደሚያያት ነገራት። (ዳዊት ለሜምፊቦስቴ ያደረገው ይህንን ነው። 2ኛ ሳሙ. 9ን ተመልከት።) ቦዜዝ ወጣት ወንዶችን ንዲጠብቋት፤ ወጣት ሴቶችንም አብረዋት ንዲሠሩ አዘዛቸው። ከአጫጆች ጎላ ጎላ ይከተሉት ከነበሩ ንስት ሠራተኞች ጋር መሄድ ነበረባት። በሌላ አባባል፤ የቃርሚያው ዋና ዋናውን ለመቃረም የመጀመሪያው ዕድል ተሰጣት! ቦዜዝ ሠራተኞችን ሩት በነዶዎቹ መሀል ገብ ቢሆን ንኳ ንድትቃርምና የሚበቃትን ያህል ህል ንድትሰበስብ ሆን ብለው ካጨዱት ላይ ንዲጥሉላት ነገራቸው። ከራባት ወይም ከጠማት ደግሞ፤ ከሠራተኞቹ ጋር በመመገብ መጥገብም ሆነ ጥማቷንም ማርካት ትችል ነበር። አልፎ ተርፎም፤ ቦዜዝ አብሮአት በላ፤ የተጠበሰም ሽት ሰጣት (ሩት 2:14)!

ንዴት ያለ የ ግዚአብሔርን ጸጋ የሚያሳይ ሥዕል ነበረ! ለአንድ ባዕድ ለሆነችው ሴት ፍቅሩን ለማሳየት ሲል ጌ የነበረ ሰው ባሪያ ሆነ። ቦዜዝ ለ ርሷ ችር ንዲሆኑላት ለሠራተኞቹ ት ዛዝ ያስተላልፋል ብላ ሩት በአ ምሮዋ አላሰበችውም ነበር፤ ነገር ግን፤ ቃሉን አመነች፤ የሚያስፈልጋትም ንደ ቀረበላት አየች። ኢየሱስ ክርስቶስ ንደ ባሪያ ወደዚህች ዓለም መጣ (ፊልጵ. 2:1-11)፤ ይህንንም ያደረገው ሊያድነንና የቤተሰቡ አካል ሊያደርገን ብሎ ነው። ርሱ ምሕረቱን ና ፍቅሩን አካፍሎናል (ኤፌ. 2:4)፤ የጸጋው ባለጠግነትን (ቁ. 7)፤ የጥበቡ ና የ ውቀቱ ባለጠግነትን (ሮሜ 11:33)፤ የክብሩ ባለጠግነትን (ፊልጵ. 4:19)፤ ንዲሁም፤ አዎን፤ «የማይደረስበት ባለጠግነቱንም» (ኤፌ. 3:8) አካፍሎናል። ኛ ሊደረግልን የማይገባን «መጸተኞች» ሆነን ሳለን የ ግዚአብሔር ቤተሰብ ሆንን፤ ርስቱም ሁሉ በ ጃችን ገባ።

በዴዝ ሩትን አበረ ት (ቁ. 10-13):: ሩት ለበዴዝ የሰጠችው ምላሽ ትሕትና ና ምስጋና ነበር:: ብቃት-የለሽነቷን አመነችና ጸጋውን ተቀበለች:: በተስፋዎቹ አመነች፤ ተደሰተችባቸውም:: ሩት ልትጨነቅበት የሚገባት ነገር አልነበራትም፤ ምክንያቱም ለ ርሷ ና ለኑ ሚን የሚንከባከብ ባለጠጋው የመከሩ ጌ ነበርና ነው:: ርሱ ለ ርሷ ንደሚንከባከባት ንዴት አወቀች? ተስፋ ሰጣት፤ ርሷም ተስፋ ሊጣልባት የሚችል መሆኑን አወቀች::

ሩት ወዳለፈው የመከራ ኑሮዋ አልተመለከተችም፤ ወደ ርሷም ተመልሳ አልተመለከተችም፤ አሳዛኝ መከራዋንም አልቈጠ ረችም:: በጌ ው ግር ሥር ወደቀችና ርሷን ለ ርሱ ሰጠች:: ከድህነቷ ላይ ዓይኖ ን አንሥ በ ርሱ ብልጥግና ላይ አተኩረች:: ፍርሃቷን ሁሉ ረሳችና በ ርሱ ተስፋ ቃል ላይ ዐረፈች:: ይህ ዛሬ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ሊከተለው የሚገባ ንዴት ያለ ግሩም ምሳሌ ነው!

ብዙ ሰዎች የዕብራውያን 12:2:- «ኢየሱስን መመልከት» የሚለውን ተግሣጽ ባለመ ዘዛቸው ምክንያት ጭንቀ ሞች ሆነው አግኝቻቸዋለሁ:: ወደ ራሳቸው በመመልከት ብዙ ጊዜ ያባክናሉ፤ ወዳሉበት ሁኔ ዎች፤ ሩት ል ደርገው የቻለችውን ማድረግ የተሳናቸው፤ ለመጥቀስ ያህል፤ ቀልባቸውን ወደ ጌ ማድረግ ያልቻሉ ሰዎች ናቸው:: በፍጹማዊነቱ ላይ በማረፍ ፋን ፤ በ ራሳቸው ኢ-ፍጹማዊነት ላይ ያተኩራሉ:: የ ርሱን መንፈሳዊ ባለጠግነት በማየት ፋን ፤ ስለ ክስረ ቸው ያጉረመርማሉ:: ከማንኛውም አስፈላጊ ነገር ይልቅ ላቅ የሆነውን ግዚአብሔር ለማምለክ ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመሄድ ይልቅ፤ «ፍላጎ ቸውን ለማሟላት» ወደ ቤተ ክርስቲያን ይሄዳሉ:: ከዓመ ት በፊት አንድ የሬዲዮ አድማጭ የላከልኝን ትንሽ ቅኔ/ግጥም በማድመጥ ቢመከሩ ይሻላቸዋል:-

ወደ ራስህ ተመልከትና ጭንቀ ም ሁን፤

ወደ ሌሎች ተመልከትና ኀዘንተኛ ሁን፤

ወደ ኢየሱስ ተመልከትና ብሩክ ሁን!

ቦዴዝ ሩት መጥገቧን ተክ ተለ (ሩት 14:18)። ይህ ሁሉ በሩት ላይ የሆነበት ምክንያቱ በ ስራኤል አምላክ በ ግዚአብሔር ስላመነች ነበር። ቦዴዝ የሩትን ሪክ በሙሉ አወቀ፤ ምክንያቱም ቤተ ልሔምን በም ክል ትንሽ ከተማ ወሬ ለመተላለፍ ብዙ ጊዜ ስለማይወስድበት ነበር። ሩት ቤቷን ና አማልክቷን ት ምነቷን በያህዌ ላይ ማድረጓን አወቀ። መጠጊያዋን በ«ክንፎቹ ሥር» አደረገች። ይህ ምስል አንዳንዴ ለጫጨቶ የምትከላከልላቸውን ዶሮ ያመለክ ል (መዝ. 91:4፤ ማቴ. 23:37)፤ ደግሞም በቅድስተ ቅዱሳን ያሉትን የኪሩቤል ክንፎችንም ሊያመለክት ይችላል (መዝ. 36:7፤ 61:4)። ሩት አሁን የውጭ ዜጋ ና ባዳ አልነበረችም። በ ስራኤል አምላክ ግዚአብሔር ዘንድ ተ ቀባይነትን ያገኘች ብቻ ሳትሆን፤ ከ ርሱ ጋርም በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ መኖር የቻለች ሴት ሆነች! (ኤፌ. 2:11ን ተመልከት።)

በሩት 2:11 ያለው «መለሰ» የሚለው ጥሬ ቃሉ «ድምፁን ከፍ አደረገ» ማለት ነው። ቦዴዝ ተመስጦ ነበረ! ስለ ሩት ምን ያስብ ንደ ነበረ ሁሉም ሰው ንዲሰማ ፈለገ፤ ከ ርሷ ጋር በመተ ዋወቁም አላፈረበትም። ርሷ በያህዌ አምና ነበርና ምነቷንም ከአማቷ ጋር በመጣበቁ ንዲሁም በቤተልሔም ካሉት የ ስራኤል ሰዎች አካል መሆኗን አስመሰክረች። በቍጥር 13 ላይ «በንደኝነት ተናገረች» የሚለው ሐረግ «ለልቡ ተናገረችው» ማለት ነው። የ ግዚአብሔር ቃል ከ ግዚአብሔር ልብ ይመጣል (መዝ. 33:11)፤ ወደ ሕዝቡም ልብ ይደርስና (ማቴ. 13:18-23)& ብርታትን እና ተስፋን ይሰጣል (ሮሜ 15:4)። የዓለምን ድምፅ የምትሰማ ከሆነ፤ ተስፋ ትቈርጣለህ፤ ነገር ግን የእግዚአብሔርን ድምፅ ከቃሉ የምትሰማ ከሆነ፤ ልብህ ይጽናናል።

የእግዚአብሔር ቃል እና የእግዚአብሔር ልጅ የአማኙን ልብ ሙሉ በሙሉ ያረካሉ። እርካታን የትም ቦታ ብንሻው፤ የማይታዘዙና እርካታ የሌላቸው እንሆናለን። ዓለም ለማያረካ ነገር ትለፋለች (ኢሳ. 55:2)፤ አማኙ ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ምክንያት ሙሉ እርካታ አለው (መዝ. 36:7-9፤ 63:5፤ 65:4፤ 103:5፤ 107:9)። የመዝሙር ጸሐፊው እንዲህ ያስቀምጠዋል፡-

ዘላለም የሚመነጨው የጉድጓዱ ውኃ፤

ነፃ የሕይወት እንጀራ ምግብነቱ የተሟላ፤

የማይነገር ሀብት የማይከዳ፤

አዳኝ ነው እርሱ ለእኔ፡፡

ሃሌሉያ! አገኘሁት እርሱን

ነፍሴ ለረጅም ጊዜ የተመኘችውን!

ኢየሱስ ምኞቴን ሁሉ ያረካልኛል፤

በደሙ በኩል እኔን አድኖኛል፡፡

ክላራ ቲ. ዊልያምስ

እኛ በእምነት መኖር አለብን፤ እንዲሁም በእግዚአብሔር ጸጋ መታመን አለብን፡፡ ነገር ግን ልናገኘው የሚገባን ሦስተኛም ነገር አለ፡፡

3. በእምነት መኖር አለብን (2:17-23)

ሩት ተስፋ እና ደስታ በተሞላ ልብ ሙሉውን ቀን ስትለፋ ዋለች፡፡ ስለሚነዘንዘት ወንዶች ወይም ዕንቅፋት ስለሚሆኑባትም ሌሎች ሠራተኞች አልተጨነቀችም፡፡ ሲርባት ምግብ፤ ሲጠማት የሚጠጣ፤ ሲደክማት የምታርፍበት ቦታ ነበራት፡፡ የቃረመችው እህል አንድ ቁና ያህል ሆኖላታል፤ ይህ ደግሞ ለሁለት ሴቶች የአንድ ሳምንት ቀለብ የሚያህል ነበረ፡፡ ከምሳዋ ደግሞ ትንሽ ምግብ ተርፏት ነበረ (ቍ. 18) ፡፡ ሩት ትጉ ሠራተኛ ብቻ አልነበረችም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር የሰጣትን ምንም ነገር እንዳታባክን ጠንቃቃ ነበረች፡፡

ኑሯሚን የሩትን ገጠመኞች እንዴት ነው ምላሽ የምትሰጥባቸው፤ ¾መጨረሻው ጊዜ ኑ ሚንን ያገኘናት፤ ምሬቷን ለቤተልሔም ሴቶች ስ ካፍላቸው ነበር፤ በወረደባት ንዝን ና ድህነትም በ ግዚአብሔር ላይ ስ ላክክ ነበር፡፡ ሩት ወደ ርሻ ሄዳ ንድትቃርም ፈቃድ በጠየቀችት ጊዜ፤ ኑ ሚን፤ «ሂጂ ልጄ» ነበር ያለቻት (ቍ. 2)፡፡ ለምሬቷ የሚያበረ ቃል አልሰጠቻትም፤ ንደምትጸልይላት ንኳ ተስፋ አልሰጠቻትም፡፡

ነገር ግን፤ አሁን ከኑ ሚን ከናፍርት አዲስ ቃል ሲወጣ ንሰማለን፡- «የተባረከ!» (ቍ. 19-20)፡፡ ለሩት ደግ ያደረገላትን ሰው

ባርካው ብቻ ዝም አላለችም፤ ነገር ግን ግዚአብሔርንም ደግሞ ባረከች! ኛ ራሳችን ከምሬት ወደ ባርኮት ተሸጋግረናል። ኑ ሚን ህሉን ባዮች ጊዜ፤ ሩት በ ርሻ ላይ ንድትሠራ የፈቀደውን ሰውዬ ባረከችው፤ ሰውዬው ቦዲዝ መሆኑንም ባወቀች ጊዜ፤ ኑ ሚን ግዚአብሔርንም ባረከች። በዚህችው ኅዘንተኛ መበለት ልብ ንዴት ያለ ለውጥ ነው የመጣው! ንዲህ ያለ ለውጥ ሊመጣ የቻለው፤ በልብዋ ውስጥ በነበረው አዲሱ ተስፋ ምክንያት ነበረ፤ ያን አዲስ ተስፋ የሰጣት ደግሞ ቦዲዝ ነበረ።

በቦዲዝ ማንነት ምክንያት ኑ ሚን ተስፋ አገኘች - ርሱ የቅርብ ዘመድ ሀብ ም ና ዋቂ ነበረ። ወደፊት ንደምናየው፤ የቅርብ ዘመድ የሆነ ሰው ዘመዶቹን ከድህነት አውጥቶ አዲስ ጅማራ ሊሰጣቸው ይችላል (ዘሌዋ. 25:25-34)። ርሷ ቦዲዝ ባደረገው ምክንያት ሌላ ተስፋም ነበራት። ርሱ ለሩት ር ራኄን አሳይቶ በ ርሷ ላይ ግላዊ መውደድም አደረበት። ሩት ቦዲዝ ያገላትን ለኑ ሚን ባካፈለችት ጊዜ፤ የኑ ሚን ተስፋ ይበልጥ የበረ ና ያደገ ሄደ፤ ምክንያቱም፤ የቦዲዝ ቃላት ለሩት ያለውን ፍቅር ና ርሷን ለማስደሰት ፍላጎቱን ይገልጻሉና ነው። ቦዲዝ ሩትን ከአገልጋዮቹ ና ከ ርሻው ንዳትርቅ ማስገደዱ ለኑ ሚን የባልዋ ዘመድ ርሷን ና ምራቷን ያቀፈ ዕቅድ ማቀዱን ማስረጃ ሆነላት።

ኛ በኢየሱስ ክርስቶስ የምናምን ሰዎች በተስፋው መደሰት አይገባንምን? ርሱ ማን ንደ ሆነ፤ ምንስ ንዳደረገልን፤ ንዲሁም በቃሉ ምን ንዳለን ብናስብና ዋጋ ብንሰጠው፤ ምንም ተስፋ የመቀረጥ ስሜት ውስጥ የምንገባበት ምክንያት የለም። ኢየሱስ ክርስቶስ የ ግዚአብሔር ልጅ ነው። ስለ ኛ ሞቶ አሁን ደግሞ በሰማይ ስለ ኛ ያማለደ ይገኛል። በቃሉ ውስጥ፤ « ጅግ ላቅ የሆነ ተስፋን ሰጠን» (2ኛ ጴጥ. 1:4)፤ ይህን ፍጹም አይክደንም። ዛሬ ምንም ይሰማህ ምን፤ ሁኔ ዎችህም ምንም ያህል አስቸጋሪ ቢሆኑም፤ ምነትህ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያተኩረ ከሆነ፤ በተስፋው ደስ ሊልህ ይችላል።

አምላክ ና ከሞት በኋላም ሕይወት መኖራቸውን ማወቅ

አይቻልም ብሎ የሚያምን አሜሪካዊ ዲስኩረኛ ሮበርት ጂ. ኢንግርሶል፤ ተስፋን «በቸኛው ዓለም አቀፋዊ ውሽ ም፤ ለትክክለኛነት ፈጽሞ ዝናውን ሊያጠፋ የማያፈልግ» ብሎ ጠርቶ ል። ነገር ግን የሳተራይት ሪፖርት መጽሔት አር ዒ የነበረውና ከማይድን ሕመም ንዲሁም ከልብ ድካም በተአምር የተረፈው ኖርማን ካውዚንስ በማያጠራጥር ሁኔ ከኢንግርሶል ጋር አይስማማም። «የለው አካል ወደ ተስፋ አቅጣጫ የሚስብ ይለኛ ስበት ያጋጥመዋል» ብሎ ካውዚንስ ጽፎ ነበር። «ለዚህም ነው የሕመምተኞች ተስፋዎች የዶክተሮቹ ምሥጢራዊ መሣሪያዎች የሚሆኑት። በመድ ኒት ማዘዣ ጽሑፍ ውስጥ ድብቅ ግብአቶች ናቸው» ብሎአል። «ኡክላ የሕክምና ት/ቤት»/«ምሥላም መስሻቂቂቂቂቂቂቂ ልስሳሽሸሽቃስ» በሚባለው የሕክምና ትምህርት ተቋም ውስጥ ካውዚንስ ከሕመምተኞች ጋር ሥራውን በሚያከናውንበት ጊዜ፤ የተስፋ ይል የሰዎችን ሕይወት ሲለውጥ በማስረጃ አሳይቶአል።

አማኝ ለሆነው ክርስቲያን፤ ተስፋ ጥልቀት የሌለው አይደለም፤ «ተስፋ በጣም የሚሰማ» በቅን አሳቢ ሰው ውስጥ የሚነሣ፤ ከንቱ ቅዠት ያልሆነ ነገር ነው። ተስፋ የውስጣዊ ስሜት ደስ ሰጭ ዋስትና ና የ ግዚአብሔር ቃል ተስፋዎቹን በምን መንባቸው ጊዜ አስተማማኝነትን የሚያሳድር ንዲሁም በ ርሱ ገዛ መጨውን ጊዜ ልንጋፈጥ የሚያስችለን ይል ነው። ይህ ተስፋ ግዚአብሔር፤ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ለልጆቹ የሚሰጣቸው ስጦ ነው፤ መንፈስ ቅዱስ በ ግዚአብሔር ቃል ያሉትን የተስፋ ቃሎችን ያስ ውሰናል (ሮሜ 15:13)።

«የሩት ግማሽ ቁና ህል» በዔዝ ለመጭው ጊዜ የሚያደርገውን ሁሉ የሚያመለክት «የፍሬው በኩር» ነበር፤ ይህም ልክ ግዚአብሔር ንደ ሰጠን የቃሉ ተስፋ በ ኛ ውስጥ ንዳለው «የፍሬ በኩር» ዓይነት ነው (ሮሜ 8:23)። የሩት ህል የአንድ ሳምንት ቀለብ ሆኖ የሚያልቅ ቢሆንም፤ በውስጥ ያለው የመንፈስ ምስክር ተስፋዎቻችን በሙሉ ስኪሚሉ ይቆያል፤ ይህም የሚሆነው ኢየሱስ ክርስቶስን ስናየው ነው።

አሁን ሁለቱን መበለት ሴቶች ወርሮአቸው ያለው

አስገራሚው ተስፋ የተማከለው በአንድ ሰው በቦጌዝ ላይ ነው፤ ልክ ተስፋችን በ ግዚአብሔር ልጅ ላይ ንደ ተማከለው ማለት ነው። ንደውም፤ የ ኛ ተስፋ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው (1ኛ ጢሞ. 1:1፤ 1ኛ ተሰ. 1:3፤ ቁላ. 1:27)። ምነት በክርስቶስ ንደ ገና በ«ሕያው ተስፋ» ውስጥ ንድንወለድ አድርጎናል (1ኛ ጴጥ. 1:3)፤ ሕያው ተስፋ በመሆኑ ደግሞ፤ በየቀኑ የበረ ያድጋል ደግሞም ፍሬን ያፈራል። ዓለም የተንጠለጠለችባቸው ተስፋዎች ሙት ተስፋዎች ናቸው፤ የ ኛ ግን በሕያው ክርስቶስ የተመሠረተ ስለሆነ፤ ሕያው ተስፋ ነው።

ከዚህ በኋላ ኑ ሚን «የሜቤሻር የቅርብ ዘመድ» ሕግን (ዘሌዋ. 25:47-55) ለሩት አስረዳቻት። ለኑ ሚን አስተማማኝነት የሰጣት ቦጌዝ ለሩት ያሳያት ር ራጌ ና ፍቅር ብቻ አልነበረም፤ ነዚያ ግሩም የሆኑ ስሜቶች በአንድ ሌሊት ሊለወጡ ይችላሉና። ቦጌዝ ንደሚ ደጋቸው ለኑ ሚን ዋስትና የሰጣት ግዚአብሔር በቃሉ የጻፈው የደ ንነት መር ነበረ። የቅርብ ዘመድ ንደ መሆኑ፤ አቤ ሜሌክ ቤተሰቡን ይዞ ወደ ሞዓብ በሄደ ጊዜ ትቶት የሄደውን ንብረት፤ ለቦጌዝም የቤተሰቡ የሆነውን ንብረት ማስመለስ ይችል ነበር። ኑ ሚን ሀብ ም ስላልነበረች ል ስመልሰው አልቻለችም፤ ነገር ግን ቦጌዝ መልሶ በመግዛት በቤተሰቡ ቁጥጥር ሥር ሊያደርገው ይችል ነበር።

ለማንኛውም፤ አንድ ሌላ ነገር ሆነ፡- የሚቹ ባል ሚስት ከንብረቱ ጋር ሄደች። ስለዚህ፤ ተቤሻር የቅርብ ዘመድ የሚቹን ሚስት አግብቶ በሚቹ ስም የሚጠሩትን ልጆች ማሳደግ ነበረበት። ያኔ ንብረቱን መውረስ ይችላሉ፤ በዚህ መንገድ የቤተሰቡ ስም ና የቤተሰቡ ንብረት የ ነርሱ ሆኖ ይቀጥላል። ይህ «ዋርሳ ጋብቻ» በመባል ይ ወቃል (ዘዳግ. 25:5-10ን ተመልከት)። ዋርሳ የሚለው ቃል «የባል ወንድም» ማለት ነው። መጽሐፈ ሩትን የጻፈ ሰው የሩት ባል የነበረው፤ መሐሎን (4:10)፤ ሩትም ከሽያጩ ጋር ንድትጠቃለል፤ ከአባቱ ንብረት ጋር ንዴት ንደ ተገናኘ አያስረዳም። የአይሁድ ሕዝብ ተቤሻር የዘመድ - ከዋርሳ ጋብቻ ሕግ ጋር መቼ ና ለምን ንደ ተገናኘ ለ ኛ ግልጽ አልተደረገልንም፤

በሩት ጊዜ ግን ልማዱ ንደዚያ ነበር።

ኑ ሚን ሩትን፣ ቦዔዝ ርሻ ላይ በምትቃርምበት ጊዜ ከአገልጋዮቹ ንዳትርቅ ና የቦዔዝንም ትዛዛት ንድትፈጽም አስጠነቀቀችት። የገብስ አጨዳ ወራት መጋቢት ና ሚያዝያ ነበሩ፣ የስንዴ አጨዳ ደግሞ በሰኔ ና ሐምሌ ወራት ውስጥ ነበረ። በነዚያ ጊዜ ውስጥ፣ ሩት ለ ርሻና ለአማቷ ቀለብ የሚሆን ለመሰብሰብ በሥራ ተወጥራ ነበር። ነገር ግን፣ አሁን የምትሠራው በሚያስገርም ተስፋ በመነቃቃት ነበር፡- የደ ንነቱ ቀን በደስ ትጠባበቀው ነበር! (ሮሜ 8:23ን ና ኤፌ. 4:30ን ተመልከት።)

ሩት ካደረገችው ነገር የተነሣ በኑ ሚን ላይ ለውጦች ንደ መጡ ማየቱ የሚያበረ ነው። የኑ ሚን ምሬት ወደ ምስጋና፣ የ ርሻ ተስፋ መቀረጥ ወደ ተስፋ ማድረግ ለመለወጥ ግዚአብሔር ሩትን ተጠቀመ። የአንድ ሰው በ ግዚአብሔር መ መን ና ፈቃዱን መፈጸም ነገርን ከሽንፈት ወደ ድል ሊለውጠው ይችላል።

የሩት በ ግዚአብሔር ቃል ላይ ምነት ማድረግ ወደ ቦዔዝ ርሻ መራት። ቦዔዝ ለሩት የነበረው ፍቅር ጸጋውን ንዲያፈስስላትና የሚያስፈልጋትን ሁሉ ንዲያቀርብላት አስገደደው። (ጸጋ ለማይገባው ሰው ዋጋን ለመክፈል ንድትረዳው የሚያደርግህ ፍቅር ነው።) የሩት የጸጋ ዘመድ - አዳኝዋ የሚያደርገውን የተጠባበቀች ለመቆየት አዲስ ተስፋ ሰጣት።

« ምነት፣ ተስፋ፣ ፍቅር ጸንተው ይኖራሉ» (1ኛ ቆሮ. 13:13)፣ በኢየሱስ ክርስቶስ ጸንተን ና በ ርሱ የ መንን ያለን ነርሱም ከ ኛ ጋር ገና ጸንተው ይኖራሉ።

ለግል ምልክ ወይም ለቡድን መወያያ

የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. ሩት በቤተ ልሔም በ ግዚአብሔር ላይ ምነቷን የገለጸችው ንዴት ነበር?
2. «ሕይወ ችንን ለ ግዚአብሔር ስንሰጥ፤ በ ኛ ላይ የሚከሰተው ነገር በድንገት ሳይሆን፤ በቀጠሮ መልክ ይከሰ ል::» ትስማማለህ? ከሕይወትህ ምሳሌዎችን ስጥበት::
3. ሩት ለቦዴዝ የሰጠችው ምላሽ ክርስቲያኖች ለኢየሱስ ይሰጡት ዘንድ ንዲከተሉት ምሳሌ የሚሆናቸው ንዴት ነው?
4. በኑ ሚን ባህሪ ላይ አዎን ዊ ለውጥ ሊያመጣ የቻለው ምንድን ነበር?
5. «በተስፋ ለመደሰት» ምን ምክንያት አለህ?
6. ዓለም ከተንጠለጠለችበት ተስፋ የክርስቲያኑ ተስፋ ንዴት ይለያል?
7. «አንድ በ ግዚአብሔር የሚ መንና ፈቃዱን የሚያደርግ ሰው ሁኔ ን ከሽንፈት ወደ ድል ሊቀይረው ይችላል::» ለዚህ የሚሆኑ አንዳንድ ምሳሌዎችን (ከመጽሐፍ ቅዱስም ሆነ

ከዘመኑ) መስጠት ትችላለህን?

8. «ጸጋ ለማይገባው ሰው ለመርዳት ዋጋን የሚከፍል ፍቅር ነው።» ይህ ለአንተ ምን ትርጉም ይሰጥሃል?
9. ሩት ማሸነፍ የነበረባት ንዴት ያሉ የ ምነት መሰናክሎችን ነበር?
10. በሕይወትህ ውስጥ ዋናው የለውጥ ምዕራፍ የነበረው ምን ነበረ? አብራራው።

የዕኩለ ሌሊቱ ስብሰባ

(ሩት 3)

(የአዲስ ቀን ወጋገን የሚመጣው በየትኛው

ቀላል የ ምነት ተግባር ውስጥ ነው)

ቦጁዝ ወደ ሩት ሕይወት ከመጣ ጊዜ ጀምሮ፤ ኑ ሚን የተለወጠች ልዩ ሴት ሆነች። የምትጨነቀው ና የም ዝነው ለ ራሱ መሆኑ ቀረና ለሩት የወደፊት ዘመን ሆነ። ከሁሉም ላቅ ደስ ና ርካ የምናገኘው ሌሎችን ስናገለግል ነው። ዲትሪችክ ቦኖፈር የተባለው ጀርመናዊ ሰማዕት ኢየሱስ ክርስቶስን «ለሌሎች የቆመ ሰው» ሲል ጠራው፤ ይህም ትክክለኛ ስያሜ ነው። « ያንዳንዱ ባልንጀራው ከራሱ ንዲሻል በትሕትና ይቁጠር፤ ያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት፤ ለባልንጀራው ደግሞ ንጂ።» ፤ (ፊልጵ. 2:3-4 የ1954 ትም)።

ሁለቱ መበለቶች ወደ ቤተልሔም በመጡ ጊዜ፤ ዓላማቸው ሩት ኑ ሚን መንከባከብ ነበር፤ በተቻላቸውም መጠን ለሁለቱ ኑሮ የሚበቃ ምግብም ሆነ መጠለያ ማግኘት ነበር። ነገር ግን፤ አሁን ኑ ሚን አንድ አዲስ ዕቅድ አላት፡- ሩት ቦጁዝን ማግባት፤ ና ከዚህ በኋላ ሁሉም በደስ ንዲኖሩ ነበር ዕቅድዋ። ኑ ሚን ሩት ካመጣችላት ዘገባ ቦጁዝ የዕቅዱ ደጋፊ መሆኑን ለማወቅ ቻለች፤ ስለዚህ ነገሮቹን ንዲንሸራሽሩ ማድረግ ጀመረች። በዚያን ዘመን፤ ጋብቻዎችን የሚያመቻቹ ወላጆች ነበሩ፤ ስለዚህ ኑ ሚን ካደረገችው ዝግጅት ዘንበል አላለችም።

መጽሐፈ ሩት የተናቀችው ስደተኛ ሴት ከተከበረው አይሁዳዊ ሰው ጋር ስላደረገችው ጋብቻ የቀረበ ዘገባ ብቻ ሳይሆን፤ ከዚህ በጣም የላቀ መሆኑን በአ ምሮህ ውስጥ ያዝልኝ። ደግሞም፤ በክርስቶስ የሚ መኑትን ና የ ርሱ የሆኑትን የሚያሳይ የሁለቱ ግንኙነት ሥዕልም ነው። ሩት በወሰደቻቸው ርምጃዎች፤ በዚህ ምዕራፍ በተመዘገቡት ውስጥ፤ ጥልቅ ወደ ሆነው የጌ ግንኙነት ውስጥ ለመግባት ከፈለጉ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ሊወስድዋቸው የሚገባቸውን ርምጃዎችን ናያለን። ኛም ንደ ሩት፤ በትርፍራፊ (2:2)፤ ወይም ስጦ ዎችን በመቀበል ብቻ (2:14፤ 16) መርካት የለብንም። ርሱን ብቻውን መሻት አለብን፤ ምክንያቱም ርሱን ካገኘን፤ ንብረቱም ሁሉ የ ኛ ይሆናል። የምንሻው ስጦ ዎቹን ሳይሆን፤ ስጪውን ነው።

1. ሩት በዔዝን ለመተዋወቅ ተዘጋጀች (3:1-5)

ሩትን ቢያገቡ ደስ የሚላቸው ሌሎችም ሰዎች ነበሩ (ቍ. 10)፤ ግን ሊቤዢት አይችሉም ነበር። ዘመድ የሆነ ብቻ ነው ያንን ማድረግ የሚችለው፤ ናም ያ ዘመድ በዔዝ ነበረ። ኑ ሚን በዚያን ምሽት፤ አውድማውን የሚጠቀምና ህሉን ለመጠበቅ የሚቆየው በዔዝ መሆኑን በማወቁ፤ ርሱን ለመተዋወቅ ራሷን ንድ ዘጋጅ ለሩት ነገረችት። ሩት ራሷን ለበዔዝ ከማቅረቧ በፊት አምስት ዝግጅቶችን አደረገች።

(1) ገላዋን ጠበች (ቍ. 3ሀ)። በአሜሪካ በየቀኑ፤ ለመኖሪያ ዎች፤ ለፋብሪካዎች፤ ንዲሁም ለ ርሻዎች 450 ቢሊዮን ጋሎኖች (ወደ 14.3 ቢልዮን በርሜሎች) ው ጥቅም ላይ ይውላል፤ ይህ የው መጠን ማንሃ ን የተባለችውን ከተማ በዘጠና ስድስት ጫማ ጥልቀት ያህል የሚያስምጣት ነው። (በሜትር ሲለላ 29.9 ሜትር ማለት ነው።) በምሥራቅ ያሉት አገሮች፤ በሙቀቱ ና አቧራው ምክንያት ቶሎ ቶሎ መ ጠብ አስፈላጊ ነበር፤ ነገር ግን በቂ ው ሁሌ አይገኝም ነበር። አይሁዳውያንን በተመለከተ፤ የሙሴ ሕግ የመንፃት ሥርዓትን ይጠይቅ ነበር፤ ገላን መ ጠብና ልብስን መቀየር አብዛኛው ጊዜ ልዩ ከሆነው ክንውን በፊት ይመጣ ነበር (ዘፍጥ. 35:1-3)። በትክክል፤ ኑ ሚን ለሩት የነገረችት፤

ለሠርግዋ ንደ ተዘጋጀች መሸራት ንድትመስል ነበር (ሕዝ. 16:9-12)::

ከገ ንድ ምን ያደርጋት ምነት ነበራት!

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ፣ መልበስ አንድ መንፈሳዊ ትርጉም/ ፍች ነበረው። ግዚአብሔርን ከበደሉ በኋላ፣ የመጀመሪያዎቹ ወላጆቻችን ሊሸፋፈኑ ሞክረው ነበር፣ ነገር ግን ይቅር ሊላቸውና ተቀባይነት ባለው ልብስ ሊያለብሳቸው የቻለው

ግዚአብሔር ብቻ ነበረ፣ ይህን ለማድረግ ደግሞ ደም ማፍሰስ ነበረበት (ዘፍጥ. 3:1-8፣ 21):: አይሁዳውያን ካህናት ማንም ሰው ሊለብሰው ያልተፈቀደለትን ልዩ የሆነ ልብስ ለበሱ (ዘጸአት 28):: ደ ንነት ንደ ልብስ መቀየር ተመስሎአል (ሉቃስ 15:22፣ ኢሳ. 61:10)፣ ክርስቲያናዊ ኑሮ ማለት ደግሞ «የመቃብር ልብስን» ማለት አሮጌውን ሕይወት አውልቆ «የጸጋ ልብስ» ማለት የአዲሱ ሕይወት ልብስን መልበስ ማለት ነው (ቈላ. 3:1-17፣ ዮሐንስ 11:44ንም ተመልከት)::

በገዛ ራሳችን ጽድቅ በ ግዚአብሔር ፊት መምጣት አንችልም፣ ምክንያቱም «ጽድቃችን ሁሉ ንደ መርገም ጨርቅ» ነውና (ኢሳ. 64:6፣ የድ.ት.):: ልንመጣ የምንችለው በኢየሱስ ክርስቶስ ጽድቅ ብቻ ነው (2ኛ ቆሮ. 5:21)፣ ኛ ተቀባይነትን ያገኘ ነው «በውድ ልጁ» ስለሆነ ነው (ኤፌ. 1:6፣ የድ.ት.):: ለፈቃዱ

ዛገኖች ከሆንንና ርሱንም ለማስደሰት የምንሻ ከሆነ፣ ልብሳችን ነጭ ይሆናል (ራ ይ 19:8)፣ ጢአትን ሠርተን ከሆነ ግን፣

ጢአ ችንን ተናዝዘን የ ርሱን ማንጸት መሻት ይገባናል (ዘካ. 3):: ከጌ ችን ጋር ወደ ጠለቀ ብረት መግባት ከፈለግህ፣ «ሁልጊዜ ልብስህ ነጭ ይሁን፣ ቅባትም ከ ራስህ ላይ አይ ጣ» (መክብብ 9:8፣ የድ.ት.)::

(4) ሩት ራስዋን ለ ርሱ ንዴት ንደም ቀርብለት በማጥናት፣ በዴዝን ለመተዋወቅ ተዘጋጀች (ቊ. 3-4):: በዚህ አቀራረብ ውስጥ አግባብ ያልሆነ ምንም ነገር አልነበረም፤ ሩት ለተ ቤሹ የቅርብ ዘመድ ራሷን ማቅረብ የምትችልበት ብቸኛው

መንገድ ይህ ነበርና። ራሷን የመከር ጌ በሆነው ሰው ግር ሥር ማኖር ነበረባት፤ ቀሪውን ርሱ ያደርገዋል።

ሩት ወደ መውቂያው ዓውድማ በመሄድ ላይ ያለች፤ የተለየ አቀራረብ ለመውሰድ ወሰነች ብለህ አስብ። ል ገባው በፈለገችው ሰው ግር ሥር ምን ጋደም አደረጋት? ግሮቹንስ ለምን መግለጥና የብርድ ልብስን ጫፍስ ለምን በ ርሷ ጣል ንዲያደርግላት ጠየቀችው? በ ርግጥ ሌላ የተሻለ መንገድ መኖር ነበረበት! ሌላ የአቀራረብ ዘዴ ተጠቅማ ብትሆን ኖሮ፤ በዴዝ ግራ ተጋብቶ፤ አጠቃላይ ዕቅዱ ይከሸፍ ነበር።

የብሉይ ኪዳን ዘመን ካህናት ወደ ግዚአብሔር የሚቀርቡበትን መንገድ ያውቁ ነበር፤ ምክንያቱም ርሱ በሕጉ ውስጥ ለ ነርሱ መመሪያ የሚሆናቸውን ሰጥቶአቸው ነበርና ነው። የአዲስ ኪዳን ዘመን ክርስቲያኖች ግዚአብሔር ዘንድ ንዴት ንደሚቀርቡ ያውቃሉ፤ ምክንያቱም ወደ ርሱ ለማቅረብ የሚያስፈልግ ነገርን ሁሉ በቃሉ ተናግሮአልና። ከጌ ጋር በግል በምናደርገው ብ ረትም ይሁን ወይም በሕዝብ ፊት በምናደርገው አምልኮ፤ ግዚአብሔር ያስቀመጣቸውን መርኖች የመቀየር መብት የለንም።

ኢሊኖይስ በሚገኘው፤ ስፕሪንግ ፊልድ በተባለው ቦ ለአንድ ሳምንት ያህል በማገልገል ላይ ሳለሁ፤ ኔ ና ባለቤቱ የአብርሃም ሊንከንን ቤት ለመጎብኘት ወሰንን። መግባት ንድንችል፤ ያንዳንዳችን ቲኬት መያዝ ነበረብን፤ ቲኬቱ የሚገኘው ደግሞ በአንድ ቦ ብቻ ነበር። ከጉብኝቱ መስመር/መንገድ ንዳንወጣ አስጎብኝውን መከተል ነበረብን። የመጨረሻ ዋናው ነገር ደግሞ፤ ማስቲካችንን በቤቱ ውጭ ካለው መጣያ ዕቃ ውስጥ መጣል ነበ ረብን! የሚስተር ሊንከንን ቤት ለማየት የምንፈልግ ከሆነ፤ ለሕግጋቱ መገዛት ነበረብን።

ንደ አባካኙ ልጅ (ሉቃስ 15:11-24)፤ የጠፉ ጢአተኞች ልክ ባሉበት ተጨባጭ ሁኔ ወደ ጌ መምጣት ይችላሉ፤ ርሱም ይቀበላቸዋል፤ ይለውጣቸዋልም። የ ግዚአብሔር ልጆች የሆኑቱ

ግን ከአባ ቸው ጋር ብረት ንዲኖራቸው ከፈለጉ፤ «ለሕጉ መገዛት» ይገባቸዋል (ዕብ. 10:19-25)። የ ግዚአብሔር ሰዎች የሆንነው ለአምልኮ በምንሰበሰቡበት ጊዜ፤ «በመንፈስና በ ውነት» (ዮሐንስ 4:24) ልናመልከው ይገባናል፤ ይህንም ስናደርግ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተሰጡትን መርኖች መከተል ይኖርብናል። ግዚአብሔርን ማምለክ በተመለከተ፤ ብዙ ጊዜ ሰዎች ትክክል መስሎ የ ያቸውን ያደርጋሉ፤ መለኮ ዊውንም መመሪያ በሰው ሠራሽ ፈጠራዎች ይተካሉ።

(5) በመጨረሻ፤ ሩት ለመ ዘዝ ቃል ገባች (ቀ. 5)። «የተናገርሽኝን ሁሉ አደርጋለሁ» (የድ.ት.) የቃሉ ሰሚ ብቻ ሳትሆን፤ አድራጊም ነበረች። ግዚአብሔርን የመ ዘዝ ፈቃደኝነት ርሱ ንድናደርግ የሚፈልገንን የማሳወቂያ ምሥጢራዊ ዘዴ ነው፤ ት ዛዙን በምናደርግ ጊዜ ደግሞ መባረካችንን ልናውቅ ንችላለን። «ማንም የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ ቢፈልግ፤ የ ኔ ከ ግዚአብሔር ወይም ከራሴ ትምህርት ለይቶ ያውቃል» (ዮሐንስ 7:17)። የ ግዚአብሔር ፈቃድ የፈለግነውን መርጠን የምናነሣበት ካፌ ቤት ወይም ምግብ ቤት አይደለም። ግዚአብሔር ያቀደልንን ሁሉ ንድንቀበል ና ሙሉ በሙሉ ንድን ዘዘው ይፈልጋል። ድብቅ አጀንዳ ና በልባችን ውስጥ አንዳንድ ነገሮችን ደብቀን ወደ ግዚአብሔር መምጣት የሚመራን፤ መንፈሱን ወደ ማሳዘን ና ግዚአብሔር ለ ኛ ያለውን ምርጥ ነገርን ወደ ማጣት ብቻ ነው።

2. ሩት ራሷን ለቦዴዝ አስገዛች (3:6-9)

የመከር ጊዜ በተለይ ለአይሁድ የደስ ጊዜ ነበረ (ኢሳ. 9:3፤ 16:10)፤ ግዚአብሔር የሚወድደውም ይህንን ነው። «አምላክህ ግዚአብሔር በፍሬህ ሁሉ፤ በ ጅህም ሥራ ሁሉ ይባርክሃልና ግዚአብሔር በመረጠህ ስፍራ ለአምላክህ ለ ግዚአብሔር ሰባት ቀን በዓል ደርጋለህ፤ አንተም ፈጽሞ ደስ ይልሃል» (ዘጸግም 16:15፤ የድ.ት.)። በዚሁ ዘመን አብዛኛዎቹ ሰዎች ከዕለ ዊው የ ንጀራቸው ምንጮች ተለይተው ይኖራሉ፤ ምግብን ለማዘጋጀት ምን ንደሚወስድም አያውቁም። ኛ በሕይወት ንድንኖር

ገበሬው በ ንዴት ያለ ጣርና ድካም ንደሚያልፍ ብናስተውለው፤ ምናልባት የጸሎት ሰሌዳችን ምንኛ አስደሳችና በይበልጥ አመስጋኞች ንድንሆን ያደርገን ነበር።

አጨዳ ና ውቂያ ተግባራት ነበሩ። የአንድ ገጠር ሰዎች ወንዶቹ የመውቂያ አውድማ የሚጠቀሙት በየተራ ነበር፤ ይህም፤ አብዛኛው ጊዜ ከገጠሩ ወጣ ብሎ የተዘጋጀ መደብ ነገር አብዛኛው ጊዜ ደግሞ ለማ ው ነፋስ ሲባል በኮረብ ላይ ንዲሆን የተመረጠ ነበር። ሰዎቹ ነዶዎቹን በዓውድማው ያስቀምጡት ና ህሉን ከአገዳው ለመለየት በበሬዎች ያስረግጡት ነበር (ዘዳግ. 25:4) ወይም ደግሞ በ ጅ ይወቁት ነበር (ሩት 2:17)። ህሉ ከተለየ በኋላ፤ ሠራተኞቹ ህሉን ወደ ላይ ይወረውሩ ል፤ ነፋስ ያገኘውና ገለባው ከ ህሉ ተለይቶ በነፋሱ ሲወሰድ፤ ህሉ ዓውድማው ላይ ያርፋል። ከዚህ በኋላ ህሉ ይሰበሰብ ና በመያዣ ከረጢት የተሞላ ለሽያጭ ወደ ገበያ ይቀርባል፤ ወይም ደግሞ በማጠራቀሚያ (በጎተራ) ውስጥ ይቀመጣል። አብዛኛውን ጊዜ ሰዎቹ የሚሠሩት በማ ጊዜ ነፋሱ ሽው ሲል ነበር፤ መከሩን ለመጠበቅ ሲሉም ዓውድማው ላይ ይተኙ ነበር።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ አራት ጊዜ ግር ተጠርቶአል (3:4፤ 7-8፤ 14)። ሩት ለቦዔዝ መልካም ቃላት ዓጸፋ ምላሽ ለመስጠት ብላ ግሩ ላይ ወድቃ ሰገደችለት (2:10)፤ ነገር ግን ጋብቻን ለመጠየቅ ወደ ግሩ ትመጣ ነበር። ለተቤሽር-የቅርብ ዘመድ ሕግ ንዲ ዘዝና ንደ ሚስቱ ንዲቀበላት ጠየቀችው።

ንዲህ ብለን ልንጠይቅ ንችላለን፤ «ቦዔዝ ለጋብቻ ንዲጠይቃት ሩት ለምን አልጠበቀችም?» በ3:10 ያለው ንግግሩ የመጀመሪያውን ምክንያት ይጠቁማል፡- ርሱ ሙሉ በሙሉ አስቦት የነበረው በቤተ ልሔም ካሉት ወጣቶች ውስጥ በዕድሜ ያነሰውን ገባለች የሚለውን ነበር። ቦዔዝ ሽምገል ያለ ሰው ነበረ፤ ሩት ደግሞ ወጣት ሴት ነበረች (4:12)። በዚህ ምክንያት ከጨዋ ው ውጭ ንደ ሆነ ደምድሞ ነበር። ነገር ግን፤ ዋናው ምክንያት በቊጥር 12 ላይ ተሰጥቶአል፡- በሩት ና በንብረቱ ላይ የመጀመሪያ ዕድል የነበረው አንድ የቅርብ ዘመድ ነበረ፤ ቦዔዝ

ደግሞ ርሱ ይንቀሳቀስ ንደ ሆን ብሎ ይጠብቀው ነበር። ሩት ጉዳዩን ግድ አለችው፤ ናም አሁን ቦዜዝ ወደ ዘመድዬው ቀርቦ ንዲወስን ማድረግ ነበረባት።

«ሕይወት በመናኛ ቅስቀሳዎች የተሞላች ነች!» አንድ ዋቂ የካርቱን ሥዕል ለማለት የፈለገው ነገር ነበር፤ ከዚህም ጋር ከአንድ በላይ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ባሕርያት ይስማማሉ። አዳም ንቅልፍ ወሰደው፤ ሲነቃ ቀዶ ጥገና ተደርጎለት ንደ ነበረና አሁን ባለ ትዳር ንደ ሆነ አወቀ። ያዕቆብ ነቃና ትክክለኛ ያልሆነችውን (ያልመረጣትን) ሴት ማግባቱን አወቀ! ቦዜዝ ደግሞ በዕኩለ ሌሊት ነቃና አንዲት ሴት ግሩ ሥር ተጋድማ አገኛት።

ማን ንደ ሆነች በጠየቀ ጊዜ፤ ሩት መሆኗን መለሰችለት፤ ርሷ «ሞዓባዊት» ነች ግን አላለችም። በዚህን ጊዜ ርሷ የቦዜዝ «የቤት ሠራተኛ» ነበረች። አዲሱን ጅምር ተያያዘችው። በዚህችው ትንሽ መጽሐፍ ውስጥ ሩት አሥራ ሁለት ጊዜ ስትጠራ ያለህ፤ ከተጠቀሰችባቸው ጥቅሶች መካከል አምስቱ ከሞዓብ ጋር የተጠቀሰችባቸው ናቸው (1:22፤ 2:2፤ 21፤ 4:5፤ 10)።

መገናኛፊያን በአንድ ሰው ላይ መዘርጋት ማለት በተለይ በጋብቻ ረገድ ያን ሰው የ ኔ ነው ማለት ነው (ሕዝ. 16:8፤ 1ኛ ነገሥት 19:19)። «ቀሚስ» ተብሎ የተተረጎመው ቃል «ክንፍ» ማለትም ሊሆን ይችላል። ሩት በያህዌ አምላክ ክንፎች ሥር መጣች (ሩት 2:12)፤ አሁን ደግሞ ተወዳጅ በሆነው ባልዋ በቦዜዝ ክንፎች ሥር ትሆናለች። ንዴት ያለ የጋብቻ ሥዕል ነው!

3. ሩት ቦዜዝን አደመጠችው (3:10-14)

ቦዜዝ ለሩት በሰጣት ምላሽ፤ ኛም ከ ግዚአብሔር ጋር የጠለቀ ብረት ንዲኖረን ስንፈልግ ርሱ ንዴት ንደሚመልስልን ናያለን። ቦዜዝ ለሩት ንዳናገራት፤ ንዲሁም ኛን ግዚአብሔር በቃሉ ያናግረናል።

ርሱ ይቀበለናል (ቊ. 8-10)። ቦዜዝ ከሩት ጋር ምንም ጉዳይ የለኝም በማለት አሻፈረኝ ሊል ይችል ነበር፤ ነገር ግን ለ ርሷ በነበ

ረው ፍቅር አማካይነት ተቀበላት። «ልጄ ሆይ» ብሎ ስኪጠራትም ደረሰ (2:8ን ተመልከት)፤ ባረካትም። (ኤፌ. 1:3ን ተመልከት)። ሰማያዊ አባ ችን የሆነው አዳኞችን ከ ኛ ጋር የቀረበ ዝምድና ንዲኖረው ይሻል፤ ኛ ደግሞ ወደ ርሱ መቅረብና ፍቅሩን መካፈልን አንፍራ (ዮሐንስ 14:21-24፤ ያዕቆብ 4:7-8)። ተቤሽ የቅርብ ዘመዳችን ለ ኛ ትልቅ ፍቅር ንዳለው በትንሹ ብቻ ንኢ ብናውቅ፤ ሌላውን ሁሉ ረስተን ትተን በ ብረቱ ደስ ይለን ነበር።

ርሱ ያረጋግጥልናል (ቊ. 11-13)። በሌሊት ድቅድቅ ጨለማ ውስጥ፤ ሩት የቦጫዝን ፊት ማየት አልቻለችም፤ ድምፁን ግን መስማት ቻለች፤ ናም ያ ድምፅ ፍቅር ያለው ዋስትናን ሰጭ ነበረ። «አትፍራ» (የድ.ት.) የሚል ነበር። ማረጋገጫችን የሚገኘው በቃሉ ውስጥ ንጂ፤ በስሜ ችን ውስጥ ወይም በምንገኝበት ሁኔ ውስጥ አይደለም።

ንዴት ያለ ጽኑ መሠረት አላችሁ፤ ናንት የጌ ቅዱሳን፤

ስለ ምነ ችሁ ተቀምጦላችኋል ምርጥ በሆነው ቃሉ።

በቡጠኛ ዓመፅ ወቅት፤ ከቻይና ኢንላንድ ሚሽን ጋር ይሠሩ የነበሩት ሠራተኞች ላቅ መከራ ባጋጠማቸው ጊዜ፤ መሥራቹ ጄምስ ሀድሰን ቴይለር፤ ያኔ በሰባ ዓመ ቸው መጨረሻ ላይ ነበሩ፤ ለአንዳንድ ዓደኞቻቸው ንዲህ አሉ። « ኔ ማንበብ አልችልም፤ ማሰብም አልችልም፤ መጸለይም ንኢ አልችልም፤ ማመን ግን ችላለሁ።» « ንግዲያስ ምነት ከመስማት ነው መስማትም በ ግዚአብሔር ቃል ነው» (ሮሜ 10:17፤ የድ.ት.)።

«አትፍራ» የሚለውን የዋስትና ቃል ነበር ግዚአብሔር ለብዙ አገልጋዮቹ የሰጣቸው። ከ ነዚህም መካከል ለአብርሃም (ዘፍጥ. 15:1)፤ ለይስሐቅ (26:24)፤ ለያዕቆብ (46:3)፤ ለሙሴ ና ለ ስራኤል ሕዝብ (ዘጸአት 14:13)፤ ለኢያሱ (ኢያሱ 8:1፤ 10:8)፤ ለንጉሥ ኢዮሳፍጥ (2ኛ ዜና 20:17)፤ ወደ አገራቸው ለሚመለሱ ቅሪቶች አይሁድ (ኢሳ. 14:10፤ 13-14፤ 43:1፤ 5፤ 44:2)፤ ለነቢዩ ሕዝቅኤል (ሕዝ. 3:9)፤ ለነቢዩ ዳንኤል (ዳን. 10:12-19)፤ ለዮሴፍ (ማቴ. 1:20)፤ ለዘካርያስ (ሉቃስ 1:13)፤ ለማርያም (1:30)፤ ለ

ረኞቹ (2:10)፤ ለጳውሎስ (የሐዋ. 27:24)፤ ንዲሁም ለሐዋርያው ዮሐንስ ይገኙበል (ራይ 1:17)። ከነዚህ መንፈሳውያን ጀግኖች ጋር በመሆን ኔና አንተ፤ «ኔ ይረዳኛልና አልፈራም፤ ሰውምን ያደርገኛል?» (ዕብ. 13:6፤ የድ.ት.) ልንልንችላለን።

ቦዴዝ ሩትን ከፍርሃትዋ ብቻ አይደለም ያረጋጋት፤ ነገር ግን መጨረሻው ጊዜዋንም በተመለከተ የተስፋ ቃል ገብቶለች ል፡- «ያልሽውን ነገር ሁሉ አደርግልሻለሁ» (ሩት 3:11፤ የድ.ት.) አላት። ግዚአብሔር የጀመረውን፤ ይጨርሰዋል፤ የሚያደርገውንም በደንብ ያደርገዋል (ፊልጵ. 1:6፤ ማርቆስ 7:37)። ቦዴዝ ብቻውን ሊያደርገው የሚችለውን ሩት ለራሷ ስትልል ደርገው ግዴታ ዋ አልነበረም።

ለኑህ ሚን ቀላል ሥርዓት መስሎ የያት አሁን ትንሽ ወደ ውስብስብነት ተለወጠ፤ ምክንያቱም፤ በቤተ ልሔም ከቦዴዝ ይልቅ የቀረበ ዘመድ ስለተገኘቱ ነበር። ቦዴዝ ይህ ችግር ንዳለ ለሩት አልደበቃትም፤ ምክንያቱም የሐሰት ተስፋ ይዛ ወደ ቤቷ ንድትመለስ ስላልፈለገ ነበር። ውነተኛ የሆኑ ጭብጦችን ቸል በማለት (ባለማወቅ) የተመሠረተ ደስና ሰላም፤ ሌላ ነገር ሳይሆን ወደ ብስጭት የሚያመሩ ከንቱ ነገሮች ናቸው። የቦዴዝ ትልቁ ተቈርቋሪነት የሩት ደንከት ነበረ፤ ሌላ ዘመድ አዳኝ ማድረግ ቢኖርበትም ንኳ ግድ አልነበረውም።

ይህን በኢየሱስ ክርስቶስ ያለው የደንክ ችን ሥዕል ንደህን አድርገህ ስየው፤ ደንክ ችን በክርስቶስ በኩል በፈጸመው ጊዜ፤ ግዚአብሔር የራሱን ሕግ ራሱ መዘዙን ስትመለከት በይል ያስገርምሃል። ሕጉ ንዲህ ይላል፤ «ጢአት የምትሠራ ነፍስ ርስዋ ትሞላለች» (ሕዝ. 18:4 የድ.ት.)፤ ይህንን ለማድበስበስ ግዚአብሔር ሌላ መንገድ አላፈላለገም። «ለገዛ ልጁ ያልራራለት፤ ነገር ግን ስለሁላችን አሳልፎ የሰጠው» (ሮሜ 8:32፤ የድ.ት.) ይላል። በርግጥ፤ የጠፋችውን ዓለም ሊያድን የሚችል፤ ሌላ «ዘመድ» አልነበረም። «መዳንም በሌላ በማንም የለም፤ ንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በች ሌላ የለምና» (የሐዋ. 4:12፤ የድ.ት.)።

4. ሩት ከቦጫዝ ስጦ ተቀበለች (3:15-17)

በቃርሚያ ቀኖ ወቅት፤ ሩት ከቦጫዝ ቸርነት የተሞላበት አያያዝን አገኘች። ሠራተኞቹ አጫጆቹን ንድትከተል ፈቀዱላት፤ ከጉዳት ተከላከሉላት፤ ሆን ብለውም የም ነግቸውን ነዶዎች ጣሉላት። ቦጫዝ ምሳውን ከሩት ጋር ተካፍሎ በላ፤ በገዛ ራሱ ጆች የተጠበሰውን ሽት ሰጣት (2:14)። በዚያች የመጀመሪያ የቃርሚያ ቀን፤ ሩት ከግማሽ ቁና ከፍ ያለ ህል ይዛ ወደ ቤቷ ሄደች፤ ነገር ግን አሁን ቦጫዝ ካባዋን በሁለት ቁና ህል ሞላላት፤ ይህም ከሁለት ሳምንት ቀለብ በላይ ነበረ።

ቦጫዝ ሩትን ከፍርሃትዋ አረጋግቶ ለመጪው ጊዜዋ ዋስትና ብቻ ሰጥቶ አልተዋትም፤ ነገር ግን ጸጋ ና ቸርነት በተሞላው መንገድ ወቅ ዊ ፍላጎትዋን አሟልቶላ ል። ሌላ ነገር ንዲሰጣት አልጠየቀችውም፤ ስለ ወደዳት ብቻ ህሉን ሰጣት። ሊያገባት ተቃርቦ ነበር፤ የወደፊት ሙሽሪቱን ንደ ድሀ ሠራተኛ ከ ርሻው ንድትቃርም አልፈለገም።

በ3:16 ላይ ያለው የኑ ሚን ጥያቄ ለብዙ ተርጓሚዎች ና ማብራሪያ ጸሐፊዎች ንቁቅልሽ ሆኖባቸዋል። የገዛ ራሷ አማት ሆና ማንነቷን ንዴት ለምንስ ትጠይቃ ለች? የድሮው ትርጉም መጽሐፍ ቅዱስ ጥያቄውን አጠር አድርጎ አቅርቦ ል። «ልጄ ሆይ፤ ንዴት ነሽ?» አዲሱ መደበኛ ትርጉም (አ.መ.ት) (ኤን አይ ቪ ና ኤን ኤ ኤስቢ) ንዲህ ይነበባል፡- «ልጄ ሆይ፤ የሄድሽበት ጉዳይ ንዴት ሆነ?» አዲሱ ትርጉም የዕብራውያኑ ጥቅስ ንዳለ ንዲህ ሲል ይተረጉመዋል፡- «ልጄ ሆይ፤ ያ ጉዳይ ንዴት ሆነልሽ?» በሌላ አባባል፤ «ሞዓባዊቷ ሩት ነሽን፤ ወይስ ለወደፊቱ የቦጫዝ ባለቤት የምትሆኗው ወይዘሮ ነሽ?»

ሩት የቦጫዝን ንግግር አስ ወሰች፤ ከዚህ በፊት ንዳደረገችው ማለት ነው (2:19-21)፤ ቦጫዝ ቃል የገባላትን ሁሉንም ለኑ ሚን ነገረቻት። ከዚያም ሩት ቦጫዝ በችሮ ው ለሁለቱም የሰጣቸውን ስጦ ለኑ ሚን አሳየቻት። የወደፊት አማቱ ለምትሆነው ሴት ስጦ ን የሚልክ ሰው በ ውነቱ ለጥሩ ባልነት የሚመረጥ ነው!

ኑ ሚን አሁን ጆቼ ባዶ ናቸው ልትል አትችልም (1:21):: አሁን በተቤኸኸ የቅርብ ዘመዱ ባለ ጸጋነት ምክንያት ሙሉ ናቸው:: የሩት ምነትና መ ዘዝ በሕይወ ቸው ሙሉ ለውጥ አመጣላቸው፤ ናም አሁን የሚኖሩት በጸጋ ነበረ::

5. ሩት ቦዴዝ ሠርቶ ስኪጫርስ ጠበቀችው (3:18)

የተስፋውን ቃል የምንወርሰው «በ ምነት ና በትዕግሥት» ነው (ዕብ. 6:12፤ 10:36):: ቦዴዝ ፈጽማለሁ ያለውን ንደሚያደርገው በማመናቸው ምክንያት፤ ሩት ሙሽራው ንደምትሆን ዜናው ስኪደርሳቸው ድረስ ኑ ሚን ና ሩት በትዕግሥት ጠበቁ:: «መንገድህን ለ ግዚአብሔር ዐደራ ስጥ፤ በ ርሱ መን፤ ርሱም ያከናውንልሃል» (መዝ. 37:5)::

ውነቱን ለመናገር፤ መጠበቅ የሚባለው ነገር ከሁሉ የሚከብደኝ ነገር ነው፤ በአንድ ምግብ ቤት ገብቼ ምግብን መጠበቅም ሆነ ወይም ንዲዘገይ የተደረገውን በረራ መጠበቁ ይከብደኛል:: በተፈጥሮ ቀልጣፋ ነኝ፤ ነገሮችም በጊዜ ሲከናወኑ ደስ ይለኛል:: አብዛኛውን ጊዜ ግዚአብሔር ንድጦብኝ የሚያደርገኝ ምናልባት በዚህ ምክንያት ሊሆን ይችላል:: በ ነዚያ ጊዜያት፤ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሦስት ሐረጎች አበርትተውኛል:- «ዘም ብዬ!» (ሩት 3:18፤ የድ.ት.)፤ «ቁሙ» (ዘጸአት 14:13፤ የድ.ት.)፤ ና «ዕረፉ!» (መዝ. 45(46):10፤ የድ.ት.)::

«ዘም ብዬ» የሚለው ኑ ሚን ለሩት የሰጠቻት ምክር ነበር፤ ጥበብ የተሞላበት ምክርም ነበር:: ሩት ርሱ ቃሉን ንዲያከብር ብላ ቦዴዝን በቤተ ልሔም ዙሪያ ብትከተለውም ምንም ውጤት አ ገኝም ነበር:: « ይላቸው መቀመጥ ነው» (ኢሳ. 30:7):: ሰብአዊ ተፈጥሮአችን ችኩል ነውና ግዚአብሔር ቶሎ ንዲፈጽምለት ሊረዳው ይፈልጋል:: ንደዚህ በምናደርግበት ጊዜ፤ ነገሩን ናባብስዋለን ንጂ የምንፈይደው ነገር የለም::

«ቁሙ» ግብፃውያን ስራ-ኤላውያንን በሚያሳድዱበት ጊዜ ሙሴ የሰጣቸው ት ዛዝ ነበረ:: መሸበር ፈጽሞ አላስፈላጊ ነበረ፤ ነገሩን ግዚአብሔር በ ጁ ይዞ ልና:: ከዚህ በኋላ ግዚአብሔር ሕዝቡን

«ወደ ፊት ሂዱ» ሲል አዘዛቸው (ዘጸአት 14:15)፤ ናም በሰላም በባሕሩ ውስጥ መራቸው። ለመቆም ጊዜ አለው፤ ለመመለስም ጊዜ አለው፤ ናም ግዚአብሔር የትኛውን ንድናደርግ ንደሚፈልግ ንቁ ሆነን መጠበቅ ይገባናል።

«ዕረፉ፤ ኔም አምላክ ንደ ሆንሁ ወቁ» (መዝ. 46:10) የሚለው ዕረፍት ለሌለው መንፈስ ማስ ገሻ ነው። «ዕረፍ» የሚለው ቃል በዕብራይስጥኛ ሲተረጎም « ጅህን ሰብስብ፤ ዘና በል» ማለት ነው። ለ ኛ ትዕግሥትን ማጣትና ለ ግዚአብሔር መተው ያለብንን ነገሮች ማወሳሰብ ይቀናናል። ርሱ ግዚአብሔር ነው፤ ጆቹ ደግሞ የማይቻለውን ማከናወን ይችላሉ። ነገር ግን፤ ጆቻችን ዕንቅፋት በመሆን ነገሮችን ሊያባብሱ ይችላሉ።

ቦጫ ለሩት ሲል በሥራ ተጠምዶ ነበር፤ ርሱ ነገሩን ፍጻሜ ላይ ስከሚያደርስ ዕረፍት ንደማይኖረው ኑ ሚን ምነት ነበራት። «በ ናንተ መልካምን ሥራ የጀመረው ስክ ኢየሱስ ክርስቶስ ቀን ድረስ ንዲፈጽመው ይህን ተረድቼአለሁና» (ፊልጵ. 1:6፤ የድ.ት.)። ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማይ ሆኖ ያማለደ ያለ (ዕ ብ. 8)፤ ለሕዝቡ ሲል ያለማቋረጥ የሠራ መሆኑን በማወቁ ለልቤ ብር ትን ይሰጠኛል፤ ንዲሁም ወደ ርሱ ፍጹም ፈቃድ ሊለውጠን በመፈለጉ በ ኛው ውስጥ የሠራ ነው ያለው (13:20-21፤ ፊልጵ. 2:12-13)።

አንተ ራስህን በመከሩ ጌ ግሮች ሥር አድርገሃልን? ርሱ ንደሚሠራስ ትተማመነዋለህን?

ለመተማመንህ ማስረጃ የሚሆነው ዝም ብለህ መቀመጥንና ለ ርሱ የ ራሱን መንገድ ንዲወስድ መፍቀድህ ነው።

ለግል ምልክ ወይም ለቡድን ውይይት

የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. « ኛ ላቁ ደስ ና ርካ ን የምናገኘው ሌሎችን ስናገለግል ነው።» ትስማማለህ? ልምዶችህን አካፍል።
2. ሩት ቦዴዝን ለመተዋወቅ ከመሄዷ በፊት ያደረገችው የገላ መጠብ ኛ ከ ግዚአብሔር ጋር ጥልቅ ግንኙነት ይኖረን ዘንድ ልናደርገው የሚገባን ሥዕልን አመልካች የሚሆነው ንዴት ነው?
3. « ግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን ከዚህ ዓለም ንዲወጣ ቢያደርግ፤ ቤተ ክርስቲያኒቱ የም ደርገው አብዛኛው ሥራ ይቀጥል ነበር፤ ናም ማንም ሰው ልዩነቱን አያይበትም ነበር» በሚለው ትስማማለህ? አብራራ።
4. የ ራሳችን ጽድቅ ለብሰን ወደ ግዚአብሔር ልንቀርብ የማንችለው ለምንድን ነው? በዚሁ ምትክ ምን ማድረግ ያስፈልገናል?
5. «የ ግዚአብሔር ፈቃድ የፈለግነውን ምግብ የምንመርጥበት ምግብ ቤት አይደለም።» ይህ ለአንተ ምን ትርጉም ይሰጥሃል?
6. ዛሬ ግዚአብሔር ዋስትና የሚሰጠን ንዴት ነው?

7. ግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል ደ ንነ ችንን ሲፈጽምልን የገዛ ራሱን ሕግ የ ዘዘው ንዴት ነው?

8. ግዚአብሔር ስኪሠራ ድረስ የመጠበቅ ችግር አለብህን? ትዕ ግሥትህን ንዴት ነው የምትቈጣጠረው?

9. መዝሙረ ዳዊት 46:10 ለአንተ ምን ትርጉም ይሰጥሃል?

10. ኢየሱስ ለአንተ ሲል ያለማቋረጥ የሠራ መሆኑን ምናለህ? ለአንተ ውስጥሽ ንዴት ነው የሠራ ያለው?

ፍቅር መንገድ ያገኛል

(ሩት 4)

(ቦጫ ያ ሩት በሚጋቡበት ጊዜ ኑ ሚን ባዶ የሆነው ልብዋ
በደስ ይሞላል ል፣ ባዶ የሆኑት ጆ ም

በወንድ ሕፃን ልጅ ሙሉ ይሆኑል ል)

ጽሐፊ ሩት በሦስት የቀብር ሥነ ሥርዓቶች ጀምሮ በሰርግ ይደመደማል። በአንደኛው ምዕራፍ ውስጥ ብዙ ልቅሶ ተመዝግቦ ይገኛል፤ በመጨረሻው ምዕራፍ ውስጥ ግን በትንሿ ከተማ በቤተ ልሔም የተትረፈረፈ ደስ ተመዝግቦአል። «ልቅሶ ማ ይመጣል፤ ጥዋት ግን ደስ ይሆናል» (መዝ. 29(30):5፤ የድ.ት.)። ሁሉም የሕይወት ሪከች ንዲህ ዓይነት ፍጻሜ የላቸውም፤ ክርስቲያን ለሆነው ግን፤ ግዚአብሔር አሁንም የመጨረሻውን ምዕራፍ መጻፉን ይህችው ትንሽ መጽሐፍ ስ ውሰናለች። ወደ ፊት የሚሆነውን ነገር መፍራት የለብንም።

ይህ የመጨረሻው ምዕራፍ በሦስት ሰዎች ላይ ያተኩራል፡- ነርሱም ሙሽራው፣ ሙሽሪት፣ ና ሕፃኑ ልጅ ናቸው። :

1. ሙሽራው (4:1-10)

የተቤኸ - የቅርብ ዘመድ ሕግ በዘሌዋውያን 25:23-34 ውስጥ ተሰጥቶአል፤ የዋርሳ ጋብቻን የሚገዛው ሕግ ደግሞ በዘዳግም 25:5-10 ውስጥ ይገኛል። የ ነዚህ ሕጎች ዓላማ በ ስራኤል ያሉትን ቤተ ሰቦች ስም ና ንብረት ለመጠበቅ ነበር። መሬቱ የ ግዚአብሔር ነበረ፤ በድሆች ና በመበለቶች ላይ መብለጥ በሚፈልጉ ሀብ ም

ሰዎች ንዲዘረፍ አልፈለገም። ቢ ዘሂቸው፤ ነዚህ ሕጎች የሚችሉ ሰው ቤተሰብ ስም ከ ርሱ ጋር ንዳይሞት ይጠብቁት ነበር፤ ንብረቱ ደግሞ ከትውልዱ ወይም ከጎሳው ውጭ ለሆነ ወገን አይሸጥም ነበረ። ክፋቱ፤ የአይሁድ ገዢዎች ይህንን ሕግ ሁልጊዜ አይ ዘዙትም፤ ስለዚህ ከደካማው መሬቱን ንደ ሰረቁት ነበሩት ነዚህን ገዢዎች መገሠጽ ነበረባቸው (1ኛ ነገሥት 21፤ ኢሳ. 5:8-10፤ ዕን. 2:9-12)። የሕዝቡ መሬቱን አላግባብ መውሰድ የምርኮኝነ ችው አንዱ ምክንያት ነበረ (2ኛ ዜና 36:21)።

የደ ንነት ትርጉም። መ ደግ (መዳን) የሚለው ቃል «ዋጋ ከፍሎ ነፃ ማውጣት» ማለት ነው። በሩት ና ኑ ሚን ጉዳይ ውስጥ፤ የአቤሜሌክ ንብረት ወይ ተሸጦ ወይም ደግሞ በአንድ ወለድ-አግድ ተይዞ ነበር፤ ናም አቤሜሌክ ከሞተ በኋላ፤ የመሬቱ ባለ መብትነት ወደ ሩት ባል ወደ መሐሎን ተዛወረ። ይህ፤ የሩት በዝውውሩ ለምን ተሳተፈች የሚለውን አሳብ ያስረዳል። ርሷ በጣም ድሀ ነበረች፤ በምንም መንገድ መሬቱን መ ደግ አትችልም ነበር።

ወደ መንፈሳዊ ደ ንነት/መ ደግ ሲመጣ፤ ሰዎች ሁሉ በ ጢአት ና በሰይጣን ባርነት ውስጥ ናቸው (ኤፌ. 2:1-3፤ ዮሐንስ 8:33-34) ደግሞም ራሳቸውን ነፃ ማውጣት አይችሉም። ኢየሱስ ክርስቶስ ለ ጢአተኞች ሲል ሕይወቱን በቤዛነት መልክ ሰጠ (ማርቆስ 10:45፤ ራ ይ 5:9-10)፤ በ ርሱ በማመን ደግሞ የ ጢአት ምርኮኛውን ነፃ ያወጣል።

መጽሐፍ መደብርን በገብኝህ ቊጥር፤ ዋና ትኩረት የሚያገኙ አር ስት የቶቹ ንደ ሆኑ ልብ ለማለት ሞክራለሁ፤ ና በቅርብ ዓመ ት ውስጥ፤ የመ ደግ ር ስ ነበር ገንኖ የነበረው። ስለ ሱስ ና ከ ርሱ ነፃ መውጣት ንዴት ንደሚቻል የሚሉ መጻሕፍት የያዙ መደርደሪያዎችን አይ ነበር። ካሁን በፊት ሆኖ በማያውቀው ሁኔ ዓለም የፖለቲካ ነፃነትን የተደሰተችበት ባለችበት ጊዜ፤ በሚሊዮኖች የሚቁጠሩ ሰዎች በመብል፤ በወሲብ፤ በዕፅ፤ በመጠጥ፤ በቊማር፤ በሥራ፤ ንዲሁም ሌሎች በደርዘን የሚቁጠሩ «ገዢዎች» የተጠፈሩ ናቸው። አማካሪዎች ና

ሐኪሞች በሚያበረክቷቸው ርዳ ዎች ግዚአብሔርን ያመስገንን፤ በባርነት ውስጥ ላሉት ነፃ የሚያወጣ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ መሆኑንም ናበሥራለን። « ንግዲህ ልጁ አርነት በያወጣችሁ፤ በ ውነት አርነት ትወጣላችሁ» (ዮሐንስ 8:36፤ የድ.ት.)።

የአዳኙ/ ዳጊው ምልክቶች። የተቤሻር - የአዳኝነት የቅርብ ዘመድ ተግባራትን ሁሉም ሰው ሊያከናውን አይችልም። በመጀመሪያ ደረጃ፤ ርሱ የቅርብ ዘመድ መሆን አለበት (ዘሌዋ. 25:25)። ከቦጄዝ ይልቅ ለሩት የቀረበ ዘመድ በቤተ ልሔም አንድ ሌላ ሰው ስለ ነበረ ለቦጄዝ ዋና ዕንቅፋት የሆነበት ርሱ ነበር (ሩት 3:12-13)። ይህ የኢየሱስ ክርስቶስ ዓይነት መሆኑን ስ የው፤ ርሱ ኛ ከመ ደጉ በፊት ኛን ሊዛመደን ይገባው ንደ ነበር ያስ ውስሃል። በመስቀል ላይ ሊሞትልን ይችል ዘንድ ሥጋወ ደም ሆነ (ዕብ. 2:14-15)። በዚህችው ዓለም በሰብአዊ ሥጋ በተ ወለደ ጊዜ፤ ርሱ «የቅርብ ዘመዳችን» ሆነ፤ ለዘላለም ደግሞ «የቅርብ ዘመዳችን» ሆኖ ይኖራል። ንዴት ያለ አቻ የሌለው ፍቅር ነው!

ብቃት ይኖረው ዘንድ፤ የተቤሻር የቅርብ ዘመድ የማዳኛውን/ የመ ደጊያውን ዋጋ መክፈል መቻል ነበረበት። ሩት ና ኑ ሚን ራሳቸውን ንዳይ ደጉ በጣም ድሆች ነበሩ፤ ቦጄዝ ግን ነፃ የሚያወጣቸው አስፈላጊ የሀብት ምንጭ ሁሉ ነበረው። ወደ ጢአተኞች ደ ንነት ሲመጣ ግን፤ ዋጋውን የሚከፍል ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ማንም የለም። በ ርግጥ፤ የገንዘብ ክፈላ ጢአተ ኞችን ፈጽሞ ነፃ ሊያወጣ አይችልም፤ ደ ንነትን ፍጻሜ ላይ ያደ ረሰ የክርስቶስ ክቡር ደሙ መፍሰስ ነው (1ኛ ጴጥሮስ 1:18-19፤ መዝ. 49:5-9ንም ተመልከቱ)። ርሱ ራሱን ስለ ኛ አሳልፎ ስለ ሰጠ (ቲቶ 2:14) ለ ኛ ዘላለማዊ ደ ንነት ስለ ገዛልን (ዕብ. 9:12)፤ በክርስቶስ ደም በኩል ደ ንነት አለን (ኤፌ. 1:7)።

ሦስተኛ ብቃት ደግሞ ነበረ፡- ተቤሻር የቅርብ ዘመድ ለማዳን/ ለመ ደግ ፈቃደኛ መሆን ነበረበት። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ንደምናየው፤ የቀረበ ዘመድ የነበረው ሰውዬ ሩትን ለመ ደግ

ፈቃደኛ ባለመሆኑ፤ ቦዔዝ ንብረቱንም ሚስትንም የመግዛት ነፃነት ነበረው። የቅርብ ዘመድዬው ገንዘብ ነበረው ፍላጎት ግን አልነበረውም፡- የገዛ ራሱን ቤተሰብ ውርስ አደጋ ላይ ንዳይጥል ፈርቶ ነበር።

የመ ደግ/የማዳን ዘዴ። በጥንት ዘመን፤ የከተማዋ በር ሽማግሌዎች በተገኙበት የንግድ ሕጋዊ ብያኔ የሚተላለፍበት ይፋዊ የሆነ የፍርድ መስጫ ስፍራ ነበረ (ዘዳግም 21:18-21፤ 2ኛ ሳሙኤል 15:2፤ ኢዮብ 29:7 ና ቀጣዮቹ ቊጥሮች)። ቦዔዝ በከተማዋ በር በደረሰ ጊዜ፤ ውል ለመተላለፉ የሚመሰክሩለትን አሥር ሰዎች ሰብስቦ ነበረ። ልክ በዚያኑ ጊዜ፤ የቅርብ ዘመድዬው አለፈ-ሌላው የ ግዚአብሔር ዝግጅት ማረጋገጫ - ቦዔዝ የ ንኳን ደ ና መጣህ ሰላም አቀረበለት። አሁን መጨረሻ ላይ የ ግዚአብሔር ልጅ ወደ ዓለም የሚመጣበትም ሁኔ የሚያካትት ላቁ ዝውውር ወይም ሽግግር ሊከናወን ሁሉም ነገር ተዘጋጀ።

የዚህ ምዕራፍ ዋናው መል ክት መ ደግ ነው። «መ ደግ»፤ «ግዢ»፤ ና «ሽያጭ» የተባሉ ቃላት ቢያንስ ለአሥራ አምስት ጊዜ ጥቅም ላይ ውለዋል። ዋጋ ሳይከፈል መ ደግ አይኖርም። በ ኛ አመለካከት፤ «የጌ ን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናል» (የሐዋ. 2:21፤ የድ.ት.) ለሚለው ሁሉ ነፃ ደ ንነት ነው፤ በ ግዚአብሔር አመለካከት ግን፤ የመ ደግ/የደ ንነት ዋጋው በጣም ውድ ነው።

ሌላው ዘመድ የሆነ ሰው ደግሞ ሩት የዝውውሩ ክፍል መሆኗን ስከሚያውቅ ድረስ መሬቱን ለመግዛት ፈቃደኛ ነበረ፤ ሲያውቅ ግን አፈገፈገ። የ ርሱ ማስረጃ፤ ሩትን ያገባት ከሆነ፤ የራሴ ርስት አደጋ ላይ ይወድቃል የሚል ነበር። ከሩት ወንድ ልጅ ቢኖረው ኖሮ፤ ያ ልጅ ደግሞ ብቸኛው ወራሹ ቢሆን፤ የመሐሎን ንብረት ና ከፊሉ የ ርሱ ንብረት ለአቤሜሌክ ቤተሰብ ይሆን ነበር። ሩት ሞዓባዊት መሆኗ ደግሞ ሌላ ችግር ይሆንበት ነበረ። (መሐሎን ና ኬሌዎን፤ ሁለቱም ሞዓባውያን ሴቶች አግብተው ነበር የሞቱት!)

ዘመድዬው ገለል ባለለት ጊዜ ሩትን ለማግባት መንገዱ

ሲከፈትለት ቦጼዝ ያለ ጥርጥር ፎይ ብሎ ነበር። የቀረበው ዘመድ ስሙንም ሆነ ንብረቱን ቢከላከል ጠቀሜ አልነበረውም። ነገር ግን፣ ስሙ ማን ንደ ነበረ ወይም ለቤተሰቡ ምን ንዲጋጣማቸው የምናውቀው ነገር የለም! ቦጼዝ የማፍቀር ና የመ ዘዝ አደጋ ሊጥለው ንደሚችል ያወቀ ገባበት፣ ናም ስሙን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አስጻፈ፣ ክብሩንም አስጠበቀ። «የ ማዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ግን ለዘላለም ይኖራል» (1ኛ ዮሐንስ 2:17፣ የድ.ት.)። ይህ በተጨማሪ፣ የዖርፋ ስም ለምን በሩት 4:9-10 ውስጥ ንደ ሌለ ያስረዳናል።

በአግባብ ጫማን የማውለቅ ልማድ በምድሪቱ ላይ መሄድ ና መውረስ (ዘፍጥረት 13:17፣ ዘዳግም 11:24፣ ኢያሱ 1:3) ከሚለው መለኮ ዊ ት ዛዝ ጋር ተዛምዶ ይኖረው ይሆናል። በመጨረሻ ሃመ ት ውስጥ፣ ዘመድዬው ጫማውን አውልቆ ለቦጼዝ ስለ ሰጠው የዝውውሩ/የመተላለፉ ሂደት መፈጸሙን አሥሩ ምስክሮች ሊመስክሩ ይችላሉ። ይህም፣ ዘመድዬው በመሬቱ ላይ የነበረውን መብት መልቀቁን ያመለክ ል። አሁን ቦጼዝ መሬቱን፣ ሩትንም ደግሞ ወስዶአ ል!

ቦጼዝ የ ኛው ተቤዥ - የቅርብ ዘመድ የኢየሱስ ክርስቶስ ተ ምሳሌት መሆኑን ቀደም ሲል ጠቅሼዋለሁ፣ ይህም ትዕይንት ከዚሁ የሚለይ አይደለም። ንደ ቦጼዝ፣ ኢየሱስ ርስቱን አደጋ ላይ ጥለዋለሁ ብሎ አልተጨነቀም፤ ከዚሁ ይልቅ፣ ኛን የርስቱን ክፍል አድርጎናል (ኤፌ. 1:11፣ 18)። ንደ ቦጼዝ፣ ኢየሱስ ዕ ቅዶቹን ብቻውን አደረጋቸው፣ ነገር ግን ዋጋውን በይፋ ከፈለ፤ ደግሞም ንደ ቦጼዝ፣ ኢየሱስ ላደረገው ሁሉ ምክንያቱ ሙሽራዬቱን ስለሚወዳት ነበር።

ሆኖም ግን፣ በቦጼዝ ና በጌ ኢየሱስ ክርስቶስ መካከል አንዳንድ ንጽጽሮች አሉ። ቦጼዝ ከሀብቱ አውጥቶ ሩትን ሲገዛት፣ ኢየሱስ ሙሽራዬቱን የገዛት ራሱን በመስቀል ላይ አሳልፎ በመስጠት ነበር። ቦጼዝ ሙሽራዬቱን ለማግኘት መሠቃየት ና መሞትም አላስፈለገውም። ቦጼዝ የሚቀናቀነው ሌላ ዘመድ ነበ ረው፣ ኢየሱስ ክርስቶስን የሚቀናቀን ግን ማንም አልነበረም።

ቦጫዝ የሞተውን ሰው ስም ለማቆየት ሲል ሩትን ወሰዳት (ሩት 4:10)፤ ኛ ክርስቲያኖች ግን የሕያው ክርስቶስን ስም ከፍ ከፍ ናደርጋለን። ሩት የቦጫዝ ለመሆኗ የሚመሰክሩ በምድር ላይ ምስክሮች ነበሩት (ቊ. 9-10)፤ ነገር ግን የ ግዚአብሔር ልጆች ከሰማይ፤ ከመንፈስ ቅዱስ፤ ና ከቃሉ ምስክሮች አሉላቸው (1ኛ ዮሐንስ 5:9-13)።

በሩት 4:1-2 ውስጥ አምስት ጊዜ ሰዎች ሲቀመጡ ገኛለህ። ኢየሱስ ክርስቶስ ሙሽራይቱን መግዛቱን በጨረሰ ጊዜ፤ በሰማይ ላይ ተቀመጠ (ዕብ. 1:3፤ ማርቆስ 16:19)፤ ምክንያቱም፤ ዝውውሩ በመጠናቀቁ ነው። «ተፈጸመ!»

2. ሙሽራው (4:11-12)

የቃል ኪዳን ማ በረሰብ ከሙሽሪቷ ና ከሙሽራው ጋር በግልጽ ሐሣብ ሲያደርጉ በጣም ግሩም የሆነ ነገር ነው፤ ምክንያቱም፤ ያደረጉት ያለው በ ግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ ሆነው ነው። በ ረኝነት አገልግሎቱ፤ ከደስ በቀር ሌላ ሁሉ በተሞላባቸው ጥቂት ሠርዓት ላይ ተካፍተዋል። ሥነ ሥርዓቱን በደስ ከማክበራችን ይልቅ ንዝን ተሰማን። ዋቂው አጫዋች ጆርጅ ጄሰል ጋብቻን « ያንዳንዱ ሰው ሊፈጽመው የሚገባ ስሕተት» በማለት ገልጾ ል፤ ነገር ግን የመጨረሻው ስሕተት ልትፈጽመው የምትወደው በጋብቻ መሠዊያ ላይ ነው። አንዳንድ ሰዎች ከሚያምኑት በተቃራው፤ ጋብቻ «የግል ጉዳይ» አይደለም። ይህ የተቀደሰ አንድነት ግዚአብሔርን ና የ ግዚአብሔር ሰዎችን ያካተተ ነው። ናም ያንዳንዱ ሙሽራ ና ሙሽሪት በጋብቻቸው ላይ የ ግዚአብሔር ና የሕዝቡን በረከት መሻት ይኖርባቸዋል።

ሩት ልጆችን በመውለድ ፍሬያማ ንድትሆን ሰዎቹ ጸለዩላት፤ ምክንያቱም በ ስራኤል ልማድ፤ ልጆች በረከት ንጂ ሸክም ንዳልሆኑ ስለሚ ሰቡ ነበር (መዝ. 127:3-5)። ይሰውረን ንጂ፤ ባለንበት ብረተሰብ ዘመን መንፈሱ ንዲህ አይደለም። በአሜሪካ አገር በየዓመቱ፤ በማ ፀን ውስጥ ያሉ አንድ ሚልዮን ተኩል ሕፃናት ይወድማሉ፤ የተቈራረጠው አካላቸው የነቀርሳ ዕጢ

ይመስል በመቄንጦጫ የተለቀመ ይወገዳል። አንዲት ክርስቲያን አስ ማሚ አንድ ቀን ንዲህ አለችኝ፤ «በሆስፒ ላችን በአንዱ ክፍል ውስጥ፤ ትናንሾቹን ሕፃናትን በሕይወት ለማኖር ስንል ሌት ተቀን የሠራን ነው። በሌላው ክፍል ውስጥ ደግሞ፤ የገደልናቸው ነው። ግዚአብሔር ምን ሊል ነው?»

ለአይሁዳውያን ሚስቶች ልጆችን መውለድ አስፈላጊ ነበር፤ አገሪቷን ለመጠበቅ ብቻ ሳይሆን፤ ግዚአብሔር መሢሐን ወደ ምድር የሚልከው በስራኤል አማካይነት በመሆኑ ነበር። አይሁድ ውርጃን ይጸየፉ ነበር፤ ልጆችንም ወደ ሞት ማጋለጥ አይወድዱም - በሌሎች አገሮች የተለመዱ ድርጊቶች የሆኑትን ሁሉ ይጸየፉ ነበር። የያዕቆብ ሁለቱ ሚስቶች፤ ልያ ና ራሔል፤ ስምንት ወንዶች ልጆችን ወለዱለት፤ ነርሱም የስራኤል መሪ ነገዶችን በመመሥረት አገሪቷን ገነቧት (ዘፍጥ. 29:31-30:24፤ 35:18)። ሕፍራ የሚባል በሩት 4:11 ላይ የዋለው ቃል ትርጉም ያለው ቃል ነው፤ በዕብራይስጥ ቃሉ «ፍሬያማ» ማለት ነው። ሕዝቡ ሩትን ፍሬያማ ና ዝነኛ ሆና ወደ ትንሿ ከተማቸው ክብር ንድ መጣላቸው ይፈልጓት ነበር። ራሔል የተቀበረችበት ቦ ነበረ (ዘፍጥ. 35:19)፤ ከዚህ በበለጠ ግን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የተወለደባት ስፍራ ተብላ ት ወቅ ነበር።

ጎረቤቶቹ ደግሞ የቦዲዝ ቤት ንደ ፋሬስ ቤት ንዲሆን ይፈልጉ ነበር (ሩት 4:12፤ ማቴ. 1:3ንም ይመልከቱ።) የፋሬስ ቤተሰብ በቤተ ልሔም ሰፍረው ነበር። (1ኛ ዜና 2:5፤ 50-54)፤ ቦዲዝ ደግሞ የፋሬስ ዘር ነበረ (ሩት 4:18-21)። የፋሬስ ናት ትዕማር፤ የግዚአብሔር ሰው አልነበረችም፤ ነገር ግን ስሟ በጌ ችን ትውልድ ሐረግ ውስጥ ይገኛል (ማቴ. 1:3)።

ሩት ቦዲዝን በአማቷ ና በራሷ ፈን ንዲሠራ ስላመነችው፤ በሕይወቷ ውስጥ ንዴት ያለ አስገራሚ ለውጥ ሊመጣ ቻለ! ከብቸኝነት ወደ ፍቅር፤ ከልፋት ወደ ዕረፍት፤ ከድህነት ወደ ባለጠግነት፤ ከጭንቀት ወደ አስተማማኝነት፤ ከተስፋ መቀራረጥ ወደ ተስፋ ማድረግ ተሸጋገረች። ከአሁን ወዲያ «ሞዓባዊቷ ሩት» አልነበረችም፤ ያለፈው አልፏልና፤ አዲስ

ጀማሬም ጀምራለችና። አሁን «ሩት የቦዔዝ ባለቤት» ሆናለች፤ በስሙም ኮር በ ለች።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለችው ቤተ ክርስቲያን ከብዙ ምስሎ አንዱ «የክርስቶስ ሙሽራት» የሚል ነው። በኤፌሶን 5:22-33 ውስጥ፤ በአገልግሎቱ ንደሚ የው የክርስቶስ ፍቅር ለቤተ ክርስቲያኒቱ በሚለው ላይ ነው ትኩረት የተሰጠበት፡- ለቤተ ክርስቲያኑ ሲል ሞተ (አላፊ)፤ በቃሉ አማካይነት ቤተ ክርስቲያኑን ያነጻ ል፤ ይመግባ ልም (አሁን)፤ አንድ ቀን ቤተ ክርስቲያኑን በክብር ያቀርባ ል (ትንቢት)። ክርስቶስ ለሙሽራዩቱ ውብ የሆነ ቤት ያዘጋጀላት ነው፤ አንድ ቀን ደግሞ ሰርጉን ያከብራል (ራ ይ 19:1-10፤ 21-22)።

3. ሕፃን (4:13-22)

የምትተማመንበትና የምትድንበትን ምነት በመስጠት ግዚአብሔር ለሩት ከምድረ ሞዓብ ጀምሮ ጸጋውን አብዝቶላት ነበር። ወደ ቤተ ልሔም በምትጓዝበትም ጊዜ ጸጋው ተከትሏል፤ ቦዔዝ በፍቅር ወደ ወደቀላት ርሻው ድረስም መራት። የ ግዚአብሔር ጸጋ በከተማይቷ በርም ቀጠለ፤ በዚሁ ቦ ነበረ የቅርብ ዘመድዬው ሩትን አልፈልግም ያለውና ቦዔዝ የ ራሱ ንድትሆን ዋጋ ከፍሎ ያስቀራት። ከጋብቻቸው በኋላ፤ ግዚአብሔር ለሩት ፅንሰን በመስጠት (ዘፍጥ. 29:31፤ 30:1-2፤ 33:5) ጸጋውን በሩት ና በቦዔዝ ላይ አፈሰሰላቸው፤ ከዚሁም በኋላ ወንድ ልጅን በደ ና ንድትገላገል አደረገ፤ ስሙንም ኢዮቤድ («አገልጋይ») አሉት።

ግዚአብሔር ይህንን ሕፃን ለብዙዎች የበረከት ምንጭ ንዲሆን አድርጎ ይጠቀምበ ል።

ኢዮቤድ ለቦዔዝ ና ለሩት በረከት ነበረ። ይህ ሕፃን ተራ ሕፃን አልነበረም፤ ለቦዔዝ ና ለሩት የ ግዚአብሔር ልዩ ስጦ ነበርና፤ ኢዮቤድ ለቤ ቸው ንዴት ያለ በረከት ነበረ መሰለህ! ግን ኮ፤ ያንዳንዱ ሕፃን ከ ግዚአብሔር የተሰጠ ልዩ ስጦ ነው፤ ንዲዚያ መ የት አለበት። ያንዳንዱ ሕፃን ደስ የሚል ቤት ና የሚንከባከቡት ወላጆች፤ «በጌ ምክርና በተግሣጽ» (ኤፌ. 6:4)

ሊያሳድጉት ፍላጎት ያላቸው ወላጆች ሊኖሩት ይገባል። አዲስ ሕይወት ወደ ዓለም በማምጣት ግዚአብሔር ወዳቀደለት ደረጃ ንዲመጣ በሳል ሆኖ ንዲያድግ ማድረግና መምራቱ ምንኛ ላቅ መ ደል ነው!

ኢዮቤድ ለኑ ሚን ጭምር በረከት ነበረ። የሴት አያቱ መደበኛ ባልሆነ መንገድ ንደ ራሷ ልጅ አድርጋ «አሳደገችው»፤ የጡት ናትም ሆነችለት። በቤተ ልሔም የነበሩት ሴቶች «ዛሬ የሚቤሽቸርብ የሥጋ ዘመድ ያሳጣሽ ግዚአብሔር ይባረክ» (ሩት 4:14) በማለት የኑ ሚን ደስ ተካፋዮች ሆኑ። ይህ የተባለለት ለኢዮቤድ ንጂ፣ ለቦዔዝ አይደለም።

ኢዮቤድ ለኑ ሚን «የሕይወት አዳሽ» ነበረ። ያንዳንዱ አያት የልጅ ልጆች ከሁሉም ይልቅ ምርጥ መሆናቸውን የሚመሰክሩለት ጉዳይ ነው፤ ምክንያቱም የልጅ ልጆቻችን ሊጠይቁን ሲመጡ ኛ « ንደገና ወጣትነት ይስማናል» ሁሉም አያቶች ባይስማሙበትም፣ «ችየልጅ ልጆችህ ተብለው ይጠራሉ፤ ምክንያቱም ሲመጡም የተከበሩ ናቸው፤ ሲሄዱም የተከበሩ ናቸው» በሚለው ተረት ላይ ሁሉም ይስማማሉና። በትናንሾቹ ትውልዶች የ ራስህን ጉልበት አማፍሰስ የሚበልጥ በሕይወት ላይ አዲስ የኪራይ ውል የማግኘት የተሻለ መንገድ የለም። በዚህ ዓለም የተወለደው ያንዳንዱ ሕፃን ለወደፊቱ ድምፅን የመስጠት መብት ያለው ይሆናል ና አያቶች በመጨረሻ ጊዜ ላይ ማትኩር ንጂ፣ ያፈውን ጊዜ ማየት የለባቸውም። ሕፃንን በ ጃችሁ ስትይዙ፣ መጨረሻ ጊዜን በ ጃችሁ መያዛችሁ ነው።

ኢዮቤድ ለኑ ሚንም ንደዚሁ በረከት ሊሆንላት ይችላል፡- አያቱን ኑ ሚን ጨምሮ ርሱን ወደ ዓለም ላመጣው ቤተሰብ፣ ርሱም በፈን ው አንድ ቀን ነርሱን የሚጠር ይሆናል። ቦዔዝ የቤተሰቡን ርስት ደገ፤ አሁን ኢዮቤድ የቤተሰቡ ዘር ሐረግን ንዲቀጥል የሚያደርግ፣ ርስቱን የሚጠብቅና ጠብቆም ኑ ሚን በሕይወት ንድትቆይ የሚያደርግ ርሱ ነው። በ ቀደው መሠረት ስሙን ይዞ ይኖራል፤ «የጡት ናቱ» ለሆነችው፣ ለኑ ሚን «አገልጋይ» ይሆናል።

ለዚሁ አገልግሎት ዋስትና የሚሆነው የአገሪቱ ሕግ ሳይሆን፤ ሩት ለአማጊቷ የነበራት ፍቅር ነው። ሩት ኑ ሚን ንደ ወደደቻት ኢዮቤድም ያለመዘግየት ይወድዳል። ኢዮቤድ አንድ ብቻውን ልጅ ነበረ፤ ይሁን ንጂ፤ ለ ናቱ ና ለአያቱ የሚኖረው ፍቅር ከ ነዚያ ሰባት ልጆች ዕኩል ይሆናል።

ኢዮቤድ ወደ ቤተ ልሔም በረከትን ያመጣል። ልጁ ለቤተሰቡ ና ለትውልድ ከተማው፤ ለሁለቱም ዝናን የሚያመጣ ሰው ይሆናል። የአቤሜሌክ ስም ከ ስራኤል ወደ መጥፋት ተቃርቦ ነበረ፤ ነገር ግን ኢዮቤድ ያንን ስም ዝነኛ ያደርጋል ለቤተ ልሔም ደግሞ ክብርን ያመጣል ል። ይህ፤ በ ርግጥ፤ የሆነው በንጉሡ ዳዊት ሕይወት ና አገልግሎት አማካይነት (ቍ. 22) ና ላቅ በሆነው በዳዊት ልጅ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ሆነ። ኑ ሚን የቤተሰቡ ስም የገነነ ያድጋል ንጂ፤ ንደማይከስም በማወቅም ምቹት ይሰማ ል።

ኢዮቤድ ለ ስራኤል በረከት የሚያመጣ ይሆናል። ኢዮቤድ የንጉሡ ዳዊት አያት ነበረ፤ ዳዊት ከ ስራኤል ላላቅ ገዢዎች ውስጥ አንዱ ነበረ። የዳዊት ስም በተጠራ ቍጥር፤ ትዝ የሚሉን ጎልያድ ወይም ቤርሳቤህ (በድሮ አጠራር ባትሼባ) ናቸው። ዳዊት አንድ ትልቅ ጢኦት ፈጽሞ ነበረ፤ ነገር ግን ደግሞም፤ ርሱ ግዚአብሔር በ ርሱ በኩል የ ስራኤልን መንግሥት ያነጸበት የ ምነት ሰው ነበረ። ሕዝቡን ጠላቶቻቸውን ድል ንዲያደርጉ፤ ርስ ቸውን ንዲያሰፉ፤ ከሁሉም በላይ፤ አምላካቸውን ንዲያመልኩ የመራቸው ርሱ ነበረ። ሌዋውያን የሚዘምሩትን የአምልኮ መዝሙሮችን የጻፈ፤ የሚጫወቱት የሙዚቃ መሣሪያዎችንም የፈለሰፈ ርሱ ነበረ። የቤተ መቅደሱን ማሠሪያ የሚሆን ገንዘብን ለመስብሰብ ዕድሜውን ጨረሰ፤ ግዚአብሔር ደግሞ የቤተ መቅደሱን ሥራ ሰሎሞን ንዲያከናውነው ለዳዊት የአሠራሩን ንድፍ ሰጠው። ዳዊት በ ጁ ወንጭፍ ወይም ሰይፍ፤ በገና ወይም ዜማን ይያዝ፤ ለ ስራኤል በቃል የማይነገር በረከትን ያመጣ፤ ላቅ የ ግዚአብሔር ባርያ ነበር።

ኢዮቤድ ለመላው ዓለም በረከትን የሚያመጣ ይሆናል።

ግዚአብሔር ለዳዊት ያደረገለት ትልቁ ነገር በጠላቶቹ ላይ ድልን ንዲቀናጅ አልነበረም፤ ቤተ መቅደሱን የሚሠራበት ሀብትም አልነበረም። ግዚአብሔር ለዳዊት የሰጠው ትልቁ መብት የመሢሐ ትውልድ ሐረግ ንዲሆን ነበር። ዳዊት ለ ግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ሊሠራለት ፈለገ፤ ግዚአብሔር ግን በተገላበጠሽ፤ ለዳዊት ቤት (ቤተሰብ) ንዲሚሠራለት ነገረው (2ኛ ሳሙ. 7)። ዳዊት መሢሐ ከንጉሣዊ ነገድ፤ ከይሁዳ ንዲሚመጣ አወቀ (ዘፍጥ. 49:8-10)፤ ከየትኛው የይሁዳ ቤተሰብ ንዲ ተመረጠ ግን ማንም ያወቀ አልነበረም። ግዚአብሔር የዳዊትን ቤተሰብ መረጠ፤ አዳኙ ደግሞ «የዳዊት ልጅ» በመባል የሚ ወቅ ይሆናል (ማቴ. 1:1)።

ግዚአብሔር ለዚያ ትንሽ ልጅ ትልቅ ዕቅድ ንዲ ነበረው ነዚያ ቤተ ልሔማውያን (የቤተ ልሔም ሰዎች) ብዙም የሚያውቁት ነገር አልነበረም! ኢየሴድ አንድ ሴይ የተባለ ልጅ ይኖረዋል፤ ሴይ ደግሞ ስምንት ወንዶች ልጆች ይኖሩ ል፤ የሁሉም ናሽ የሆነው ንጉሥ የሚሆነው ዳዊት ነው (1ኛ ሳሙ. 16:6-13)። አስ ውሱ፤ ለወደፊቱ አንድ ሕፃን ልጅ ቢ ቀፉ፤ ያ ትንሹ ልጅ ግዚአብሔር መጨው ጊዜው ትልቅ ንዲሆን ያቀደለት ሊሆን ይችላል። የመካከለኛው ዘመን አስተማሪው ሁልጊዜ ከ ራሱ ላይ ለተማሪዎቹ ባርኔጣውን በማንሣት ጅ ይነሣቸው የነበረው፤ ምናልባት ለወደፊቱ ከ ነርሱ መሀል ጄኔራል ወይም ንጉሥ ይሆናል ብሎ በማሰቡ ስለሆነ፤ አሳቡ ትክክል ነበ ረ ለማለት ይቻላል።

ሞዓባውያን « ስከ አሥረኛው ትውልድም ድረስ ቢሆን» (ዘዳግም 23:3) ወደ ግዚአብሔር ጉባኤ መግባት አልተ ፈቀደላቸውም ነበረ። ነገር ግን ትንሹ መጽሐፈ-ሩት ከዳዊት ስም ጋር በተያያዘ የአሥሩን ትውልድ ሐረግ ዘግ ዋለች!

የ ግዚአብሔር የጸጋውን ይል በፍጹም አ ቅልለው።

ለግላዊ ምልክ ወይም ለቡድን ውይይት

የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. መ ደግ / ደ ንነት ምን ማለት ነው?
2. የቦዲዝ የተቤሻር የቅርብ ዘመድ፣ የክርስቶስ ተምሳሌት የሆነው ንዴት ነው?
3. የቦዲዝ ሙሽሪት በሆነችው ሩት ና የክርስቶስ ሙሽሪት በሆነችው ቤተ ክርስቲያን መካከል ያሉ ጥቂት ተመሳሳይነቶች ምን ና ምን ናቸው?
4. የሩት ና የቦዲዝ ልጅ የሆነውን፣ ኢዮቤድን፣ ለብዙዎች የበረከት ምንጭ ንዴሆን ግዚአብሔር የተጠቀመበት ንዴት ነበረ?
5. ግዚአብሔር ለዳዊት ያደረገለት ትልቁ ነገር ምን ነበር?
6. ግዚአብሔር ለሩት ያደረገው አያያዝ የ ርሱን ጸጋ ና ይሉን ንዴት ሊያሳይ ይችላል?
7. በባህላዊ ሰርግ መሐላዎች ጊዜ ስለሚነገሩ የመስጣጠት ንግግሮች አስብ፡ ያ መስጠት አንተ ለክርስቶስ ካደረግኸው መስጠት ጋር ንዴት ይነጻጸራል?

8. ሩት አንድ ዘላለማዊ ቅርስ ጥላ ሄዳለች። አንተስ ለቤተሰብህ ጥላህ ልትሄድ የምትፈልገው ቅርስ ምንድን ነው?

9. «ለክርስቲያኖች፣ የመጨረሻውን ምዕራፍ አሁንም ግዚአብሔር የጻፈ ነው።» ይህ ለአንተ ምን ትርጉም ይሰጥሃል?

10. ከ ግዚአብሔር ጋር ዝምድናህን በጥልቀት መመሥረት ስለሚለው ጉዳይ መጽሐፈ ሩት ምን አስተምሮሃል?

ምልክ ዎች በሩት ላይ

የመጽሐፈ-ሩት ዋናው ዓላማ ሪካዊ ነው። የዳዊት ትውልድ ሐረግን ያብራራል ደግሞም በመሳፍንት ዘመን ና ግዚአብሔር ለ ስራኤል ንጉሥ በሰጠበት ጊዜ መሀል ድልድይ ይገነባል።

ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ ከ ሪካ መጽሐፍ የላቀ ነው። ከ ነዚህ ክንውኖች ብዙ የምንማራቸው ተግባራዊ ትምህርቶች - በመንፈሳዊ ኑሮአችን ሊያበረ ቱን የሚችሉ ትምህርቶች አሉ። መጽሐፈ ሩት ከ ነዚህ የተለየ አይደለም።

ይህች ትንሽ መጽሐፍ ግዚአብሔር ሩትን ና ኑ ሚንን በመራቸው ዓይነት መንገድ በትክክል የ ግዚአብሔርን ምሪት ሳያለች። ኑ ሚን ንደ ነበረችው፤ በ ግዚአብሔር ላይ አምራሪ ዎች ብንሆንም ንኳ፤ ግዚአብሔር ንደሚንከባከበን በማወቁ መጽሐፏ ብር ትን ትሰጠኛለች። «አዲስ አማኝ» የሆነችውን ሩትን ግዚአብሔር መራት፤ ናም ምነቷን ና መ ዘዚን ተጠቅሞ ሽንፈትን ወደ ድል ለወጠ። ግዚአብሔር ስለ ዝርዝር ሕይወ ችን ይገድደዋል፤ ይህም ሐቅ፤ ያንዳንዷን ቀን ርሱን ለማስደሰት በምንጠቀምበት ጊዜ፤ ብር ትን ና ደስ ን ሊሰጠን ይገባል።

መጽሐፈ ሩት የ ግዚአብሔርን የደ ንነት ሥራ ቆንጆ አድርጋ ብራራለች። ሪኩ የሚጀምረው ሩት የውጭ ና ንግዳ ሰው ንደ ሆነች በመተረክ ሲሆን፤ የሚደመድመው ግን፤ ሩት የቃል ኪዳን ማ በረሰብ አካል ንደ ሆነች ነው፤ ምክንያቱም የተቤሻር-የቅርብ ዘመድ አዳጁ የሆነውን ቦዴዝን አግብ ለችና። ርሷ ነፃ ንድትወጣ ርሱ ዋጋዋን ከፈለ።

መጽሐፏ አማኞች ከ ግዚአብሔር ጋር ጥልቅ የሆነ ዝምድና ንዳላቸውም ጭምር ብራራለች። በምዕራፍ 1 ውስጥ፤ ሩት በዔዝ የሚባል ሰው መኖሩን ንኳ አ ውቅም ነበር። በምዕራፍ 2 ውስጥ ደግሞ፤ ሩት አንዲት ድሀ ሠራተኛ ና በቦዔዝ ርሻ ውስጥ የቃረመች ስጦ ውን የምትቀበል ሰው ተደርጋ ቀርባለች። ለ ርሻ፤ ቦዔዝ አንድ ብርቱ ባለጠጋ ሰው፤ ለ ርሻም ር ራኜውን የሚያሳይ ብቻ ሆኖ ነው የ ያት። ለውጥ የመጣው በምዕራፍ 3 ውስጥ ነው፤ ዚህ ጋ ሩት ራሷን በቦዔዝ ግር ሥር ስ ረክባለች፤ በተስፋውም ላይ ምናለች። የዚሁ ውጤት በምዕራፍ 4 ውስጥ ተዘግቦአል፡- ሩት አሁን አንዲት ድሀ ቃራሚ አይደለችም፤ ምክንያቱም፤ ርሻ አሁን ቦዔዝን ይዛለች፤ የ ርሱ ንብረት የሆነውንም ሁሉ የ ርሻ አድርጋዋለችና።

በጣም ብዙ የ ግዚአብሔር ሰዎች በምዕራፍ 2 ውስጥ ባለው ሁኔ ለመኖር ደስ ይላቸዋል፤ ይኸውም፤ በችግር ውስጥ ሆነው የተቻላቸውን የተፍጨረጨሩ ትርፍራፊዎችን በመለቃቀም መኖርን ይመርጣሉ። የ ግዚአብሔርን ስጦ ዎች ይፈልጋሉ፤ ነገር ግን ከ ግዚአብሔር ጋር የጠለቀ ብረት ንዲኖራቸው አይፈልጉም። ራሳቸውን ቢያስረክቡ፤ በስጦ ዎቹ ላይ ሳይሆን፤ በሰጭው ላይ ብቻ ቢያተኩሩ ለውጡ ምንኛ ላቅ በሆነላቸው! ዮሐንስ 14:21-24ን አሰላስሉ።

መጽሐፈ ሩት ግዚአብሔር በዓለማችን ውስጥ ሥራ ላይ መሆኑን ያስ ወሰናል፤ ርሱ መሸሪት የምትሆነውን የፈለገ መከሩን ያጨደ ነው፤ ኛ ደግሞ በመርሐ ግብሩ ውስጥ ምን ሚና ንዳለን በመፈለግ የጠፉትን ወደ ርሱ መመለስ አለብን። በመጽሐፈ ሩት ያሉት ክንውኖች የተፈጸሙት በዘመነ መሳፍንት ወቅት ነበር፤ ዘመኑ ከ ኛው ዘመን ምብዛም አይለይም። በዘመናችን ባሉት ክፉቶች ላይ ብቻ ካተኩርህ፤ ጨለምተኛ ወይም ተጠራጣሪ ትሆናለህ፤ በየትኛው ዘርፍ ልትሠራ ንደሚፈልግህ ግዚአብሔርን ብትጠይቀውና በ ማኝነትም ብ ገለግለው ግን፤ ጸጋውን፤ ፍቅሩን ና ደስ ውን ትቀምስዋለህ።

መሳፍንት የ«ንጉሥ አልቦ» መጽሐፍ ነው (17:6፤ 18:1፤ 19:1፤ 21:25)። አንደኛ ሳሙኤል የ «የሰው ንጉሥ» መጽሐፍ ነው፤ ይህ ጊዜ ስራ-ኤላውያን ግዚአብሔርን ንጉሥ ስጠን ብለው የጠየቁበት ስለሆነ፤ ሳኦልን የሰጣቸው ጊዜ ነው። አንድ ቀን ሰዎች የሚመግባቸውና የሚጠብቃቸው ንጉሥ ይሰጠን ብለው ስኢጮኹ ድረስ በዓለማችን ያሉት ነገሮች ብልሽትሽት ይላሉ። ያ ንጉሥ ይመጣል፤ ኛም ፀረ ክርስቶስ ብለን ንጠራዋለን።

ነገር ግን 1ኛ ሳሙኤል የ ሪኩ መጨረሻ አይደለም፤ ምክንያቱም 2ኛ ሳሙኤል የ ግዚአብሔር ንጉሥ መጽሐፍ ስለሆነ ነው! ዳዊት ወደ መድረኩ መጥቶ የና በ ግዚአብሔር ስም መንግሥቱን ተከለ። በተመሳሳይ መልኩ፤ የሰው ንጉሠ የባሰውን በሚያደርግበት ጊዜ፤ ግዚአብሔር ያነገሠው ንጉሥ ብቅ ይላል፤ በዚህች ክፉ ዓለም ላይ ይፈርድባል፤ ርኩሰትንም ያስወግዳል፤ ደግሞም የክብር መንግሥቱን ያቋቁማል።

ምንም ንዚ በ ስራኤል ንጉሥ ንዳልነበረበት፤ ንደ ዘመነ መሳፍንት ባለ በዚሁ አስከፊ ዘመን ለጊዜው ኖረን ማለፍ ቢያስፈልገንም፤ መጀመሪያ የ ግዚአብሔርን መንግሥት መሻትና ንጉሥ የነገሥ ቱ ማኝ ተገዥዎች ሆነን መቆየት ንችላለን (ማቴ. 6:33)። አቤሜሌክ የሚለው ስም «አምላኬ ንጉሥ ነው!» ማለት ነው፤ አቤሜሌክ ግን ንደ ስሙ አልኖረም፤

ግዚአብሔርን ተጠራጥሮአል ንዲሁም አል ዘዘለትም። በዚያን ጊዜ በ ስራኤል ንጉሥ ባይኖርም ንደዚያም ደግሞ በዙሪያችን ያለው ሁሉ የተንኮ ኮተ ያለ ቢመስለንም፤ በልባችን ውስጥ የሚገዛ በሕይወ ችን ውስጥ አንድ ንጉሥ ሊኖር ይችላል።

በሩት ሕይወት ውስጥ ና በምትወድዳቸው ሰዎች ሕይወት ውስጥም ለውጥ ያመጣው የ ርሷ መስጠት ነበረ።

ራስህን በመከሩ ጌ ግር ሥር አድርገሃልን? ይህን ስካላደ ረግህ ድረስ፤ ግዚአብሔር ሊሆንልህ የሚፈልገውን ከቶ ሊሆንልህ አይችልም።

**መጽሐፈ
አብቴር**

መቅድም

ከ መጽሐፈ ሩት ወደ መጽሐፈ አስቴር በምትገልጥበት ጊዜ፤ ወደ አንድ አዲስ አካባቢ ውስጥ ትገባለህ። ከአንዲት ጭር ያለች ትንሽ አይሁዳዊት ገጠር ወደ አንድ ጫጫ የበዛበት አሕዛባዊ ከተማ ትገባለህ፤ በከተማው በር ንግድን ከማከናወን የሉዓላዊ ንጉሥ ድንጋጌን ወደ መ ዘዝ ትሸጋገራለህ፤ ደስ ካለው ተራ ኑሮ ተንኩል ወዳለበት ወደ ውስብስብ ግዛት ትገባለህ።

ሩት ና ስቴር በተለያዩ ዓለማት ይኖሩ ነበር፤ ነገር ግን፤ ምንም ንዚ ስሙ በመጽሐፈ አስቴር አንድ ጊዜ ባይጻፍም ቅሉ፤ ግዚአብሔር በሕይወ ቸው ውስጥ ሥራውን ያከናውን ነበረ። «ምንም የ ግዚአብሔር ስም በሌለበት፤ በየትም ቦ የዕብራውያን ሃይማኖት ባልተጠቀሰበት፤ የ ግዚአብሔርን ነገር ሳይሰማው ይህን መጽሐፍ የሚያነብብ ማንም የለም» ሲል ጂ. ካምፕቤል ሞርጋን ጽፎ ነበር *(ዘ ሊቪንግ ሜሴጅስ ኦፍ ዘ ቡክስ ኦፍ ዘ ባይብል፤ ቅጽ 1፣ ገጽ 269።* በመጽሐፈ ሩት ውስጥ የ ርሻዎቹ ሁሉ አምላክ የሆነው፤ በመጽሐፈ አስቴር ደግሞ የድግሦች ሁሉ አምላክም ነው። ርሱ በመከሩ ውስጥ ያለችውን ድሀ ቃራሚዋን ይመራል። በዙፋኑ ላይ ያለውን ይለኛ ንጉሥንም ደግሞ ይሸራል። ነፃነ ቸውን ፈጽሞ ባይተላለፉም፤ በሁለቱም ላይ የፈለገውን የሚያደርግበት የ ራሱ መንገድ አለው።

ይህ ውነ የ ግዚአብሔርን ሕዝብ ሊያበረ ይገባል። በ ርሻም ላይ ይሁን፤ በትንሽ ከተማም ውስጥ፤ ከከተማም ውጭ ሆነ፤ ወይም በትልቅ ከተማ ውስጥ ብትኖር፤ ግዚአብሔር ዛው አለ፤ ሁሉም ስለ ሕዝቡ ሲል በሥራ ተጠምዶ ይገኛል። « ንደ ፈቃዱ ምክር ሁሉን የሚሠራ» (ኤፌ. 1፡11፤ የድ.ት.) ስለሆነ፤ ከ ርሱ ተመልካች ዓይን ወይም ከሁሉን ቻይ አምላክ ማኝ ጆ

ሊያመልጥ የሚችል ማንም የለም፡፡

ከዚህ መጽሐፍ ዋና ትምህርቶች ውስጥ አንዱ መግባተ ግዚአብሔር የሚለው ነው፡፡ ነገሥ ት የማይሻር ድንጋጌአቸውን ሊያወጡ ይችላሉ፤ ግዚአብሔር ግን ነርሱን ሽሮ የተስፋ ቃሎቹን ይፈጽማል፡፡ በሴሚናሪ ውስጥ ሥነ መለኮትን ሳጠና፤ «ሲስተማቲክ ቲኦሎጂ» ከተባለው የኦገስቲን ሆፕኪንስ ስትሮንግ ከተባለው መጽሐፍ ውስጥ መግባተ- ግዚአብሔር «በዓለም ያሉትን አካላዊም ሆነ ሞራላዊ ክስተቶችን በመጀመሪያ ያቀደውን ነገር በ ርሱ ይፈጽመው ዘንድ የሠራቸው የ ግዚአብሔር የዘወትር ወኪሎች» (ገጽ 419) መሆናቸውን ተምሬ ነበር፡፡ ከዚህም በኋላ ዶ/ር ስትሮንግ የሚከተለው ግሩም የሆነ ዓረፍተ ነገር አክሉበት፡- «መግባተ- ግዚአብሔር የ ግዚአብሔር ትኩረት በየቦ ው የበዛበት ነው» (ገጽ 420)፡፡ የ ግዚአብሔር ትኩረት በየቦ ው የበዛበት የሚለው ንዴት ያለ አበረ ች ትርጉም ነው፡፡»

ነገር ግን ግዚአብሔር በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ያልተጠቀሰው ለምንድን ነው? ንጉሥ የሚለው ቃል በመጽሐፈ አስቴር ውስጥ ከአንድ መቶ ጊዜ በላይ ተጠቅሶ ይገኛል፤ የንጉሡ ስም ደግሞ ወደ ሠላሳ ጊዜ ያህል ተጠቅሶአል፤ የ ግዚአብሔር ክቡር ስም ግን አንዴም ንኪ አልተጠቀሰም፡፡ (በመ ልየ መ ልይ ዘሰሎሞንም ቢሆን የ ግዚአብሔር ስም የለም፡፡) በዚያን ጊዜ የአይሁድ ሕዝብ ግዚአብሔርን በማስቈጣቱ በቅጣት ሥር ይሆን? ምናልባት፡፡ በዚህ መጽሐፍ የተብራሩት ክንውኖች ከክርስቶስ ልደት በፊት በ483 ና በ473 መካከል የተከናወኑ ናቸው፤ በጊዜው ሥልጣን ላይ የነበሩት ፋርሳውያን ነበሩ፡፡ መጽሐፈ አስቴር በመጽሐፈ ዕዝራ ምዕራፍ 6 ና 7 መሀል ቢሆን ተስማሚ ይሆናል፡፡ አርጤክስስ ከ485 ስከ 465 ድረስ ገዛ፤ አስቴር ደግሞ በ479 ንግሥት ሆነች፡፡ በዚያ ጊዜ የአይሁድ ቅሪቶች በቅድስቲቱ ምድር ላይ መንግሥታቸውን ለማቋቋም ይፍጨረጨሩ ነበር (ዕዝራ 1-6)፤ ነገር ግን ሕዝቡ በአጠቃላይ ለ ግዚአብሔር ራሳቸውን የሰጡ አልነበሩም፡፡

ይህን ያህል ውነት ነው፡- በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ግዚአብሔ

ር በስም ባይጠራም ንኳ፤ ርሱ አለ ደግሞም ይንቀሳቀሳል። አልተደበቀም፤ ተሠውሮ ብቻ ነበረ። መጽሐፈ አስቴር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉት የሮሜ 8:28 ላላቅ ማብራሪያዎች ውስጥ አንዱ ነው። ግዚአብሔር በ ማኻነት «በሰማይም ሠራዊት፤ በምድርም ላይ በሚኖሩ መካከል ንደ ፈቃዱ» ይሠራል (ዳንኤል 4:35፤ የድ.ት.)። ይህ ማለት ርሱን ሳንፈራው ልን መነው ሳንጠራጠረውም ልን ዘዘው ንችላለን ማለት ነው፤ «መንግሥት ለ ግዚአብሔር ነውና፤ ርሱም አሕዛብን ይገዛል» (መዝ. 21 (22):28፤ የድ.ት.)።

መጽሐፈ አስቴር በመጽሐፍ ቅዱስ የተካተተው ለምን ነበር? አንዱ ምክንያት፤ የአይሁዳውያን የፋሪም ድግሥን ስለሚያብራራ ነው። ይህ ወዳጆቻችን አይሁድ በየዓመቱ በመጋቢት ወር በአሥራ አራተኛው ና አሥራ አምስተኛው ቀን የሚያከብሩት የደስ ድግሥ ጊዜ ነው። ይህ የድግሥ በዓል በዘሌዋውያን 23 ወይም በየቱም ሕገ ኦሪት ያልተካተተ በመሆኑ፤ መጽሐፈ አስቴር ባይኖር ኖሮ ትርጉሙ ለ ኛ ምሥጢር ይሆንብን ነበር።

ይህ መጽሐፍ ግዚአብሔር ሕዝቡ ለሆኑት ለ ስራኤላውያን መንከባከቡንና ለአብርሃም ደግሞ ቃል ኪዳን ይፈጽምለት (ዘፍጥ. 12:1-3) ንደ ነበረ የሚያስ ውሰን መጽሐፍ ነው። የአይሁድ ሕዝብን (መንግሥትን) ለማውደም የሞከረ ጠላት ሁሉ ተሸንፎ ነበር። በፋሲካ ቀን፤ አይሁድ ግዚአብሔር በግብፅ ላይ ድል የመ በት ቀን ስለሆነ ያከብሩ ል። በየ ሣሥ ወር በሃኑካ («የብርሃን በዓል ድግሥ») ላይ፤ የይሁዳ ማቃባስ ድል ና በኢየሩሳሌም የተከናወነው የቤተ መቅደሱ ማጽዳት በዓልን ያከብሩ ል። ፋሪም በሐማ ላይ የተቀናጁትን ድል ያከብርላቸዋል። ፋሪም ግዛት ያደረገውንም ሤራ ይዘክራል። ሰይጣን ስራኤልን ማጥቃቱ ይቀጥልበ ል፤ በ ግዚአብሔር የተጠበቁት አይሁድ ግን፤ ገና በመንግሥ ት ማ በረሰብ ውስጥ ናቸው፤ ኢየሱስ መጥቶ በተስፋ መንግሥ ቸው ላይ ስከሚያቋቁማቸው ድረስ ንደዚያው ሆነው ይቆያሉ።

ብዙ ሰዎች በዚሁ ጊዜ ማንንም በማይወክል፤ በሳይንሳዊ ሕግ

ጥበብ ሥር በሆነችው ዓለም ተይዘው፤ ጀምስ ራሴል ሎዌል በ ዋቂው ቅኔው (ግጥሙ) ውስጥ የጻፈውን ስኪረሱ ድረስ ሆነዋል። ቅኔውን «የዘመኑ ቀውስ» «ማሻሻ ሓቄስቋስቃቋ ሓቄሽ-ቋሽቋ» በማለት ገጣሚው ንደሚከተለው አስፍሮ ል፡-

ትልቁ ብቀላ መሳይ ግድ የለሹ፤

የ ሪክ ገጽ ዘገባ ብቻ ጠቃሹ፤

አንድ የተናቀ ሞት በጨለማ ውስጥ፤

አሮጌው አሠራሩን መርምር ከቃሉ ውስጥ፤

ውነት ለዘላለም በመሰላሉ ላይ፤

ውሸት ዘላለም በዙፋኑ ላይ

ያ መሰላል መጨውን ጊዜ ያወዛውዛል፤

የማይ ወቀው ጭልምልም ም ከኋላ ይከተላል፤

ገዜር ቆሟል ጥላ ውስጥ ሆኖ፤

የ ራሱ የሆኑትን ጠብቃለሁ ብሎ።

በመጨረሻ፤ በመጽሐፈ አስቴር ውስጥ አንድ ይለኛ ግላዊ መል ክት አለ፤ አስቴርም፤ ንደ ሩት፤ ለ ግዚአብሔር ራሷን ያስከበረች የአንዲት ሴት ግሩም የሆነ ምሳሌ ነች። የሩት «ወደምትሄጂበት ሄዳለሁ» (ሩት 1:16፤ የድ.ት.) ከአስቴር «በጠፋም ጠፋለሁ» (አስቴር 4:16፤ የድ.ት.) ከሚለው ጋር ተመሳሳይ ነው። ሁለቱም ሴቶች ራሳቸውን ለ ግዚአብሔር አስገዙ፤ ትላልቅ ነገሮችን ለማድረግም ግዚአብሔር ተጠቀመባቸው። ሩት መድ ኒ ችንን ወደ ዓለም ንዲመጣ ያደረገች የ ግዚአብሔር ለ ስራኤል ግሩም የሆነ የዕቅዱ አካል ሆነች፤ አስቴር ደግሞ መድ ኒ ችን ይወለድ ዘንድ የ ስራኤልን ሕዝብ በማዳን ረዳች።

ግዚአብሔር፤ በዚህችው ዓለም ያሉ ድሆች አርሶ አደሮችን ና ብርቱ ንግሥቶችን በመጠቀም ዓላማዎቹን መፈጸም ይችላል።

ጥያቄው «የት ኖራለሁ ደግሞስ የት ነው ምሠራው?» አይደለም፤ ነገር ግን «ለማን ኖራለሁ፤ ለማንስ ነው ምሠራው፤ ለ ራሴ ወይስ ለ ግዚአብሔር?» መሆን አለበት። ብዙዎቻችን « ራስህን ወቅ» ለሚለው ንግዶች አይደለንም። ይሁን ንጂ፤ ከግሪክ ሰባት ጥበበኛ ሰዎች አንዱ ከነበረው ክፒ ከስ ዓረፍተ ነገር ጋርም መተዋወቅ ያስፈልገናል፡- ይኸውም ለሶቅራጥስ ዋቂ ንግግር «ዕድልህን ወቅ፤» የሚል ነው። ግዚአብሔር ለአስቴር ራሷን ንድ ስረክብና ርሱን ና ሕዝቡን ንድ ገለግል ዕድል ሰጣት፤ ርሷ ደግሞ ዕድሉን ተጠቀመችበት። አምብርስ ቢየርስ ዕድልን «ብስጭትን መግቻ መልካም አጋጣሚ» ሲል አብራርቶ ል። ለ ግዚአብሔር ራሱን ለለየ ክርስቲያን ይህ ውነት አይደለም! ዕድል ለ ኛ መልካም አጋጣሚ የሚሆነው የ ርሱን ቀጠሮ የምንይዝበትና የ ርሱን ዓላማ የምንፈጽምበት ማከናወኛ ሲሆን ነው።

የትላልቅ ዕድሎች ዘመናት ሁሉ አልፈዋል ብለን ፈጽሞ ማሰብ የለብንም። ዛሬም፤ ግዚአብሔር ለሕዝቡ አስደናቂ የሆኑ ብዙ ዕድሎች የሰጣቸው ነው፤ «ቅጥርን በመጠገን በፈረሰበት በኩል በፊቱ የምንቆምበት» መሣሪያ ነው (ሕዝቅኤል 22:30፤ የድ.ት.)፤ ይህም የሚሆነው ራሳችንን ለ ርሱ ስናስረክብ ብቻ ነው። ይህን የም ደርገው በቤተ ክርስቲያናችሁ ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን በቤትህም፤ በሰፈርህ፤ በሥራ ሰ ህ፤ በትምህርት ቤትህ፤ በ መምህበት ክፍልም ውስጥ ጭምር ነው። ለ ርሱ ብቻ ራስህን ስጥ ንጂ፤ ግዚአብሔር ሌሎችን ንድትመልስና ዓላማውን ንድትፈጽምለት ሊጠቀምብህ ይችላል።

የመጽሐፈ አስቴር ንድፈ አሳብ

ዋና አሳብ፡- ሕዝቡን ለማዳን የተሰጠ መግባተ- ግዚአብሔር

ቀላልፍ ጥቅስ፡- አስቴር 4:13-14

ሀ. የአስጢን የዘውድ በዓል (አስቴር 1-2)

1. የአስጢን ዘውድ መነጠቅ (አስቴር 1)

2. የአስቴር ዘውድ መጫን (አስቴር 2)

ህህ. የሐማ ኩነኔ (አስቴር 3-7)

1. የሐማ ሢራ (አስቴር 3)

2. የመርዶክዮስ አርቆ ማስተዋል (አስቴር 4)

3. የአስቴር ምልጃ (አስቴር 5-7)

ህህህ. የ ስራኤል ክብረ በዓል (አስቴር 8-10)

1. አዲስ ድንጋጌ/ሕግ (አስቴር 8)

2. ዋስትና ያለው መከላከያ (አስቴር 9)

3. ትልቅ ልዩነት (አስቴር 10)

ምዕራፍ አምስት

ንግሥቲቱ « ምቢ!» አለች

(አስቴር 1)

(የቤተሰብ አለመግባባት ወደ አገራዊ ውዝግብ አደገ)

ከንጉሡ ጋር በመተዋወቅ ንጅምር። የፋርስ ስሙ ቅሻያርሻን ነበረ፤ በዕብራይስጥ አርጤክስስ ሲሆን፤ በግሪክኛ ደግሞ ዘርክሴዝ ነው። አባቱ ቀዳማዊ ዳርዮስ ነበረ፤ አያቱ ደግሞ ላቄ ቂሮስ ይባላል፤ ስለዚህ ርሱ የመጣው ከገናና ቤተሰብ ነበረ። አርጤክስስ ከ486 ስክ 465 ከክርስቶስ ልደት በፊት የፋርስ ግዛትን ያስተዳድር ነበር። ግዛቱ በሃያ «መስተዳድሮች» ተከፋፍሎ ነበር፤ ነዚህም በበኩላቸው በትናንሽ «አውራጃዎች» ተከፋፍለው ነበር፤ ናም ንጉሡ ብቸኛው ጠቅላይ ገዢ ነበር።

በዚያን ጊዜ ንደ ነበሩት ንደ ማንኛቸውም ነገሥ ት፤ አርጤክስስም ንዲሁ ትዕቢተኛ ሰው ነበረ፤ በዚሁ ምዕራፍ ውስጥ የትዕቢቱን ሦስት ማስረጃዎች ናያለን።

1. ጉራው (1:1-9)

የምሥራቅ ገዥዎች ከመጠን በላይ ትልቅ ድግሥ መደገሥ ደስ ያስኛቸው ነበር፤ ምክንያቱም ያንዳንዱ በዓለ ድግሥ ዳሚዎቻቸውን ንጉሣዊ ሥልጣናቸውን ና ባለ ጠገን ቸውን በማሳየት አድናቆትን የሚያተርፉበት አጋጣሚ ስለሚሆንላቸው ነበር። በዚሁ ምዕራፍ ውስጥ ሦስት ትላልቅ ግብዣዎች/ድግሦች ተጠቅሰዋል፡- አንዱ ቊልፍ ለሆኑ ወ ደራዊ ና የግዛቱ የፖለቲካ ባለ ሥልጣኖች የተዘጋጀ ነበር (ቊ. 1-4)፤ ሌላው ለሱሳ ሰዎች ሲሆን (ቊ. 5-8)፤ አንድ ደግሞ ለሱሳ ሴቶች ነበረ (ቊ. 9)፤ ይህኛው በንግሥት አስጢን የተዘጋጀ ነበረ። ምናልባት ንጉሡ በግዛቱ የነበሩትን የአውራጃ አስተዳዳሪዎች ሁሉ በአንድ ጊዜ አልሰበሰባቸውም ይሆናል፤ ንዲህ ቢያደርግ ኖሮ ባለ ሥልጣኖቹን ለስድስት ወር ከምድብ ሥራቸው ያፈናቅልና ግዛቱን ያዳክም ነበር። ድግሡ ግን ንዲህ ነበረ፤ አርጤክስስ መኳንንቱን በየተራ በወጣላቸው መርሐ ግብር መሠረት ለስድስት ወራት ቆይ በዙር ወደ ሱሳ ንዲመጡ አደረገ። ከዚህ በኋላ፤ ከ ነርሱ ጋር በመማከር፤ ንጉሡ ሁሉንም ለሰባት ቀን ግብዣ ይጠራቸውና ሁሉም አንድ ላይ ሆነው ይመክሩ ነበር። በአስቴር 1:11 ላይ፤ ልዑላኑም በዚሁ አንድ ሳምንት የሚቆይ ድግሥ ላይ ንደ ተገኙ ጸሐፊው ያመለክ ል።

ከ ነዚህ ሦስት ድግሦች ጋር፤ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ሌሎች ቢያንስ ስድስት ግብዣዎች ተዘግበዋል፡- የአስቴር የንጉሥ ክብረ በዓል ድግሥ (2:18)፤ የሐማ ከንጉሡ ጋር ያከበረበት የክብረ በዓል ድግሥ (3:15)፤ ለሐማ ና ለንጉሡ የተዘጋጁ ሁለት የአስቴር ድግሦች (ምዕራፍ 5 ና ምዕራፍ 7)፤ አዲሱን ድንጋጌ በሰሙበት ጊዜ የተደገሠ የአይሁድ ላቁ ድግሥ (8:17)፤ ንዲሁም የፑሪም ድግሥ (9:17-19) ናቸው። ሰዎች ሲበሉና ሲጠጡ፤ ግዚአብሔር በዚሁ የተለመደው ድርጊት አማካይነት ዘላለማዊ ዓላማዎቹን ማከናወኑ ንዴት ግሩም ነገር ነው! (1ኛ ቆሮ. 10:31 ይመልከቱ።)

ለግዛቱ መኳንንት ና ባለ ሥልጣናት ከተደረገው ድግሥ በስተ ጀርባ የነበረው ዓላማ ምን ነበር? ቅዱስ መጽሐፉ ይህን አይነግ

ረንም፤ ዓለማዊው ሪክ ግን ይነግረናል። ሄሮዶቱስ የተባለው ግሪካዊ የ ሪክ ምሁር (485-425 ክክልበ) አርጤክስስ ግሪክን የሚወርበት አጋጣሚ ካለ ብሎ ከመሪዎቹ ጋር ይመክር ነበር በማለቱ፤ ድግሦቹን አስመልክቶ በ «ሃሽጃቋቋሽ» ወይም በ ሪክ ውስጥ ያሰፈረው ነገር ሊሆን ይችላል። የአርጤክስስ አባት ቀዳማዊ ዳርዮስ፤ ግሪክን ወርሮ በ490 በማራቶን ከተማ ስለ ተሸነፈ አፍሮ መመለሱን ይተረካል። ለመበቀል ወደ ግሪክ ለመመለስ በሚዘጋጅበት ጊዜ፤ ዳርዮስ (486 ክክልበ) ሞቷል፤ አሁን ደግሞ ልጁ አርጤክስስ ለአባቱ ለመበቀል ግዴ ስለ ተሰማውና ግ ረ መንገዱንም ግዛቱን ለማስፋት በማሰቡ ሊወርራት ሞክረ። አርጤክስስ መላውን አውሮፓ ወርሮ «መላይቱን ምድር ወደ አንድ ግዛት ውስጥ ሊጨፈልቃት» ማቀዱን ሄሮዶቱስ ይናገራል።

ንደ ሄሮዶቱስ አባባል፤ የንጉሡ ንግግር ንደሚከተለው ነበረ፡- «ዕቅዴ በሄሌስፓንት ላይ ድልድይ መዘርጋትና በአውሮፓ አድርጎ ወደ ግሪክ ሠራዊትን ማዝመት ነው፤ ይህንን በማድረግ፤ አቴናውያን በፋርሳውያን ና በአባቴ ላይ ያደረሱትን በደል መበቀል ነው።»²

የንጉሡ አጎት፤ አርጣባኖስ፤ ዕቅዱን በ ይል ተቃወመው፤ ንጉሡ ግን ገፋበትና ርሱን ንዲከተሉ ልዑላኑን ና ባለ ሥልጣኖቹን በማሳመን ተሳካለት።

አርጤክስስ መኳንንቱን ና የሠራዊቱን መኰንኖቹን በሀብቱ ና በ ያልነቱ ንዲደነቁለት ማድረጉ አስፈላጊ ነበረ። የ ምክበረድ ምስሦዎቹን፤ የሚያማምሩ መጋረጃዎቹን፤ ከብር በተሠሩ ቀለበቶቹ ተንጠልጥለው፤ በወርቅ ና በብር የተሠሩ መከዳዎች ውብ የሆኑ በ ምነ በረድ ያጌጡ መተላለፊያ መንገድ የተነጠፉ፤

ንዲሁም ወርቃማውን ማቅረቢያ ጠረጴዛን ባዩ ጊዜ፤ ለንጉሡ መንበርከክ ንጂ፤ ሌላ ምን ማድረግ ይችላሉ? ልክ አንድ አሻሽጭ ውድ ዋጋ ወደሚያስከፍል ወደ አንድ ልዩ ወደ ሆነው ምግብ ቤት ይዞህ ንደሚሄድ፤ ንጉሡም ላይ ባዩዋቸው አስገራሚ ነገሮች ተቃውሞአቸውን መስበር ቻለ። ራሱም ኩሩ ስለ ነበረ፤ በሌሎች ሰዎች ሕይወት ውስጥ ያለውን ኩራት ንዴት

ንደሚቀስቅስ ያውቅበል::

አለመደል ሆነና፤ ይህ የዩልኝ ሀብት ለፋርሳውያን ሠራዊት ድል ሊያቀናጀው አልቻለም። በ480 ከክልበ፤ የፋርሱ ባሕር ይል በሰላሚስ ላይ ተደመሰሰ፤ ይህ ሲሆን ንጉሡ ዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ጦርነቱን ይመለከት ነበር፤ ናም ደግሞ የፋርሱ ሠራዊት በ479 ከክልበ በፕላ ኤ ላይ ሽንፈት ደርሶበል:: በዚሁ የአርጤክስስ የዓለም ገዥነት ሕልሙ አከተመ:: የምሳሌ 16:18 ውነትነትን ሰው ማጥናት አለበት ቢባል፤ ርሱ አርጤክስስ መሆን ነበረበት:- «ትዕቢት ጥፋትን፤ ከኑሩ መንፈስም ውድቀትን ይቀድማል» (የድ.ት.)::

በሥልጣን ያሉት ሰዎች፤ ሥልጣን ሁሉ ከግዚአብሔር ንደሚመጣ ሊያስ ውሱ ይገባል (ሮሜ 13:1) ሙሉ በሙሉ ሊቈጣጠር የሚችለውም ርሱ ብቻ ነው:: ፈርዖን ያንን ትምህርት በግብፅ መማር ግድ ሆኖበት ነበር (ዘግግም 7:3-5)፤ ናቡከደነፆርም በባቢሎን መማር ግድ ሆኖበት ነበር (ዳንኤል 3-4)፤ ብልጣሶር በመሳደቢያው ድግሥ ላይ ተምሮ ል (ዳንኤል 5)፤ ሰናክሬም በኢየሩሳሌም በሮች ላይ ተምሮ ል (ኢሳ. 36-37)፤ ቀዳማዊ ሄሮድስ አግሪጳም በመሞት ላይ ያለ፤ ትል የበሉት ተምሮ ል (የሐዋ. 12:20-23)። ኢየሱስ ክርስቶስ የሁሉም ጌ ስለሆነ፤ ያንዳንዱ ወንድም ሆነ ሴት በሥልጣን ቦ ው ሆኖ ሁለተኛ አዛዥ ነው::

2. ስካሩ (1:10-12)

መጽሐፍ ቅዱስ ነዚህን ወደራዊ ጉዳዮች ችላ ብሎአቸዋል፤ ምክንያቱም የጸሐፊው ዓላማ አስቴር ንግሥት የመሆኗን ጉዳይ ለማስረዳት ስለፈለገ ነበር:: በድግሡ ሰባተኛው ቀን ማጠቃለያ ላይ ነበር አርጤክስስ «ከወይን ጠጁ የተነሣ ደስ ስለተሰኘ» (አስቴር 1:10) ንግሥቲቱ ውበቷን ለተጋባዥ ንግዶቹ ንድ ሳይያዘዛት፤ ና ርሷም ምቢ ያለችው:: ምላሽዋ፤ በርግጥ፤ በርሷ በኩል ሦስት ዕጥፍ ጥፋት ነበረ:: ዚህ ላይ አንዲት ሴት የወንድን ሥልጣን የተገዳደረች ነበረች፤ አንዲት ሚስት የባልዋን

ት ዛዝ አል ዘዝ አለች፤ አንዲት ተገዥ ሴት የንጉሡን ት ዛዝ አናናቀች። ከዚህም የተነሣ፤ «ንጉሡ በጣም ተቈጣ፤ ጀግም ተናደደ» (ቍ. 12)።

መጽሐፈ አስቴርን ስ ጠና፤ ይህ ንጉሥ ከ ራሱ በስተቀር ሁሉን ነገር መቈጣጠር የቻለ መሆኑን ትገነዘባለህ። መማክርቶቹ በቀላሉ ወደ አሳባቸው ሊስቡት ችለዋል፤ በኋላ የተጸጸተባቸውን የበደል ውሳኔዎች ወስኖአል፤ ንዳለው ሳይሆንለት ሲቀር ደግሞ ተናደደ። ለቀራልምጫ በቀላሉ የሚማረክ፤ የ ያል አገር ጌ ሆኖ ሳለ፤ የ ራሱ ግን ጌ አልነበረም። « ጋሽ ሰው ከጠረኛ፤ ስሜቱን የሚገዛም ከተማን በጉልበቱ ከሚይዝ ይበልጣል» (ምሳሌ 16:32)። አርጤክስስ አንድ ትልቅ ምሽግ ሱሳ ላይ ሠራ፤ የ ራሱን ባሕርይ ግን መገንባት አቃተው። «ቅጥር ንደ ሌላት ንደ ፈረሰች ከተማ፤ መንፈሱን የማይከለክል ሰው ንዲሁ ነው» (ምሳሌ 25:28)። ንጉሡ ግልፍተኛ ጠባዩንም ሆነ ጥማቱን ሊቈጣጠር አልቻለም።

ዚህ ላይ ቆም ብሎ ስለ መጠጥ ና ንዴት ማሰቡ ጥሩ ቦ ነው። ነዚህም በስ ትስቲክስ (በቈጠራ) ከሚገለጸው በላይ በማ በ ረሰባችን ላይ ብዙ ውድመትን ያመጡ ሁለት ብርቱ ይላት ናቸው።

ንጉሡ ዳሚዎቹን ንዲጠጡ ባለማስገደዱ በጥበበኛነቱ ያመሰገንነው ያለ (አስቴር 1:8)፤ በጠጭነት ልማዱ ግን መጥፎ ምሳሌ በመሆኑ ልናሞግሰው ይከብዳል። መጽሐፍ ቅዱስ ከመጠጥ ጭራሽኑ ንድን ቀብ ኢየሃዘንም፤ ነገር ግን ያተኩርበ ል። ስራኤላውያን በበረሃው ጉዞአቸው ወቅት የሚያሰክር መጠጥ አልጠጡም (ዘዳግም 29:5-6)፤ ካህናቱም በመገናኛው ድንኳን ውስጥ ያገለገሉ ሳለ ወይን ወይም የሚያሰክር መጠጥ ንዳይጠጡ ዝዘው ነበር (ዘሌዋ. 10:8-11)። ናዝራውያን ወይን ከመጠጣት ብቻ ሳይሆን፤ የወይኑን ፍሬ ልጣጩንም ንዳይበሉ ተ ከልክለው ነበር (ዘኑልቁ 6:1-4)። ጌ ችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ዓለም ያለ ወይን የጠጣ ቢሆንም፤ ርሱ ዛሬ «ጠቅላላ ቃቢ» ነው። ኢየሱስን በማ በራዊው መጠጣት ምሳሌአቸው አድርገው የሚወስዱት ሰዎች ው ን ወደ ወይን ጠጅ ንደ ለወጠ ንኳ

ያመለክ ሉ፤ ለዚሁ አባባላቸው ሉቃስ 22:18ን በአስተሳሰባቸው ውስጥ ሊያካትቱት ይገባል፡- « ላችኋለሁና፤ የ ግዚአብሔር መንግሥት ስክትመጣ ድረስ ከአሁን ጀምሮ ከወይኑ ፍሬ አልጠጣም» (የድ.ት.)፡፡ ኔ የሚገርመኝ ነዚህ ሰዎች በሌላ የሕይወት መስክ፤ ንደ መጸለይ፤ ማገልገል፤ ንዲሁም መሥዋዕትነት በመቀበል «ምሳሌውን ይከተሉት» ይሆን? (አይመስለኝም፡፡)

አብዛኛው የአስካሪ መጠጦች የሽያጭ ማስ ወቂያዎች ለዘመናይ ሰዎች ለዘብ ባለ ሁኔ ያሳዩ «በ ብረት መጠጣት» ና ስኬት ጎን ለጎን ይሄዳሉ የሚል የብልጥነት ስሜት ያስተላለፋቸው ናቸው፡፡ መጋቢዎች፤ የማ በራዊ አገልግሎት ሠራተኞች፤ ሐኪሞች፤ ንዲሁም የመጠጥ ተቃዋሚ ሰዎች ልዩ የሆነን ሥዕል ያቀርባሉ፡፡ በመጀመሪያ ደረጃ የተጐሳቁሉ ትዳሮችን፤ የተበላሹ አካላት ና አ ምሮን፤ በደል የደረሰባቸው ቤተሰቦችን፤ ንዲሁም ሰዎች ብዙ ጊዜ «የ ብረት መጠጥ» በሚለው የተሰኙ የተበ ተኑ የሕይወት ክንውኖችን አይተዋል፡፡

የረጅም ጊዜ የቅርጫት ኳስ አሠልጣኝና ማናጀር የነበረው ኮኒ ማክ ንጻለው፤ አሸዋ በመኪና የቤንዚን ማጠራቀሚያ ውስጥ በ ንደ ሌለው ሁሉ፤ የሚያሰክር መጠጥ ደግሞ ንዲሁ በሰው አካል ውስጥ በ የለውም፡፡ የሚያሰክር መጠጥ አደንዛሽር መርዝ ንጂ፤ ምግብ አይደለም፤ ያፈራርሳል ንጂ፤ ገንቢ አይደለም፡፡ መጽሐፍ ቅዱስ በስካር ላይ ማስጠንቀቂያን ይሰጣል (ምሳሌ 20:1፤ 21:17፤ 23:20-21፤ 29-35፤ ኢሳ. 5:11፤ ሉቃስ 21:34፤ ሮሜ 13:13-14፤ 1ኛ ቆሮ. 5:11፤ ኤፌ. 5:18፤ 1ኛ ጴጥ. 4:3-5)፡፡

መጠጥን ለማስወገድ ዋነኛው መንገድ አለመጠጣት ነው፡፡ አንድ የጃፓን ተረት ንዲህ በማለት ያስጠነቅቃል፤ «ሰው መጀመሪያ አንዴ ይጠጣል፤ ከዚያ መጠጡ መጠጥን ይጠጣል፤ ከዚህም በኋላ መጠጡ ሰውዬውን ይጠጣዋል፡፡» የንጉሥ ልሙኤል ናት፤ «ለነገሥ ት አይገባም፤ ልሙኤል ሆይ፤ ነገሥ ት የወይን ጠጅ ይጠጡ ዘንድ አይገባም፤ መሳፍንትም፡- ብርቱ መጠጥ ወዴት ነው? ይሉ ዘንድ» (ምሳሌ 31:4፤ የድ.ት.) አይገባም ስትል አስተ ምራው ነበር፡፡

ንጉሥ አርጤክስስ ለውዲቱ ንግሥት ያሳየው ቊጣ፤ ድንቅርና፤ ሕፃነት፤ ንዲሁም ፍጹም ያልተጠበቀ ነበረ። ንጉሡ በልቡ ቢሆን ኖሮ፤ በሰካራሞቹ መሪዎች ፊት፤ የገዛ ሚስቱን ውበቷን ንድ ሳይ ባልጠየቃት ነበረ። በትዕቢቱ ተወጠረ፤ ሚስቱን ሊያዝዛት ካልቻለ፤ የፋርስን ሠራዊት ከቶ ንዴት ሊያዝዘው ይችላል? አስጢን ንጉሡን በመሪዎቹ ፊት ስላሳፈረችው፤ ንጉሡ ክብሩን ለማስጠበቅ ና በ ራስ ወዳድነቱ አንድ ነገር ማድረግ ነበረበት።

አስጢን ትክክል ነበረች፤ አርጤክስስ ግን ስሕተት ነበረ፤ ናም ቊጣው የስሕተቱ ማስረጃ ብቻ ንጂ፤ ሌላ የፈየደው ነገር አልነበረም። ቊጣ መልካምነትን ና ጨዋነ ችን ንዳይ ይዓይኖቻችንን የማሳወሪያ መንገድ አለ። ጣሊያናዊው ባለ ቅኔ ፒየትሮ አለቲኖ (1492-1557 ዓ.ም) ለአንድ ጓደኛው ንዲህ ሲል ጻፈለት፤ «ቊጡ ሰዎች ዕውሮች ና ሞኞች ናቸው፤ ምክንያቱም አመክንዮ በዚሁ ጊዜ በርራ ትሄዳለችና፤ ርሷ በሌለችበት ደግሞ ንዴት የሊቁን ሀብቶች ሁሉ ትዘርፋለች፤ በዚሁ ጊዜ ፍትሕ የገዛ ትዕቢቷ ስረኛ ሆና ትቀራለች።» አንድ ሰው የትዕቢት ስረኛ ሆኖ ነበር ቢባል፤ ርሱ ከፍ ከፍ ብሎ የነበረው የፋርስ ገዢ የነበረው ንጉሥ ነው!

ርግጠኛ ለመሆን፤ በ ያንዳንዱ መንፈሳዊ ሰው ልብ ውስጥ ሊያጋጥም የሚገባው በ ጢት ላይ የሚቈጣ ቅዱስ ቊጣ አለ (ሮሜ 12:9)። ጌ ችን ራሱ ንኳ በ ጢአት ላይ ቊጣውን አሳይቶአል (ማርቆስ 3:5)፤ ነገር ግን በ ጢአት ላይ ስንቈጣ ቊጣው ራሱ ጢአት ንዳይሆንብን መጠንቀቅ አለብን (ኤፌ. 4:26)። አንዳንድ ጊዜ «የጽድቅ ቊጣ» ነው የምንለው በሃይማኖ ዊ ልብስ የተሸፈነ ድድ-የለሽ ንዴት ብቻ ነው። ኢየሱስ ቊጣን ከግድያ ጋር ዕኩል አድርጎ ል (ማቴ. 5:21-26)፤ ጳውሎስም ቊጣ ለጸሎ ችን ዕንቅፋት ንዳይሆን ያስጠነቅቀናል (1ኛ ጢሞ. 2:8)።

ትዕቢት ቊጣን ይመግባል፤ ያደገ ሲሄድ ደግሞ፤ ቊጣ ትዕቢትን ያጠነክረዋል። «ቊጡ ሰው የሞኝነት ሥራ ይሠራል፤» ሲል

የምሳሌ 14:17 ጸሐፊ ያስጠነቅቃል፤ ጥቅሱ በንጉሥ አርጤክስስ ድርጊት በደንብ ተብራርቷል። በአስጢን ላይ ከሚቈጣ ይልቅ፤ ጀግ የሞኝነት ተግባር በማድረግ ንጉሡ በ ራሱ ላይ መቈጣት ነበረበት።

ይህን የትረካችንን ክፍል ከመተዋችን በፊት፤ የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል በዓለም ሁሉ በተሰበከበትና በተጠበቀበት ሁሉ ሴቶችን በ ብረተሰብ ውስጥ ነፃ ንዲሆኑና ከፍ ንዲሉ ንደ ረዳቸው ማመልከት ፈልጋለሁ። «አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም፤ ባሪያ ወይም ጨዋ ሰው የለም፤ ወንድም ሴትም የለም፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና» (ገላትያ 3:28፤ የድ.ት.)። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሴቶች አስፈላጊ መሆናቸውን ስክናውቅላቸው ድረስ ገና ረጅም መንገድ መጓዝ አለብን፤ ሆኖም ግን፤ በከፊል ለወንጌል ተደማጭነት ምስጋና ይግባውና፤ ብረተ ሰቡ ሴቶችን ከጭካኔ ስራት ነፃ ንዲወጡ አድርጎ ለሕይወት ና ለአገልግሎት አስገራሚ ዕድል ንዲያገኙ በማድረግ ረገድ ትልቅ ግስጋሴን አሳይቶአል።³

3. ተበቃይነቱ (1:13-22)

ራስ ወዳድነት ሲወጋ፤ ሰዎች ትሑ ን ና ራሳቸውን ለ ግዚአብሔር ሲያስረክቡ የማያደርጉትን ንዲያደርጉ የሚያደርጋቸው ይለኛ መርዝን ይለቅቃል። ፍራንሲስ ባኮን «ኤሌ ይስ» (*ፈቃደኛ*) በሚል ር ስ በጻፈው መጽሐፉ ውስጥ፤ «በቀላን የሚያውጠነጥነው ሰው ሊድን የነበረውን ቊስሉን አዲስ ንዳለ ይይዘዋል» የሚል ዓረፍተ ነገር ጽፎ ነበር። አርጤክስስ ከስካሩ ተ መልሶና ነገሩን ቢያስብበት ኖሮ፤ ሚስቱን ባልሻራት ነበር። ደግሞም ኮ፤ ከ ርሱ የበለጠ ጠባይ ያሳየችው ርሷ ነበረች።

የፋርሱ ንጉሥ በአገር ጉዳይ የሚያማክሩት ና ወደ ዙፋኑ ሊቀርቡ መብት የነበራቸው ሰባት አማካሪዎች ነበሩት። ያለበት ቦ ን ንደ ያዙ ንዲቆዩና የሚፈልጉትን ንዲያገኙ ንጉሡን መለማመጥ በደንብ አውቀውበት ነበር። «የዘመኑን ነገር የሚያውቁ» (ቊ. 13) የሚለው ሐረግ የሚያመለክተው ኮከብ

ቈጣሪዎችና ፈቺዎች ንዲሁም በመናፍስት በመመራት ወይም ምልክቶችን በማየት ስለ ወደፊት መናገርና መተንበይ የሚችሉ ጠንቋዮች ንደ ነበሩ ያመለክ ል። ምሥራቃውያን ነገሥ ት፣ በዚያን ጊዜ፣ በግላዊ፣ በመንግሥ ዊ ና በወ ደራዊ ጉዳዮች መመሪያን ንዲሲጣቸው በ ንዲህ ዓይነቶቹ ሰዎች ላይ ምነ ቸውን ይጥሉ ነበር (ዳን. 1:20፣ 2:2፣ 10፣ 18፣ 4:7፣ 5:7፣ 11፣ 15)።

ንጉሡ የአስጢን አለመ ዘዝ መዘዝ ስላሳሰበው፣ ምን ማድረግ ንዳለበት አማካሪዎቹን ጠየቀ። በመጀመሪያ ያደረጉት የሁኔ ውን አሳሳቢነት ማጋነን ነበር፡- አስጢን የበደለችው ንጉሡን ብቻ ሳይሆን መላ ግዛቱን ነው! ስለዚህ፣ ንግዶቹ ወደየቤ ቸው ሲመለሱ፣ ንግሥቲቱ ባልዋን አለመ ዘዝዋን ለሁሉም ይናገራሉ፣ መዘዙ ደግሞ አደገኛ ይሆናል። በግዛቱ ውስጥ ያሉት ሴቶች ባሎቻ ቸውን በንቀት ያዩዋቸዋል፤ ሚስቶች በባሎቻቸው ላይ፣ ሴቶች በወንዶች ላይ የሚነሡበት ትልቅ ዓመፅ ይከተላል። (ማብራሪያ ሰጭዎች በአስቴር 1:17 ላይ «ሴቶችን» የሚለው ቃል «ሴቶች በአጠቃላይ» ማለቱ ነው ይላሉ፣ በቍ. 18 ላይ ያለው «ወይዛዝርት» የመሳፍንት ወገን የሆኑትን ሴቶች ያመለክ ል ይላሉ።) ነዚህ አማካሪዎች አዋቂዎች ለመምሰል ይሞክሩ ነበር፤ ችግሩን በማጋነን፣ አስፈላጊነ ቸውን ከፍ ከፍ በማድረግ ንጉሡን በ ነርሱ ላይ ንዲተማመን አደረጉት።

ሁኔ ው ግን ያን ያህል የከረረ ነበረ ወይ? አስጢን ለመ ዘዝ ምቢ ባለች ጊዜ፣ በ ላቁ ድግሥ ዙሪያ የነበሩት ልዑላን ና መኳንንት ስንቶቹ፣ «የንጉሡ ትዳር ልክ ንደ ኛው ትዳር ነው! ሚስቱ የ ራሷ አስተሳሰብ አላት፣ ያም ደግሞ መልካም ነው!» ብለው ይሆን በማለት ጠይቃለሁ። ንጉሡ ትከሻውን ሰበቅ በማድ ረግ፣ ፈገግ በማለትና የሞኝነት ሥራ መሥራቱን በማመኑ በመላው ግዛቱ ሥልጣን ና ላቅነቱን ያጣ ነበር የሚለው አስተ ሳሰብ አጠራጣሪ ነው። «ተላላ ሰው ቍጣው ወዲያውኑ ይ ወቅበ ል፣ አስተዋይ ሰው ግን ስድብን ንቆ ይተዋል» (ምሳሌ 12:16፣ አ.መ.ት.)።

ሰባቱ ጥበበኞች ሰዎች አስጢንን ሽሮ በሌላ ንግሥት ንዲተካት ንጉሡን አማክሩት። ንዲህ ያለው ርምጃ በግዛቱ ባሉት ሴቶች ልብ ውስጥ ፍርሃት ንዲገባና ለባሎቻቸው አብልጠው ንዲ ዘዙ ያደርጋቸዋል የሚል ተስፋ ሰጡት። ግን ይህ ይሆናል ወይ? ንጉሥ ድንጋጌን ስለ ደነገገ ወይም ምክር ቤት ና ፓርላማ ሕግ በማውጣት ቸው የሰው ልብ ይለወጣልን? በአስጢን ላይ የሚፈጸመው ቅጣት የፋርስ ሴቶች ባሎቻቸውን የበለጠ ንዲወድዷቸው ንዴት ሊያደርግ ይችላል? ንደ ፍቅር ና ክብር ያሉት ባሕርያት በሰው ልብ ውስጥ ሊያቆጠቁጡ የሚችሉት በባለ ሥልጣን ት ዛዝ ነው ወይ?

ሰባት ጥበበኞች ተብለው የሚገመቱ ሰዎች በአስጢን ላይ ር ራጌ የሌለው ቅጣት ንዲወርድ ንዴት ሊወስኑ ቻሉ፤ በግዛቱ ላይ በነበሩት ሴቶችስ ላይ ንደዚያ ያለ ግምገማ ማድረጋቸው ምንኛ ሞኞች ነበሩ? አንዲትን ሴት ለማጥፋትና በግዛቱ ላይ ያሉትን የ ያንዳንዱን ቤት ሰላም ለማናጋት ሲሉ የሕጉን ሥልጣን በመጠቀማቸው ምንኛ ጨካኞች ሆኑ? ያንዳንዱ አባ ወራ ንደ ንጉሥ አርጤክስስ ርምጃ ንዲወስድ ያበረ ቱ ነበር፤ ቤተ ሰቡንም በሥልጣናዊ ት ዛዙ መሠረት ንዲያስተዳድር አማክሩ (አስቴር 1:22)። ጳውሎስ በኤፌሶን 5:21-33 ውስጥ ለባሎች ና ለሚስቶች የሰጠው ምክር ምንኛ ተቃራኒ ነው!

አሁንም በቀጣ ና ብቀላ ተነሣሥቶ፤ የቄሰለው ትዕቢቱንም ለመፈወስ ሲል፤ ንጉሡ በምክራቸው ተስማማና አስጢንን ከንግሥትነቷ አወረዳት (አስቴር 1:19-21)። ንጉሣዊው አዋጁን አላስፈላጊ፤ ግን አስገዳጅ ያልሆነውን የማይለወጥ አዋጅ ወደ መላው ግዛቱ የሚያደርሱ መል ክተኞቹን ላከ። ንጉሥ አርጤክስስ አዋጆችን ንዲያስተላልፍ ተደረገ፤ ያደረገ የነበረውንም ቆም ብሎ ንዲያስብ ጊዜን አልወሰደም (3:9-12)። ይህ ሌላው የትዕቢቱ ማስ ረጃ ነበረ።

ንጉሡ ወዲያውኑ አስጢንን በሌላ ንግሥት አልተካትም። ይልቁንም፤ ግሪክን ለመውረር ተነሣ፤ ዛም አሳፋሪ ሽንፈት አጋጠመው፤ ወደ ቤቱም በተመለሰ ጊዜ፤ የስሜቱን ጥማት

ለማርካት ስለ ፈለገ ብቻ አዲስ ንግሥት ለማግኘት ልፍኙን በተወዳዳሪዎች ሞላው። በግዛቱ የነበሩ ሴቶች ለወንዶች ትሕትናን የሚያሳዩ ብቻ ሳይሆኑ፤ ለ ነርሱ ርካ ሲሉ፤ «የወሲብ ዕቃዎች» ንዲሆኑም ነበር የተደረጉት። ስለ አርጤክስስ ና ስለ ሕይወት ፍልስፍናው ያወቃችሁ በሄዳችሁ ቊጥር፤ ሰውዬውን የበለጠ ትጠሉ ላችሁ።

ከዚህ በኋላ፤ አስጢንን ምን ንደ ዋጣት መጽሐፍ ቅዱስ አይነግረንም። ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን አሜስትሪስ፤ ከ464 ስክ425 ከክልበ የገዛቸው የአር ጤክስስ ናት ንደ ነበረች ይነግሩናል። አስጢን በዚሁ ጊዜ ወይም ከምርጫ ውጭ ተደርጋ ይሆናል ወይም ደግሞ ሞ ይሆናል፤ ምክንያቱም አሜስትሪስ ናት ንግሥ ንደ መሆንዋ በልጇ ግዛት ወቅት ትልቅ ተጽዕኖ ሳድር ስለ ነበረች ነው።

አር ጤክስስ የተወለደው በ483 ነበር፤ ይህ ዓመት በአስቴር ምዕራፍ 1 የተገደለው በ ላቁ ግብዣ/ ድግሥ ጊዜ ውስጥ ነበረ። በዚሁ ጊዜ ልጇን ያረገዝችበት ጊዜ ሊሆን ይችላል፤ ናም በዚሁ ምክንያት ይሆናል በሹማሙንቶቹ ፊት ለመቅረብ ፈቃደኛ ያልሆነችው። ልጇ አር ጤክስስ ነበር በዕዝራ ጊዜ ይገዛ የነበረው (7:1፤ 7፤ 11-12፤ 21፤ 8:1)፤ ይህ ንጉሥ በነህምያ ጊዜም ይገዛ ነበር (2:1፤ 5:14፤ 13:6)።

በዚህም አለ በዚያ፤ መድረኩ አሁን ሁለቱ ቊልፍ የሆኑት ሰዎች ወደ ድራማው ንዲገቡ ተዘጋጅቶላቸው ነበር፡- ሐማ፤ አይሁድን ይጠላ የነበረው ሰው፤ ና አስቴር፤ ሕዝብዋን የ ደገችው ሴት።

ለግላዊ ምልክ ወይም ለቡድን ውይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. የንጉሡ ደካማ ጎኖች ምን ና ምን ነበሩ?
2. ከመጠን በላይ ትዕቢት የነበረባቸውን ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ሰዎች ል ስ ውስ ትችላለህን? ዘርዝራቸው።
3. ትዕቢት በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ መሰናክል ሊሆን የሚችለው ንዴት ነው?

4. ትዕቢትን ና ጉራን ንዴት ልናስወግዳቸው ንችላለን?
5. መጠጥን በተመለከተ የክርስቲያን አቋም ምን መሆን አለበት ትላለህ?
6. «በ ጢአት ላይ የምናደርገው ቊጣ ጢአተኛ ቊጣ ንዳይሆንበን መጠንቀቅ አለብን።» ይህ ለአንተ ምን ትርጉም ይሰጥሃል?
7. « ራስ ወዳድነት ሲወጋ፣ ሰዎች ትሑ ና ራሳቸውን ለ ግዚአብሔር ከሰጡ የማያደርጓቸውን ነገሮች ንዲያደርጉ የሚያደርጋቸው ይለኛ መርዝን ይረጫል።» ትስማማለህ? አብራራው።
8. የንጉሡ አማካሪዎች፣ ስለ ንግሥቲቱ አለመ ዘዝ ምክር በተጠየቁ ጊዜ፣ ከፍልፈል ኩይሳ ተራራን ፈጠሩ። በዚህ ዓይነት መንገድ ትናንሽ ችግሮችን በማጋነን አቅርቦህ ውቃለህ? ምንስ ስሜት ይሰጥሃል?
9. ወዴት ሄደን ምክርን መጠየቅ ንዳለብን የንጉሡ ልምድ ምን ያስተምረናል?
10. በመጽሐፈ አስቴር ግዚአብሔር ባይጠቀስም ቅሉ፣ ሲሠራ ግን ናየዋለን፣ ንዴት?

ምዕራፍ ስድስት

አዲሲቷ ንግሥት

(አስቴር 2)

(አስቴር የንጉሡ ሚስት የሆነችበት ና መርዶክዮስ የንጉሡን ሕይወት በማዳኑ ሽልማት ያላገኘበት ሁኔ)

« ግዚአብሔር ጀግኖቹን ያስናዳ ነው።» አሉ የክርስቲያን ና የሚስዮናዊ ብረትን የመሠረቱት ኤ. ቢ. ሲምፕሰን፣ «ዕድሉም ሲመጣ፣ በአንድ ጊዜ በየቦ ቸው ላይ ሊገጥማቸው ይችላል፣ ዓለም ደግሞ ከየት መጡ ብላ ትገረምባቸዋለች» ብለዋል በመቀጠል።

ይ/ር ሲምፕሰን፣ ግዚአብሔር ንስት ጀግኖቹንም ያሰናዳ ነው የሚለውንም በአባባላቸው ላይ አክለውበት ሊሆን ይችላል፤ ምክንያቱም፣ አስቴር ንደ ንግሥት ሆና የተጫወተችው ሚና በመለኮ ዊ መሰናዶ የመጣች ለመሆኗ የተረጋገጠ ነውና።

ግዚአብሔር በሁኔ ዎች ወይም በስንዴ አገልጋዮች ጦት አይደነቅም። በግብፅ ዮሴፍን አዘጋጅቶት ነበረ ረመዝ. (105):17)፤ ሕዝቅኤልን ና ዳንኤልን በባቢሎን፤ ነህምያን ደግሞ በሱሳ፤ አስቴርን ደግሞ አይሁድን ንድ ገለግል በፋርስ ግዛት ውስጥ ለሥራው አዘጋጃት።

ይህንን ምዕራፍ በም ነብብበት ጊዜ፣ በሕዝቡ ጉዳዮች ውስጥ ገብ የ ግዚአብሔር ክንድ ስትሠራ ቢያንስ ሦስት ማስረጃዎችን ያለህ።

1. የንጉሡ መስማማት (2:1-4)

አስጢን ከተሻረች ወደ አራት ዓመት ገደማ ሆኗ ል። በዚያ ወቅት፣ አርጤክስስ የዕድሉ ሰባሪ የነበረውን የግሪኩን ዘመቻ መራና በክብር ሳይሆን በውርደት ወደ አገሩ ተመለሰ። በሚስቱ ላይ የወሰደውን አጥፊ ርምጃዎች ሲያጤነው፣ ለአስጢን የነበረው ፍቅር ንደ ገና ተነሣሣ፤ አንድ ልፍኝ ሙሉ ዕቁባቶች ቢኖሩትም፣ ንግሥቲቱን አጣ። በፍቅር ና በወሲብ መካከል ልዩነት አለ። ለሚያልፍ ጊዜ የሚደረግ ደስ ና ዕድሜ ልክ ዘለቁ ያለው የዳበረ ግንኙነት ዕኩል አይደሉም።

የንጉሡ አማካሪዎች አስጢን ወደ ንጉሣዊ ክብሯ ዳግም ንዳትመለስ በሚለው ላይ አትኩረውበት ነበር፤ ምክንያቱም ንደ ገና ዙፋኗን ካገኘች፣ ሕይወ ቸው አደጋ ላይ ስለሚወድቅ ነበር። ደግሞም ኮ፣ ነርሱ ነበሩ ንጉሡን ንዲያስወግዳት የነገሩት! ነገር ግን፣ ከንጉሡ አማካሪዎች ሕይወት የበለጠ ሌላም ነገር ያጠቃለለ ነበረ፤ የ ስራኤል ሕዝብም በሕይወት የመኖር አደጋ ላይ ወድቆ ነበር። ንግሥት አስጢን አይሁድን ወክላ ንደማ ማልድ የተረጋገጠ ነበር። ንደውም ምናልባት ከሐማ ጋር ሳትተባበር አትቀርም ነበር።

የንጉሡን የስሜት ፍላጎት በማወቅ፤ አማካሪዎቹ በግዛቱ ያሉትን ቆነጃጂት ልጃገረዶችን ያቀፈ አንድ የ ልፍኝ ስብሰባ ንዲያደርግ መከሩት። ይህ ዙፋኑን የማግኘት ዕድል የሚከፍት «የቁንጅና ውድድር» አልነበረም። ነዚህ ወጣት ሴቶች ያለፍላጎታቸው የንጉሡን የውድድር ዝግጅት ንዲካፈሉ የተደረጉ ነበሩ። በየሌሊቱ፤ ከንጉሡ ጋር አብራው የም ድር አዲስ ሴት ነበረችው።

ናም በነጋ ው፤ ከተቀሩት ዕቁባቶች ጋር ትደባለቃለች። ከሁሉም ያስደሰተችው ርሷ አዲሲቷ ንግሥት ትሆናለች። «ዘ አረቢያን ናይትስ» በተባለው ተረት ውስጥ ንደ ነበረው ዓይነት ይመስላል፤ ልዩነቱ በዚያ ተረት ውስጥ፤ አጼ ሻህሪያር በየቀኑ አዲስ ሚስት ይሞሽርና በማግስቱ ያስይፋት ነበር። በዚሁ መንገድ ለ ርሱ የነበራት ማኝነት አለመጓደሉን ያረጋግጥ ነበረ!

በዚሁ ረገድ የንጉሡ መኰንኖች በሚጠልፏቸው ጊዜ ስንት ቆነጃጂት ልጃገረዶች ተደብቀውባቸው ይሆን! በማለት ገረማለሁ። ከልብ ያዘኑ አባቶች ና ናቶች ድንግል ሴት ልጆች ንደሌሏቸው በመንገር ለመኰንኖቹ ንደ ዋሹዋቸው ጥርጣሬ የለውም። ምናልባትም አንዳንድ ልጃገረዶች በንጉሡ ልፍኝ ውስጥ ተዘግቶባቸው ተስፋ አስቈራጭ ሕይወት ከሚያሳልፉ ያገኙትን ወንድ አግብተው ኖረው ይሆናል። አንዴ ከንጉሡ ጋር ከሆኑ፤ የ ርሱ ይሆናሉ፤ ማንንም ማግባት አይችሉም። ንጉሡ ከጠላቸው፤ ዕድሜ ልካቸውን ብቸኝነት ተበይኖባቸው፤ በንጉሥ ልፍኝ ውስጥ ተዘግቶባቸው ይኖራሉ። ክብሩስ? ምናልባት። ደስ ስ? የለም!

«የንጉሡ ልብ ንደ ው ፈሳሾች በ ግዚአብሔር ጅ ነው፤ ወደ ወደደውም ያዘነብለዋል» (ምሳሌ 21:1፤ የድ.ት.)። ይህ ማለት ግዚአብሔር ዕቅዱን ንዲቀበል አርጤክስን አስገድዶ ል ወይም የንጉሡን ልፍኝ ደግፎለ ል ወይም በሴቶች ላይ የሚፈጽመውን የስሜት ርካ ብልግናን አጽድቆለ ል ማለት አይደለም። በቀላሉ ማለቱ ግን፤ የ ጢአ ቸው አነሣሽ ሳይሆን፤ ዓላማዎቹ ይፈጸሙለት ዘንድ፤ ግዚአብሔር ሰዎቹን ወደዚህ ሁኔ የመራቸው ውሳኔዎች ተላልፈዋል።

ዛሬ ላይ ባሉት የመንግሥት መስተዳድሮች ና የፋይናንስ ክፍሎች የሚደረጉ ውሳኔዎች ከ ግዚአብሔር ሕዝብ ዕለ ዊ ኑሮ ሩቅ ይመስላሉ፤ ግን በብዙ መንገዶች ኛን ና የ ግዚአብሔርን ሥራ የሚነኩ ናቸው። ግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ መሆኑን ና ዓላማዎቹን የሚያጨናግፍ አንዳች ውሳኔ ማድረግ ንደማይቻል ማወቁ መልካም ነው። «በሰማይ ኀይላት፤ በምድርም ሕዝቦች ላይ፤ የወደደውን ያደርጋል፤ ጁን መከልከል የሚችል የለም፤ ምን ደርጋለህ? ብሎ የሚጠይቀው የለም» (ዳንኤል 4:35፤ አ.መ.ት)።

«ከመለኮ ዊ ሉዓላዊ አስተምህሮ የሚበልጥ የ ግዚአብሔርን ልጆች የሚያጽናና የ ግዚአብሔር ባሕርይ የለም፤» አለ፤ ቻርልስ ሀደሰን ስፐርጂን። በዚህ አስተምህሮ ውስጥ በምሥጢር ተሸፍነው ብዙ ነገሮች የተካተቱ መሆናቸውን ያመንን፤ ሁሉን ቻይ ግዚአብሔር የገዛ ራሱ በሆነችው ዓለም ገዥ/ኔ መሆን አይችልም ብሎ ማለት የማይ ሰብ ነው። በአረሜናዊ መንግሥት ጉዳዮች ውስጥ ንኳ፤ ግዚአብሔር በቁጥጥር ላይ ነው።

2. የአስቴር ምርጫ (2:5-18)

አሁን የዚህ ድራማ ዋናዎቹ ተዋናዮች ከሆኑት፤ ከመርዶክዮስ ና ከአጎቱ ልጅ አስቴር፤ ንዲሁም ከሐማ፤ ጋር ተዋውቀናል። አሁንም በድጋሚ፤ የ ግዚአብሔር ክንድ በዚህችው ተወዳጅ በሆነችው አይሁዳዊት ሴት ሕይወት ውስጥ ሲሠራ ናየዋለን። በዚህ ድራማ ውስጥ የተካተቱትንም ነገሮች አጠናቸው።

የመርዶክዮስ ተሰሚነት (ቍ. 5-7)። መርዶክዮስ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ አምሳ ስምንት ጊዜ ተጠርቶአል፤ ሰባት ጊዜ ደግሞ «አይሁዳዊ» መሆኑ ተጠቅሷል (2:5፤ 5:13፤ 6:10፤ 8:7፤ 9:29፤ 31፤ 10:3)። ቅድመ አያቱ ኪሽ በሁለተኛው ጉዞ ከኢየሩሳሌም ወደ ባቢሎን በ597 ክክል በኤሎች አይሁዳውያን ወገኖቹ ጋር የተወሰደ ሰው ነበረ (2ኛ ነገሥት 24)። የፋርስ ንጉሥ፤ ቂሮስ፤ ወደ ባቢሎን በ539 ገብቶ በሚቀጥለው ዓመት አይሁዳውያን ወደ አገራቸው ንዲመለሱ ፈቀደላቸው። አምስት ሺህ የሚሆኑ ምላሽ

ሰጡ (ዕዝራ 1-2)። በተከ ዮቹ ዓመ ት፣ ሌሎች አይሁዳውያን ወደ ስራኤል ተመለሱ፣ መርዶክዮስ ግን በፋርስ ር ሰ ከተማ መቆየትን መረጠ።

ባቢሎናውያን የአይሁዳውያንን ኑሮ አስከፊ ሲያደርጉት፣ ፋርሳውያን ግን ለስደተኞች ላላ ያሉ ነበሩና፣ አይሁዳውያን በማራኪ ዎቻቸው ዋና ከተማ በለጠጉ። መርዶክዮስ ውሎ አድሮ በመንግሥት መ/ቤት ቦ አገኘና በንጉሡ በር ተቀመጠ (ዕዝራ 2:21)። ይህ ቦ የተሰጠው አስቴር ወደ ሥልጣን ከወጣች በኋላ ይመስላል፤ ምክንያቱም፣ የማደጎ ልጁ ንዴት ያደረገች ንደ ሆነ ማወቅ በሚያስችለው ሁኔ በሴቶቹ ቤት ፊት ለፊት መለስ ቀለስ ይል ስለ ነበረ ነው (ቍ. 11)። የንጉሡ ባለ ሥልጣን ቢሆን ኖሮ፣ የውስጥ መረጃን የማግኘት ዕድል ይኖረው ነበር።

አስቴር የመርዶክዮስ አጎት ልጅ ና የማደጎ ልጁ ነበረች (ቍ. 15)። የፋርሱ ስሟ አስቴር ማለት «ኮከብ» ማለት ሲሆን፣ የዕ ብራይስጡ ስሟ ሀደሳ በ ንግሊዝኛ «ሚርትል» የተባለ ተክል ነው። (የተክሉ አበባ የኮከብ ቅርጽ አለው።) ውብ ሴት ስለ ነበረች፣ ወደ ንጉሡ ልፍኝ ከተወሰዱት ሴቶች አንዷ ነበረች። በ ንግሊዝኛ አንድ ንዲህ የሚል ተረት አለ፣ «ውበት ደሀና ቅጠሎች ሊኖሩት ይችላል፣ ፍሬው ግን ዕሬት ነው።» በግዛቱ ውብ ሆነው በመወለዳቸው ያዘኑ ስንቶች ኮረዳዎች ይኖሩ ይሆን!

በዚህ ሪክ ውስጥ አንድ ቍልፍ የሆነው ነገር፣ በሱሳ የነበሩ ሰ ዎች መርዶክዮስ ና አስቴር አይሁዳውያን መሆናቸውን አለማወቃቸው ነው። የቤተ መንግሥቱ ሠራተኞች ስለ መርዶክዮስ ያወቁት ርሱ በነገራቸው ጊዜ ነበር (3:4)፣ ንጉሡ ደግሞ ስለ አስቴር ያወቀው ርሷ ለ ርሱ ና ለሐማ ባዘጋጀቸው በሁለተኛ ው ግብዣ ወቅት ነበር (ምዕራፍ 7)።

ይህ ውነ አንዳንድ ችግሮችን ያቀርብልናል። አንደኛው ነገር፣ መርዶክዮስ ና አስቴር ፋርሳውያን መስለው የሚመላለሱ ከነበሩ፣ የአይሁድ ሃይማኖት በማይፈቅደው ቤት ውስጥ የኖሩ ነበር ደግሞም የሙሴን ሕግ አል ዘዙም ማለት ነበር። የመለየት ና

የአምልኮ ሥርዓቶች ይቅርና፤ የአመጋገብ ሕግን ንኪ በመከተል ላይ ቢሆኑ ኖሮ፤ ውነተኛ ዜግነ ችው ወዲያውኑ በተገለጠ ነበረ። አስቴር በመዘጋጀት ዓመቷ ጊዜ አይሁዳዊው ምነቷን ተግብራው ቢሆን ኖሮ (2:12)፤ ወይም ደግሞ ለአራት ዓመት ንግሥት ሆና በቆየችባቸው ጊዜ ያንን አዘውትራ ቢሆን ኖሮ (2:16 ከ3:7 ጋር)፤ ሽፍንፍኑ ገሃድ በወጣ ነበር።

ማንም ሰው ውነተኛውን ዜግነቱን የመሸሸግ መብት አለው፤ ይህ ደግሞ ጢአት አይደለም። ማንም ስካልጠየቃቸው ድረስ፤ መርዶክዮስ ና አስቴር የዘር ሐረጎቻቸውን ለመሸሸግ ሙሉ መብት ነበራቸው። ሰዎች ሁለቱ የአጎ ማቾች ልጆች አሕዛብ ነበሩ ብለው ቢያስቡ፤ ጥሩ፤ ያ የ ራሳቸው ድምዳሜ ነበር። ማንም አልዋሻቸውም። «ምንም ንኪ ውነት ያልሆነ ነገር ምን ጊዜም ባይነገርም፤ ውነቶች ሁሉ ሁል ጊዜ መነገር የለባቸውም፤» ሲል ማቲው ሄንሪ ጽፎአል። ሆኖም ግን፤ አስቴር ና መርዶክዮስ የ ስራኤልን አምላክ ለዚያ አረመኔያዊ ብረተሰብ አለማስ ወቃቸው አለመ ደል ነው።

ለማ ለላቸው ይህ ይብቃ። ከሃይማኖ ቸው ውጭ ስለሆነው የአኗኗር ዘይቤአቸውስ ጉዳይ? ምንም ንኪ የሙሴ ሕግ ጊዜያዊ ሆኖ፤ በክርስቶስ መስቀል ሞት የሚደመድም ቢሆንም፤ ያ ሕግ ገና ተግባራዊ የሚደረግ ነበረ፤ አይሁድም ንዲ ዘዙት ይጠበቅባቸው ነበረ። ዳንኤል ና ጓደኞቹ በባቢሎን የኖሩ ሳለ ሕጉን በመ ዘዙ ረገድ ጠንቃቆች ነበሩ፤ ናም ግዚአብሔር ለ ማኝነ ቸው ባረካቸው (ዳን. 1)። መርዶክዮስን ና አስቴርን ያለመ መናቸውን ችላ ብሎ ለዓላማው ማስፈጸሚያ የተ ጠቀመባቸው ለምን ነበረ?

ከአኗኗር ዘይቤአቸው ይበልጥ የሚከነክነው የአንዲት አይሁዳዊት በ ልፍኝ ውስጥ መግባትና መጨረሻም አሕዛብ የሆነ ባል የማግባቷ ጉዳይ ነው። የሙሴ ሕግ የተከለከለ ወሲብ ዓይነት ሁሉ ና ያለ አቻ ጋብቻዎችን ይከለክላል (ዘጸአት 20:14፤ 34:16፤ ዘሌዋውያን 18፤ ዘዳግም 7:1-4)፤ ዕዝራ ና ነህምያ ደግሞ አይሁዳዊ አሕዛብን የማግባቱ ጉዳይንም ይከላከሉት ነበር (ዕዝራ 9-

10፤ ነህምያ 10:30፤ 13:23-27)። ሆኖም ግን፤ ግዚአብሔር ንጽሕት አይሁዳዊት ልጃገረድን ለአንድ በአምሮት ለነደደ ከአሕዛብ ወገን ለሆነ አረመኔ፤ የዘሮአስተር አምላኪ ለሆነ ንጉሥ፤ ሚስት ንድትሆን ፈቀደ!

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን ይህን ሙሉ ተግባር የአንድ ሰፊ ግዛት «የውበት ውድድር» ንደ ሆነ አድርገው ሲያዩት፤ አስቴርን ደግሞ ምናልባት መግባት ያልነበረባት ተወዳዳሪ አድርገው ይመለከቷል። ንዲሁም መርዶክዮስ ያበረ ት በግዛቱ ውስጥ አንዲት ተደማጭነት ያላት አይሁዳዊት ሴት የሥልጣን ቦ ብትይዝ ምናልባት ችግር ቢመጣ ስፈልጋለች በማለት ነው፤ ብለው ይከራከራሉ። ምናልባት ፍቸው ውነት ሊሆን ይችላል። ሆኖም ግን፤ ሌሎች ምሁራን ደግሞ፤ ሴቶቹ ፈቃደኞች ሳይሆኑ፤ ነገር ግን የተመረጡ በንጉሡ መከንኖች የተሰባሰቡ የነበሩ ፍቸው የሚል ስሜት አላቸው። ልጃገረዶቹ የተጠለፉ አልነበሩም፤ ነገር ግን የአንድ ምሥራቃዊ ንጉሥ ፍላጎትን መቃወም ስኬ ማ ንደማይሆን ሁሉም ሰው የሚያውቀው ጉዳይ ነበረ። በዚሁ ጉዳይ ውስጥ በተፈጠረው ነገር በአስቴር ላይ መፍረድ አይገባንም፤ በ ነዚሁ ሁኔ ዎች በ ርሷ ላይ የደረሱት ነገሮች ሁሉ ከሞላ ጐደል፤ ከቊጥጥሯ ውጭ ነበሩ፤ ግዚአብሔርም ቢሆን ለሕዝቧ መልካምነት ሲል አልሻራቸውም።

በዚያን ጊዜ የነበረችውና ከ ግዚአብሔር ያፈገፈገችው አይሁዳዊ አገርን፤ በፋርስ ግዛት የነበሩት ምቢተኞች የአይሁድ ቅሪቶችን፤ ና የመርዶክዮስ ንዲሁም የአስቴር የአኗኗር ዘይቤን ስ መዛዘነው፤ የ ግዚአብሔር ስም ከዚህ መጽሐፍ ውጭ መሆኑ የሚደንቅ ነውን? አንተስ ብትሆን ቅዱስ የሆነውን ስምህን ቅዱስ ካልሆነው ሕዝብ ጋር ንዲ ወቅልህ ትፈልጋለህ ወይ?

የሄኔ ማደፋፈር (ቊ. 8-9)። ልክ ዮሴፍ በግብፅ (ዘፍጥ. 39:21) ዳንኤልም በባቢሎን ሞገስ ንዳገኙ (ዳን. 1:9)፤ አስቴር ደግሞ በሱሳ ሞገስ አገኘች። ግዚአብሔር በ ልፍኝ ጠባቂ ልብ ና አ ምሮ ንኳ የሚሠራ ላቅ አምላክ ነው! ሄኔ አሕዛብ ነበረ። ሥራው ንጉሡን ደስ ማለኘት ነበረ። ርሱ ውነተኛው የ ስራኤ

ልን አምላክ ግዚአብሔርን አያውቀውም ነበር። ይሁን ንጂ፤ ግዚአብሔር ለሕዝቡ ሲል ይሠራ በነበረው ዕቅድ ውስጥ ገብቶ አስፈላጊ የሆነ ሚናን ይጫወት ነበረ። ዛሬም ቢሆን፤ ኔ ና አንተ የለም ብለን በምናስባቸው ስፍራዎች ግዚአብሔር የሠራ ነው።

ያንዳንዱ ሴት ለንጉሡ ብቁ ንድትሆን ለማድረግ፤ ሄጌ አንድ ዓመት የሚወስድ «የውበት ንክብካቤ» ነበረው። የ ዘዘ አመጋገብን፤ የልዩ ሽቱ ና የማጌጫ ቅባቶች አጠቃቀምን ያጠቃለለ ሲሆን፤ ምናልባትም የቤተ መንግሥት ሥነ ምግባር ትምህርትንም ያካተተ ሊሆን ይችላል። የንጉሡን ፍላጎት ለማርካት ይሠለጥኑ ነበር። ከሁሉም በይበልጥ ያስደስተው ርሷ ሚስቱ ትሆናለች። በ ግዚአብሔር ምሪት ምክንያት፤ ሄጌ ለአስቴር «ልዩ ንክብካቤ» ና በቤቱ ውስጥ ለ ርሷ ና ለገረዶ ከሁሉም ምርጥ የሆነ ስፍራ ሰጣቸው።

የአስቴር ብሔር (ቊ. 10-11)። አስቴር ትውልዷ ከአይሁዳውያን ባይሆን ኖሮ፤ ሕዝቡን ከመ ረድ ባላዳነች ነበረ። ሁለቱ የአጎ ማቾች ልጆች ብሔራቸውን ሳይናገሩ ዝም ማለ ቸው ግዚአብሔር በ ነርሱ የሚፈጽመው ልዩ ሥራ ስለ ነበረው፤ ዝም ንዲሉ የመራቸው ይመስላል። በአሕዛባዊ ዓለም ፀረ-ሴማዊነት ገንኖ ነበር፤ ናም የመርዶክዮስ አነሣሥ ምናልባት ለ ራሳቸው ግላዊ ደ ንነት ሊሆን ይችላል፤ ግዚአብሔር ግን በአሳቡ የበለጠ ትልቅ ነገር ነበረው። መርዶክዮስ ና አስቴር በሰላም መኖርን ፈለጉ፤ ግዚአብሔር ግን የአይሁድን ሕዝብ በሕይወት ለማኖር ተ ጠቀመባቸው።

የንጉሡ ይሁን (ቊ. 12-18)። በ ያንዳንዱ ሌሊት፤ አዲስ ኮረዳ ወደ ንጉሡ ትወሰድ ነበር፤ በማግሥቱ፤ ዕቁባቶች ወዳሉበት ቤት ትላክ ነበር። ንጉሡ አስ ውሶ ካልላከባት በስተቀር፤ ዳግም ከንጉሡ ጋር ንድትሆን ዕድል አልነበራትም። ንዲህ ዓይነቱ ያልተገራ ስሜት ስልችት ብሎት ውሎ አድሮ አርጤክስስ ምናልባት አንዷን ኮረዳ ከሌላ መለየት ሳያቅተው አይቀርም። ይህ ፍቅር አልነበረም። ፊት- የለሽ፤ ስም-የለሽ ፍትወተ ሥጋ በመሆኑ

ጨምር ጨምር የማለት ጥማት የሚያሳድር ነበረ፤ ናም ንጉሡ ያሰኘው በሄደ ቊጥር፤ ርካ ውም የቀነሰበት ነበረ።

አስቴር ባያት ሰው ፊት ሁሉ ሞገስን ተቀናጀች፤ ንጉሡም ባያት ጊዜ፤ ለሌሎች ሴቶች ከነበረው አቀባበል በበለጠ ለ ርሷ በ ላቅ ንቃት ምላሽ ሰጣት። መጨረሻ ላይ አስጢንን የምትተካለት ሴት አገኘ! «ንጉሡም አስቴርን ወደደ» (የድ.ት.) የሚለው ሐረግ አርጤ ክስስ በድንገት ንጹሕ በሆነና መሰጠት በተሞላበት አኳኋን በአስቴር ፍቅር ተነደፈ የሚል ፍች ሊሰጠው አይገባም። የአዲሱ መደበኛ ትርጉም ይሻላል፡- «ንጉሡ ከሌሎቹ ሴቶች ሁሉ ይበልጥ አስቴርን ወደዳት» (ቊ. 17)። ይህ ምላሽ ከ ግዚአብሔር የመጣ ነበረ፤

ግዚአብሔር ስለ ሕዝቧ በም ማልድበት ቦ አስቴርን ፈልጓት ነበረና። «ከጥንት ጀምሮ ሥራው ሁሉ በ ግዚአብሔር ዘንድ የ ወቀ ነው» (የሐዋ. 15:18፤ የድ.ት.)።

አስቴር በሔጌ ንክብካቤ ራሷን ማድረጓን ና ንድ ደርግ የተነገራትን ማድረጓን ልብ ማለቱ ጠቃሚ ነው። ሔጌ ንጉሡ የሚወድደውን ያውቅ ነበረ፤ ናም ለአስቴር በማዳላት፤ በደንብ በማልበስ አሸበረቃት። ያን የመሰለ ቁንጅና ስለ ነበራትና «በተክለ ሰውነቷም ሆነ በመልካ» (2:7፤ አ.መ.ት) ጅግ ውብ ስለ ነበረች፤ አስቴር ሌሎቹ ሴቶች የሚያስፈልጓቸው «ተጨማሪ» ማስዋቢያ ነገሮች አላስፈለጉዋትም። (1ኛ ጴጥሮስ 3:1-6ን ይመልከቱ።)

ንጉሡ ራሱ በአስቴር ላይ ዘውድን ደፍቶ የግዛቱ አዲሲቷ ንግሥት ንድትሆን ሰየማት። ከዚያም ትልቅ ግብዣን አዘጋጅቶ መኳንንቱን ጠርቶ አስተናገዳቸው። (ይህ በመጽሐፉ ውስጥ አራተኛው ግብዣ መሆኑ ነው። የፋርስ ነገሥ ት አጋጣሚው" ሁሉ በመጠቀም በዓልን ያክብሩ ነበር!) የንጉሡ ለጋስነት ተራ ሰዎችንም

ንኳ ያስገረመ ነበረ፤ ንዲህ ሊሆን የቻለው፤ በመላ ግዛቱ በዓል አውጆ ለሕዝቡ ስጦ ዎችን በማክፋፈሉ ነበር። ይህ በዓል የዕብራውያኑን «የኢዮቤልዩ ዓመት» የሚመሳሰል ነበረ። የግብር ክፍያዎች የሚሰረዙበት፤ ባሮች ነፃ የሚወጡበት፤ ለሠራተኞችም ከሥራ ተግባራቸው ዕረፍት የሚሰጥበት ቀን ይመስል ነበረ። አርጤክስስ ያንዳንዱ ሰው ስለ አዲሲቱ ንግሥት ጥሩ ስሜት

ንዲያድርበት ይፈልግ ነበር።

3. የመርዶክዮስ ጣልቃ መግባት (2:19-23)

በቍጥር 19 ላይ ሁለተኛ «የደናግል መሰባሰብ» ተብሎ የተጠቀሰው፣ ምናልባት የንጉሡ መኰንኖችን ለ ልፍኙ የሚሆኑ ቈንጃጅትን የመሰብሰብ ተግባራቸውን የቀጠሉበት ማለት ሊሆን ይችላል፤ ምክንያቱም፣ አርጤክስስ በአንድ ሴት ተወስኖ ቀሪ ዕድሜውን ከአስቴር ጋር ያሳልፋል ማለት የማይመስል ስለ ነበረ ነው። ይህ አጠቃላይ «የውበት ውድድር» ነበር ብለው የሚያስቡ ሰዎች ይህንን ሁለተኛውን መሰባሰብ «የተወዳዳሪ ዕጩዎች» ንጉሡን ዳግመኛ ስለማያዩት መሰነባበቻ ንደ ሆነ ነው የሚመለከቱት። በምስጋና ወደየቤቶቻቸው ንዲመለሱ ተደረጉ። ኔ የመጀመሪያውን ፍች መርጣለሁ። ንግሥት ትኑር አትኑር፣ አርጤክስስን የመሰለ ሰው ንዲህ ያሉ ቈንጃጅትን ከቤተ መንግሥቱ ያሰናብ ል ማለት የማይመስል ነው!

ነገር ግን፣ ከሁሉም በዋናነት የምናየው ቁምነገር፣ በቍጥር 19 ላይ መርዶክዮስ አሁን በክብር ና በሥልጣን ቦ ላይ፣ በንጉሡ በር ላይ ተቀምጦ ናየዋለን (4:2፤ 5:13)። በምሥራቁ ዓለም፣ ያለው የጥንቱ በር የዘመናችንን የችሎት ቦ ዎችን የሚመጥን ነው። የተከበሩ መኪንንት ላላቅ መንግሥ ዊ ጉዳዮችን የሚወስኑበት ቦ ነበረ (ሩት 4:1፤ ዳን. 2:48-49)። ንግሥት አስቴር ተሰሚነቷን ተጠቅማ ለአጎቷ ልጅ ያስገኘችለት ሥራ ሊሆን ይችላል።

ንደገናም፣ የ ስራኤል አምላክ ግዚአብሔርን የማያከብር ለነበረው ሰው መግባቱ ግዚአብሔር በሕይወቱ መከናወኑ ይገርመናል። መርዶክዮስም ሆነ አስቴር ውነተኛውን ብሔራቸውን አልገለጹም። ምናልባት «ሕቡ ደቀ መዛሙርት» ከነበሩት፣ ነገር ግን የኢየሱስን ሥጋ ንዲጠብቁና ንዲቀብሩ ግዚአብሔር ከተጠቀመባቸው ሰዎች፣ ከኒቆዲሞስ ና ከአርማቴዎሱ ዮሴፍ ጋር፣ (ዮሐንስ 19:38-42) መርዶክዮስን ና አስቴርን መመደብ ይኖርብን ይሆናል። መርዶክዮስ ና አስቴር፣

ንደ ነዚያ ሁለት ሰዎች፤ ግዚአብሔር ያዘጋጀላቸው የሚሠሩት በጣም ልዩ ሥራ ስለ ነበረ፤ በፋርስ ዋና ከተማ «ተደብቀው» ነበር። መርዶክዮስ የሥራ ቦውን ለንጉሡ ና ለአይሁድ መልካምነት ሊጠቀምበት ቻለ።

በምሥራቁ ዓለም ችሎቶች፤ የቤተ መንግሥት አካባቢ ሢራ የተለመደ ነገር ነበረ። ጥቂት መከላከያዎች ብቻ ወደ ንጉሡ የመቅረብ ነፃነት ነበራቸው (አስቴር 1:10፤14)፤ ብዙ ጊዜም የንጉሡን ርዳ ከሚሹ ሰዎች ጉቦን ለመቀበል ይህንን መብት ቸውን ይጠቀሙ ነበር። (በዚህ ምክንያት ነበር የዳንኤል መከላከያዎች ያልወደዱት፤ ርሱ በጣም ማኝና ሐቀኛ ነበረ። ዳን. 6ን ይመልከቱ።)

የግድያው መከራ ከአዲሷ ንግሥት ዘውድ መድፋት ጋር መገናኘቱና በቤተ መንግሥቱ ውስጥ የነበሩ የአስጢን ደጋፊዎች አርጤክስስ ባደረገው ነገር ቅር ተሰኝተው ነበር ብሎ ማለቱ የሚቻል ነው። ወይም ነዚህ ሁለት ሰዎች አስቴርን የጠሏት ምናልባት የውጭ ዜጋ ስለ ነበረች ሊሆን ይችላል። ምንም ንጊት ዛፋን የመጠበቅ ቀጣይነት ባያገኝም፤ ባህሉ የሚለው የፋርስ ነገሥት ሚስቶቻቸውን በአገሩ ካሉት ከሰባቱ ባላባት ቤተሰቦች ሴቶች ውስጥ መምረጥ ንዳለባቸው ነው። ነዚህ ሢረኞች አንዲት «መጤ» በዙፋን ላይ ንድትወጣ የማይፈልጉ ወግ አጥባቂዎች ሊሆኑ ይችላሉ።

አርጤክስስ ከሞላ ጉደል በገደብ-የለሽ ሥልጣን፤ ሀብት ና ደስ ይንደላቀቅ ነበር። ከዕለት ተዕለት የኑሮ ችግሮች የተከለለ ነበረ (አስቴር 4:1-4)፤ ነገር ግን፤ ይህ ለግል ደ ንጉሡ ዋስትና አልሰጠውም። ሰዎች በንጉሡ ላይ ማሄር ና በሕይወቱም ላይ አደጋ ለመጣል ማስፈራራት ይችሉ ነበር። ንደውም፤ ከአሥራ አራት ዓመት ቆይቶ በኋላ አርጤክስስ ተገድሏል!

ግዚአብሔር በምሪቱ መርዶክዮስን ስለ ሢራው ንዲሰማና ለንግሥት አስቴር ንዲያሳውቃት አስችሎ ል። አስቴር ለንጉሡ በነገረችው ጊዜ፤ ለመርዶክዮስ ሞገስን አስገኘችለት፤ ይህ ደግሞ

ስሙ በክብር መዝገብ ንዲመዘገብለት አደረገው። ይህ ሐቅ ከአራት ዓመት ቆይ በኋላ በድራማው ውስጥ የሚጫወተው አንድ ዋና ክፍል ይኖረዋል (6:1 ና ተክ የቼ)።

«በዛፍ ላይ ተሰቀሉ» (2:23፤ የድ.ት) የሚለው ሐረግ ምናልባት «በችካል ተቸነከረ» ማለት ሊሆን ይችላል፤ ለ ስረኞች ምሕረት ያልነበራቸው ፋርሳውያን የሚያዘወትሩት ከፍተኛው የቅጣት መንገድ ይህ ነበረ። የአይሁድ የተለመደው ከፍተኛው ቅጣት በድንጋይ መውገር ነበረ፤ ነገር ግን በደለኛ ያሉትን ሰው በምሬት ለማዋረድ ሲፈልጉ፤ ስከ ፀሐይ ጥልቀት ድረስ በድኑን ንጩት ላይ ሰቅለው ያውሉት ነበር (ዘፍግም 21:22-23)።

መርዶክዮስ የንጉሡን ሕይወት በማትረፉ ዋቂነትም ሆነ ሽልማት አላገኘም ነበር። ምንም ቢሆን፤ ግዚአብሔር ውኃ ዎቹ ለዘለቁ መመዝገባቸውን አየ፤ በትክክለኛው ጊዜ ደግሞ በመልካም ጥቅም ላይ ያውላቸዋል። መልካም ሥራዎቻችን በ ምነት ንደ ተዘሩ ዘሮች ናቸው፤ ፍሬዎቻቸው ሁሌ ወዲያውኑ የሚ ዩ አይደሉም። «ክፉ ነገር ጢአተኞችን ያሳድዳቸዋል፤ ጸድቃን ግን መልካሙን ዋጋ ይቀበላሉ» (ምሳሌ 13:21፤ የድ.ት)። የሴፍ ከአንድ ስረኛ ጋር ተጐዳኝ፤ ሰውዬው ደግሞ ለሁለት ዓመት ያህል መልካም ያደረገለት ጓደኛውን ረሳ (ዘፍጥ. 40:23፤ 41:1፤ 9-13)። ነገር ግን፤ የ ግዚአብሔር የጊዜ ሠሌዳ ሁልጊዜ ፍጹም ነው፤ ናም ምንም መልካም ነገር ንዳልባከነ ያይበ ል።

መርዶክዮስ በተሳካ ሁኔ ያጋለጠው ሢራ፤ ምንም ቢሆን፤ ከአራት ዓመት በኋላ ከሚያጋልጠው ሢራ ጋር የሚወዳደር አይደለም፤ ሢራው የ ቀደውና የተሸረበው የአይሁድ ጠላት በሆነው፤ በሐማ ነበር።

ለግላዊ ምልክት ና ለቡድን ውይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. « ግዚአብሔር በሁኔ ዎች ወይም የተዘጋጁ አገልጋዮች በመጥፋቸው የሚደነቅ አይደለም።» በዚህ ትስማማበ ለህ? አዎን ወይም አይደለም? ለምን?

2. በዚህ የመጽሐፈ አስቴር ምዕራፍ ውስጥ የ ግዚአብሔር

ክንድ ሲሠራ የም ይባቸው ሦስት ማስረጃዎች ምን ና ምንድን ናቸው?

3. ግዚአብሔር-የለሽ የአገር መሪዎች የ ግዚአብሔርን ዕ ቅዶች ሊያጨናግፉ ይችላሉን? አብራራ።

4. አስቴር ና መርዶክዮስ አይሁድ መሆናቸውን የደበቁት ለምን ይመስልሃል?

5. ከመጡለት ሴቶች ሁሉ ይልቅ ንጉሡ በአስቴር የተማረከው ለምን ይመስልሃል?

6. መርዶክዮስ ንደ ኒቆዲሞስ «ሕቡ ደቀ መዝሙር» ነበረ፤ ወይስ ግዚአብሔርን በአደባባይ ላለማክበር ችላ ያለ ሰው የነበ ረ ይመስልሃል? አብራራ።

7. መርዶክዮስን ና አስቴርን ግዚአብሔር ባስቀመጣቸው ቦ ንደሚጠቀምባቸው የተረዱ ይመስልሃል? አብራራ።

8. «የ ግዚአብሔር የጊዜ ሠሌዳ ሁልጊዜ ፍጹም ነው፤ ናም ምንም መልካም ነገር ንዳልባከነ ያይበ ል።» የ ነዚሁ ዓይነት ምሳሌዎች በሕይወትህ ውስጥ ምን አይተሃል?

9. በ ግዚአብሔር ሉዓላዊነት ላይ ያለን ምነት በዕለት ተዕ ለት ኑሮአችን ላይ ንዴት ተጽዕኖ ሊያመጣ ይችላል?

10. ግዚአብሔር ተራ፤ ፍጹም የሆኑ ሰዎችን መጠቀሙ ግልጽ ነው። ርሱ አንተን ሊጠቀምብህ የሚሻው ንዴት ይመስልሃል?

ምዕራፍ ሰባት

የጥንት ጠላት በአዲስ ስም

(አስቴር 3)

(ክፉ ሰው የ ያሉን ግዚአብሔር ዙፋን ተገዳደረ)

ለአራት ዓመት ያህል፤ በሱሳ ነገሮች ሁሉ ሰላም ነበሩ። አስቴር ንደ ንግሥት ሆና ገዛች፤ መርዶክዮስ ደግሞ በበሩ ላይ

ሆኖ የንጉሡን ጉዳይ ያስፈጽም ነበር። ያኔ ሁሉም ነገር ተቀየረ፤ በግዛቱ ያሉት አይሁዶች ሁሉ በመገደል ደረጃ ላይ መድረሳቸውን አወቁ - ይህም ሐማ ለተባለው ሰው ለጥላቻው ማርኪያ ሲባል ብቻ የ ቀደ ግዲያ ነበረ።

መጽሐፈ አስቴር አይሁዳውያን «ጽሑፎቹ» ወይም «አምስቱ ሜጂሎ» ብለው ከሚጠሯቸው አምስት የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ አንዱ ነበረ። (ሜጂሎ የሚለው ቃል በዕብራይስጥ «የብራና ጥቅሎች» ማለት ነው።) ሌሎቹ መጻሕፍት ሩት፣ መክብብ፣ መ ልየ መ ልይ ዘሰሎሞን፣ ንዲሁም ሰቆቃው ኤርምያስ ናቸው። በየዓመቱ በፑሪም በዓል፣ መጽሐፈ-አስቴር በምክራቡ ውስጥ ለሕዝቡ ይነበባል፤ አንባቢው የሐማን ስም በጠራ ቊጥር፣ ሕዝቡ በ ግሮቻቸው የመርገጥ ድምፅን በማስማት «ስሙ ይጥፋ!» ብለው ይጮኻሉ። በየቦ ው ላሉት አይሁዶች፣ ሐማ የ ስራኤልን ሕዝብ ሊያጠፋ የሞክረን ሁሉ የሚመሰል ሰው ነበር። ይህ ምዕ ራፍ፣ ሐማ ምን ያህል አደገኛ ሰው ንደ ነበረ ያስረዳናል።

1. ትውልዱ (3:10)

ሐማ «አጋጋዊ» ነበረ፤ ይህም በግዛቱ ውስጥ አጋግ ከተ ባለቸው ወረዳ የመጣ ሰው ነበር ማለት ሊሆን ይችላል። ዳሩ ግን ከአጋግ የሚወለድ፣ የአማሌቃውያን ንጉሥ ዘር ነበር (1ኛ ሳሙ. 15:8) ማለትም ሊሆን ይችላል። የመጨረሻው አሳብ የጸና ከሆነ፣ ሐማ አይሁድን ለምን ንደ ጠላቸው በቀላሉ ሊገባን ይችላል፡-

ግዚአብሔር በአማሌቃውያን ላይ አዋጅን አውጆ ከገጹምድር ድራሻቸው ንዲጠፋ የፈለጋቸው ሰዎች ነበሩ።

ሪኩ ወደ ኋላ ሄዶ ስራኤል ከግብፅ የወጡበትን የሚያስ ውስ ነው (ዘጸአት 17:8-16)፣ አማሌቃውያን በጉዞ ላይ የነበሩትንና የደከሙትን የ ግዚአብሔርን ሕዝብ ከበስተኋላ ሆነው ባጠቁቸው ጊዜ (ዘዳግም 25:18) ነው ትረካው የሚያወሳው። ሙሴ ኢያሱን አማሌቃውያንን ንዲዋጋቸው ካዘዘው በኋላ፣ በተራራው ላይ ሆኖ አማላደና ኢያሱ ድልን ተቀዳጀ። ግዚአብሔር ለሙሴ በአማሌቃውያን ላይ ጦርነት ማወጁን ና በገዛ ሕዝቡ ላይ ባደ

ረሱት በደል ምክንያት አንድ ቀን ጭራሽኑ ንደሚያጠፋቸው መጽሐፉ ውስጥ ይጽፈው ዘንድ አዘዘው። ሙሴ ስራኤላውያን ወደ ተስፋዪቱ ምድር ከመግባቸው በፊት፤ የአማሌቃውያንን ክሕደ ዊ ጥቃት አስ ወሳቸው (ዘዳግም 25:17-19)።

ግዚአብሔር አማሌቃውያንን ንዲያጠፋ ያዘዘው የመጀመሪያው የ ስራኤል ንጉሥ ለሆነው፤ ንጉሥ ሳኦልን ነበረ (1ኛ ሳሙ. 15)፤ ርሱም ግዳጁን አልፈጸመም ና ዘውዱን አጣ። (ሳኦልን በጦር ሜዳ ላይ መግደሉን የተናገረው አንድ አማሌቃዊ ነበረ። 1ኛ ሳሙ. 1:1-10ን ይመልከቱ።) ሳኦል ለ ግዚአብሔር ሙሉ በሙሉ ባለመ ዘዙ ምክንያት፤ አንዳንድ አማሌቃውያን በሕይወት ኖሩ፤ ሐማ የተባለው ዘራቸው ደግሞ፤ የሕዝቡ የጥንት ጠላቶችን፤ አይሁድን፤ ለማጥፋት ወሰነ። ንጉሥ ሳኦል፤ ከብንያም ወገን የነበረ ሰው፤ አማሌቃውያንን ሳያጠፋ ቀረ፤ ነገር ግን መርዶክዮስ፤ ርሱም ከብንያም ወገን የሆነው (አስቴር 2:5)፤ ጦርነቱን ተረክቦ ሐማን አሸነፈው። የአማሌቃውያን መሥራች ከዔሳው የዘር ሐረግ መሆኑን ልብ ማለቱ ደግሞ ጠቃሚ ነው (ዘፍጥ. 36:12)፤ ዔሳው ደግሞ የወንድሙ ያዕቆብ ጠላት የነበረ ነው። ይህ በሥጋ ና መንፈስ፤ በለይጣን ና ጌ ፤ በ ምነት መንገድ ና በዓለም መንገድ መካከል ለዘመናት የቆየ ሌላው የግጭት ደረጃ ነበር።

ሐማን በተመለከተ ሁሉም ነገር የሚያስጠላ ነበረ፤ ይህን ሰው በተመለከተ ጠቃሚ ነው ብሎ ለምስጋና የሚቀርብ የለም። ንደውም፤ ሐማን በተመለከተ ግዚአብሔር ሁለመናውን አስጠላው! « ግዚአብሔር የሚጠላቸው ስድስት ነገሮች ናቸው፤ ሰባትንም ነፍሱ አጥብቃ ትጸየፈዋለች፤ ትዕቢተኛ ዓይን፤ ሐሰተኛ ምላስ፤ ንጹሕን ደም የም ፈስስ ጅ፤ ክፉ አሳብን የሚያበቅል ልብ፤ ወደ ክፉ የምትሮጥ ግር፤ በሐሰት የሚናገር ሐሰተኛ ምስክር፤ በወንድማማች መካከልም ጠብን የሚዘራ» (ምሳሌ 6:16-19፤ የድ.ት.)። በዚሁ ነውረኛ ሰው ውስጥ ተገልጸው የም ያቸው ስለሆነ፤ መጽሐፈ አስቴርን በም ነብብበት ጊዜ ነዚህን ሰባት ባሕርያትን በአ ምሮህ ያዛቸው።

2. ሥልጣኑ (3:1ለ)

በአርጤክስስ ግዛት ዘመን በሰባተኛው ና በአሥራ ሁለተኛው ዓመት መካከል (ቍ. 7፤ 2:16)፤ ንጉሡ ሐማን በግዛቱ ላይ ዋናው ባለ ሥልጣን ሊያደርገው ወሰነ። አስበው፡- መርዶክዮስ የንጉሡን ሕይወት ከሞት አትርፎ ያለ፤ ንኢን ሽልማት፤ የምስጋና ቃል ንኢ ያላገኘ ሆኖ ሳለ፤ ክፉው ሐማ ምንም ሳያደርግ ድገትን አገኘ! በዚህ ሕይወት ውስጥ ብዙ ፍትሐዊ ያልሆኑ የሚመስሉ ነገሮች አሉ፤ ሆኖም ግን፤ ግዚአብሔር የሚያደርገውን ያውቃልና ጸድቁን አይረሳውም ወይም ለሠራው ነገር ሳይክሰው አይተወውም። (መዝ. 37ን ይመልከቱ።)

ሐማ ምናልባት ወደዚሁ አዲስ ሥልጣን ለመድረስ ተለማምጦ ወይም ሽንግሎ ሊሆን ይችላል፤ ምክንያቱም የዚህ ዓይነት ሰው ነበረና ነው። ትዕቢተኛ ሰው ነበረ፤ ዓላማው ደግሞ ሥልጣንን ና ውቅናን ማግኘት ነበር። ንዳየነው፤ አርጤክስስ ደካማ ና በቀላሉ የሚደለል፤ በሽንገላ የሚማረክ ናም ሰዎችን ለማስደስት የሚጓጓ ሰው ነበረ፤ ስለዚህ የሐማ ሥራ ከባድ አልነበረም።

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች በሐማ «የዓመፅ ሰው» ሥዕልን አይተዋል፤ ይህ ሰው አንድ ቀን ይ ያል በሰውም ልጅ ላይ ይገዛል (2ኛ ተሰ. 2፤ የድ.ት.፤ ራ ይ 13)። ሐማ ከንጉሡ ትልቅ ሥልጣን ተሰጥቶት ነበረ፤ ስይጣን ደግሞ የክርስቶስ ተቃዋሚ ለምንለው ክፉ ለሆነው የዓለም ገዢ ትልቅ ሥልጣን ይሰጠዋል (ራ ይ 13:2፤ 4)። ሐማ አይሁዳውያንን ንደ ጠላቸውና ሊያጠፋቸውም ንደ ሞከረ ሁሉ፤ ፀረ የክርስቶስ ተቃዋሚ የተባለው ደግሞ የመላ ዓለም ፀረ-ሴማዊነት ሞገድን ይመራል (12:13-17)። በመጀመሪያ፤ ለማስመሰል የ ስራ-ኤል ወዳጅ ይሆናል፤ ንደሚከላከልላቸውም ንኢ መሐላ ይገባላቸዋል፤ ነገር ግን ትንሽ ቆየት ብሎ መሐላውን ያፈርስና ሊረዳቸው የተስማማውን ሕዝብ ተቃዋሚ ይሆናል (ዘዳግም 9:24-27)። መጨረሻ ላይ ሐማ ንደ ተሸነፈና ንደ ተፈረደበት ሁሉ፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ የሆነው ደግሞ ንደዚሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ይማረክና ወደ ላት ባሕር ውስጥ ይጣላል (ራ ይ 9:11-20)።

ግዚአብሔር በ ርሱ አማካይነት የሚፈጽማቸው ዓላማዎች ስላሉት፤ ሐማን በከፍተኛው የሥልጣን ቦ ንዲሾም ፈቀደለት። (ሮሜ 9:17ን ተመልከት።) ግዚአብሔር የተስፋ ቃላቱ ከምር ይጠብቃቸዋል ናም

ከሕዝቡ ጋር ያደረገውን ቃል ኪዳን አያጥፍም። ዓደኛዬ ጄ. ቪርኖን ማክጊ ንዲህ ይል ነበረ፤ «አይሁዳዊው ርሱን ለማጥፋት በሞከሩት፤ በ ያንዳንዳቸው ሕዝቦች የቀብር ሥነ ሥርዓት ሁሉ ላይ ተገኝቷል፤» ሐማ ደግሞ ከ ነርሱ የሚለይበት ነገር አይኖርም።

ሰዎች በሥልጣናቸው የሠሩበት ነገር ባሕርያቸውን የሚያሳይ መፈተሻ ነው። ሥልጣናቸውን የሚጠቀሙበት ንዲያድጉበት ነው ወይስ ሌሎችን ሊረዱበት? ይከበሩበት ይል ወይስ ግዚአብሔርን ያከብሩበት ይል? ለዳንኤል ንደ ሐማ ዓይነቱ ከፍተኛ የሥልጣን ቦ ተሰጥቶት ነበር፤ ሥልጣኑን የተጠቀመበት ግን ግዚአብሔርን በማክበርና ሌሎችን በመርዳት ላይ ነው (ዳን. 6)። ርግጥ ነው፤ በዳንኤል ና በሐማ መካከል የነበረው ልዩነት ዳንኤል ትሑት የ ግዚአብሔር ሰው ሲሆን፤ ሐማ ግን ትዕቢተኛ የዓለም ሰው መሆኑ ነበረ።

3. ከንቱነቱ (3:2-6)

በነበረው ከፍተኛ የሥልጣን ቦ ብቻ ባለመደሰቱና ጥቅም ላይ ባለማዋሉ ምክንያት፤ በተቻለው መጠን ሐማ ሕዝባዊ ዋቂነትን ና ክብርን ለማግኘት ፈለገ። ምንም ንኪ የቅርቡ ምሥራቅ ጥን ውያን ሰዎች ለባለ ሥልጣን አክብሮት መስጠ ቸውን በሕዝባዊ ትዕይንት የመግለጽ ልማድ ቢኖራቸውም፤ ንጉሡ ሐማን አስመልክቶ ልዩ አዋጅ ማወጅ ነበረበት፤ አለበለዚያ ሰዎች አይሰግዱለትም። ሐማ በትልቅ ቦ የተቀመጠ ትንሽ ሰው ነበረ፤ ሌሎች ባላባቶች ደግሞ፤ ከ ርሱ ይልቅ ክብር ያላቸው ስለ ነበሩ፤ በፍላጎ ቸው ለ ርሱ ውቅና አይሰጡትም። ይህ ውነ ፍንጭ የሚሰጠን፤ ሐማ ቦ ውን ያገኘው በስርቆት ንጂ የሚያሰጠው ሥራን ሠርቶ ንዳልሆነ ነው።

የሚረባ ባለ ሥልጣን ቢሆን ኖሮ፤ ሌሎች መሪዎች በደስ ውቅናን ይሰጡት ነበር።

ትዕቢት ሰዎች ማንን ቸውን ንዳያውቁ ያሳውራቸዋል፤ ደግሞም የማይገባቸውን ይሰጣቸው ዘንድ ግድ ንዲሉ ያደርጋቸዋል። ብሪ ንያዊው ደራሲ ዋልተር ሳቪጅ ላንዶር (1775-1864) ንዲህ ሲል ጻፈ፤ «አጭር የሆኑት ሰዎች ረጅም ጥላን ሲጥሉ፤ ፀሐይ የጠለቀች የመሆኗ ምልክት ነው።» ሐማ ትንሽ (አጭር) ሰው ነበር፤ ከንቱነቱ ግን ርሱ ያልነበረውን ትልቅ ና ተደማጭነት ንዲኖረው አደረገው።

«ማሻሽ ሆርስቀርቋቋ ሽቃ ሐሶሶሽሰስ» ሲተረጎም «ደደብ በሥልጣን ላይ» በሚለው የተረት መጽሐፉ ውስጥ ኤሶፕ የተባለው ሰው ንዲህ ሲል ጽፎአል፤ «ሞኞች ለሥራ ቦ ቸው የተሰጠውን ክብር ለ ራሳቸው ይወስዱ ል፤» ይህ በደንብ ሐማን ይመለከ ል። ርሱ በጠባዩ ወይም በችሎ ው ሳይሆን፤ በያዘው ቦ ና ንጉሡ ባወጀው አዋጅ ምክንያት ወቀ። «ዋጋ ያለህ ሰው ለመሆን ጣር ንጂ፤ የስኬት ሰው ለመሆን አትጣር» ብሏል አልበርት አይነስ ይን። ዋጋ ያላቸው ወንዶች ና ሴቶች የሚገባቸውን ውቅና ያገኛሉ።

የሐማ ክፍ ክፍ ማለት በሐማ ላይ የክፋ ውጤት አምጥቶለት ሊሆን ይችላል፤ በመርዶክዮስ ላይ ግን የበለጠ ውጤት አምጥቶለ ል፤ ይህም ሊሆን የቻለው መርዶክዮስ ለሐማ ክብርን መስጠት አሻፈረኝ ስላለ ነበር። ይሁን ንጂ፤ አይሁድ ክርስቲያኖች በዚህ ዘመን መሪዎች ለሆኑ ሰዎች አክብሮት ከሚያሳዩበት መንገድ የሚበልጥ ምንም ነገር ባለማድረግ አይሁዳውያን በሥልጣን ላይ ያሉን ሰዎች ጅ በሚነሡበት ጊዜ ሁለተኛይቱን ት ዛዝ ንዳላፈረሱ (ዘጸአት 20:4-6) ሊ ወስ ይገባል። ለምሳሌ ያህል፤ አብርሃም በሣራ መቀበሪያ ቦ ከኬጢ ልጆች ጋር ተደራድሮ ስለ ተስማሙት ጅ ነሣ ወይም ሰገደ (ዘፍጥረት 23:7)። የዮሴፍ ወንድሞች ደግሞ፤ ግብፃዊ ባለ ሥልጣን መስሎአቸው፤ በዮሴፍ ፊት ጅ ነሡ/ሰገዱ (42:6)። ዳዊትም ቢሆን ለሳኦል ጅ ነሥቶአል (1ኛ ሳሙ. 24:8)፤ ያዕቆብ

ና ቤተሰቡ በዔሳው ፊት ጅ ነሥተዋል (ዘፍጥ. 33:3፤ 6-7)። አይሁዳውያን ለ ርስ በርሳቸውም ጅ ተነሣሥተዋል። (2ሳሙ. 14:4ን ና 18:28ን ይመልከቱ።)

በሩ ጋ የተሰበሰቡ ሰዎች ነበሩ፤ አንዳንዶቹ ንዲያማልዳቸው ሐማን ሁሌ ይማጸኑት ነበር። ሐማ ሰው ሁሉ ጅ ሲነሣለት መርዶክዮስ ግን ቀጥ ብሎ መቆሙን ልብ አላለም ነበር። በሩ ጋ የነበሩት ሌሎች ባለ ሥልጣናትም በመርዶክዮስ ሁኔ ጥያቄ አሳደረባቸው፤ ናም ያኔ ነበር መርዶክዮስ ርሱ አይሁድ መሆኑን በይፋ የተናገረው (አስቴር 3:3-4)። ለጥቂት ቀናት፤ የንጉሡ ባለ ሥልጣናት በጉዳዩ ላይ ከመርዶክዮስ ጋር ተወያዩ፤ ምናልባት አሳቡን ለማስለወጥ ጥረት ያደረጉ ይሆናል፤ ከዚህ በኋላ ግን ለሐማ ነገሩበት። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ፤ ሐማ መርዶክዮስን ተመለከተው ና ቊጣውን አሳደገበት፤ በሩ ጋ ባለው ሰው ላይ ብቻ ሳይሆን፤ በግዛቱ ላይ ባሉት አይሁድ ሁሉ ላይ ንጂ።

መርዶክዮስ ለሐማ ጅ መንሣት አሻፈረኝ ያለበት ምክንያት ምን ይሆን? አይሁዳዊ በመሆኑ ሁሉ ሰው የሚያደርገውን ንዲያደርግ የከለከለው ምን ይሆን? መርዶክዮስ ሰውዬውን ባያከብረውም፤ ቢያንስ ለክብር ቦ ው ና ቦ ውን ለሰጠው ንጉሥ አክብሮት መስጠት ይገባው ነበር።

መልሱ ንደሚመስለኝ ሐማ አማሌቃዊ ስለሆነ፤ አማሌቃውያን ደግሞ የአይሁድ ቀንደኛ ጠላቶች በመሆናቸው ነበር። ግዚአብሔር አማሌቃውያንን ከትውልድ ስከ ትውልድ ሊዋጋቸው ጦርነት አውጇል፤ ምሎአል፤ በጽሑፉም አስፍሮ ል (ዘጸአት 17:16)። መርዶክዮስ፤ ዲያ፤ ንዴት ብሎ ነው ለአንድ የአይሁድ ና የ ግዚአብሔር ጠላት ለሆነው አክብሮት መስጠት የሚችለው? ኢዮግብ ስለ ንጉሥ ዳዊት ያለውን ርሱም በዚህ በደለኛ ንዲሆን አልፈለገም፤ «አንተ የሚጠሉህን ትወድዳለህ፤ የሚወድዱህንም ትጠላለህ» (2ኛ ሳሙ. 19:6፤ የድ.ት.)።

የመርዶክዮስና ከሐማ ጋር የተጋጨው ግጭት ከአንድ ትዕ ቢተኛና አስቸጋሪ ሰው ጋር የተከሰተ ግላዊ ጠብ አልነበረም።

በአይሁዳውያን ና በአማሌቃውያን መካከል ይደረግ የነበረው አገራዊ ትግል መርዶክዮስ የ ግዚአብሔር ወገንተኛ ለመሆን ያወጀው ጉዳይ ነበር። የመርዶክዮስ ቅድመ አያት የሆነው ንጉሥ ሳኦል በ ግዚአብሔር ጠላቶች ላይ ልልነት ንዳሳየው ስሕተት (1ኛ ሳሙ. 15) መርዶክዮስ ያንን ስሕተት ሊደግመው አልፈለገም። ሳኦል በአማሌቃውያን ላይ በማመቻመቹ ምክንያት፣ ዘውዱን አጣ፣ መርዶክዮስ ስለ ተቃወማቸው ግን፣ መጨረሻ ላይ አንድ ዘውድ ወይም አክሊል አገኘ (አስቴር 8:15)።

የአይሁድ ከገጸ ምድር መጥፋት ማለት ለዓለም ተስፋ የተ ሰጣት የመሢሐዊ መጨረሻ መሆኑን በአ ምሮህ ያዘው። ግዚአብሔር ሕዝቡን ንደሚጠበቅ ተስፋ የሰጠበት ምክንያት፣ በ ነርሱ በኩል ቃሉን ና ልጁን ለዓለም ለማስተላለፍ ስለ ፈለገ ነበር፣ ነርሱ መተላለፊያ ቦይ ንዲሆኑ ማለት ነው። ስራኤል ለሁሉም ሕዝቦች የደ ንነት በረከትን ንድ መጣ ነበር አሳቡ (ዘፍጥ. 12:1-3፤ ገላትያ 3:7-18)። ግዚአብሔር ለዲያብሎስ የሠሩ በዚችው ዓለም ፈቃዱ ንዳይፈጸም ዕንቅፋት በሆኑት ላይ ጦርነት ንዳወጀ ሁሉ (ዘፍጥ. 3:15)፣ መርዶክዮስም ከ ርሱ ጋር በመሰለፍ ለመዋጋት ንጂ በሐማ ላይ ግላዊ ቂም አልያዘበትም ነበር።

ለሕሊና ሲል «መንግሥ ዊ ሕግን ያል ዘዘ» ሰው በመጽሐፍ ቅዱስ መርዶክዮስ ብቻ አይደለም። ዕብራውያን አዋላጆች የፈርዖንን ት ዛዝ ባለመ ዘዝ አይሁዳውያን ሕፃናትን ለመግደል አሻፈረኝ አሉ (ዘፍጥ. 15-22)። ዳንኤል ና ዓደኞቹ የንጉሡ ምግብን ለመብላት አሻፈረኝ አሉ (ዳን. 1)፣ ሦስቱ ዓደኞቹ ደግሞ ናቡከደነፆር ላቆመው ምስል ለመስገድ አሻፈረኝ አሉ (ዳን. 3)። ሐዋርያት በኢየሩሳሌም መመስከር ንዲያቆሙ ሲ ዘዙ አሻፈረኝ አሉና፣ «ከሰው ይልቅ ለ ግዚአብሔር ልን ዘዝ ይገባል» (የሐዋ. 5:29) በማለት ቃላቸውን አጸኑ። ዓረፍተ ነገሩ ግሩም የሆነ የ ምነት አዋጅ ወይም ከፈሪ የሚወጣ የኅላፊነት ማድበስበሻ ሊሆን ይችላል፤ ዓረፍተ ነገሩ የተናጋሪውን ልብ ይወስነዋል።

ነገር ግን ባክህን ልብ በል፤ በ ነዚህ በ ያንዳንዱ ምሳሌዎች ውስጥ፤ ሰዎች ፈቃዱን የፈጸሙ ለመሆናቸው ማረጋገጫ የሚሆናቸውን ቀጥተኛ ቃል ከ ግዚአብሔር ዘንድ ተቀብለዋል። ከዚህ ባለፈ፤ በ ያንዳንዱ ምሳሌ ውስጥ፤ አማኞቹ ደጎችና ክብር ሰጭዎች ንደ ነበሩ ልብ በል። «ለሕሊናቸው ሲሉ» ረብሻዎችን አልጀመሩም፤ ሕንጻዎችንም አላቃጠሉም። የመንግሥት ባለ ሥልጣናት በ ግዚአብሔር የተሾሙ ስለሆኑ (ሮሜ 13)፤ ለክርስቲያኖች ሕግን መተላለፉ ከባድ ነገር ነው፤ ይህን የምናደርገው ከሆነ ደግሞ፤ ግላዊ የሆነ ቅድመ-ጥላቻ ና መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆኑት ማሳመኛ ነገሮችን ለይተን ማወቅ ይኖርብናል።

ሌላም ነገር ይጨምራል፡- መርዶክዮስ አይሁዳዊ መሆኑን በመናገሩ፤ በ ራሱ ላይ ና በግዛቱ ውስጥ በነበሩት አይሁዳውያን ላይ መከራን የጠራ ነበር። የመንግሥት ሕግን በመጻፈር ለጎረጎረ ለ ግዚአብሔር ፈቃድ መ ዘዝ በቀላሉ የሚታይ ተራ'ገር አይደለም። አንዳንድ «የ ሊና ተቃዋሚዎች» በቴሌቪዥን ንጃየናቸው ከሆነ፤ ወደ ጦርነት የሚሄዱትን ወ ደሮች ከመምሰል ይልቅ ወደ ፓርቲ የሚሄዱ አስቂኝ ሰዎች አስመስሎአቸዋል። ነርሱ፤ « ሊናዬ ለ ግዚአብሔር ቃል ምርኮኛ ንድሆን አድርጎኛል። ነሆም ቆሜያለሁ። ንዲህ ባይሆንስ ኖሮ ባልቆምሁ ነበር!» በማለት የሃይማኖት ባለ ሥልጣናትን ና ገዥዎችን ንደ ተገዳደረው ንደ ማርቲን ሉተር ከሕዝብ ጋር ፈጽሞ መቆም የሚችሉ አይደሉም።

መርዶክዮስ ሃይማኖቱ የሚያዝዘውን መተግበሩ ላይ ችግሮች ሊኖሩበት ይችላሉ፤ ነገር ግን ስለ ደፋር አቋሙ ልናደንቀው ይገባል። ርግጥ ነው፤ ግዚአብሔር ርሱን ና አስቱርን ሕዝባቸውን ከማጥፋት ሊያድኑበት በሚችሉት የሥልጣን ቦ ላይ አስቀምጦአቸው ነበር። ሕይወ ቸውን አደጋ ላይ ለመጣል የወሰዱትን ድፍረት ስ ስቡት፤ የአይሁድን ሕግ ችላ ማለ ቸው በአጋጣሚ የሆነ ነገር ነው።

ንደ ነቀርሳ ዕጢ፤ ሐማ በመርዶክዮስ ላይ የነበረው ጥላቻ መላውን የአይሁድን ዘር ስከሚጠላ አሳደገው። ሐማ

የመርዶክዮስን ወንጀል ለንጉሡ ሪፖርት ሊያቀርብለት ይችል ነበረ፤ ንጉሡ ደግሞ መርዶክዮስን ያሳስረው ወይም ያስገድለው ነበረ፤ ነገር ግን ያም ቢሆን ንኳ የሐማን የብቀላ ጥማት ሊያረካ አይችልም። በፍጹም፤ ጥላቻው ከፍ ባለ ነገር መገለጽ ነበረበት፤ አንድን ሕዝብ (አገር) ሙሉ በሙሉ በማውደም ንደ ማለት ነው። በላይኛው ክፍል ይሁዳ ንዳደረገው፤ የሐማ ደግሞ በቤተ መንግሥቱ ውስጥ መከናወን ነበረበት። ነፍሰ-ገዳይ ሆነ። ማርክ ትዌይን ፀረ-ሴማዊነትን «በድንክዬ አ ምሮ ውስጥ ያበጠው ቅናት» ብሎ ል። ትክክል ነበረ።

4. አሳሳችነቱ (3:7-15ሀ)

አይሁዳውያንን ለማጥፋት ያቀደውን ዕቅድ ለመተግበር ክፉው ሐማ የተከተላቸው ርምጃዎች።

ቀኑን መረጠ (ቁ. 7)። ሐማ ና አንዳንድ የንጉሡ ኮከብ ቈጣሪዎች የአይሁዶችን ማጥፊያ ቀንን ለመወሰን ዕጣ ጣሉ። ሐማ ዕቅዱን ይዞ ወደ ንጉሡ ከመቅረቡ በፊት ይህንን በምሥጢር አደረገ። ሐማ አማልክቱ ከ ርሱ ጋር መሆናቸውን ና ዕቅዱ የሚሳካለት መሆኑን ርግጠኛ መሆን ፈለገ።

በዚያን ዘመን የነበሩ የምሥራቅ ሕዝቦች ክዋክብትን ና ምልክቶችን ሳያማክሩ የሚወስዷቸው ዋና ዋና ርምጃዎች ጥቂት ነበሩ። ከመቶ ዓመት በፊት፤ ንጉሥ ናቡከደነፆር ና ጄኔራሎቹ በአንድ ጦር ዘመቻ ስልት ላይ ካልተስማሙ፤ ቆም ብለው አማልክቱን ቸውን ያማክሩ ነበር። «የባቢሎን ንጉሥ ምዋርቱን ያምዋርት ዘንድ በመን መንገድ ላይ በሁለቱ መንገዶች ራስ ላይ ቆሞ ነበር፤ ፍላጾችን ወዘወዘ፤ ከተራፊምም ጠየቀ፤ ጉበትም ተመለከተ» (ሕዝ. 21:21፤ የድ.ት.)። ፑሩ (ቅበቄ) የተባለው የባቢሎናውያን ቃል «ዕጣ» ማለት ሲሆን፤ አይሁዳውያን ፑሪም የተባለውን በዓላቸውን ስም ያገኙት ከዚሁ ቃል ነበረ (አስቴር 9:26)።

ሐማ ይህን ሥርዓት በኒሳን ወር መጀመሩ የሚደንቅ ነው፤ ወሩ ልክ አይሁዳውያን ከግብፅ ነፃ የወጡበት በዓላቸውን

የሚያከብሩበት ጊዜ ነበረ። ኮከብ ቈጣሪዎቹ በቀን መቀጠሪያው ላይ ዕጣ ንደ ጣሉ፤ ወር በወር ና ቀን በቀን፤ መደበኛ ወደ ሆነው ውሱን ዕለት፡- የአሥራ ሁለተኛው ወር አሥራ ሦስተኛው ቀን (ቍ. 13) መጡ። ይህ ውሳኔ በ ርግጥ ከ ግዚአብሔር ነበረ፤ ምክንያቱም፤ አይሁዳውያን የሚዘጋጁበት አንድ ሙሉ ዓመት ስለሚሰጣቸውና ለመርዶክዮስ ና ለአስቴር ርምጃ የሚወስዱበት ጊዜ ስለሚሰጣቸው ነው። «ዕጣ በጉያ ይጣላል፤ መደብዋ ሁሉ ግን ከ ግዚአብሔር ነው» (ምሳሌ 16:33፤ የድ.ት.)።

ሐማ በዚህ ምርጫ ቅር ተሰኝቶ ይሆንን? ወዲያውኑ ርምጃ መውሰድ ፈልጎ ይሆናል፤ አይሁዶችን ሳያስቡት ሊደርስባቸው፤ ጥላቻውንም በቀለጠፈ ጊዜ ለማርካት ንጉቶ ይሆናል። በሌላው በኩል ደግሞ፤ ቂሙን የሚያስተናግድበትና ለመበቀል ተስፋ የሚያደርግበት አንድ ዓመት ያህል ይኖረዋል፤ ያ ደግሞ ደስ የሚያሰኝ ይሆናል። አይሁዶችን ሲርበተበቱ ያያቸዋል፤ ምክንያቱም፤ ርሱን አሁን ፈላጭ ቈራጭ መሆኑን አውቀው ል። የጊዜውን መዘግየት አይሁዶቹ ተጠቅመውበት ከግዛቱ ቢወጡም ንኪ፤ ርሱ ነርሱን አጥፍቶ የቀረውን ንብ ረ ቸውን የ ራሱ ማድረግ የሚችል መስሎት ነበር። ዕቅዱ ጥሩ መስሎ የው።

የንጉሡን ፈቃድ ጠየቀ (ቍ. 8-11)። ንደ ሰይጣን፤ የአይሁዶች ላቂ ጠላት፤ ሐማ ነፍስ ገዳይነትን ና ውሸ ምነትን ሁለቱም በጣምራ ይዞ የነበረ ሰው ነበረ (ዮሐንስ 8:44)። በመጀመሪያ ደረጃ፤ መንግሥቱን ለመገልበጥ አስበው ነበር የተባሉትን ሰዎች ስም ንኪ ለንጉሡ አልተገለጸለትም። ግልጽ ያልሆነው መረጃ ሁኔ ውን አወሳስቦት አደገኛ አስመሰለው። ነዚህ አደገኛ የሆኑ ሰዎች በግዛቱ ሙሉ ተበ ትነው ስለ ነበር፤ ንጉሡ ቶሎ ብሎ አንድ ነገር ማድረጉን አንገብጋቢ አደረገው።

ሐማ አይሁዶቹን «ሕጋቸው ከሕዝቡ ሁሉ ሕግ የተለየ ነው» (አስቴር 3:8) ብሎ ማስረዳቱ ትክክል ነበረ። የ ግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ ና ከገዛ ራሱ ጅ የ ግዚአብሔርን ቅዱስ ሕግ የተቀበሉ ብቸኛ ሕዝብ ስለ ነበሩ፤ ሕጎቻቸው የተለዩ ነበሩ። ሙሴ ንዲህ

ሲል ጠየቀ፤ «በዓይናችሁ ፊት ዛሬ ንደማኖራት ንደዚህች ሕግ ሁሉ ጽድቅ የሆነች ሥርዓትና ፍርድ ያለው ላቅ ሕዝብ ማን ነው?» (ዘዳግም 4:8 የድ.ት.)፤ መልሱም፡- «ማንም!» ነው።

ውነ ው አንድ ሰው፤ ርሱም መርዶክዮስ፤ አንዲትን ሕግ በመተላለፉ አይሁዶች ሁሉ የአገሩን ሕጎች በሞላ ተላልፈዋል የሚል የውሸት ክስ በሐማ ተጋንኖ ቀረበ። ነቢዩ ኤርምያስ የግዙት አይሁዶችን ጥሩ ዜጋዎች በመሆን ከማራኪዎቻቸው ጋር በስምምነት ንዲኖሩ መክሮአቸዋል (ኤር. 29:4-7)፤ ማስረጃውም

ዛጎር ንደ ነበሩ ይመስላል። በፋርስ ግዛት ውስጥ የነበሩት አይሁዳውያን በተደጋጋሚ ሕዝብን በመንግሥት ላይ የማነጣጠል ተግባር ወይም የክሕደት ወንጀል ቢፈጽሙ ኖሮ፤ አርጤክስስ ስካሁን ድረስ ስለ ጉዳዩ ባወቀ ነበር። በጥቂት ከተሞች ውስጥ ከሚገኙት አይሁዶች ጥቂቶቹ ንኢ የንጉሡን ሕግ ተላልፈው ቢሆኑ ኖሮ ንኢ፤ በጥቂት በደል አድራጊዎች ምክንያት ለምን መላውን የ ስራኤል ሕዝብ ማጥፋት አስፈለገ?

የሐማ የማያዳግም ምት የመጣው በመጨረሻው ንግግሩ ላይ፤ ንጉሡ ነዚህን አደገኛ ሕዝብ ከግዛቱ ካስወገዳቸው 10=000 መክሊት ብር ንደሚከፍለው ቃል በገባለት ጊዜ ነበረ። በግሪኩ የ ሪክ ምሁር ዔሮዶቱስ (ጥቂቱ ሀሀሀ፤ ክፍል 95) መሠረት፤ የመላው ፋርስ ግዛት ዓመ ዊ ገቢ 15=000 መክሊት ብር።

ንዳለው ከሆነ፤ ሐማ ለንጉሡ የዚህ ግዙፍ ገንዘብ ሁለት ሦስተኛውን ያህል ሊሰጠው ተዘጋጅቶ ነበር ማለት ነው። ሐማ አንቱ የሚባል ሀብ ም ሰው ነበረ ማለት ነው። በ ርግጥ፤ የዚህን አ ዝ ከፊሉን ከአይሁዳውያን ከወረሳቸው ንብረቶች አካክሰዋለሁ ብሎ ተ ስፋ አድርጎ ነበረ።

በአስቴር 3:11 ላይ፤ የንጉሡ ምላሽ («ብሩም. . . ለአንተ ተ ሰጥቶሃል፤» የድ.ት.) ነበረ፤ ይህ አባባል፤ አርጤክስስ ገንዘቡን አለመቀበሉንና ወጪውን ራሱ ለመክፈል የመፈለግን ስሜት ያለው ይመስላል። በተዋጣለት ምሥራቃዊ ልማድ፤ ንጉሡ የተበረከተለትን የገንዘብ ክፍያን በአክብሮት መንገድ አልተቀበለውም («ገንዘቡን ለ ራስህ ያዘው»)፤ ንጉሡ ይቀበለው ዘንድ ሐማን ግድ

ንዲለው ይገፋፋው ነበረ። (አብርሃም ከኬጢ ልጆች ጋር ያደረገው የነበረውን ድርድር በዘፍጥረት 23 ውስጥ ይመልከቱ።) ሐማ የግሪኩ ጦርነቶች የንጉሡን ገንዘብ ቤት ማራቁቱን ያውቃል፤ ባያውቅም ኖሮ፤ ያል ለሆነው ንጉሥ ይህን ያህል ገንዘብ ንዲከፍለው ባልጠየቀው ነበረ። (አስቴር 4:7ን ይመልከቱ።)

ምንም ጥያቄ ሳይጠይቅ፤ ንጉሡ ለሐማ የንጉሣዊነቱን የቀለበት ማ ተም ሰጠው (8:2፤ 8ን ይመልከቱ)፤ ይህም በንጉሡ ስም ርምጃ ንዲወስድ የሚያስችል ሥልጣን ሰጠው። የሚያስችል ሥልጣን ሰጠው። የፈለገውን ጽሑፍ ጽፎ የንጉሡን ማ ተም ሊያሳርፍበት ይችላል፤ የጽሑፍ ሰነዱም ንደ ሕግ ተቀባይነትን አግኝቶ ሊ ዘዙት ይገባል። ይህን ነገር ማድረጉ ለአርጤክስስ ሞኝነት ነበረ፤ ንደ ልማዱ/አመሉ፤ በመጀመሪያ አደረገው በኋላ ግን ተጸጸተ። «ሳይሰማ ነገርን በሚመልስ ስንፍናና ፍረት ይሆንበል» (ምሳሌ 18:13፤ ዮድት)።

ወዲያውኑ ቃሉን አሠራጨው (ቀሌ. 12-14)። አይሁዳውያን የፋሲካን በዓል ለማክበር ይዘጋጁ በነበሩበት ባል ወቀ ሰዓት፤ ሐማ የንጉሡ ጸሐፊዎች፤ አዲሱን ሕግ ንዲጽፉትና በግዛቱ ውስጥ ባሉት ሕዝቦች ቋንቋዎች ንዲተረጉሙት ሽር ጉድ ይልከበር። በቀሌጥር 13 ላይ፤ የሕጉ ቃላት ሳኦል አማሌቃውያንን

ንዲያጠፋ ሳሙኤል ከሰጠው መመሪያዎች ጋር ተመሳሳይ ነበሩ (1ኛ ሳሙ. 15:1-3)። አንድ ዋና ልዩነቱ ቸው ሳኦል ከምርኮኞቹ አንዳች ንኪ ንዲወስድ አልተፈቀደለትም፤ ሐማ ና ረዳቶቹ ግን አይሁዳውያንን ዘርፈው ያጠራቀሙትን ሀብት ለመዝረፍ ተስፋ አድርገው ነበር። ምሥጢራዊ የሆኑት ሰነዶች ለንጉሡ ተላላኪዎች ተሰጡ፤ ነርሱም በበኩላቸው ለ ያንዳንዱ ግዛት በአፋጣኝ አደረሷቸው።

በአንድ የጥንት መንግሥት ዘመን፤ መጥፎ ዜና በአስቸኳይ መዘጋጀት፤ መተርጎምና መሰራጨት የሚቻል ከነበረ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ደ ንነት ያስገኛል የሚለው መልካም ዜናን ለማሰራጨት ለቤተ ክርስቲያን ረጅም ጊዜ የሚወስድባት ለምን ይሆን? ርግጠኞች ነን፤ በዚሁ የሥልጣን ዘመናችን አርጤክስስ

በግዛቱ ከነበሩት የበለጡ ሰዎች አሉን፤ በአሁኑ ዘመን የበለጠ መገናኛዎች ና መጓጓዣዎችም አሉን። ችግሩ ከመል ከተኞቹ ሳይሆን አይቀርም። መል ክቱ ተዘጋጅቶአል፤ ነገር ግን የሚያደርሱት በቂ ሰዎች መላኪያም በቂ ገንዘብ የሉንም።

ሐማ ንጉሡ አሳቡን ሳይቀይር ሥራው በፍጥነት አጠናቅቆት ነበረ። ሕጉ በጽሑፍ ሰፍሮ አንዴ ከ ተመበት፤ የአይሁድ ጥፋትም አብሮ ይ ተማል፤ ምክንያቱም የሚደናውያን ና የፋርሳውያን ሕጎች ሊቀየሩ አይችሉምና ነው (አስቴር 1:19፤ 8:8፤ ዳንኤል 6:8)። የሐማ የብልጠት ዕቅድ ሠርቶአል።

5. ጨካኝነቱ (3:15A)

ሐማ በሺህ ለሚቈጠሩ ንጹሐን ሰዎች የመሞቻ ት ዛዝ ልኮ ከንጉሡ ጋር ግብዣ ላይ ተቀምጦ መጋበዙ አልከበደውም! ምንኛ ጨካኝ ልብ ነበረው! ነቢዩ አሞጽ፤ «በፉጋ የወይን ጠጅ ለምትጠጡ፤ ጅግ ባማረ ሽቱም ለምትቀቡ፤ ስለ ዮሴፍ መከራ ግን ለማ ዝኑ ለ ናንተ ወዮላችሁ!» (አሞጽ 6:6፤ የድ.ት) ንዳለው፤ ለሐማ ደግሞ ወዮለት! በመጨረሻም፤ ሐማ ያኖረው ማ ተም የ ርሱ መሞቻ ት ዛዝ ነበረ፤ ሦስት ወር በማይበልጥ ጊዜ ውስጥ ሐማ ይሞ ል (አስቴር 7:9-10፤ 8:9-11)።

ሔለን ኬለር ንዲህ አለች፤ «ሳይንስ ለአብዛኛው ክፉ ነገሮች መድ ኒት አስገኝቷል፤ ከሁሉም ክፉ ለሆነው ግን ፈውስ አላገኘም - ርሱም የሰው ልጅ ጭካኔ ነው» (ልቭ ሐስቀሽሽሽቂቃ - ሲተረጎም ችግሩን ይግኛሉ»፤ ገጽ 162)። ኢየሱስ ጭካኔን በሳምራዊው ምሳሌ ውስጥ አብራርቶ ል (ሉቃስ 10:25-37)። ሁለት የሃይማኖት ሰዎች፤ አንደኛው ካህን ሌላው ደግሞ ሌዋዊ፤ በሞት አፋፍ ላይ የነበረውን ሰው ችላ ሲሉት፤ የተጠላው ሳምራዊ ግን ርሱ ለመንከባከብ መሥዋዕትነት ንደ ከፈለ ኢየሱስ አመለከተ። ኢየሱስ በመቀጠል ግዚአብሔርን መውደዳችን ጎረቤ ችንን ንድንወድድ ሊያደርገን ይገባል፤ ጎረቤ ችን ደግሞ ርዳ ችንን የሚያስፈልገው ሰው ሁሉ መሆኑን አብራርቶ ል።

ስለዚህ፤ ክፉው ሐማን ከመኰነናችን በፊት፤ ልባችንን

ንመርምር። በዚችው የዘመናችን ዓለም ውስጥ በቢሊዮን በሚቁጠሩ ጠፊ ጢአተኞች በዘላለም ሞት ፍርድ ሥር ናቸው፤ ብዙ ክርስቲያኖች ደግሞ ስለ ጉዳዩ አንድ ነገር ያደረጉ ቢሆኑም በጣም ትንሽ ነው። «አባትም ልጁን የዓለም መድኃኒት ሊሆን ላከው» (1ኛ ዮሐንስ 4:14) የሚለውን መልክት ለማዳረስ ደን ሳይሰጠን፤ ጭራሹንም ሳናስብበት በመዘንጋት በቤተ ክርስቲያናችን ግብዣ መዓድ ተደላድለን ተቀምጠን የሐድራ ችንን በመመገብ ላይ ንገኛለን።

በሰኔ ወር 1865 (ኤ.አ)፤ ጄ. ሀድሰን ቴይለር የተባለ በቻይና ሚስዮናዊ የነበረ ሰው ከወዳጆቹ ጋር ጊዜን ለማሳለፍ ዋቂ ወደ ሆነችው በባሕር ዳር የነበረችው የብሪታኒያ ከተማ ወደ ብሪግተን ሄደ። ለወደፊቱ ሚስዮናዊ ሥራው የሚሆነው የግዚአብሔር ፈቃድ በመፈለግ ላይ ቢሆንም ንኳ በጣም ተዳክሞና አምሞት ነበር። ሐድ ቀን፤ ሰኔ 25 ላይ «በ ግዚአብሔር ቤት ውስጥ የተካሄደ የነበረውን የጉባኤ መደሰት አይቶ አላስችል ብሎት» ለመናፈስ ወጣ አለና በአሸዋው ላይ በመራመድ ላይ ያለ የተሠቃዩ የነበረችውን ነፍስ ይዞ ከ ግዚአብሔር ጋር ግብግብ ገጠመ። ግዚአብሔርም በአዲስ መንገድ አጋጠመው፤ በዚህ ጊዜ ግዚአብሔር ከ ርሱ ጋር በቻይና የሚለፉ/የሚሠሩ ሃያ አራት ሠራተኞች ንደሚያዘጋጅለት ተማምኖት ተለያየው። ከሁለት ቀናት በኋላ፤ ወደ ለንደን ሄደና ካውንቲ ባንክ በሚባል በቻይና ኢንላንድ ሚሽን ስም ሒሳብ ከፈተ! ይህም ስከ ዛሬ ለቀጠለው የተኣምር አገልግሎት ጅምር ሆነ።

በልቤ ውስጥ የጎተተኝ ያለው ሐረግ «በ ግዚአብሔር ቤት ውስጥ የተካሄደ የነበረውን የጉባኤ መደሰት አይቶ አላስችል ብሎት» የሚለው ነው። ርግጥ ነው በ ግዚአብሔር መደሰቱ ጥሩ ነው፤ ይህንንም በቤቱ ማድረግ መልካም ነው፤ መደሰት ግን ን ላፊነትን የሚተካ (የሚያዘናጋ) መሆን የለበትም። አንድ የ ወቀ መዝሙር ንደሚገልጸው፡- «የ ግዚአብሔር መዓዶች ሙሉ ናቸው፤ ርሻዎቹ ግን ባዶ» ይላል። ኛ ሁላችን በድግሡ ደስ ንዲለን ንፈልጋለን፤ ነገር ግን መልክቱን ማካፈል

አንፈልግም። ንደ ሐማ ጨካኞች ንድንሆን ልበ ደንዳና ኢ-
አማንያን መሆን የለብንም፤ በቢልዮን ለሚቈጠሩት የዓለም ጠፊ
ነፍሶች የድረሱልን ጨካኝትም ደን ቢሶች ልንሆን አይገባም።

ንጉሡ ና ጠቅላይ ሚኒስትሩ ደስ ነበራቸው፤ በተቃራኒው
ደግሞ በሹሻን (በሱሳን) የነበሩት ሰዎች፤ አሕዛቡንም አይሁዱንም
ዕኩል፤ ኀዘን ና ግራ መጋባትም ነበራቸው። ይህንን ፖሊሲ
ድንገት የቀየረው ምን ነበር? አይሁዳውያን በድንገት የግዛቱ ጠላት
ንደ ሆኑ ዲላማ የሆኑት ለምን ነበር? የሚያመልጡበት መንገድስ
ነበረን?

ነገሩ ተስፋ አስቈራጭ አልነበረም፤ ሆኖም ግን፤ ግዚአብሔር
በዐ ው ሁለት ሰዎችን አስቀምጦ ነበር - መርዶክዮስ ና አስቴር-
ርምጃ ለመውሰድም ዝግጁ ነበሩ።

ለግል ምልክት ና ለቡድን ውይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. ሐማ «የጥንት ጠላት በአዲስ ስም» ንዴት ነበር?
2. ሐማ የክርስቶስ ተቃዋሚ መግለጫ የሚሆነው ንዴት
ነው?
3. «ሰዎች ሥልጣንን በሥራ ላይ ሲያውሉት የባሕርያቸው
መፈተሻ ይሆናል፤» በሚለው ትስማማለህ? ምሳሌዎችን
ስጥ።
4. መርዶክዮስ አይሁዳዊ መሆኑን የገለጠው መቼ ነበረ?
ለምን?
5. የአይሁዳውያን በሐማ መደምሰስ ሪክን ይለውጥ የነበረው
ንዴት አድርጎ ነበር?
6. ክርስቲያኖች በተቃውሞዎች ስልፎች ና ስብሰባዎች
መሳተፋቸውን ትደግፈዋህ? የምትደግፈው ወይም
የማትደግፈው ለምንድን ነው?
7. መንግሥትን አለመ ዘዝን በተመለከተ የክርስቲያን ተግባር
ምን መሆን ያለበት ይመስልሃል?

8. የፈለገውን ለማድረግ ሐማ ነገር ማጋነንን ንዴት ተጠቀመበት?

9. ጭካኔ በአሁኑ ዘመን የክርስቲያኖች ችግር ይመስልሃልን?
በ ራስህ ሕይወት ውስጥ ይህንን ንዴት ት ገለጻለህ?

10. በዚሁ የአስቴር ምዕራፍ ውስጥ የ ግዚአብሔር ክንድ ሲሠራ ንዴት አየኸው?

ምዕራፍ 8

የውሳኔ ቀን

(አስቴር 4)

(ንግሥቲቱ ወደ መቀጠሪያ ክፍሏ ሄዳ ዋጋውን የቈጠረችበት)

በመላው የፋርስ ግዛት ውስጥ ምናልባት አሥራ አምስት ሚሊዮን አይሁዳውያን ተበትነው ሳይኖሩ አልቀሩም። በሐማ ጠላትነት ና በንጉሡ ሞኝነት ምክንያት፤ አጥራቸውን አፍርሰው ግዛቱን ትተው ካልሄዱ በስተቀር፤ ሁሉም ለሞት ጭተው ነበር። ያንን ቢያደርጉ፤ ወዴት ይሄዱ ነበር? የገዛ ምድራቸውም ቢሆን፤ የ ስራኤል ምድር፤ አማን አልነበረም፤ ምክንያቱም፤ በአርጤክስስ ግዛት ሥር ነበርና። ፋርሳውያን «ከሕንድ ጀምሮ ስከ ኢትዮጵያ ድረስ» ይገዙ ስለ ነበር (አስቴር 1:1)፤ አይሁዳውያን የሚሸሹባቸው ስፍራዎች በጣም ጥቂቶች ነበሩ።

በግዛቱ ውስጥ፤ ለሐማ ድንጋጌዎች የተሰጡ ምላሾች የተለያዩ ነበሩ። ሐማ ና ንጉሡ የአይሁድን ጩኸት ከነጭራሹ ችላ ብለው ለንጉሣዊ ግብዣ ተቀመጡ። ስከዚያ ድረስ፤ የዋናው ከተማ ሰዎች ተጨንቀው የሚያደርጉት ጠፋባቸው (3:15)። በንጉሣዊ ልፍኝ ውስጥ ተገልላ ነበርና፤ ንግሥት አስቴር ለ ርስዋ ና ለሕዝቧ ተደቅኖባቸው ስለ ነበረው አደጋ ምንም የም ውቀው ነገር አልነበረም። በየአውራጃው የነበሩት አይሁዳውያን መጾም ና ማዘን ጀምረው ሳለ፤ አንድ ሰው ብቻ፤ ርሱም መርዶክዮስ፤ ስለ

አደጋው ማንኛውንም ነገር ማድረግ ይችል ነበረ፤ ወዲያውኑም ርምጃ መውሰድ ጀመረ።

1. ነገሩ ንዳሳሰበው ገለጸ (4:1-3)

የመርዶክዮስ ገጽ ና ድርጊቶች (ቍ. 1) ከአንድ በትልቅ ን ዘን ከወደቀ ሰው (2ኛ ሳሙ. 1:11-12፤ 13:19) ወይም ጥልቀት ያለው ንስሐ (ዮናስ 3፤ ነህምያ 9:1-2) ከሚገባ ሰው የሚጠበቁ ነበሩ። መርዶክዮስ አቋሙ ምን ላይ ንደ ሆነ ለሕዝቡ ለማሳየት ፍርሃትም ሆኖ ፍረት አልነበረውም። በሩ ላይ ለነበሩት መከራዎች አይሁዳዊ መሆኑን ድርም ነግሮአቸው ነበር፤ አሁን ደግሞ ርሱ አይሁዳዊ ብቻ ሳይሆን፤ የግድያ አዋጁን ተቃዋሚ መሆኑን ንድ ውቅ መላይቱን ከተማ ይነግራት ነበረ። በጽሕፈቱ ዚህ ውስጥ በሰነድነት ሊቀርብ ባይችልም ንኪ፤ የ ንግሊዛዊው ፖለቲከኛ ኤድመንድ ቡርክ «ክፉው ንዲያሽንፍ የሚያስፈልገው ነገር፤ ደግ ሰዎች ምንም አለማድረጋቸው ነው ሲል» የተናገረው ዚህ ላይ በ ርግጥ አግባብነት አለው።

«ወደ ሞት የሚነዱትን ደግ፤ ሊ ረዱ የተወሰኑትን አድን። ነሆ፤ ይህን አላውቀውም ብትል፤ ልቦችን የሚመረምር ርሱ አያስተውልምን? ነፍስህንም የሚመለከት ርሱ አያውቅምን? ለሰውስ ሁሉ ንደ ሥራው አይመልስለትምን?» ነዚህ ከምሳሌ 24:11-12 (የድ.ት.) ውስጥ የተወሰዱ ከባድና ጠለቅ ያሉ ቃላት የሰው ልጆች ነፍሶች ችግር ውስጥ ያሉ ግድ የለሽ ገለልተኞች መሆን ንደማንችል ግልጽ ያደርጉልናል።

መርዶክዮስ ንዘን የተሞላውን የመናኝ ጉዞውን የፈጸመው በንጉሡ በር ላይ ነበረ፤ ይህም የከተማው የንግድ ና የሕግ ምብርት፤ የግብይት ቦ ና የችሎት ክፍል የነበረ ነው። ምሥራቃውያን ነገሥ ት ከሕይወት ውነተኛነት መጠለያ በሚሆናቸው ሰው-ሠራሽ ገነት ከተማ ውስጥ የሚኖሩ በመሆኑ፤ መርዶክዮስ ሊጓዝበት የተቻለው ርቀት ስከዚህ ድረስ ብቻ ነበረ። ጆርጅ ኤች. ሞሪሰን የተባለው ስኮትላንዳዊ ሰባኪ ንዳለው፤ «ወደ በራቸው ውስጥ አንዳች ማቅ/የንዘን ልብስ መምጣት

የለበትም፤ ምንም ቢሆን ጊዜያቸውን በደስ ማሳለፍ አለባቸው። ምንም የሚጠሯቸው ድምፆች ንደ ሌሉ ይመስል፤ የተዘናና ና የተመቻቸ ኑሮ መኖር አለባቸው» («ዘ አፍተርዋለው አፍ ጋድ»፤ ፲፮ 72)። ይህ ሽክሞቻችንን ና ኅዘናችንን ይዘን ወደ ር ሱ ንድንመጣ በለማይ ሆኖ ንኳን ደ ና መጣችሁ ከሚለን ከካህን - ንጉሣችን ምንኛ ተቃራኒ ነው!

መርዶክዮስ በኅዘን ማቅ ልብሱ ና በዋይ ው በራፉ ላይ ሆኖ ምን ማትረፍ ችላለሁ ብሎ ይሆን? ምናልባት ከቤተ መንግሥት አንድ ሰው ስምቶት መል ክቱን ወደ ንግሥት አስቴር የሚያደርስለት ያገኝ ይሆናል። የንግሥቲቱ ተንከባካቢ በ ርሷና በ ርሱ መካከል የነበረውን ዝምድና ባያውቁም፤ መርዶክዮስን ያውቁት ነበር (አስቴር 2:11)፤ መርዶክዮስ ደግሞ በአንዳንድ አገልጋዩ በኩል አስቀድሞ ለንግሥቲቱ መረጃ አስተላልፎላት ነበር (2:22)። መርዶክዮስ ወደ ሴቶቹ ክፍል መግባት ስለማይችል፤ ተስፋው ይህ ብቻ ነበር።

መርዶክዮስ ማቅ ለብሶ፤ አመድ ነስንሶና አዝኖ በንጉሡ በር ላይ መቀመጡን የሚገልጽ መል ክት አስቴር ተቀበለች። የአጎቷ ልጅ ያመጣውን አዲስ ባሕርይ ስላላወቀች፤ ማቅ መልበሱን ለንጉሡ መኩንኖች ና ዘበኞች ንዳያሳስባቸው ብላ ቆንጆ ልብስ ላክችለት። ንጉሡ ለስብሰባ ወደ በሩ ቢመጣስ ኖሮ? ያኔ መርዶክዮስ ችግር ውስጥ ይገባ ነበር ኮ።

የንግሥቲቱ አስተላሰብ ቆንጆ ቢሆንም፤ ዘዴዋ ግን የተሳሳተ ነበር። ለመርዶክዮስ አዲስ ልብስ ከመላክ በፊት፤ መጀመሪያ፤ ችግሩ በትክክል ምን ንደ ነበረ ማወቅ ነበረባት። አርጤክስስ ወደ በሩ ጋ ቢመጣ፤ የመርዶክዮስ አለባበስ ለጊዜው ከንጉሡ ቀጣ ያተ ርፋት ይሆናል፤ ነገር ግን ሐማ ካዘጋጀው የሞት ቅጣት አይሁዶቹን አያተርፋቸውም። የመርዶክዮስ ማዘን፤ መጨረሻ ላይ የንግሥቲቱን ትኩረት አገኘ፤ ርሱም የፈለገው ይህንን ነበር።

2. አደጋ ውስጥ መውደቃቸውን አስረዳ (4:4-9)

የመርዶክዮስ አዲሱን ልብስ አልቀበል ባይነት ዋናው

መል ክቱን ለንግሥቲቱ ንዲደርሳት ዕድልን አስገኘለት፤ መርዶክዮስ ምን ንደ ሆነ ጠይቆ የሚነግራት ከጃንደረባዎ አንዱን ወደ ቡሩ ላከች። ሀ ክ በ ግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ ገብቶ ሐማን አሸንፎ አይሁዶችን ለማዳን በሚደረገው ሂደት ውስጥ ምን ሚና የተጫወተ ንደ ሆነ ማወቁን ጠራጠራለሁ። አብዛኛውን ጊዜ፣ ግዚአብሔር በሥራው ውስጥ፣ አስፈላጊ ተግባርን ለማከናወን ምብዛም የማይ ወቁ ሰዎችን ይጠቀማል። ዓሳውን ና ዳቦውን ለኢየሱስ የሰጠ ልጅ ስሙ ማን ነበር? ቅርጫት ውስጥ ከትተው ጳውሎስን በደማስቆ ግንብ አሻግረው ያዳኑት ሰዎች ማን ይባላሉ? ሄዶ ነቢዩን ንዲገናኘው ለንዕማን የነገረችውትንሽ ልጃገረድ የቤት ሠራተኞቹ ስሟ ማን ይባላል? አናውቅም፤ ነገር ግን ግዚአብሔር ዓላማውን ለማከናወን ነዚህን ሰዎች ተጠቀመባቸው። ግዙፍ በሮች በትናንሽ መ ጠፊያዎች ላይ በመንጠልጠል ንደሚንገኘዋቸው፤ ትላልቅ ክንዋኔዎችም «በትናንሾች» ና፤ አንዳንዴም በማይ ወቁ ሰዎች በኩል ይፈጸማሉ።

መርዶክዮስ ድንጋጌውን በተመለከተ ውነ ዎችን ሁሉ በማወቅ ብቻ ሳይገደብ፣ አስቱር ለ ራሷ ንድ ነብበው አንድ ግልባጭ አድርጎላት ነበር። ይህ፣ ርሱ በመንግሥት መሥሪያ ቤት ከፍተኛ ቦ ይዞ ንደ ነበረ ያስረዳል፤ ቦ ው የ ስራኤልን ሕዝብ የማዳን ዓላማ የነበረው ሆኖ ግዚአብሔር የሰጠውም ነበረ። ነገር ግን መርዶክዮስ ንግሥቲቱን ከማሳወቅ በላይ አደረገ። ወደ ንጉሡ ዙፋን ድረስ በመሄድ ና ለሕዝቧ በማማለድ ውነተኛውን ብሔርዋን ንድ ሳይ ተማጸናት።

መርዶክዮስ ሀ ክን ንግሥቲቱ «ስለ ሕዝቧ» ምሕረት ንድትጠይቅ ሄዶ ንዲነግራት በነገረው ጊዜ፣ አስቱር አይሁዳዊት መሆኗን ተነፈሰለት። ሀ ክ በዚህ ደነገጠን? ወይስ ርሱ ራሱ ምናልባት አይሁድ ሆኖ፣ መርዶክዮስ ይህንን ምሥጢር ሲነግረው አምኖት ነበር? ንደ ዳንኤል ና ሦስት ጓደኞቹ በባቢሎን፣ አይሁዶች በፋርስ ግዛት ውስጥ ግዙተኞች ሆነው ሳለ በንጉሣዊ አገልግሎት ውስጥ ገብተው ንዲያገለግሉ ግድ ተብለው ነበር።

አሁን፤ ትልቁ ጥያቄ፡- ንግሥት አስቴር ለዚሁ ቀውስ ምን ምላሽ ትሰጥበ ለች? የሚለው ነው።

3. ርሱ ንግሥቲቱን አደፋፈራት (4:10-14)

መርዶክዮስ መል ክቱን በሀ ክ በኩል ለአስቴር ላከላት ንጂ ቀጥ ሊያናግራት አለመቻሉን በአ ምርህ ያዘልኝ። አስቴር መርዶክዮስ ምን ንደ ተሰማው የም ውቅበት መንገድ አልነበራትም፤ መርዶክዮስም ቢሆን አስቴር ንዴት አድርጋ ማብራሪያ የሰጠች ንደ ነበረች ሙሉ በሙሉ የሚረዳበት መንገድ አልነበረውም። የተነጋገርን ካለነው ሰው ጋር ዓይን ለዓይን ና ፊት ለፊት መተያየቱና ድምፅ ለድምፅ መደማመጡ ምንኛ ልዩነት አለው! ሀ ክ የአይሁድ ሕዝብን ደ ንነት በ ጃቸው በጨበጡ በሁለት ተጨናቂ ሰዎች መካከል የገባ ሕያው አገናኝ ሰው በመሆኑ አንድ ትልቅ ኅላፊነት ተጥሎበት ነበር።

በቍጥር 10-11 ውስጥ፤ የአስቴር መልስ የማድበስበስ ሳይሆን፤ የማብራራት መልስ ነበረ። ርሷ መርዶክዮስን ቀድሞውኑ ስለሚያውቀው ነገር አስ ወሰችው፤ ይኸውም፤ ማንኛውም ሰው፤ ንግሥቲቷም ብትሆን፤ ወደ ንጉሡ ዙፋን ፈጥኖ በመሄድ ከንጉሡ ፈጣን ተደማጭነትን ማግኘት ንደማይችል ነበር። ርሷ ይህንን ያደረገች ንደ ሆነ፤ ሕይወቷን በ ጂ ውስጥ ንደ ጨበጠችት፤ ማለትም ወዲያውኑ ተገድላለች ማለት ነበር። የፋርሱ ንጉሥ ንዝንን ከማየት ና መጥፎ ወሬን ከመስማት የተ ከለለ ብቻ ሳይሆን፤ መርሐ-ግብሩን ከሚያቋርጥ ነገርም ሁሉ ይጠበቅ ነበር።

ንደ ገና፤ በአስቴር በኩል ይህ ሰበብ የሚሆን አይመስለኝም፤ ነገር ግን መርዶክዮስ አንዳንድ መመሪያዎች ንዲሰጣት መማጸኗ ነበር። የቤተ መንግሥቱን የአሠራር መንገድ ያውቀዋል፤ የተ ከናወነ ስላለው ነገርም ሁሉ ያውቃል። ርሷ በ ልፍጅ ውስጥ የተ ወሰነች ስለ ነበረች፤ ችግሩን ለመፍ ት ስልትን መቀየስ አትችልም ነበር። ከዚህም ሁሉ በተጨማሪ፤ ንጉሡን ለአንድ ወር ያህል አላየችውም፤ ናም በሆነ ምክንያት ሞገስን ያጣች ሊሆን ይችላል።

አርጤክስስ ይህ ነው ተብሎ የሚ ወቅ ሰው አልነበረም፤ ናም አስቴር ነገሮቹን ለማባባስ አልፈለገችም።

መርዶክዮስ የአስቴርን መል ክት ያልሆነ ትርጉም ሰጥቶ ል የሚል ግምት አለኝ። ለ ርሱ ሆኖ የተሰማው፤ ብሔርዋን ለመደበቅና ወደ ንጉሡ የመቅረብ ኅላፊነቷን ለማስወገድ የጣረች መሆኗን ነበር። ርሷን በግንባር አይቷትና ሰምቷት ቢሆን ኖሮ፤ ምናልባት በተለየ ሁኔ ይፈርጃት ነበር።

በመልሱ፤ መርዶክዮስ አስቴርን ሦስት ከበድ ያሉ ነገሮችን አስ ወሳት። በመጀመሪያ፤ ርሷ የቤተ መንግሥት ኗሪ በመሆኗ ከሞት ለመትረፍ ዋስትና ንደማይሆናት ነገራት። ንጉሣዊው አዋጅ፤ «አይሁዳውያን ሁሉ» (3:13) ማለቱን ደግሞም ሐማ ያንዳንዱ አይሁዳዊ ተፈልጎና ርዶ መገኘቱን ማረጋገጡን ተ ግባሩ አድርጎት ነበረ፤ ይህ በቤተ መንግሥቱ ውስጥ ያሉትንም ይጨምራል። ለዚያ ጉዳይ ሲባል፤ የአስጢን ማኞች የነበሩ ሠራተኞች በቤተ መንግሥቱ የቀሩ የንግሥት አስቴርን መወገድ የሚፈልጉ ምናልባት ሊኖሩ ይችሉ ይሆናል።

ሁለተኛ፤ መርዶክዮስ የ ርሷ ዝም ትድግና ከሌላ ምንጭ ንዳይመጣ የሚከለክል አለመሆኑን አስ ወሳት። ምንም ንኳ የ ግዚአብሔር ስም ባይጠቀስም፤ ዚህ ላይ የጠቁመ ያለው የ ግዚአብሔርን አዘጋጅነትን ነው። አብርሃማዊውን ቃል ኪዳን በማወቁ (ዘፍጥ. 12:1-3)፤ መርዶክዮስ ሕዝበ ስራኤል ከመደምሰስ ንደሚጠበቁ ምነት ነበረው። የሆነ ሆኖ ግን፤ ትድግና ቢመጣም፤ ጥቂት አይሁዳውያን ንደሚገደሉ ርሷም ከ ነርሱ ውስጥ ንደምትሆን አስጠነቀቃት።

ግዚአብሔር « ርዳ ን ና ትድግናን» ለሕዝቡ ስራኤል ልኮ (ቀ. 14)፤ ነገር ግን አስቴር ና ዘመዶ ንዲገደሉ የሚያደርገው ለምንድን ነበር? መርዶክዮስ ይህንን፤ ምናልባት ርሷ ለሕዝቧ ለሚማለድ ፈቃደኛ ባለመሆኗ የተላከ ቅጣት አድርጎ ስላየው ይሆናል። መልካሙን ነገር ማድረግን ያወቀ አለማድረግ ጢአት ነው (ያዕቆብ 4:17)። ስለሆነም፤ በዝም ዋ

ራሷን ከማዳን ይልቅ፤ አስቴር ርሷን በከፍተኛ አደጋ ውስጥ ልትከትት ሆነ። ሐማ ና ረዳቶቹ ርሷን በቤተ መንግሥት ማግኘትና ሕይወቷን ማሳለፍ ብዙም አያስቸግራቸውም።

መርዶክዮስ በሦስተኛው ውኑ ላይ አጽንዖት በመስጠት፡- በቤተ መንግሥቱ መሆኗ በድንገት የሆነ አልነበረም፤ «ንግሥት ለመሆን የበቃሽው ለዚህ ጊዜ ንደ ሆነ» (አስቴር 4:14፤ አ.መ.ት.)። ግዚአብሔር ንዳስቀመጣት አልተናገረም፤ አባባሉ የሚጠቁመው ወደዛ ነው። አስቴር ሰከን ብላ ጊዜ ወስዳ ስለ ሕይወቷ ብትመረምረው፤ በመንገዷ ሁሉ መለኮ ዊ ምሪት ንደ ነበረበት ማየት ትችል ነበር። አሁን፤ ወደ ዙፋን ያመጣት ግዚአብሔር ከሆነ፤ ንግዲህ በአሳቡ ዓላማ ቢኖረው ነው፤ ደግሞም ያ ዓላማ አሁን ገሃድ የሆነ ነበር፡- ዛ የነበረችው ስለ ሕዝቧ ለማማለድ ነበር። ዮሴፍ ለወንድሞቹ የተናገረው ንግግር ትዝ ይለኛል፡- « ናንተ ክፉ ነገርን አሰባችሁብኝ፤ ግዚአብሔር ግን ዛሬ ንደ ሆነው ብዙ ሕዝብ ንዲድን ለማድረግ ለመልካም አሰበው» (ዘፍጥ. 50:20፤ የድ.ት.)።

የመርዶክዮስን ቃላት በም ስላስሉባቸው ጊዜ፤ ዛሬ ለክርስቲያኖች ጠቃሚ የሆኑትን ስለ ግዚአብሔር ምሪት አንዳንድ መሠረ ዊ ውኑቶችን ልትማሩ ትችላላችሁ። የመጀመሪያው፤ ግዚአብሔር በዚህ ዓለም የሚያከናውነው መለኮ ዊ ዓላማዎች ንዳሉት ነው። የ ግዚአብሔር ዓላማዎች የአይሁድ ሕዝብን ና በዓለም ያሉትን የአሕዛብ መንግሥ ትንም ያካት ል። ዓላማዎቹ ቤተ ክርስቲያንንም ያሳትፋሉ። ግዚአብሔር ከ ያንዳንዱ ግለሰብ ና ከመንግሥ ትም ጋር ተግባራቱን ያከናውናል። ዓላማዎቹ የነገሥ ትን፤ የንግሥ ትን ና የተራ ሰዎችን ሕይወት ይነካሉ፤ የደግ ሰዎችንም የክፉ ሰዎችንም ሕይወት ንዲሁ። የ ግዚአብሔር ዓላማ የማይነካካው በዚህ ዓለም ምንም ነገር የለም።

ግዚአብሔር ዓላማዎቹን በሰዎች አማካይነት ንደሚያከናውን መርዶክዮስ ግልጽ አድርጎ ል። በሆኑ ምክንያቶች ኛ ሙሉ በሙሉ አንረዳውም ንጂ፤ ግዚአብሔር

በዚህ ዓለም ክፉ ሰዎችን ክፉ ንዲያደርጉ ይፈቅድላቸዋል፤ ዓላማዎቹን ለማከናወን ግን በኢ-አማንያን ና በሕዝቡ ውስጥም በኩልም ሊሠራ ይችላል። ለንጉሡ ጢክቶች ተጠቃሹ ግዚአብሔር ባይሆንም፤ በአስጢን ሽረት ውስጥ ግዚአብሔር የንጉሡን ስካር ና ሞኝነት ንዲሠራ ፈቅዷል። አስቴር ዙፋኑን ንድትይዝ ግዚአብሔር የንጉሡን ብቸኝነት ተጠቅሟል። በምዕራፍ 6 ደግሞ፤ መርዶክዮስን ሽልሞ የሐማን ሥልጣን መሻር ለመጀመር የንጉሡን ንቅልፍ ማጣትን ሊጠቀም ነው። በ ላላቅ ነገሮችም ሆነ በ ናናሽ ነገሮች ላይ፤ ግዚአብሔር ሉዓላዊ ነው።

መርዶክዮስ አጽንዖት የሰጠው ሦስተኛው ውነ ፣ አገልጋዮቹ ፈቃዱን ለመፈጸም አሻፈረኝ ቢሉም ንኳ ግዚአብሔር ዓላማዎቹን የሚያከናውን መሆኑ ነው። አስቴር ለሕይወቷ የሚሆነውን የ ግዚአብሔርን ፈቃድ አልቀበልም ብትልም፤ ግዚአብሔር ሕዝቡን ሊያድን ይችላል፤ ከሳሪ የምትሆነው ግን አስቴር ነበረች። ሚስዮናውያንም ሆኑ አገልጋዮች በክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ የሚያገለግሉ በጎ ፈቃደኞች ንዲሰጣቸው ወደ ቤተ ክርስቲያን አቤት በሚሉበት ጊዜ፤ አንዳንድ ጊዜ የ ግዚአብሔር ሥራ በ ግዚአብሔር ሠራተኞች ጅ ላይ የወደቀ የመሆኑን ስሜት ያሳድራል፤ ነገር ግን ይህ ውነት አይደለም።

ኔ ና አንተ ለ ግዚአብሔር አን ዘዝም ብንል፤ ኛን ትቶ ሥራውን የሚሠራ ሌላ ሰውን ያመጣና ሽልማቱንም በረከቱንም ናጣለን፤ ወይም ለፈቃዱ ጃችን ስክንስጥ ድረስ ሊቀጣን ይችላል። ሁለት ምሳሌዎች ወደ አ ምርዬ መጥተውብኛል። ዮሐንስ ማርቆስ ተልዕኮውን ትቶ ወደ ቤቱ በመመለሱ ምክንያት (ዮሐዋ. 13:13፤ 15:36-41)፤ ርሱን የሚተካውን ጢሞቴዎስን ግዚአብሔር አስነሣ (16:1-3)። ዮናስ ከ ግዚአብሔር ፊት በሸሸ ጊዜ፤ ከልቡ ባይ ዘዘውም ንኳ፤ ስኪ ዘዝ ድረስ ግዚአብሔር አሳደደው። ግዚአብሔር ንዲገዛ ሰዎች በማይፈቅዱበት ጊዜ፤ ርሱ የበላይ ገዢ ሆኖ፤ ሁሌ ዓላማዎቹን ያከናውናል።

ከመርዶክዮስ ንግግር የምናገኘው አራተኛው ትምህርት ግዚአብሔር ንደማይቸኩል፤ ግን በጊዜውና በሰዓቱ ዕቅዶቹን

ንደሚፈጽም ነው። አስጢንን ከዙፋኗ ንድትወርድ ከማድረጉ በፊት ግዚአብሔር የንጉሡን የግዛት ዘመን ስክሩ ሦስተኛው ዓመት ድረስ ጠበቀ። ከዚያም አስቴርን ዙፋን ላይ ንድትቀመጥ ከማድረጉ በፊት ሌላ አራት ዓመት ያህል ቆየ (አስቴር 2:16)። ከዚያም ግዚአብሔር ክፉው ሄራውን ንዲጠነስስ ና «የቀውሱን ቀን» ንዲደነግግ ለሐማ የፈቀደለት፤ የንጉሡ የግዛት ዘመን ከአሥራ ሁለተኛ ዓመት ቆይ በኋላ ነበረ (3:7)፤ ለአይሁዳውያን የቀራቸው አንድ ዓመት ያህል ጊዜ ነበረ።

መጽሐፈ አስቴርን የም ነበበው ለመጀመሪያ ጊዜህ ከሆነ፤ ከ ግዚአብሔር ጋር ያለህ ትዕግሥት አልቆ ምንም ያደረገ ንዳልሆነ ድምዳሜ ላይ ትደርስ ነበረ። በምዕራፍ 1 ና በምዕራፍ 2 ውስጥ፤ አንድ ሰካራም ንጉሥ ከሸንጋዮች አማካሪዎቹ ጋር በሥልጣን ላይ ያሉ ይመስላሉ። ከምዕራፍ 3 ስክሩ ምዕራፍ 6 ድረስ፤ ክፉው ሐማ ነገሩን የተቈጣጠረው መስሎ ይ ያል። ሐማ ከትዕይንቱ ገለል ካለ በኋላም ንኳ፤ ሁሉንም ሥራ ላይ ንዲጠመድ ያደረገው የማይለወጠው የንጉሡ ድንጋጌ ነበረ። ግዚአብሔር ግን የት ነው ያለው?

ግዚአብሔር አይቸኩልም። ከመጀመሪያው ጀምሮ ፍጻሜውን ያውቃል፤ ድንጋጌዎቹ ደግሞ ሁሉ ትክክል ሁሉም በጊዜ የሚደርሱ ናቸው። ዶ/ር ኤ. ደብልዩ. ቶዘር የ ግዚአብሔር ሉዓላዊ ዓላማዎችን ከኒውዮርክ ከተማ ተነሥቶ ወደ ሊቨርፑል፤ ንግሊዝ አገር ለመድረስ ከሚገባለት መርከብ ጋር አነጻጽረው ል። መርከቡ ላይ ያሉት ተሳፋሪዎች ያሻቸውን ለማድረግ ነፃ ናቸው፤ የመርከቡን አቅጣጫ ለመቀየር ግን ነፃ አይደሉም።

«በ ግዚአብሔር ሉዓላዊ ቅየሳ የተሠራቸው ያልዋ መርከብ መንገዱን ሳትለቅ በ ሪክ ባሕር ላይ ትገሰግሳለች፤» ሲሉ ጻፉ ዶ/ር ቶዘር። « ግዚአብሔር ዓለም ከመፈጠሯ በፊት በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል ሊያከናውናቸው የነደፋቸው ዘላለማውያን ዓላማዎችን ለመፈጸም ሳይረበሽ ና ሳይደናቀፍ ወደ ፍጻሜያቸው ይገሰግሳል» («ዘ ኖሌጅ ሐፍ ዘ ሆሊ»፣ ገጽ 118)።

የ ግዚአብሔር ሉዓላዊነት በአርባ ቀን ዕድልም ሆነ በዕውር ቈራጥነት ላይ ንድናምን አይመክረንም፤ ነዚህ ሁለቱ ሕይወትን ስር ቤት የሚያደርጉ ናቸው። ለወንድም ሆነ ለሴት የነፃነት ድንጋጌን ሊደነግግ የሚችል ሉዓላዊው ግዚአብሔር ብቻ ነው፤ ሉዓላዊው ግዚአብሔር ብቻም ነው ጥበብ የተሞሉትን ና የፍቅር ዓላማዎቹን በዚሁ ዓለም ላይ ሊፈጽም የሚችለው፤ ክፉውንም መልካምን ንዲያፈራ የሚያደርግ ርሱ ነው (ዘፍጥ. 50:20)። ጥያቄው፤ « ግዚአብሔር የዚህ ዓለም ተቈጣጣሪ/ገዢ ነውን? » ሳይሆን፤ « ግዚአብሔር የሕይወቱ ገዢ ነውን? » ነው። የችግሩ ተካፋዮቹ ሳይሆን፤ የመፍትሔው ተካፋዮች ንሆን ዘንድ ከ ግዚአብሔር ጋር የተባበርን ነውን?

ንደገና ዶ/ር ቶዘርን ለመጥቀስ ያህል፡- «በ ግዚአብሔር ጐን የቆመው ማንም ይሁን፤ አሁን በዓለማችን ገንኖ ባለው የግብረ ገብ ትግል ውስጥ በአሸናፊው ወገን ነው ያለው፤ ሊሸነፍም አይችልም፤ በዚያኛው ጐን ቆሞ ያለው ደግሞ በተሸናፊው ወገን ነው ያለው፤ ሊያሸንፍም አይችልም» (ገጽ 119)።

4. ዕቅዱን አፋጠነው (4:15-17)

አስቴርን ና መርዶክዮስን መጀመሪያ ስንተዋወቃቸው፤ አይሁዳዊነ ችውን ይደባብቁ ነበር። አሁን ግን መርዶክዮስ ሐማን የሚ ገሉት አይሁዶችን የመለመለ ነው፤ አስቴር ደግሞ በበኩልዋ የቤት ሠራተኞች የሆኑትን አሕዛብ ሴቶችን በጸሙ ንዲሳተፉ ያዘዘቻቸው ናት!

ምንም ንኳ በጥቅሱ የ ግዚአብሔር ስም ባይጠቀስም፤ ይህ ድርጊት በ ርግጥም በ ግዚአብሔር ላይ ያተኮረ ስለ ነበረ፤ በ ርግጥም በጸሎት የ ጀበ ነበረ። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጸም ና ጸሎት ብዙ ጊዜ አንድ ላይ ይገኛሉ፤ ጸም ራስን አዋርዶ በጸሎት ለመትጋት መዘጋጃ ነው። (ዕዝራ 8:21-23ን፤ መዝ. 35:13ን፤ ዳን. 9:3ን፤ የሐዋ. 13:3ን ይመልከቱ።) ጸም ብቻውን ግዚአብሔር ይባርክ ዘንድ ዋስትና አይሆንም፤ ጸም በ ግዚአብሔር ፊት፤ በ ውነተኛ ትሕትና ና በልብ ስብራት የ ጀበ መሆን

ይገባዋል (ኢ.ሳ. 58:1-10፤ ኢዩኤል 2:12-13፤ ማቴ. 6:16-18)። ጾም የሃይማኖት ሥርዓት ብቻ የሆነ ንደ ሆነ፤ ምንም መንፈሳዊ ዓላማን ሊያከናውን አይችልም።

በግዛቱ ሁሉ የነበሩት አይሁዳውያን «ይጾሙ፤ ያለቅሱ፤ ዋይ ዋይ ይሉ ስለ ነበር» (አስቴር 4:3)፤ በንጉሡ ፊት ቀርባ ለማማለድ ትዘጋጅ ለነበረችው አስቴር ለመጸለይ በሱሳ የነበሩትን አይሁዶች ለማስባሰብ ለመርዶክዮስ ከባድ አልነበረም። ይህ ለ ርሷም ሆነ ለሕዝቧ የሞት ና የሕይወት ጉዳይ ነበርና፤ ግዚአብሔር ሐማ የፈጠረውን ቀውስ ተጠቅሞ በአሕዛብ መካከል ተብ ትነው ላሉት ሕዝቡ መንፈሳዊ መነቃቃትን ሊያመጣ ወሰነ። ይህ ሁሉ የሚከሰት ጉዳይ ነው፤ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ራሳቸውን ዝቅ አድርገው ወደ ርሱ ከመጮኻቸው በፊት መከራን ይቀምሱ ነበር።

«በጠፋም ጠፋለሁ» (ቊ. 16) የሚሉትን የአስቴር ቃላት ንዴት ንፍቷቸው? የአለማመን ቀቢጸ ተስፋን ያመለክ ሉን? (« ንግዲህ፤ ንድገባበት ገፋፍተኸኛል፤ ያልከኝን አደርጋለሁ፤ ብሞትም ሞ ለሁ!»)፤ ወይስ ለ ግዚአብሔር ፈቃድ የመ መን መስጠትን («የ ግዚአብሔርን ፈቃድ አደርጋለሁ፤ ብሞትም ልሙት!») የሚለውን ያመለክ ሉ? ኔ ሁለተኛውን ፍች መርጣለሁ። ለ ኔ፤ አስቴር ያስተጋባች ያለችው ጳውሎስ ለኤ ፌሶን ሽማግሌዎች የገለጸላቸውን ጅን መስጠትን ና ጽኑነትን ነው።- «ነገር ግን ሩጫዬንና ከጌ ከኢየሱስ የተቀበልሁትን አገልግሎት፤ ርሱም የ ግዚአብሔርን ጸጋ፤ ወንጌልን መመስከር ፈጽሞ ዘንድ፤ ነፍሴን በ ኔ ዘንድ ንደማትከብር ንደ ከንቱ ነገር ቈጥራለሁ» (የሐዋ. 20:24፤ የድ.ት.) ያለውን ማለት ነው።

በሰው አመለካከት፤ ሁሉ ነገር የአስቴር ና የተልዕኮዋ ስኬት ተጻራሪ ነበር። ሕጉ ተጻርሯል፤ ምክንያቱም ማንም የንጉሡን ንቅስቃሴ ማቋረጥ የለበትምና። የመንግሥት አስተዳደርም ተጻርሯል። ድንጋጌው ትገደል ብሎአልና። ጾ ዋም ተጻርሯል፤ ንጉሡ በሴቶች ላይ የነበረው አመለካከት ከትምክህተኛነት የባለ ነበርና። መኰንኖቹ ተጻርረዋል፤ ከሐማ ጋር ተወዳጅ የሚያደርጓቸው ነገሮችን ብቻ አድርገዋልና። በሌላም መልኩ፤

ጸሎትም ንኢ ተጸርጽ ል፣ ለሦስት ቀን ያለ ምግብ ና መጠጥ መሄዱ ራሱ ገጽ ዋንም የአካል ጥንካሬዋንም ምንም አላሻሻለውምና። ነገር ግን « ግዚአብሔር ከ ኛ ጋር ከሆነ፣ ማን ይቃወመናል?» (ሮሜ 8:31፣ የድ.ት.)።

የ ምነት መልሱ - «ማንም!» የሚል ነው።

ለግል ምልክት ና ለቡድን ውይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. «ክፉው ድል ንዲያደርግ የሚያደርገው ጥሩ ሰዎች ምንም ሳያደርጉ ሲቀሩ ነው።» ሂሳብ አይሁዶችን ለመደምሰስ ካደረገው ጥረት ጋር ይህ ዓረፍተ ነገር ንዴት ይዛመዳል? ይህ ዓረፍተ ነገር አሁን በዓለም ካሉት ኢ-ፍትሐዊነት ጋር ንዴት ሊዛመድ ይችላል?

2. መርዶክዮስ በንጉሡ በር ላይ ሆኖ በማዘኑ ምን የረባ ነገር አከናወነ?

3. ሁኔ ዎች ይከናወኑበት በነበረው ጊዜ ሀ ክ የተጫወተው ዋናው ሚና ምን ነበር?

4. አስቴር ሕዝቧን ለማዳን ምንም ጥረት ባ ደርግ ኖሮ በ ርሷ ላይ ምን አሉ ዊ ተጽዕኖ ያመጣባት ነበር?

5. ግዚአብሔር ልዩ በሆነ ጊዜ ልዩ የሆነ ነገሮችን ለማድረግ ንዲ ወቁ ያደርጋቸው ሰዎች ንደ ሆኑ የም ምንባቸው ሌሎች ሰዎች ል ስ ውላቸው ትችላለህን? ጥቀላቸው።

6. « ግዚአብሔር ዓላማዎቹን በሰዎች በኩል ያከናውናቸዋል፣» (ከሐዲዎች ቢሆኑም ንኢ)። ትስማማለህ? ይህ ስለ ሰዎች ና በአሁኑ ጊዜ በዓለም ላይ ስላሉት ሁኔ ዎች ንዴት ንዲሰማህ ያደርግሃል?

7. ግዚአብሔር ንዲጠቀምብን ፈቃደኞች አለመሆናችን የ ርሱን ዓላማዎች ይለውጣል? አብራራ።

8. ግዚአብሔር ከቶ አይችኩልም የሚለውን ውነ ለመቀበል የሚከብደን ለምንድን ነው?

9. አስቴር የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ ቈራጥነትን (መስጠትን) ያሳየችው ንዴት ነበር?

10. አስቴር «ዋጋውን አሰበችው» ና ግዚአብሔርን ማገልገሉን መረጠች። በአሁኑ ጊዜ፣ ምን ዓይነት «ዋጋ» ነው ርሱን በማገልገል ውስጥ የሚካተተው?

ምዕራፍ ዘጠኝ

አንድ ቀን በጠቅላይ ሚኒስቴሩ ሕይወት ውስጥ

(አስቴር 5)

(አንድ ክፉ ሰው ለመ ነቅ ሲል በቂ ገመድን የሰበሰበበት)

በቅርብ ዓመ ት፣ የዜና ማሠራጫው ክፍል፣ አጠያያቂ የሆነ (ደግሞም አብዛኛውን ጊዜ ሕጋዊ ያልሆነ) የ ዋቂ ሰዎችን፣ በተጨማሪም የሥልጡን አትሌቶችን፣ የፖለቲከኞችን፣ የሰባኪዎችን፣ የገንዘብ ተቋማት ፕሬዚደንቶችን፣ የንጉሣውያን ቤተ ሰቦችን ንኳ ሳይቀር ባሕርይን በተመለከተ አንድ የወረት ክፍለ ጊዜ ነበረው። ከ «ዎተርጌይት» ስከ «ኢራን ጌይት» ስከ «ፐርሊ ጌይት» ድረስ አሳሽ ዘገባ አቅራቢዎቹ ለአሉባል ርካ ለሌለው ሕዝባዊ ራብን ለማርካት ሲሉ ወሬዎችን በማሰባሰብ ሥራ ላይ ተጠምደው ነበር።

ይህ የጋዜጠኞች ንቅስቃሴ ምንም ያከናወነው ነገር ባይኖርም፣ «ጢኦ ችሁም ንዲያገኛችሁ ወቁ» (ዘኁልቁ 32:23፣ የድ.ት.) የሚለው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቁም ነገር ላይ አጽንዖት ማድረጉ የተረጋገጠ ነበር። ሰዎች ነውረኛ ተግባራቸውን ለጊዜው ለመሸፈን ስኬ ሞች ሊሆኑ ይችሉ ይሆናል፣ መጨረሻ ላይ ግን ውነት ብቅ ማለቷ አይቀርምና፣ ምን የተከናወነ ንዳለ ሁሉም ሰው ያውቃል። ወንጀለኛው ደግሞ በሌሎች ላይ የምንፈጽመው በደል፣ በ ኛ ላይም ንደምንፈጽመው ይከሰትል ል።

በመዝሙር 7:14-16፣ «ክፋትን ያማጠ ያለ ሰው፣ ቅጥፈትን አርግዞ፣ ሐሰትን ይወልዳል። ጉድጓድ ምሶ ዐፈሩን የሚያወጣ፣ ባዘጋጀው ጉድጓድ ራሱ ይገባበ ል። ተንኩሉ ወደ ራሱ

ይመለሳል፤ ዐመፃውም በገዛ በዐናቱ ላይ ይወርዳል» (አ.መ.ት.)
የሚሉ ቃላት ስለ ሐማ ንዳስብ ያደርጉኛል።

በዚህ ዓለም በክፋት ሌሎችን ለማጥፋት የሚሻ ሰው መጨረሻው ራሱን ማጥፋት ይሆናል የሚል የተገቢ ቅጣት ወጃ አለ። በሕይወት መኖር የሚል ጥናት ያጠናው ፈረንሳዊው ምሁር አልበርት ካሙዝ፣ (ዘ ፎል) በተባለው ልቦ ወለድ መጽሐፉ ውስጥ ንዲህ ሲል ጽፎአል፡- « ስክ መጨረሻው ፍርድ ቀን ድረስ ቆሞ መጠበቁ አስፈላጊም አይደለም- በየቀኑ የተከናወነ ነው ያለው።»

የ ግዚአብሔር ወፍጮ በቀስ ቢፈጭም፤

ሲፈጭ ግን አድቅቆ ይፈጫል፤

በትዕግሥት ቆሞ ቢጠብቅም፤

በትክክለኛነት ሁሉን ፈጭቶ ያደቅቃል።

- ፍሬድሪክ ሾን ሎጋው

ሐማ አላወቀም ንጂ፤ ርሱን ተባብረው ለማጥፋት አራት ይላት ቀደም ሲል ሥራቸውን ጀምረው ነበር።

1. መለኮ ዊ ሉዓላዊነት (5:1-5)

አስቴር ንጉሡ ለ ርሷ መገኘት ውቅና ይሰጠው ንደ ሆነ ና ያዳምጣትም ንደ ሆነ አሳስቧት ነበር። ይህ ካልሆነ፤ የ ርሷ መገደል ፈጣን ንደሚሆንና ባሕርዩም የማይተነበይ መሆኑን ውቅ ነበር። አይሁዳውያን ንደ ሆነ ጾም ጸሎ ቸውን ተ ያይዘው ል፤ ግዚአብሔር ጣልቃ ገብቶ ከመደምሰስ ንዲያድናቸው በትጋት የጠየቁት ነበር፤ አስቴር አሁን ማድረግ ያለባት ርምጃን መውሰድ ነው።

አስቴር ያደረገችው ላቅ የ ምነት ተግባር በመሆኑ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በዕብራውያን 11 ካሉት ጋር ለመመደብ ብቃት የነበረው ድርጊት ነበረ። ግዚአብሔር ይሠራል ብቻ ብለው ለአይሁዳውያን መጸለይ ና ምነት ማድረግ ብቻ በቂ አልነበረም። « ምነት ያለ ሥራ ሙት ስለሆነ» (ያዕቆብ 2:20) አንድ ሰው

ርምጃ መውሰድ ነበረበት። ነገር ግን፣ አስቴር ደርገው የነበረችው ድርጊት «በ ወረ ምነት» መሠረት አልነበረም።

ግዚአብሔር በጠላቶቻቸው ላይ ስለ ነርሱ ሆኖ የሚወስደው ርምጃ ንደሚኖር ለአይሁዳውያን ቃል ኪዳን ንደ ገባላቸው አስቴር ውቅ ነበር (ዘፍጥ. 12:1-3)። ሕዝቡ ራሳቸውን ዝቅ አድርገው ወደ ርሱ ቢጸልዩ የ ስራኤል አምላክ ይቅር ባይ አምላክ መሆኑንም ውቅ ነበር (2ኛ ዜና 7:14)። አልፎ ተርፎም፣

ግዚአብሔር የአይሁድ ቅሪቶች ወደ ምድራቸው ተመልሰው ቤተ መቅደሱን ንደ ገና ንዲሠሩ ፈቅዶላቸው ነበር። በ ርግጥም ነርሱም ጠፍተው ሥራቸውም ንዲቋረጥ የ ግዚአብሔር ፈቃድ አልነበረም።

ከአስቴር በተለየ መልኩ፣ ወደ ግዚአብሔር የጸጋ ዙፋን በምንመጣበት ጊዜ፣ የሰማዩ አባ ችን ስለ ኛ ምን ይል ይሆን ብለን መስጋት አያስፈልገንም፣ ምክንያቱም ርሱ ሁልጊዜ ሕዝቡን ስለሚወድድ ወደ ርሱ ንዲመጡ ስለሚፈቅድላቸው ነው። በዘመናችን ቤተ ክርስቲያን ያለው ላቅ አስፈላጊ ነገር፣ ለጠፋቸው ዓለም ና የመንፈስ መነቃቃት ለሚያስፈልጋት ቤተ ክርስቲያን በ ምነት የሚጸልዩ አማላጆች ነው። «ሰውም ንደ ሌለ አየ፣ ወደ ርሱ የሚማልድ ንደ ሌለ ተረዳ» (ኢሳ. 59:16 የድ.ት.)። የሚያስፈልጉ ነገሮች በርካ ሲሆኑና የጸሎት ዕድል ደግሞ ግሩም ድንቅ ሲሆን፣ ሕዝቡ የጸጋ ዙፋኑን በመርሳ ቸው ግዚአብሔር ይገረም ይሆናል። ነገሩ ጆን ኒውተን ንዲህ ሲል ንደ ጸፈው ነው፡-

አንተ ወደ ንጉሡ ትመጣለህ፤

በርካ አቤቱ ዎችህን ይዘህ፤

ጸጋው ና ይሉ ንዲሁ ናቸው ብሎ

ማንም ብዙ መጠየቅ አይችልም ከቶ።

አስቴር ንጉሡ ዘንድ ለመቅረብ መዘጋጀቷን ልብ ንበል። (ሩት በዔዝን ለመቅረብ መዘጋጀቷን ስ ውሳለህ። ምዕራፍ 3ን ተ መልክት።) በቤተ መንግሥት ውስጥ ፕሬዚዳንቱን ወይም አንዳንድ

ከፍተኛ ባለ ሥልጣናትን ንደምትቀርብ ቀደም ሲል ብ ውቅ፤ ነርሱ ዘንድ ከመቅረብህ በፊት አንዳንድ ዝግጅቶችን ደርጋለህ። ወደ ባሕር በመጥለቅ ላይ ንደ ነበረው ንደ ጴጥሮስ፤ በ ግዚአብሔር ዘንድ የምንቀርብበት ጊዜ ድንገት የሚሆንበት ጊዜ ይመጣና ለ ርዳ የምንጮኽበት ጊዜ ይሆንብናል። ነገር ግን፤ የ ነዚያ «የድንገተኛ ጸሎቶች» ይል የሚወሰነው ዕለት ተዕለት ከ ግዚአብሔር ጋር በምናደርገው ግንኙነት ነው፤ ግንኙነቱ ደግሞ ዝግጅትን ይጠይቃል። ለመጸለይ መዘጋጀት ራሱ ንደ ጸሎቱ ሁሉ አስፈላጊ ነው።

ንጉሡ ንግሥቲቱን በይፋ ውቅናን ሰጥቶ አቤቱ ዋን ንድ ካፍለው ፈቀደላት። «በሰው ልብ ብዙ አሳብ አለ፤ የ ግዚአብሔር ምክር ግን ርሱ ይጸናል» (ምሳሌ 19:21፤ የድ.ት.)። «የንጉሡ ልብ ንደ ው ፈሳሾች በ ግዚአብሔር ጅ ነው፤ ወደ ወደደውም ያዘነብለዋል» (ምሳሌ 21:1፤ የድ.ት.)፤ ዕ ዝራ 6:22ንም ተመልከት)። ሉዓላዊው ግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ ነበረ።

አስቴር የሐማን ክፉ ሤራ ወዲያውኑ ንጉሡ ንዲያውቅ ያላደ ረገችው ለምን ነበር? ቢያንስ በአራት ምክንያቶች ነበር። በመጀመሪ ያ ደረጃ፤ ጊዜው አልደረሰም ነበር። ንጉሡ ቊጥር አንድ የነበረው ባለ ሥልጣኑ ወረበላ ንደ ሆነ፤ አስደንጋጭ ዜናውን ለመቀበል ዝግጁ አልነበረም። በመንግሥቱ የሥራ ጉዳዮች መሀል፤ አርጤ ክስስ ክስዋን የቤተ መንግሥቱ ሐሜት ከመሆኑ አልፎ የክሕደት ድርጊት ንደ ሆነ አድርጎ ሊወስደው ይችል ይሆናል።

ነገር ግን ርሷ የም ማልድበት ትክክለኛ ሶ ም አልነበረም። ያለ ጥርጥር አገልጋዮች በዘውዱ ክፍል ንጉሡን ያገለግሉ ነበር፤ ንግሥቲቱ አቤቱ ዋን በይፋ ብ ስማ የቤተ መንግሥት ሥነ ምግባር የተላለፈ ድርጊት ንደ ሆነ ሊቈጠር ይችላል። አንዲት ሴ ት በዙፋኑ ፊት ቀርባ ስ ለቅስ፤ ና አቤት ስትል ብት ይ ንጉሡን ሊያሳዝነውና ነገሩንም ሊያባብለው ይችላል። በዙፋኑ ክፍል ውስጥ ንጉሡን ከማናገር ይልቅ፤ በክፍሏ ውስጥ ለብቻው አድርጋ ብ ናግረው ይሻላል።

ሦስተኛው ምክንያት፤ አስቴር ለንጉሡ የክፉው ጠቅላይ ሚኒስቴሩን ሄራ በምትነግርበት ጊዜ ሐማ ብቻ ንዲገኝ ፈለገች። በሴትነት ብልሃቷ፤ ሐማ ሳያስበው በደሉን ያምንና ንጉሡን የሚያናድድ አንድ የሞኝነት ድርጊት ያደርጋል ብላ ተማምና ነበር። በሁለቱ መተማመኛዋ ትክክለኛ ንደ ነበረች የሚያደርጋት አሳቧ ሠመረላት።

ግን ደግሞ አንድ አራተኛ ምክንያትም ነበረ - በዚያን ጊዜ አስቴር ራሷ ያላወቀችው አንድ ነገር ነበረ። ለንጉሡ ሸክሟን ከማካፈልዋ በፊት አንድ ክንዋኔ በመካከል ጣልቃ መግባት የነበረበት፤ ክንዋኔው ደግሞ በዚህችው ሌሊት መሆን ነበረበት። ንጉሡ ከአምስት ዓመት በፊት ሕይወቱን ያተረፈለትን መርዶክዮስን ምንም አለመሸለሙን ያውቃል፤ ወዲያውኑም ስሕተቱን ያርማል። ለመርዶክዮስ ሽልማት ይሰጠዋል፤ በዚያን ጊዜም፤ ሐማን ያዋርደዋል፤ ይህ ተሞክሮ የአስቴርን አቤቱ ንዲያዳምጥ ያደርገዋል።

የአስቴር ግብዣ ዝግጁ ነበረ። ስለዚህ፤ ሐማ ና ንጉሡ ለመገኘት መቀላጠፍ ነበረባቸው። የጸሎቱ ምላሽ፤ ንጉሡ ከንግሥቲቱ ንዲተባበር ፈቃደኛ በመሆን ብቻ ሳይወሰን፤ ሐማም ደግሞ ንዲተባበር ግዚአብሔር በንጉሡ ልብ ውስጥ ሠራ። የ ግዚአብሔር መግባት አስገራሚነቱ ንግዲህ ንዲህ ነው።

2. የሐስት መተማመኛ (5:6-9)

ሐማ ርሱ ብቻ ከንጉሡ ና ከንግሥቲቱ ያውም በንግሥቲቱ መኖሪያ ልዩ በሆነ ግብዣ መገኘቱ ምንኛ ክብር ነው! በ ንዲህ ዓይነት ግብዣ በግዛቱ ያለ ማንም ባለ ሥልጣን በክብር ተጠርቶ አያውቅም። ሐማ ከአርጤክስስ ና ከአስቴር ጋር መብላቱና መጠጣቱ በ ራስ መተማመኑን ከፍ አደረገለት። ርሱ በ ውነቱ በንጉሠ ነገሥቱ ግዛት ውስጥ ዋናው ላቅ ሰው ነበረ፤ መጪው ሕይወቱም አስተማማኝ ነበረ።

ንጉሡ አስቴርን ልመናዋን ንድትናገር በጠየቃት ጊዜ፤ ለጠቅላይ ሚኒስቴሩ የበለጠ መተማመኛ ሰጠው፤ ይህም በፊቱ ንጉሡ

ና ንግሥቲቱ በግላዊ ጉዳይ ላይ ይነጋገሩ ስለ ነበር ነው! ሐማ የንጉሡ ምሥጢረኛ ብቻ አልነበረም ለካ፤ ነገር ግን አሁን የንግሥቲቱንም ምሥጢራዊው ጉዳይ ይካፈል ነበር። ንግሥቲቱ ወደ ግብዣዋ ስለ ጠራችው፤ በ ርግጥ ለምክሩ ዋጋ የተሰጠው መሰለው።

በግብዣው ላይ፤ የ ግዚአብሔር ሉዓላዊነት ማስረጃዎች የሚሆኑ ሦስት ተጨማሪ ማስረጃዎችን ናያለን። መጀመሪያ፤ አስቴር ስለ ሐማ ለአርጤክስስ ንዳትናገር ጥብቅ ቊጥጥር አደረገባት። በልቧ ውስጥ ፍርሃት ሊኖር ቢችልም፤ ዳሩ ግን ንዳትናገር የያዛት ያ አይመስለኝም። ግዚአብሔር በሕይወቷ ውስጥ የሠራ የምትናገረውንም ርሱ የመራት ነበረ፤ ርሷ ባ ውቀውም ንደዛ ነበር። ግዚአብሔር መርዶክዮስን ስከሚያከብረው ድረስ ላቁ ገሃድ ማውጫውን ጊዜ ያዘገየው ነበረ።

ንጉሡ መዘግየቱን ተቀብሎ በሁለተኛው ግብዣ ላይ ለመገኘት በተስማማበት መንገድ በኩል የ ግዚአብሔር ሉዓላዊ ጅሥራ ላይ ንደ ነበረች ማየትም ንችላለን። ንደ አርጤክስስ ዓይነቶቹ ነገሥ ት ተብለው የሚነገር ነገርን የለመዱት አይደሉም። «የልብ ዕቅድ የሰው ነው፤ የአንደበት መልስ ግን ከ ግዚአብሔር ዘንድ ነው» (ምሳሌ 16:1፤ አ.መ.ት.)። «በሰው ልብ ብዙ ሐሳብ አለ፤ የሚፈጸመው ግን የ ግዚአብሔር ሐሳብ ነው» (ምሳሌ 19:21፤ አ.መ.ት.)። አርጤክስስ ለመጪው ምሽት ያደረጋቸው ማናቸውም ዕቅዶች ተሰርዘው ንግሥቲቱ ለሁለተኛው ድግሥ ንድትዘጋጅበት ጊዜ ተሰጣት።

ሦስተኛው የ ግዚአብሔር ሉዓላዊነት ማስረጃ፤ የአስቴር አገልጋዮች ርሷ አይሁዳዊት ንደ ነበረች ቢያውቁም፤ ይህንን ጠቃሚ መረጃ ለሐማ ከማስተላለፍ ሙከራ መቆጠባቸው ነበር። ሐማ የአስቴርን ብሔር ቢያውቅ ኖሮ፤ ርሷ ጣልቃ ንዳትገባ ወዲያውኑ አንድ ብልሃት ባቀደ ነበር። የቤተ መንግሥት ሜራ አደገኛ ጨዋ ነው። ከአገልጋዩ ማናቸውም ቢሆን የሚያውቁትን ነገር ለሐማ ቢነግሩት ጥቅምን ያገኙበት ነበር።

አስቴር ሐማን ለሁለተኛው ግብዣ መጋበዝዋ የዚህን ክፉ ሰው መተማመን ጨመረለት ንጂ አልጐዳውም (አስቴር 5:12)፤ ደግሞም ንግሥቲቱም የፈለገችው ይህንኑ ነበረ። ጠላትዋ ከፍተኛ የመተማመን ስሜት ይደርበት ንጂ፤ ይህ ወደ መውደቂያው ንደሚመራው ውቅ ነበር። «በራሱ የሚተማመን ተላላ ነው፤ በጥበብ የሚመላለስ ግን ክፉ አያገኘውም» (ምሳሌ 28:26፤ አ.መ.ት.)። ልክ በጌ ችን ምሳሌ ውስጥ ንዳለው ሞኝ ባለጠጋ ሰው ነው (ሉቃስ 12:16-21)። ሐማ ለዕድሜ ልኩ ተደላድሎ የነበረ መስሎት ተማምኖ ነበረ፤ ንደ ውነቱ ከሆነ ግን፤ ሊሞት የቀረው ትንሽ ሰዓ ት ብቻ ነበር።

የሐስት መተማመኛቸው ወደ ሞት የመራቸው ሌሎች ሁለት ሰዎች ወደ አ ምሮዬ ይመጡበኛል፡- ነርሱም ንጉሥ ብልጣሶር ና የአስቆሮቱ ይሁዳ ናቸው። ንጉሥ ብልጣሶር የ ስራኤልን አምላክ የተሳደበበት አንድ ትልቅ ድግሥ ደግሦ ነበረ፤ ግዚአብሔር ደግሞ በግድግዳው ላይ የምትጽፍ ጉማጅ ጅ በመላክ የንጉሡን ውድቀት አወጀ። በዚያቸው ሌሊት ባቢሎን ተማረክች፤ ንጉሥ ብልጣሶር ደግሞ ተገደለ (ዳን. 5)።

ጌ ሐዋርያ፤ ይሁዳ፤ ውነተኛ አማኝ አልነበረም (ዮሐንስ 6:70-71)፤ ነገር ግን ርሱ ከሀዲ ና ሌባ ነበረ (12:6)። በላይኛው ክፍል ውስጥ፤ መዓድ ላይ በክብር ቦ ተቀምጦ ነበረ፤ በልቡም ውስጥ ምን ንደ ነበረ ከደቀ መዛሙርቱ ውስጥ ማንም ያወቀ አልነበረም። ነገር ግን፤ ኢየሱስ ይሁዳ ምን ንደ ነበረ ና ምንስ ንደሚደርግ ያውቅ ነበረ፤ ናም ይህን ውቀት ከደቀ መዛሙርቱ ሠውሮት ነበረ። ንደውም፤ ኢየሱስ የይሁዳን ግር አጥቦ ል! ሁሉንም ነገር በቊጥጥሬ ሥር አውዬዋለሁ ብሎ በመተማመኑ፤ ይሁዳ ኢየሱስን ለጠላት አሳልፎ ሰጥቶ በመጨረሻው ራሱን ገደለ (ማቴ. 27:1-10)።

መተማመኛህን ል ኖረው የምትችልበት ብቸኛው አስተማማኝ ቦ በጌ ውስጥ ብቻ ነው።

3. ትዕቢት (5:10-12)

ዋቂው ተዋናይ ጆን ባሪሞር ንዲህ አለ፤ «በቲያትር ውስጥ በነበርሁባቸው ዓመት ወቅት ዋናው ቅሬታ በተመልካቹ መካከል ሆኔ ራሴን አለመመልከቴ ነው።»

በዚያ ዓይነት ሁኔታ ነበር ሐማ ቤተ መንግሥቱን ትቶ በተደሰተው ልቡ ወደ ቤቱ የተመለሰው። ከንጉሡ ና ከንግሥቲቱ ጋር ቅርብ ለቅርብ ሆኖ ራት በመብላቱ መንፈሱ ድሶ፤ በቀጣዩ ምሽት የሚደረገውን የሁለተኛውን ግብዣ ንደሚካፈል ተስፋ አድርጎ፤ ሐማ ራሱን በ ራስ ወዳድነት ጉዞ ውስጥ በመክተቱ በየጊዜው ሳነብበው ይቀፍፈኛል። ዚህ ላይ ያሉትን የተባዕ ይ ተውላጠ ስሞች ልብ በል፡- *ጓደኞቹ፣ ባለቤቱ፣ ሀብቱ፣ ልጆቹ። (አሥር ነበሩት፤ አስቴር 9:7-10።)* ንጉሡ ከሌሎቹ ሁሉ በላይ በሥልጣን አሳደገው። ይህ ሁሉ በሉቃስ 12:16-21 ውስጥ ስላለው ሀብ ም ገበሬ ያስ ውሰኛል፤ ርሱ የሚወዳት ቃል « ኔ» የምትለዋን ነበር።

ሐማ «ትዕቢት ጥፋትን፣ ኩሩ መንፈስም ውድቀትን ይቀድማል» (ምሳሌ 16:18፣ የድ.ት.) የሚለውን ቃል አያውቅ ይሆን? ወይስ «ሰውን ትዕቢቱ ያዋርደዋል» (ምሳሌ 29:23፣ የድ.ት.) የሚለውን አላወቀም ይሆን? በሥልጣኑ፣ በሀብቱ፣ በቤተሰቡ፣ ወይም በማንኛውም ነገር የሚኮራ ማንኛውም ሰው «ከስማይ ካልተሰጠው፣ ሰው አንዳች ሊቀበል አይችልም» (ዮሐንስ 3:27፣ የድ.ት.) የሚለውን የዮሐንስን ቃል ማስተዋል አለበት። «አንተ ንድትበልጥ ማን አድርጎሃል?» ሲል ሐዋርያው ጳውሎስ ጥያቄውን ይጀምርና በመቀጠልም፣ «ያልተቀበልኸውስ ምን አለህ? የተቀበልህ ከሆንህ ግን ንዳልተቀበልህ የምትመካ ስለ ምንድን ነው?» ሲል ይጠይቃል (1ኛ ቆሮ. 4:7፣ የድ.ት.)።

ብዙዎች የሥነ መለኮት ምሁራን ትዕቢት የ ጢአት ሁሉ መሠረት መሆኑን ያምኑበል። (ለዚህም ይሆናል ትዕቢት ግዚአብሔር «ከሚጠላቸው ነገሮች ዝርዝር») ውስጥ በአንደኛ ደረጃ ተጽፎ የሚገኘው። ምሳሌ 6:16-19ን ተመልከት።) ሉሲፈርን ወደ ሰይጣን የለወጠው ትዕቢት ነበረ፡- «ራሴንም ንደ ልዑል አደርጋለሁ» (ኢሳ. 14:14፣ የድ.ት.) አለ። ሰይጣን ሔዋንን ለመፈተን ትዕ

ቢትን ተጠቀመ፡- « ንደ ግዚአብሔርም ትሆናላችሁ» (ዘፍጥ. 3:5) አላት፡፡ የብሪቲሽ መጽሐፍ ቅዱስ ምሁር ዊልያም ባርክሌይ ንዲህ ሲል ጽፎአል፤ «ትዕቢት ሌሎቹ ጢአቶች የሚበቅሉበት መሬት ነው፤ ሌሎቹ ጢአቶች ሁሉ የሚመጡበት ወላጃቸው ነው፡፡»

አንድ ጢአተኛ ሰው የሚ በይበት ምን አለውና ነው? በ ርግጥ በትውልድ ሐረጎችን መ በይ አንችልም፡፡ የፒዩሪ ን ምነት ሰባኪ የሆነው ዊልያም ጄንኪን ንዲህ ብሎአል፤ «አባ ችን አዳም ነበረ፤ አያ ችን ደግሞ አፈር፤ ቅድመ-አያ ችን ደግሞ ማንም አልነበረም፡፡» የቤተሰብ የዘር ሐረግ ያን ያህል ነው! መጽሐፍ ቅዱስ የሰው ዘርን በተመለከተ ላቅ ነው የሚለው ጢአቱን ነው፡- « ግዚአብሔርም የሰው ክፋት በምድር ላይ ንደ በዛ አየ» (ዘፍጥ. 6:5፤ የድ.ት.)፡፡ ያተረፍነው ያን ያህል ነው!

አንድ ሰው ንዳለው፤ ትዕቢት ያለበትን ሰው ትቶ ሌሎቹን ሁሉ በሽተኞች የሚያደርግ በሽ ነው፡፡ ካልተፈወሰ፤ ትዕቢት ስክ ሞት የሚያደርስ በሽ ነው፡፡

4. መመቅኝት (5:9፤ 13-14)

ሐማ ከንግሥቲቱ ቤተ መንግሥት ሲወጣ፤ አየር ላይ የተ ራመደ ያለ መሰለው፤ መርዶክዮስን ሲያየው ግን ወደ መሬት መለሰው፡፡ ቀደም ባሉት ሁኔ ዎች፤ መርዶክዮስ ለሐማ ጅ አልነሣም ብሎ ነበር (አስቴር 3:4-5)፤ አሁን ግን ደፋሩ አይሁዳዊው ጠቅላይ ሚኒስቴሩ ዩኝ ዩኝ ያለ ሲያልፍ ንኳ መኖሩን ንዳያውቅለት ሌሎች ሲቆሙለት ርሱ ግን ምቢ አልቆምም አለ፡፡ ከዕለ ት አንድ ቀን ለጋዜጠኞች አጭር መግለጫ በሚሰጥበት ጊዜ በዋይት ሐውስ ተገኝቼ ነበረ፤ ፕሬዚዳንት ሬጋን ወደ ነበርንበት ክፍል ሲገቡ ሁላችንም ብድግ አልን፡፡ አንድ ዳኛ ወደ ችሎት ክፍሉ ውስጥ ሲገባ፤ ዛው የተገኘው ሰው ሁሉ ብድግ ይላል፤ ዳኛው ስኪቀመጥ ድረስ ደግሞ ንደ ቆመ ይቆያል፡፡ ፕሬዚዳንቱም ሆነ ዳኛውን የምንወድደው ይሁን አይሁን ያ ዋናው ቁምነገር አይደለም፡፡ ለያዙት የሥልጣን በ ሁላችንም

አክብሮ ችንን ናሳያለን።

ሐማ በመርዶክዮስ ላይ «ቁጣው ነደደ» (5:9፤ አ.መ.ት.)። ስለ ላቅነቱ ለመናገር ስከሚያስጠላው ድረስ በአይሁድ ላይ በአጠቃላይ ና በተለይ ደግሞ በመርዶክዮስ ላይ የነበረው ጥላቻ መላውን ሕዋሳቱን መርዞበት ነበር! «ነገር ግን አይሁዳዊው መርዶክዮስ በንጉሡ በር ላይ ተቀምጦ ካየሁት ይህ ሁሉ ኔን ደስ አያሰኘኝም» አለ (ቀ. 13 አ.መ.ት.)።

ምቀኝነት ጠላ ችን ሲሠቃይ የሚያስደስተን፤ ሲሳካለት የሚያሳምመን ጥልቀት ያለው ጥላቻ ነው። ምቀኝነት ፈጽሞ ይቅር አይልም፤ ሁሌ መበቀል አለበት። ምቀኝነት በደልን በተመለከተ ጥሩ የማስ ወስ ዓቅም አለው፤ ለር ራኔ ደግሞ ዓቅም ይጎድለዋል። በ1ኛ ቆሮንቶስ 5:8 ላይ፤ ጳውሎስ ምቀኝነትን ከ ርሾ ጋር አነጻጽሮ ል፤ ምክንያቱም፤ ንደ ርሾ ሁሉ፤ ምቀኝነት በጣም ትንሽ ሆኖ ይጀምርና ቀስ በቀስ ያድጋል መላው ሕይወትንም ይበክላል። ምቀኝነት በክርስቲያን ልብ ውስጥ ካለ መንፈስ ቅዱስን ያሳዝናል፤ ስለዚህ ቶሎ ብሎ ከሕይወ ችን ውስጥ መነቀል አለበት (ኤፌ. 4:30-32፤ ቈላ. 3:8)።

የምቀኝነት ተንኩል ርምጃን ስለሚወስድ ነው፤ ውሎ አድሮ ራሱን መግለጥ አለበት። በጠላትህ ላይ በምትተኩስበት ጊዜ ግን፤ ተጠንቀቅ! አብዛኛውን ጊዜ ጥይቱ ከዲላማው ተፈናጥሮ መጥቶ ተኳሹን ያቁስለዋል! አንድ ሰው ራሱን ለማጥፋት ከፈለገ፤ የፈጠነው መንገድ ንደ ሐማ መሆንና ክፉ መንፈስ ማሳደር ነው።

ሐማ በአይሁድ ላይ ባሳደረው የ ጢአት ጥላቻ ምክንያት ሚስቱንም ጓደኞቹንም በክሎአል፤ ነርሱም፤ መርዶክዮስን ንዲስቅለው ከንጉሡ ፈቃድ ንዲጠይቅ መከሩት። የሐማ ዓይነት ሥልጣን ያለው ሰው ሁሌ አንዳንድ ርምጃዎችን መፍጠር ይችላል፤ ንጉሡም ነገሩን ለማጥናት ጊዜን ለመውሰድ አልተዘጋጀም ነበር። ይህ በ ርግጥ፤ አርጤክስስ መርዶክዮስ ሕይወቱን ንዓተረፈው ከማወቁ በፊት የሆነ ቅስቀሳ ነበረ! አሁን አስቴር አቤ

ቱ ዋን ለንጉሡ ለማቅረብ የመዘግየቷ ጉዳይ ሊገባን ይችላል። በምዕራፍ 6 ውስጥ ካሉት ክንውኖች በኋላ፣ ሐማ መርዶክዮስን ለመግደል ፈቃድ የማግኘቱ ጉዳይ የማይቻል ያደርገዋል።

አንዲት ጊዜን ንኢን ላለማባከን ብሎ፣ ሐማ የመስቀያው ግንድ ንዲዘጋጅ አዘዘ። የመስቀያው ግንድ ርዝመቱ ሰባ አምስት ጫማ (23.20 ሜትር) ይሁን ወይም ያንን ያህል ረጅም በሚያደርገው ከፍ ባለ ቦ ላይ ይተከል ርግጠኞች አይደለንም። የሐማ ዕቅድ ግን የ ወቀ ነበረ፡- የመርዶክዮስን ስቅላት ሊጠቀም የፈለገው አይሁዳውያንን ለማስፈራራት ና ንጉሡ አዋጁን ማጽደቁ የምር ንደ ሆነ ለማሳመን ነበረ። ንደ መርዶክዮስ የመሰለ ውቅ አይሁዳዊ በ ንዲህ ያለ ቅጣት ቢቀጣ በግዛቱ ያሉትን የአይሁዶችን ተስፋ ያሽመደምዳል፣ ደግሞም አሳቡ ሐማ ሊገድላቸውም ሊምራቸውም ንደሚችል ንዲያውቁ ነበረ።

ስለዚህ የመስቀያ ግንድ ርግጠኞች ያልሆንንበት ሌላም ነገር አለ፡- የመስቀያ ግንዱ ሰውዬው ስኪሞት ድረስ የሚሰቀልበት ንደ ምዕራባውያኑ የመስቀያ መሣሪያ ነበር ይሆን? ወይስ የሰው አካል የተቸነከረበት ችካል ብጤ ነበረ? ፋርሳውያን ጨካኝ በሆነው ቅጣ ቸው የ ወቁ ነበሩ፤ ሰው ከነነፍሱ ስለት ባለው ባላ ይሰቅሉትና የሥቃይ ሞት ንዲሞት ዛው ቸንክረው ይተዉት ነበር።

የመስቀያው ግንዱ ምንም ይሁን ምን፣ የሐማ፣ የ ራሱ የመግደያ መሣሪያ ሆነ። ግዚአብሔር በጥላው ውስጥ ቆሞ፣ የራሱ የሆኑትን ይጠብቃቸው ነበር።

«የሰው መንገድ በ ግዚአብሔር ፊት ግልጥ ነውና፣ ርሱ መሄጃውን ሁሉ ይመረምራልና። ክፉውን ሰው የገዛ መጥፎ ሥራው ያጠምደዋል፣ የኅጢአቱም ገመድ ጠፍሮ ይይዘዋል። ከተ ግሣጽ ጉድለት የተነሣ ይሞ ል፤ ከተላላነቱም ብዛት መንገድ ይስ ል» (ምሳሌ 5:21-23፣ የድ.ት.)።

ለግል ምልክ ወይም ለቡድን ወይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. ሐማን ለማጥፋት አንድ ላይ መሥራት የጀመሩት አራቱ

ይላት ምን ምን ነበሩ?

2. «ለጸሎት መዘጋጀት ንደ ጸሎት ራሱ አስፈላጊ ነገር ነው።» ይህ ለአንተ ምን ፍች ይሰጥሃል?

3. መከራዎች ኛን ግዚአብሔርን ንድኝሻ የሚያደርጉን የተለመዱ መንገዶች ይመስሉሃልን? ንድትጸልይ የሚያደርግህ ምን ሌላ ነገር አለ?

4. አስቲር ስለ ሐማ ክፉ ሢራ ለንጉሡ ወዲያውኑ ያልነገረችው ለምን ነበር?

5. በአስቲር ግብዣ ላይ ያየሃቸው የ ግዚአብሔርን ሉዓላዊነት ማስረጃ የሆኑ ነገሮች ምን ና ምን ናቸው?

6. «ትዕቢት ሌሎች ጢአቶች ሁሉ የሚበቅሉበት መሬት ነው፤ ሌሎቹ ጢአቶች ሁሉ የሚመጡበት ወላጅም ነው።» በዚህ አባባል ትስማማለህን?

7. ምቀኝነት ምንድን ነው?

8. የመመቅኘት መንፈስ ቢኖርህ አደገኛ የሚሆነው ለምንድን ነው?

9. በክርስቲያናዊ ሕይወት ውስጥ ጸሎትን ና ተግባርን ተመጣጣኝ ማድረግ አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው?

10. በአሁኑ ዘመን በዓለማችን ውስጥ ምን ዓይነት ለውጦች ንዲመጡ ነው ክርስቲያኖች መጸለይ ና መሥራት ያለባቸው?

ምዕራፍ አሥር

የማስጠንቀቂያ ምልክቶች

(አስቲር 6)

(ግዚአብሔር ማስጠንቀቂያ የሰጠበት፤ ሐማ ግን አልሰማ ያለበት)

«ዛሬ የቀረው ሕይወትህ የመጀመሪያው ቀን ነው፤» የሚለውን ዋቂ ማስ ወቂያ ምናልባት አይተኸው ይሆናል።

ጠዋት በማለዳ ሐማ ከቤቱ ወጥቶ ወደ ቤተ መንግሥት የተጣደፈ በሚሄድበት ጊዜ ይህን በምልክት ያለውን ማንም ሰው ቢነግረው፤ ያ ሰው ስሕተተኛ ይሆን ነበር። ነገር ግን ማለት የነበረበት «ሐማ፤ ዛሬ የሕይወትህ የመጨረሻ ቀን ነው!»

«ኔ ሕያው ነኝና ጢአተኛው ከመንገዱ ተመልሶ በሕይወት ይኖር ዘንድ ንጂ ጢአተኛው ይሞት ዘንድ አልፈቅድም፤ ይላል ኔ ግዚአብሔር» (ሕዝ. 33:11፤ የድ.ት.)።

«ኔ . . . ሁሉ ወደ ንስሐ ንዲደርሱ ንጂ ማንም ንዲይጠፋ ወዶ ስለ ናንተ ይ ገሣል» (2ኛ ጴጥ. 3:9፤ የድ.ት.)።

«ኢየሩሳሌም ኢየሩሳሌም ሆይ፤ ነቢያትን የምትገድል፤ ወደ ርስዋ የተላኩትንም የምትወግር፤ ዶሮ ጫጩቶቻችን ከክንፎቻቸው በ ች ንደምትሰበስብ ልጆቻችን ሰበስብ ዘንድ ስንት ጊዜ ወደድሁ! አልወደዳችሁምም» (ማቴ. 23:37፤ የድ.ት.)።

ነዚህን ሦስት ጥቅሶችን መሠረት በማድረግ፤ የ ግዚአብሔር ፍላጎት ጢአተኞች ንዲሞቱ ሳይሆን፤ ከ ጢ ቸው ንዲመለሱ ና ንዲድኑ ነው ብለን ብንደመድም በደ ና አቋም ነው ያለነው። አንድ ጢአተኛ ንስሐ ቢገባ፤ በሰማይ ደስ ይሆናል (ሉቃስ 15:7፤ 10)፤ ነገር ግን ግዚአብሔር ሰዎች ከ ጢአ ቸው ንዲመለሱና በልጁ ንዲያምኑ አያስገድዳቸውም። «ኔ. . . ፈልጌ ነበር ናንተ ግን ፈቃደኞች አልነበራችሁም።»

ሐማን ና መጥፎ ተግባሩን ንደምንጠላው መጠን፤ ግዚአብሔር ጢአተኞችን ንደሚወድድና ሊያድናቸው ንደሚፈልግ በአ ምሮአችን ውስጥ ልንይዘው ይገባል። ግዚአብሔር ጋሽ ነው፤ ከክፉ መንገዳቸው ንዲመለሱ ሲያደርጋቸው በልባቸው ውስጥ የሚይዟቸውን የተለያዩ ተጽዕኖዎችን ያመጣቸዋል። በዚሁ ምዕራፍ ክንውኖች አማካይነት አንዳንድ ተጽዕኖዎቹን ናያለን።

1. አንድ የግኝት ሌሊት (6:1-5)

ንደገና፤ የማት የው የ ግዚአብሔር ሉዓላዊ ጅ በንጉሥ አርጤክስስ ሕይወት ውስጥ ስትሠራ ንመለክ ለን። ንጉሡ ይወቀውም አይወቀው፤ ግዚአብሔር ዓላማውን ያከናውን ነበረ፤ በዚሁ ክፍል የመግቦተ ግዚአብሔር አምስት ማስረጃዎችን ማየት ትችላለህ።

(1) የንጉሡ ንቅልፍ ማጣት (ቀ. 1ሀ)። «አለመመቸት ዘውድ የደፋውን ራስ ያጋድማል፤» ሲል ሼክስፒር ጽፎአል። ሰሎሞን ደግሞ፤ « ጅግ ወይም ጥቂት ቢበላ፤ የሠራተኛ ንቅልፍ ጣፋጭ ነው፤ የባለጠጋ ጥጋብ ግን ንቅልፍን ይከለክለዋል» (መክ. 5:12፤ የድ.ት.) በማለት ከዚሁ ጋር ይስማማል። ንጉሡን ንዳይተኛ ያደረገው የአገሩ ጣጣ ይሆን? ስለ ገንዘቡ አያያዝ አስጨንቆት ይሆን? በንግሥቲቱ ድግሥ ላይ ከመጠን በላይ በልቶና ጠጥቶ ይሆን? ወይስ በንግሥቲቱ ምሥጢራዊ ጥያቄ ግራ ተጋብቶ ይሆን?

ከ ነዚህ ጥቂቶቹ ወይም ሁሉም ንጉሡ ንዳይተኛ አድርገውት ሊሆኑ ይችላሉ፤ ነገር ግን፤ ከበስተጀርባ የሕያው ግዚአብሔር ሉዓላዊት ጅም ነበረችበት፤ ግዚአብሔር ሕዝቡን ይጠብቃል፤ አይተኛም አያንቀላፋምም (መዝ. 120(121):3-4)። ግዚአብሔር ንጉሡን ንዲነቃ ፈልጎ ል፤ ምክንያቱም አንድ የሚነግረው ነገር ነበረውና።

መካነ አራዊት በምጉብኝበት ወቅት፤ «በሌሊቱ ትዕይንት» በጣም ተመስጥሁኝ። ዚህ ላይ ቀን ቀን የሚተኙ ሌሊት ሌሊት የሚንቀሳቀሱ ስለሆኑ አይተናቸው የማናውቃቸው ንስሳት ነበሩ። አንድ የጽሑፍ መግለጫ፤ «አንተ ስ ርፍ፤ ተፈጥሮ የሕይወትን ሚዛን ለመጠበቅ ስትል ሥራ ላይ ትጠመዳለች፤» የሚል ነበረ።

ኔ ተኝቼ ሳለሁ፤ ሰማያዊው አባቴ አዲሲቷ ቀን ንደሚፈልጋት ንድትሆንለት ለማረጋገጥ ሥራ ላይ ተጠምዶ ይገኛል። የ ግዚአብሔር ር ራኔ ከቶ አይካድም፤ ነገር ግን «በየማለዳው አዲስ ነው» (ሰቆቃወ 3:22-23) ምክንያቱም፤ ግዚአብሔር ስለማይተኛና ሁሉም ነገር ለበጎአችን ንዲሆን መሥራቱን

ስለማያቆም ነው (ሮሜ 8:28)።

2) ለመዝናኛ ንጉሡ የመረጠው (ቊ. 1)። አርጤክስስ የሚያዝናኑት ነገሮች አላጣም! ከ ልፍኙ ከ ቁባቶቹ መካከል ውስጥ አንዱን መጥራት ይችል ነበር፤ ወይም የቤተ መንግሥቱ የሙዚቃ ተጫዋቾች መጥተው ንዲጫውቱለት ማድረግ ይችል ነበር። ርሱ ና ዘቦቹ አንድ ላይ ሆነው አንድ ዓይነት ጨዋ መጫወት ይችሉ ነበር፤ ወይም ደግሞ የሚያዝናናው አንድ ገጣሚ ጠርቶ በአወዳሽ ግጥም ሊያዝዝ ይችል ነበረ። መጽሐፍ ንዲነበብለት መጠየቁ ግን በ ርግጥ ከ ግዚአብሔር ነበረ።

ግዚአብሔር በመዝናኛዎቻችንም ንኳ ቢሆን ሊመራን ይችላል ንዴ? በ ርግጥ ይችላል። ወጣት ክርስቲያን ሆኜ፤ በአንድ ጓደኛዬ የልደቱ ክብረ በዓል ላይ በመገኘቴ በሕይወቴ ከተ ከሰቱት ክስተቶች ውስጥ ዋናው ሆኖ አግኝቼዋለሁ። በዚያችው ምሽት ምክንያት፤ ትምህር ዊ ዕቅዶቼን በተመለከተ አንድ ውሳኔ መወሰን ቻልሁኝ። ያ የወሰንሁት ውሳኔ ት/ቤቶችን ንድቀይር አደ ረገኝ፤ ባለቤቴ የምትሆነኝ ልጅም ንዳገኝ አስቻለኝ። ንደ ልደት ክብረ በዓል ክንዋኔ ዓይነቱን ወስዶ ግዚአብሔር ንዴት ያለ ልዩ ነገር ማድረግ ንደሚችል በቀላሉ የምናየው ነገር አይደለም።

3) የአገልጋዮቹ የመጻሕፍት ምርጫ (ቊ. 1)።

አርጤክስስ የመንግሥቱ ዜና ይነበብለት ዘንድ ንዲጠይቅ ግዚአብሔር መራው። (ያ ሁሉን ሰው ንቅልፍ የሚያስወስደው ነው!) ነገር ግን ግዚአብሔር መርዶክዮስ ከአምስት ዓመት በፊት ለንጉሡ የዋለለትን ውለ የሚያወሳውን ትክክለኛውን መጽሐፍ ከመጻሕፍት መደርደሪያ ውስጥ ንዲያወጣ አንባቢውን መራው። በ ርግጥ ሊነበቡ የሚችሉ ሌሎች መጻሕፍት ነበሩ፤ አንባቢው ወይም አገልጋዩ የመረጣት ግን ያችን መጽሐፍ ነበር።

ሰዎች አንሥተው የሚያነበቡትን መጻሕፍት ንዲመርጡ ደግሞ ግዚአብሔር ሊያደርግ ይችላል ንዴ? አዎን፤ ይችላል። የካቲት 1916 (.ኤ.አ) ላይ፤ አንድ ንግሊዛዊ ተማሪ ከአንድ ባቡር ጣቢያ የአሮጌ መጻሕፍት መሸጫ መደብር ውስጥ አንዲት

መጽሐፍ ፲፱፡ መጽሐፉን ከዚህ በፊት አይቷት፤ አሥራ ሁለት ጊዜ ያህል አልፏል፤ በዛች ቀን ግን ገዛት። በጀርጅ ማክዶናልድ የተጻፈች «ሐሻሮቻቸው» (ፋን ስቴስ) የተሰኘች መጽሐፍ ነበረች፤ ይህችን መጽሐፍ በማንበብ ወጣቱ ወደ ጌ ተመለሰ።

ርሱ ማን መሰለህ? ሲ. ኤስ. ሌዊስ ነው። ርሱ ምናልባት በሃያኛው ክፍለ-ዘመን አጋማሽ የነበረ፤ ላቅ ና ዋቂ የክርስትና ምነት ዐቃቤ ምነት ነበረ። ርሱ መጽሐፉን «በድንገት» ንዳነሣት ለንዳኛው ጽፎልልል፤ ነገር ግን ምርጫው ያች መጽሐፍ ንድትሆን የመራው ኔ በበኩሉ ግዚአብሔር ነበር ብዬ አምናለሁ።

በመጽሐፍ ውስጥ ምን ማንበብ ንዳለብን ንኳ ቢሆን ግዚአብሔር ሊመራን ይችላል። በሰሜን አፍሪካ አንድ ወጣት ሰላምን ይፈልግ ነበር፤ መጀመሪያ በሰሜን ዊ ደስ ውስጥ ሰላምን ፈለገ፤ ቀጥሎ በፍልስፍና ውስጥ ፈለገ፤ ነገር ግን የበለጠ ብስጩ ሆነ። አንድ ቀን አንድ የጎረቤት ልጅ የተጫወተ፤ «ውሰድ ና አንበበው! ውሰድ ና አንበበው!» ሲል ሰማው። ወዲያውኑ ወጣቱ መጽሐፍ ቅዱስን አነሣና «በአጋጣሚ» ሮሜ 13:13-14ን ከፈተ፤ ወደ ክርስቶስ ምነት ያመጡት ደግሞ ነዚህ ጥቅሶች ነበሩ። ዛሬ ወጣቱን የምናውቀው የሒፖ ጳጳስ አጉስቲን መሆኑን ና የክርስቲያናዊ ጽሑፎች ደራሲ የነበረ መሆኑን ነው።

የንጉሡ አገልጋይ የመርዶክዮስን መልካም ሥራን የም ወሳ መጽሐፍን አንሥቶ ለአርጤክስስ አነበበለት። የ ግዚአብሔር ምሪት ንዴት ያለ ድንቅ ነው!

(4) መርዶክዮስን ለመሸለም የንጉሡ መዘግየት (ቍ. 2-3)። ይህ ቍልፍ የሆነ ጉዳይ ነው፤ ምክንያቱም፤ መርዶክዮስ ከአምስት ዓመት በፊት ክብርን አግኝቶ ቢሆን ኖሮ፤ የዚህች ወሳኝ ቀን ክንውኖች ባልተከናወኑ ነበር። የፋርሳውያን ማኝነትን የማሳያ ምልክቶች ሽልማቶች ና ቅጣቶች ነበሩ፤ አስመስጋኝ የሆነን አገልግሎት ሳይሸልሙ ማለፉ ደግሞ የተለመደ አልነበረም። ዲያ የመርዶክዮስ መልካም ሥራ ተጽፎ የተረሳው ለምን ይሆን? አንድ የቢሮክራሲው ዝቅተኛ ጸሐፊ መርዶክዮስ ላይ ቂም የያዘ ይሆን?

ወይስ የቢሮው ማስ ወሻ ጠፍቶ? አናውቅም፤ ነገር ግን ይህንን ነውቃለን፡- አለቃው ግዚአብሔር ነበር፤ መርዶክዮስ ክብር የሚጎናጸፍባትን ቀን ደግሞ ርሱ መርጧት ነበር፡፡

ግዚአብሔር የመርሐ -ግብሮች አለቃ ነውን? በ ርግጥ ነው! ዮሴፍ ከፈርዖን ጠጅ አሳላፊዎች አለቃ ጋር ከተወዳጀ በኋላ ከወ ኒ ቤቱ የመውጣት መንገድ ይከፍትልኛል ብሎ አስቦ ነበር፤ ነገር ግን ዮሴፍ በግብፅ ሁለተኛው ነገሮ ለመሆን ግዚአብሔር ጊዜ ስኪመርጥለት ድረስ ለሁለት ተጨማሪ ዓመ ት መጠበቅ አስፈለገው (ዘፍጥ. 40:23-41:1)፡፡ ግዚአብሔር ስራኤላውያን ግብፅን ጥለው ለመውጣት የተወሰነ ቀን መርጦላቸው ነበረ (ዘጸአት 12:40-42፤ ዘፍጥ. 15:13-16ን ተመልከት)፤ የኢየሱስ ክርስቶስ በቤተልሔም መወለድ ንኢ የተከናወነው «የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ» ነበር (ገላትያ 4:4፤ ዮድ.ት)፡፡ ግራ በገባት ና በተጨነቀችው ዓለም መሀል፤ ራሱን የለየ አማኝ «ዘመኔ ያለው በ ጅህ ነው» (መዝ. 30 (31):15) ሊል ይችላል፤ ደግሞም ሰላም ሊያገኝ የሚችለው በ ግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ ነው፡፡

ብዙ ጊዜ «የ ግዚአብሔር መዘግየት የ ግዚአብሔር ክሕደት አይደለም» ሲባል ቆይቷል፡፡ ኛ፤ አንዳንድ ጊዜ ትዕግሥት በማጣት፤ ክፉዎች ሲበሰጥጉ ጻድቃን የሚጎሳቁሉበት ሁኔ ም ስናይ ግርም ይለናል፤ ግዚአብሔር ግን ቸኩሎ አያውቅም፡፡

ርሱ ክፉዎቹን ይ ገሣቸዋል፤ ምክንያቱም፤ ንስሐ ንዲገቡ ስለሚፈልግ ነው፤ ሕዝቡንም የሚ ገሠው ትክክለኛው ሽልማት በትክክለኛው ጊዜ ለትክክለኛው ዓላማ ንዲቀበሉ ስለሚፈልግ ነው፡፡ መርዶክዮስ፤ ንጉሡ ሐማን ለሥልጣን አሳድጎ ርሱን ግን ችላ በማለቱ ግራ ገብቶት ከሆነ፤ ግዚአብሔር ንዳልተሳሳተ ከትንሽ ጊዜ በኋላ ይገባዋል፡፡

(5) የሐማ ጊዜ መድረስ (ቍ. 4)፡፡ ሐማ ሌሊቱን ሙሉ ሳይተኛ ማደሩ የሚቻል ነገር ነው፤ መርዶክዮስን የሚሰቅልበት ግንድ ንደ ዕቅዱ መከናወኑን ሲቈጣጠር ማደሩ ደስ ስላለው ነው፡፡ በጣም ማለዳ ነበረ፤ ነገር ግን ሐማ የሞት ቅጣቱን ለማከናወን በአስቸኳይ (ምሳሌ 6:18) ከንጉሡ ፈቃድ ለማግኘት ንጉሡን ማየት ፈለገ፡፡

በሐማ አንጻር ሲመለከቱት፤ ስቅላቱ ቶሎ ቢፈጸም፤ የተሻለ ይሆናል። ይኼኔ የመርዶክዮስ ሬሳ ሙሉ ቀን ለ ይ ተጋልጦ ይውላል፤ ይህ ደግሞ ሐማን ደስ አሰኝቶ በከተማው በነበሩት አይሁዶች ልብ ውስጥ ረዕድ (ፍርሃት) ንዲገባ ያደርጋል። መርዶክዮስን ከገደለውም በኋላ፤ የንጉሡ ት ዛዝ በሁሉ ተከብሮ ሁሉም ለሐማ ንደሚሰግዱ ሐማ ያረጋግጣል ማለት ነው።

ንበል፤ ሐማ ሁለት ሰዓት ዘግይቶ ቢመጣስ? ንጉሡ ከሌሎች አማካሪዎቹ ጋር ይመካከርና ሐማ ለመርዶክዮስ ተብሎ ከተ ዘጋጀው ክብረ በዓል ውጭ ሆነ ማለት ነው። ግዚአብሔር ሐማን ለመርዶክዮስ ተብሎ በተዘጋጀው ክብረ በዓል ውጭ አደረገው ማለት ነው። ግዚአብሔር ሐማ መርዶክዮስን ሲያከብር ንዲውል ንጂ፤ በተሰቀለው በመርዶክዮስ ሬሳ ንዲፈነድቅ አልፈለገም። በመሠረቱ፤ ግዚአብሔርን መንገዱን ቢቀይር ንደሚሻለው አለበለዚያ ፍጻሜው ውድመት ንደሚሆን ያስጠነቅቀው ነበር።

የ ግዚአብሔር ምሪት ማስረጃዎችን በምትከልስበት ጊዜ፤ ግዚአብሔር ላቅ በመሆኑ መሰግነው ንደ ሆነ ንጂ፤ ከዚህ ውጭ ሌላ ምንም የም ደርገው ነገር አይኖርም። « ግዚአብሔር የአሕዛብን ምክር ያጠፋል፤ የአሕዛብንም አሳብ ይመልሳል። የ ግዚአብሔር ምክር ግን ለዘላለም ይኖራል፤ የልቡም አሳብ ለልጅ ልጅ ነው» ረመዝ. 32 (33):10-11፤ የድ.ትሪ። « ግዚአብሔርን ለመቋቋም የሚያስችል፤ጥበብ ወይም ማስተዋል ወይም ምክር በ ግዚአብሔር ላይ የለም» (ምሳሌ 21:30፤ አ.መ.ት.)። « ግዚአብሔር ከ ኛ ጋር ከሆነ ማን ይቃወመናል?» (ሮሜ 8:31፤ የድ.ት)።

2. አንድ የውሳኔ ማለዳ (6:6-10)

ወደ ንጉሡ ዙፋን ክፍል መግባት ራሱ አንድ ነገር ነው፤ አሁን ግን ሐማ ወደ ንጉሡ መኝ ክፍል ንዲገባ ተጋብዞ ነበር። ይህ አዲስ ክብር የሐማን ትዕቢት ና ሐሰተኛ የሆነ በ ራስ መ መንን አሳደገው፤ ርሱ የክንዋኔዎች ሁሉ በላይ ንደ ሆነ

ና የመርዶክዮስ ውድመት ያከተመለት መስሎት ነበር። ንጉሡ ግላዊ ስለ ሆነው ጉዳይ ምክሩን በጠየቀው ጊዜ፣ የሐማ ራስ ወዳድነትን በይበልጥ አገዛፈው።

በቍጥር 6 ላይ፣ የንጉሡ ጥያቄ ድፍን ያለ ነበርና «ንጉሡ ሊያከብረው ለሚወድደው ሰው» የሚለውን ግልጽ አላደረገውም ነበር። በትዕቢቱ፣ ሐማ የደመደመው ንጉሡ የተናገረው ያለው ስለ ሐማ ራሱ መሆኑን ነው። በመሠረቱ፣ ከንጉሡ ንዲህ ያለ ክብር ማግኘት የሚገባው ማን ሌላ ሆነና ነው? መርዶክዮስ ሐማን ንጉሡ ንዳክበረው ያያል፣ ከዚያ መርዶክዮስ በመስቀያው ግንድ ላይ ይሰቀላል። ከዚያም በኋላ ሐማ ቀኑን ድግሥ በድግሥ አድርጎት «ሲደሰት» ይውላል (5:14፣ የድ.ት) ንጉሡም ንግሥቲቱም አብረውት ይደሰ ሉ።

ከቀኑ ፍጻሜ በፊት፣ ነገሩ ተገላቢጦሽ ንደሚሆን ትዕቢተኛው ሐማ ትንሽም ቢሆን ያወቀው ነገር አልነበረም፡- ሐማ መርዶክዮስን ከከተማው ሕዝብ ፊት ንዲያከብረው ይገደዳል፣ የአስቱር ድግሥ ከሐዲውን የሚያጋልጥ ይሆናል፣ የመርዶክዮስ ሳይሆን፣ የሐማ ፍጻሜ በመስቀያው ግንድ ላይ ይሆናል። «ጻድቅ ከጭንቀት ይድናል፣ ጎጥ ም በ ርሱ ፈን ይመጣል» (ምሳሌ 11:8፣ የድ.ት)።

«ሰው ሳይወድቅ በፊት ልብ ከፍ ከፍ ይላል፣ ትሕትናም ክብረትን ትቀድማለች» (ምሳሌ 18:12፣)። የመጀመሪያው ግማሽ ዓረፍተ ነገር ሐማን ይመለከ ል፣ የመጨረሻው ግማሽ ዓረፍተ ነገር ደግሞ መርዶክዮስን። ትንሿ ነጠላ ሠረዝ ምን ያህል ልዩነት መጣለች! ምሳሌ 29:23 ተመሳሳይ መል ክት ይሰጠናል፡- «ሰውን ትዕቢቱ ያዋርደዋል፣ መንፈሱን የሚያዋርድ ግን ክብርን ይቀበላል።» (የድ.ት) ከነጠላ ሠረዙ ወዴት በኩል ነው አንተ ያለሽው?

ንጉሡ የገለጠለት ያለው ለ ርሱ ሊሰጠው ያለበውን ክብር መስሎት፣ ሐማ ምርጥ የሆነውን ንዲያደርግለት ንጉሡን ጠየቀው፡- የሚከበረው ሰው ንጉሡ የለበሰው ክብር ልብስ መልበስ

አለበት፤ በንጉሡ ፈረስ ላይ መቀመጥ አለበት፤ የንጉሡም ዘውድ በ ራሱ ላይ ይደረግለት፤ ከንጉሡ ልዑላን አንዱ ከፈረሱ ፊት ለፊት በከተማው አደባባዮች የሄደ ሰዎች ንዲያክብሩት ት ዛዝ ይንገርለት አለው። ንዲህ ዓይነት ክንዋኔ ራሱ የዘውድ መድፋት በዓል ያህል የሚመስል ነበረ!

የሐማን ባሕርይ ይበልጥ ያሰብኩበት በሄድሁኝ ቊጥር፤ ዙፋኑ ለ ራሱ መፈለጉን ያመንሁበት መጣሁ። በግዛቱ ውስጥ ንደ ሁለተኛነቱ፤ ለአርጤክስስ አንድ ነገር ቢያጋጥመው፤ ሐማ ዙፋኑን የመያዙ ከፍተኛ ማረጋገጫ ነበረው። ትዕቢተኛ ሰው ያውም የ ራስ ወዳድነት ጥማት ያለበት ሆኖ አንደኛ መሆን የቻለ በሁለተኛ ቦ ረግቶና ተደስቶ ይኖራል ማለት የማይሆን ነው። በአስቴር 6:8-9 የተገለጸው ለሐማ ተደርጎ ቢሆን ኖሮ፤ አርጤክስስ የዙፋኑ ወራሽ ንዲሆን ሐማን መምረጡን ለሱሳ ሰዎች በመሰላቸው ነበር።

ንጉሥ አርጤክስስ መርዶክዮስን «አይሁዳዊው» ብሎ መጥራቱን አስተውል (ቊ. 10)። ሁኔ ው፤ ንጉሡ ሐማን አይሁዶችን ንዲያጠፋ አዋጅ ያወጣ ዘንድ መፍቀዱን ጨርሶ ረስቶ ል የሚል ስሜት ያሳድራል። አንድ ቀን ንጉሡ የአይሁድ ጠላት ሆኖ ይገኛል፤ ጥቂት ሳምን ት ቆይቶ ደግሞ የአይሁድ ተ ወላጆች መሪ የሆነውን ሲያከብር ይ ያል! አርጤክስስ ግን መርዶክዮስ ከሞት አድኖ ልና የሚከፍለው ዕዳ ነበረበት። ምናልባትም ንጉሡ መርዶክዮስን በይፋ በማክበሩ፤ የተደናገጡት የከተማ ኗሪዎችን ያረጋጋ ይሆናል (3:15)።

ውሳኔ የሚሰጥበት ማለዳ ነበረ። ንጉሡ መርዶክዮስን ሊሸልመው ወሰነ፤ ሐማ ደግሞ ሽልማቱ ምን መሆን ንዳለበት ወሰነ። ዲያ ውጤቱ ምን ነበረ?

3. አንድ የውርደት ቀን (6:11-14)

ንጉሡ ነዚህን ሁሉ ዝርዝር ነገሮች ለመርዶክዮስ አድርግለት ባለው ጊዜ ሐማ ምን ተስምቶት ይሆን ብዬ ገረማለሁ። ደንግጦ ይሆን? መደናገጡንስ በግልጥ አሳይቶ ይሆን? ምናልባት አላሳየም

ይሆናል፤ ምክንያቱም በምሥራቃዊ ንጉሥ ፊት አንድ ሰው ራሱን በነፃነት መግለጽ አይችልምና ነው። በተለመደው አላይነቱ በዚሁ ዓይነት ሁኔ ሲገኝ፤ ሐማ ለንጉሡ ት ዛዝ ጅ ነግና ዘዘ።

በመጀመሪያ ደረጃ፤ ወደ ንጉሡ በር መሄድ ነበረበት፤ መርዶክዮስንም ይዞ ወደ ቤተ መንግሥቱ መመለስም ነበረበት። ከዚህ በኋላ መርዶክዮስን የንጉሡን ልብስ ማልበስ ነበረበት። መርዶክዮስን በንጉሡ ፈረስ ላይ ንዲቀመጥ ካደረገ በኋላ፤ ሐማ ከፈረሱ ፊት ሆኖ የመራው በከተማው ጐዳናዎች በመሄድ «ንጉሡ ያከብረው ዘንድ ለሚወድደው ሰው ንዲህ ይደረግልል! ብሎ አዋጅ ነገረ» (ቀ. 9፤ ኢ.መ.ት) የከተማው ጐዳናችን ሁሉ ካዳረሰ በኋላ፤ ሐማ ከፈረሱ ፊት ሆኖ የመራው ወደ ቤተ መንግሥቱ መመለስ ነበረበት፤ የንጉሡን የክብር ልብስ ከመርዶክዮስ ላይ አስወልቆ፤ ወደ ቦ ው ወደ ከተማው በር መስደድ ነበረበት። አቤት መዋረድ! ለሙሉ ቀን ያህል ሐማ የመርዶክዮስ አሽከር ሆኖ፤ ሕዝቡ ጎንበስ ብለው ንዲሰግዱለት ሲያዘዝ ዋለ! መርዶክዮስ ለሐማ አላደረገውም ያለውን መስገድ/ ጅ መንግሥት - ሐማ ለመርዶክዮስ ንዲያደርጉት ማዘዝ ነበረበት!

የክብሩ ሥነ ሥርዓት ና ትውውቁ መርዶክዮስን ንዴት ቀስቅሶት ይሆን? ሥርዓቱ ካለቀ በኋላ በቀላሉ ወደ ድሮው ሥራው፤ ወደ በሩ ተመልሶ ንጉሡን ማገልገሉን ቀጠለ። የሰው ውካ ና ጭብጨባ ትሑት በሆኑት ሰዎች ላይ ለውጥ አያመጣም፤ ሴቶቻቸው በጣም ጥልቅ ነውና። ትሑ ን ሰዎች ግዚአብሔርን ማክበር ና መ ዘዝን ስለሚሹ በረከቱን ቢያወርድላቸው ሊ መንባቸው ይችላል።

የሐማ ስሜት የተለየ ነበረ፤ ተዋርዶ ነበርና። በተቻለ መጠን ቶሎ ወደ ቤቱ ሄደ፤ ለሞተ ሰው ያዘነ ይመስል ራሱን ተሸፍኖት ነበረ። መርዶክዮስ ንጉሡ ለአይሁድ ላወጣው አዋጅ ምላሽ የሰጠው በዚህ ዓይነት መንገድ ነበር (4:1-2)። በድጋሚ፤ ገበ ምቹ ተገለበጡ።

ምንም ንኢ ለ ርሱ ቢሰግዱ፤ ሐማ ሕዝቡን ማየት ፍላጎት አልነበረውም፤ ምክንያቱም፤ በ ነርሱ ፊት ስለ ተዋረደ ና ከበስተኋላው ሆነው ይስቁበት ንደ ነበሩ ስላወቀ ነው። በጥሩ ስም ና በጠባይ መካከል ያለው ልዩነት ይህን ይመስላል። ሐማ ዝነኛ ሰው ነበረ፤ ስመ ጥሩ ነበረ፤ ይህም ንጉሡ ንዲህ ንዲሆን ስላደረገው ብቻ ነበረ፤ ነገር ግን ጠባይ ያለው ሰው አልነበረም። ጥሩ ስሙ ይዞት በነበረው ቦ ላይ፤ በሀብቱ ላይ፤ በሥልጣኑ ላይ፤ በ ነዚህ ከ ርሱ በቀላሉ ሊወሰዱ በሚችሉት ላይ የተደገፈ ነበረ።

በሐማ ቤተሰብ መሰባሰብ በ6:13 የሚ የው መካከል ና በ5:10 -12 በተመዘገበው መካከል ምንኛ የተለያየ ንጽጽር አለ! ሐማ በ ላቅነቱ ንዳልፎከረ ሁሉ አሁን ግን ንዴት ንደ ተዋረደ ማመን የግድ ሁኖበ ል። መርዶክዮስ ሳይሆን ማንም ባለ ሥልጣን ፈረሱ ላይ ቢወጣ ኖሮ፤ ሐማ ሁኔ ውን በቻለው ነበረ፤ ለአንድ አይሁዳዊ ክብር መስጠቱ ግን ሐማን ሙሉ በሙሉ አዋረደው።

በዚህ ደረጃ ላይ፤ ሚስቱ ና አማካሪዎቹ የሚደነቅ ንግግር ተናግረዋል፡- «በፊቱ መውደቅ የጀመርህለት መርዶክዮስ ከአይሁድ ወገን የሆነ ከሆነ፤ በፊቱ ፈጽሞ ትወድቃለህ ንጂ አ ሽንፈውም» (6:13፤ የድ.ት.) አሉት። በጐዳናዎች በተዋረደው ውርደት ና ዚህ በቤቱ የሰማቸው ቃላት ሐማን አስጠንቅቀው መንገዱን ንዲለውጥ ሊያደርጉት ይገባል። ግዚአብሔር ሐማን ሲያስጠነቅቀው ቆይቶአል፤ ትዕቢተኛው ጠቅላይ ሚኒስቴሩ ግን ማስጠንቀቂያውን አልሰማም። በ ማኝነት ንስሐ ገብቶ ምሕረትን ጠይቆ ቢሆን ኖሮ፤ ሕይወቱን ና የአሥሩ ወንዶች ልጆቹን ሕይወት ባተረፈ ነበር።

ፋርሳውያን በጣም በምናምንቱ ነገር የሚያምኑ ሰዎች ነበሩ፤ ናም አማካሪዎቹ በዚያን ቀን ክንዋኔዎች ውስጥ በሐማ የወደ ፊት ዘመን ላይ ንደሚሆን አንድ «መጥፎ ገጽ» አይተው ነበር። ምናልባት ግዚአብሔር ለአብርሃም የገባለትን ቃል ኪዳን ያውቁ ይሆናል (ዘፍጥ. 12:1-3)፤ ወይም የአይሁድ ሪክ የሚያውቁ ሊሆኑ ይችላሉ። በዚህም አለ በዚያ፤ ሐማ ከሚ ወቅበት ቦ ሲወድቅ አዩት፤ ይህ አደገኛ ትንበያ ወደ ትሕትና ና ወደ ንስሐ

ሊያመጣው በተገባ ነበር።

ሐማ ስለ መጥፎ ዕድሉ ከሚስቱ ና ከአማካሪዎቹ ጋር ሲወያይበት ሳለ፤ የንጉሡ ጃንደረባዎች ሐማን ወደ ንግሥቲቱ ግብዣ ሊያጅቡት ወደ በሩ መጡ። መርዶክዮስ ከመንገዱ ገለል ባለበት ሁኔ «ደስ ብሎት» ወደ ድግሡ ለመሄድ ዐቅዶ ነበር (ኦስቴር 5:14)፤ ነገር ግን አሁን ሁሉም ነገር ተቀይሮአል።

ቀጥሎስ ምን ይከሰት ይሆን ይሆን? ንግሥት አስቴር በግብዣው ጊዜ የም ቀርበው ምስጢራዊው ልመናስ ምን ይሆን?

ሐማ ከጃንደረባዎቹ ወደ መጨረሻው መዓዱ አመራ።

ግዚአብሔር የማስጠንቀቂያው ድምፁን በሚያሰማበት ጊዜ፤ ቆም ማለቱ፤ ማየቱ፤ ናም ማዳመጡ ደግሞም መ ዘዙ ይጠቅማል።

ለግል ምልክት ና ለቡድን ውይይት

የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. በንጉሡ ንቅልፍ የለሹ ሌሊት ለ ግዚአብሔር ሉዓላዊነት የሚሆኑ ምን ማስረጃዎችን ያለህ?

2. አነስተኛ በሚመስሉ ድርጊቶች ውስጥ ንድ ልፍ ግዚአብሔር ንዴት መርቶሃል?

3. ግዚአብሔር በተለያዩ የሕይወትህ ጊዜያት ውስጥ የመራህ (ከመጽሐፍ ቅዱስ ሌላ) በየትኞቹ መጻሕፍት ነው?

4. በሕይወትህ ጊዜ ውስጥ፤ ግዚአብሔር መርሐ-ግብሮቹን ንደሚቈጣጠር ያሳየህ በየትኞቹ ገጠመኞችህ በኩል ነበር?

5. «የ ግዚአብሔር መዘግየት የ ግዚአብሔር ክሕደት አይደለም» የሚለው አንዳንድ ጊዜ ለመቀበል ይከብደናል። ከ ግዚአብሔር «የዘገየ ርምጃ» በግልህ ያገኘሽው ገጠመኝ ምንድን ነው? ንዴትስ ተሰምቶህ ነበር?

6. ግዚአብሔር ለመርዶክዮስ በሸለመው ሽልማት ውስጥ ምን

መንፈስን የሚያድስ ምስጢር ነበረው?

7. መርዶክዮስ በተቀበለው አስ ዋሽነት ምን ተጽዕኖ አመጣበት?

8. የመርዶክዮስ መሸለም ሐማን ንዴት ነበር የጐዳው?

9. ግዚአብሔር ሐማን ያደረገው ያለውን ንዲያቆመው ያስጠነቀቀው ንዴት ነበር?

10. ሐማ የ ግዚአብሔርን ማስጠንቀቂያ ቢሰማ ኖሮ፤ ምን ይሆን ነበር ብለህ ስባለህ?

የጭንብሉ መውለቅ

(አስቴር 7)

(ሐማ ወደ መጨረሻ ገመዱ የመጣበት)

ወደ አስቴር ቤተ መንግሥት መኖሪያ በደረሱም ጊዜ፤ ንጉሡም ሆነ ሐማ፤ አስቴር አይሁዳዊት መሆኗን አላወቁም። በዕለቱ በሚከናወኑ ክንዋኔዎች ምክንያት ሐማ ምናልባት ሳይጨነቅ አልቀረም፤ ነገር ግን ራሱን ሰብሰብ/ ገ አደረገና በግብዣው ንደሚደሰት ተስፋ አደረገ። በመጽሐፈ አስቴር ከተመዘገቡ ግብዣዎች ይኼኛው ሰባተኛው ነው።

የንግሥቲቱ ዜግነት ቢያውቅ ኖሮ፤ ሐማ ግራ አውጪኝ ብሎ በሽሽ ወይም በግንባሩ ተደፍቶ ከንጉሡ ምሕረትን በጠየቀ ነበር።

ግዚአብሔር ሐማን በሁኔ ዎች፤ በአማካሪዎች፤ ናም በሚስቱ በኩል አስጠንቅቆት ነበረ፤ ጠቅላይ ሚኒስቴሩ ግን ማስጠንቀቂያዎቹን አልተቀበላቸውም። «በልቡ የ በየ ሁሉ በ ግዚአብሔር ዘንድ ርኩስ ነው። ጅ በ ጅም ሳይቀጣ አይቀርም» (ምሳሌ 16:5፤ አ.መ.ት.)።

የ ግዚአብሔር መ ገሥ ሐማን አማን የሆነ መሰለው። «በክፉ ሥራ ላይ ፈጥኖ ፍርድ አይፈርድምና ስለዚህ በሰው ልጆች ውስጥ ልባቸው ክፉን ለመሥራት ጠነከረ» (መክብብ 8:11፤ የድ.ት.)። የ ግዚአብሔር መ ገሥ ዛሬ ላሉት ሰዎች ንስሐ ንዲገቡ ጥሩ

አጋጣሚ ነው (2ኛ ጴጥሮስ 3:9)፤ በጢአት የተሞላችው ዓለማችን ግን ግዚአብሔር ጢአተኞቹን ጭራሽ የማይቀጣቸው ይመስላል። «ሰላምና ደንክት!» ነው ሲሉ፤ ያን ጊዜ ምጥ ርጉዝን ንደሚይዛት፤ ጥፋት በድንገት ይመጣባቸዋል፤ ከቶም አያመልጡም» (1ኛ ተሰ. 5:3፤ የድ.ት.)።

1. የንግሥቲቱ ጥያቄ (7:1-4)

ከመጀመሪያው የግብዣ ምሽት ጀምሮ፤ አርጤክስስ የንግሥቲቱ ልመና ሲጠባበቅ ቆይቷል፤ የወይን ጠጃ በደለ ጊዜ፤ ርሱን ራሱ አነሣው። «ስከ መንግሥቱ ከሁሉ ንኳ ቢሆን» የሚለው ዓረፍተ ነገር ቃል በቃል ሊወሰድ የሌለበት ንጉሣዊ የተስፋ ቃል ነበረ (5:3ን፤ ዳን. 5:16ን፤ ማርቆስ 6:23ን ተመልከት)። ይህ፤ ንጉሡ ቸር መሆኑን የሚያሳይ ብቻ ነበረ። ስለዚህ፤ የፈለግኸውን ንገረው።

ባለፉት ሃያ አራት ሰዓት፤ አስቴር ምናልባት ይህንን ንግግር ብዙ ጊዜ ስትለማመደው ቆይቷል፤ ናም አሁን ንድትናገረው ግዚአብሔር ብርትን ሰጥቷል። አስ ውስ፤ ሕይወቷን በጅዋ ውስጥ ይዛት ነበር፤ ንጉሡ አቤቱ ዋን ካልተቀበለ፤ መጨረሻዋ ነበር።

ከመጀመሪያ ጀምራ በንጉሡ ሞገስ ላይ ንደምትተማመን ንጂ፤ ሊያደርግ የሚገባውን የነገረችው ንዳልሆነ ግልጽ አድርጋለች። ፍላጎቷ ደግሞ ንጉሡን ለማስደሰት ንጂ፤ ራሷን ለማስደሰት ንዳልሆነ ነግራዋለች። ይህም ጥሩ የሥነ ልቦና ጥበብ ነበረ፤ በተለይ ንደ አርጤክስስ ትምክሕተኛ ዓይነቱን ንጉሥ ለመያዝ አስፈላጊ ነበረ።

በርሷ በኩል «በግዛትህ ውስጥ አይሁዳውያንን ሁሉ ለማጥፋት ያቀደ ሰው አለ!» አለ ማለቱም ጥበበኛነት ነበረ። ርሷ ልመናዋን ያነጣጠረችው የንግሥቲቱ ሕይወት በአደጋ ውስጥ መሆኑንና በጉዳዩ ላይ ንጉሡ አንድ ነገር ማድረግ ንዳለበት ነው። አርጤክስስ ገና ንግሥቲቱን ንደሚወድዳትና አንዳችም ጉዳት በርሷ ላይ ይደርስ ዘንድ ንደማይወድድ ለማመናችን ምክንያት አለን።

ርሷ ባለችበት ቁጭ ብሎ ቁንጅናዋን ያደነቀ ሳለ፤ በንግግሯ ተነሣሣ። ንዴት ያለ ጭራቅ ነው ንግሥቲቱን ለመግደል የሚፈልግ?

የንግሥቲቱ ሕይወት ብቻ አልነበረም አደጋ ውስጥ የወደቀው፤ ሕዝቧም ሊገደሉ በ ቀደበት አደጋ ውስጥ ወድቀው ነበር። ንደሚመስለኝ ይህ ዓረፍተ ነገር ንጉሡን ግራ አጋብቶት ንደ ነበረ ነው። ሕዝቧ የትኞቹ ነበሩ ፋርሳውያን አይደሉምን? ምስጢርን ስትደብቀኝ ቆይ ይሆንን?

ያኔ ነበር አስቴር አይሁዶች ንዲደመሰሱ ስለሚለው አዋጁ ንጉሡን ያስ ወሰችው። ንደውም፤ ንግግሯ ከአዋጁ ድንጋጌ ቃል በቃል የተወሰደ ነበረ (አስቴር 3:13)። አርጤክስስ ከመነሻው ስከ መድረሻው አንብቦ ሊደርስበት የሚችልና ንግሥት አስቴር ደግሞ አይሁዳዊት ለመሆኗ ተረድቶ ያለዋዛ ንድትገደል ለመስማማት የማያቅተው ብልጥ ሰው ነበረ!

አስቴር ንጉሡ ይህ የአዋጅ ድንጋጌ ንዲወጣ ለመፍቀድ ተከፍሎት ንደ ነበረ በማመልከት ንግግሯን ቀጠለች (ቊ. 9-11)። ርሱ አይሁዶቹን ንደ ባሮች ሽጦአቸው ቢሆን ኖሮ፤ ንዲህ ዓይነቱ ክፍያ ትክክል በሆነ ነበረ። ነገር ግን፤ ንዲሞቱ መሸጣቸውና በጠቅላላ ንዲመለሱ ማድረግ በቂ ገንዘብ የሌለው ሰው የሚያደርገው ነው። «ወደ ባርነት የመሄዱ ጉዳይ ብቻ ቢሆን ኖሮ፤ ዝም ባልሁኝ ነበረ። ንጉሡንስ ለምን አስቸግረዋለሁ? ለጅምላ ሞት ሽያጭ ግን ችላ ልለው የማልችል ጉዳይ ነው» አለች አስቴር።

ንግሥት አስቴር ስለ ሕዝቧ በድፍረት ማለደች። ንጉሡስ ንዴት ይመልስላት ይሆን? «ሥራህን ለ ግዚአብሔር አደራ ስጥ፤ አሳብህም ትጸናለች። ግዚአብሔር ሁሉን ለ ርሱ ለራሱ ፈጠረ፤ ንጥ ን ደግሞ ለክፉ ቀን» (ምሳሌ 16:3-4)።

2. የንጉሡ ቊጣ (7:5-8)

ዚሁ ላይ፤ በንጉሥ አርጤክስስ አ ምሮ ውስጥ ምን የተንሸራሸረ ንደ ነበር ገምት። በግልጽ ሳትከስሰው፤ አስቴር

ንጉሡን በአንድ አሠቃቂ ግድያ ውስጥ መሳተፉን አመለከተች፤ በዚሁም በደለኝነት ንዲሰማው ተናገረችው። ንጉሡም የአዋጁን ድንጋጌ በችኩላ ማጽደቁን አወቀ። ነገር ግን፤ ድንጋጌው የአንድ ሤራ አካል መሆኑን አልተገነዘበም። በገዛ ሚስቱ ላይ የሞት ማዘዣን ፈርሞአል! ንጉሡ ሚስቱን የሚያድንበት መንገድ ማግኘትና ከውርደት የሚድንበት መላም መፍጠር ነበረበት።

በፈላጭ ቈራጭ በሆነው ንጉሣዊ አገዛዝ ውስጥ፤ ንጉሡ ንደ አምላክ ና ስሕተት ንደማይሠራ ተደርጎ ይ ይ ነበር። በዚህ ምክንያት ነበር የጥንት ነገሥት ሁል ጊዜ የበደል ተቀባዮች ማጉሪያ የነበራቸው - ነዚህ ሰዎች በዙፋኑ ዙሪያ ባለማወቅ የተደረገውን በደል ተቀባዮች የሚሆኑ ነበሩ። (የዘመኑ ፖለቲከኞችም ቢሆኑ ንዲሁ ያደርጋሉ።) ስለዚህ፤ በቍጥር 5 ያለው «ይህን ያደርግ ዘንድ የደፈረ ማን ነው?» የሚለው የንጉሡ ጥያቄ፤ ከጥያቄ በላይ ዘልቆ የሚሄድ አጠያየቅ ነበረ። ንጉሡ አንድ ሊቀጣው የፈለገውን ሰው በማሳደድ ላይ ነበረ።

አርጤክስስ አሁን አንድ የሚያስደንቅ ነገር አግኝቶ ነበረ - የንግሥቲቱን ዜግነት አወቀ፤ አሁን ደግሞ በአንዱ ሌላው አስደናቂ ነገር ሊጨምርለት ነው።- የዚሁ ሤራ ሁለ መንሳሹ ተቀናቃኝ ና ጠላትም የሆነው የገዛ ራሱ ባለ ሥልጣን ነበረ። አስቴር ለሐማ አልገለጠችለትም፤ ንደ ንጉሡ፤ ርሱም ርሷ አይሁዳዊት መሆኗን ከ ራሷ ከንፈሮች (አፍ) ነበር ያወቀው። ምናልባት አርጤክስስ የደመደመው የሐማ ወንጀል አስቴርን መግደል ንደ ነበርና ይህንንም ለማከናወን አይሁዳውያን ሁሉን ለመግደል በማሰቡ ነበረ። ለዚያ ጉዳይ ሲባል፤ ምናልባትም ሐማ፤ መርዶክዮስ ባጋለጠው፤ ገበ ና ራ የተባሉት ጃንደሪቦች በጠነሰሱት፤ በንጉሡ ግድያ ሤራ ውስጥ (አስቴር 2:21-23ን ተመልከት) ጁ ሳይኖርበት አይቀርም ይሆናል! መርዶክዮስም ንደ አስቴር አይሁዳዊ ነበረ!

አሁን ግዚአብሔር የአስቴርን አቤቱ ለምን ንዳዘገየው ሻል ያለ ግንዛቤ ሊኖረን ይችላል። አርጤክስስ መርዶክዮስ ያደረገውን ንዲያውቅ፤ ርሱን ከመግደል ያዳነው መርዶክዮስ መሆኑን ና

መከበር ንዳለበት ንዲያውቅ ዕድል ንዲሰጠው ፈልጎ ነው። የንጉሡን ሕይወት ያተረፈ አይሁዳዊ ከሆነ፤ ንጉሡስ ለምን ብሎ ነው አይሁዳውያንን የሚደመስሳቸው?

ንጉሡ በቊጣ ብድግ አለ፤ የወይን ጠጁን ትቶ ወደ ውጭ ወጥቶ ወደ ቤተ መንግሥቱ ሄደ (7:7፤ አ.መ.ት.)። አርጤክስስ በቀላሉ የሚቈጣ ሰው መሆኑን ቀደም ሲል ተገንዝበናል (1:12)፤ በዚሁ ጊዜ ግን፤ ቁጣው ንደ ሳተ ጎመራ ሳይሆን አይቀርም። የሐማን ባሕርይ ባለመረዳቱ የወንዳወንድ ኩራቱ ተጎዳበት። ሐማን በደረጃ በማሳደጉና ብዙ ንዲ ወቅ በማድረጉ ራሱን አሞኘ። ንጉሡ ነገሮቹን ሁሉ ሳያመዛዝን ድንጋጌውን በማጽደቁ ተሳሳተ (ምሳሌ 18:13)። ውጤቱም፤ የሁለት ልዩ የሆኑ አይሁዳውያን ሕይወት አደጋ ውስጥ ጣለ - መርዶክዮስ ሕይወቱን ያተረፈለትን ሰው፤ አስቱርን-ውድ ባለቤቱ ነበረች።

ንጉሡ በውስጡ የገነፈለውን ቊጣ ለማብረድ ሲል፤ በአትክልቱ ስፍራ ወዲያ ወዲህ ማለቱ ጥርጥር የለውም። «የንጉሥ ቊጣ ንደ ሞት መል ክተኛ ነው» (ምሳሌ 16:14፤ የድ.ት.)። «የንጉሥ ቊጣ ንደ አንበሳ ግሣት ነው» (ምሳሌ 19:12፤)። ሐማ የፈራው ለካ ወድዶ አይደለም! ርሱ ከንጉሡ ጋር ለበቂ ጊዜ ስለ ነበረ ያንዳንዱን የጠባዩን ንቅስቃሴ ያውቀዋል። ንጉሡ ከሳሹም ዳኛውም ርሱ ራሱ ንደሚሆንና ማምለጫ የማይገኝለት ፍርድን ንደሚያስተላልፍ ያውቅ ነበር።

ነገር ግን ለሐማ፤ አንዲት የመጨረሻ ዕድል ነበረችው፡- የንግሥቲቱ ምሕረት። ምናልባትም ርሱን አነሣሥቶ ንድ ማልደው ያደርጋት ይሆናል። አስቱር፤ ሐማ የዲያብሎስ መሣሪያ ሆኖ የአይሁድን ሕዝብ ለማጥፋት የቈረጠ ሰው መሆኑን አወቀች። ሐማ፤ አስቱር አይሁዳዊት መሆኗን ከመጀመሪያው ቢያውቅ ኖሮ፤ የድንጋጌው የቃል አሰካክ በዘዴ አሻሽሎ ርሷ ንድተተርፍ ያደርግና ቀሪዎቹ ሕዝቧ ሁሉ ግን ንዲደመስሱ ገና ሥልጣን ንዲኖረው ባደረገ ነበረ። ይህን ሜራ ሁሉ ንዲጠነስስ ያደረገው በንግሥቲቱ አጎት ልጅ መርዶክዮስ ላይ ሐማ በነበረው ጥላቻ ምክንያት ነበር (አስቱር 3:5-6)፤ አስቱር ደግሞ ለ ርሷ

በጣም ውድ የሆነውን አንዱን ሰው ለመካድ አሳቡም አልነበራትም፡፡

በአስቴር ላይ ማብራሪያ የሚሰጥ «ዘ ሶንሲኖ ጂዊሽ» ተባለ መጽሐፍ ውስጥ፤ ዶ/ር ኤስ. ጎልድማን ስለ 7:8 ንዲህ የሚል ዓረፍተ ነገር ያስቀምጣሉ፡- «ዕብራተኛው ተደባዳቢ፤ ንዲ ተለመደው በቀውጢ ጊዜ፤ ኩምሽሽ ያለ በቅባቄ ሆነ» (ማሻሻሽባስ ልስሸሽቁቁቋሻ= 228)፡፡ የንጉሡ ሥልጣን በስተጋላው ሳለ፤ ሐማ ደፋር ይመስል ይወጣጠር፤ አክብሩኝ ይል፤ ት ዛዝ ይሰጥ ነበር፡፡ አሁን ግን የንጉሡ ቊጣ ሲወርድበት፤ የሐማ ውነተኛው ባሕርይ ተገለጠ፡፡ ግዙፍ አልነበረም፤ ደቃቃ፤ በትዕቢት የተሞላ ባዶ ቀፎ ነበረ!

የንጉሡ ፈረሶችም ሁሉ ና የንጉሡ ሰዎችም ሁሉ ንዲ ገና የሐማን ሕይወት መገጣጠም አልቻሉም፡፡

ንዲት ያለ ተጻራሪ ነገር (አይ-አዎ) ነው! ሐማ አንድ አይሁዳዊ ካልሰገደልኝ ብሎ ሳት ሆኖ ነበር፤ አሁን ደግሞ ሐማ በአንዲት አይሁዳዊት ሴት ፊት ስለ ሕይወቱ የተማጸነ በግንባሩ ወድቋል! ንጉሡ ወደ ክፍሉ ገብቶ ትዕይነቱን ባየ ጊዜ፤ ንግሥቲቱን ያስቸገረ ያለ መስሎት ከሰለው፡፡ በዚሁ ተቈጥቶ በነበረበት ሁኔ ንጉሡ፤ ሐማ ያደረገው ያለውን በማጋነን ማንኛውም ነገር ሊወሰንበት ይችላል፤ ከዚያም አልፎ፤ ንግሥቲቱን መጋፋት የአገሩን ከፍተኛ ቅጣት የሚያስከትል ወንጀል ነበረ፡፡ ስለ ሤራ ጉዳይ ከተነሣ፤ ሐማ ንግሥቲቱን በማጥቃቱ ወንጀለኛ ንዲ ሆነ ሁሉም የሚያየው ጉዳይ ነው፡፡ ለዚያ ወንጀል ብቻ፤ ሞት ይገባዋል፡፡

መርዶክዮስን በከተማው ዙሪያ ካጀበው በኋላ፤ ሐማ በ ፍረት ራሱን ሸፈነ (6:12)፤ አሁን ግን የንጉሡ ዘቦች የሐማን ፊት ሸፈኑት፤ ይህም ለግድያው ያዘጋጁት ነበር ማለት ነው፡፡ ሐማ በ ውነት ራሱን ለማዋረድና በንስሐ ቢሸፍነው ኖሮ፤ ነገሮች በተለወጡለት ነበር፤ ነገር ግን ርሱ የ ግዚብሔርን ማስጠንቀቂያ አልሰማም አለ፡፡ በትዕቢት ና በምቀኝነት ቊጥጥር ሥር ስለ ነበ

ረ፤ ከፊት ለፊቱ ያሉትን አደጋዎች ለማየት ውሮ ነበር።

3. የሐማ ሽልማት (7:9-10)

«ጳድቅ ከጭንቀት ይድናል፤ ጎጥ ም በ ርሱ ፈን ይመጣል» (ምሳሌ 11:8፤ የድ.ት)። ሐማ ለመርዶክዮስ መስቀያ ብሎ የተከለው ግንድ ለሐማ መግደያ ምቹ ነበረ። ስለዚህ፤ ንጉሡ ተጠቀመበት። ሐማ መርዶክዮስን ሊገድለው ማቀዱን በቤተ መንግሥቱ ግልጽ ሆኖ ንዲ ወቅ አድርጓል፤ በዚህ ምክንያት የንጉሡ አገልጋይ የመስቀያውን ዓላማ አውቆት ነበር። ሐማ በትዕቢቱ፤ በጣም ጉራ አብዝቶ ነበርና ቃላቱ ማሳደድ ብቻ አይደለም፤ ንዲገደልም አግዘዋል።

ከመስቀሉ ዋዜማ፤ ሐማ መርዶክዮስን በንጉሡ ልብስ አሸብርቆት በከተማው ጉዳናዎች ሁሉ የመራ ሲያዞረው ውሎ ነበረ፤ አሁን ግን ሐማ ፊቱ በመሸፈኛ ተሸፍኖ የተመራ ጉዳናዎቹን ሲዞር ውሎ የጉዞው ፍጻሜ መስቀያው ጋ ሆኗል። በ ርግጥ የሐማ ሚስት ዞሳራ፤ ደግሞም አሥሩ ወንዶች ልጆቻቸው ስቅላቱን መስክረዋል፤ ልክ በከተማ ንደ ነበሩ አይሁዳውያን ማለት ነው። አይሁዳውያን ሐማ ጠላቸው አሁን ንደ ሌላ ባወቁ ጊዜ ድፍረት ወይም ብር ት ሳይሰማቸው አልቀረም።

«አትሳቱ ግዚአብሔር አይዘበትበትም። ሰው የዘራውን ሁሉ ያንኑ ደግሞ ያጭዳልና» (ገላትያ 6:7፤ አ.መ.ት) ሲል ጳውሎስ አስጠንቅቆአል። ሐማ በመርዶክዮስ ላይ ቊጣን ዘራ፤ ከንጉሡ ደግሞ ቊጣን አጨደ። ሐማ መርዶክዮስን ና አይሁዶችን ለመግደል ፈለገ፤ ንጉሡ ደግሞ ሐማን ገደለው። « ኔ ንዳየሁ፤ ጢአትን የሚያርሱ፤ መከራንም የሚዘሩ ይህንኑ ያጭዳሉ» (ኢዮብ 4:8)። « ጢአትን የሚዘሩ መከራን ያጭዳሉ» (ምሳሌ 22:8፤ አ.መ.ት)።

ይህ የማይለወጠው መዝራት ና ማጨድ በመጽሐፍ ቅዱስ ሁላ ተብራርቶአል፤ በአማኝች ላይም ሆነ በኢ-አማኞችም ላይ ሥራ ላይ ይውላል። ያዕቆብ ጌሳውን መስሎ ንስሳ ገድሎ አቀረበና አባቱን አ ለለ (ዘፍጥ. 27:1-29)፤ ከዓመ ት በኋላ ደግሞ

የያዕቆብ ወንዶች ልጆች፤ ዮሴፍ የሞተ ለማስመሰል አንድ ንስሳ ገድለው አባ ቸውን አ ለሉት (ዘፍጥ. 37:31-35)። ፈርዖን የአይሁዶች ወንድ ሕፃናት ባሕር ውስጥ ንዲያሰምጧቸው ት ዛዝ ሰጠ (ዘጸአት 1)፤ አንድ ቀን ዕለት ደግሞ የ ርሱ ሠራዊት ቀይ ባሕር ስምጦ ቀረ (ዘጸአት 14-15)።

ዳዊት በሥውር ከጎረቤቱ ሚስት ጋር አመነዘረ (2ኛ ሳሙ. 11)፤ የገዛ ልጁ የሆነ አቤሴሎም ደግሞ ከአባቱ ቁባቶች ጋር በግልጽ አመነዘረ (2ኛ ሳሙ. 16:20-23)። ከዚህም አልፎ፤ የዳዊት ልጅ በአባቷ ልጅ አምኖን ተደፈረች (2ኛ ሳሙ. 13)። ዳዊት የቤ ርሳቤህን ባል አስገደለ (2ኛ ሳሙ. 11:14-25)፤ የዳዊት ሦስት ወንዶች ልጆች ተገደሉ፡- አቤሴሎም (2ኛ ሳሙ. 18)፤ አምኖን (2ኛ ሳሙ. 13:23-36)፤ አዶንያስ (1ኛ ነገሥ. 2:13-25)። የጦርሴሱ ሳውል የ ስጢፋኖስን መወገር አበረ (የሐዋ. 8:1)፤ ርሱም መል ክተኛው ጳውሎስ በሆነ ጊዜ፤ በልስጥራን ተወገረ (የሐዋ. 14:19-20)።

ነገር ግን ይህ የመዝራትና የማጨዳ ጉዳይ መልካም ና ትክክለኛ ነገር በማድረግም ላይ ሥራ ላይ ንደሚውልም ናስ ውስ። በሥጋ የዘራን ከሆነ፤ መበስበስን ናጭዳለን፤ በመንፈስ የዘራ ከሆነ ግን፤ የዘላለምን ሕይወት ናጭዳለን (ገላትያ 6:8)። ስለ ክርስቶስ ክብር ሲባል የቱንም መልካም ነገር ያደረገ ሁሉ በ ግዚአብሔር ፊት የሚረሳ አይሆንም። በኢየሱስ ስም የተነገረችው የፍቅር ቃል ከቶ አትባክንም። ምርቱ በዚህ ሕይወት ጊዜ ባናየውም፤ በጌ ፊት በምንቆምበት ጊዜ ናየዋን። ስለ ክርስቶስ ስም ተብላ የተሰጠች ቀዝቃዛ ብርጭቆ ው ንኳ ብትሆን፤ የሚገባትን ዋጋ ገኛለች (ማቴ. 10:42፤ 25:31-46)።

ሐማ ተሰቀለ፤ ወይም ርሱ ባዘጋጀው መስቀያ ተቸነከረ፤ ሥጋው ንዲወርድ ተደርጎ ደግሞ ተቀበረ። የሐማ ሀብት ና ክብር ሁሉ ከሞት ሊያድኑት አልቻሉም፤ ከ ርሱም ጋር ይዞት ሊሄድ አልቻለም። «በ ይላቸው የሚ መኑ፤ በባለጠግነ ቸውም ብዛት የሚመኩ፤ ወንድም ወንድሙን አያድንም፤ ሰውም አያድንም፤ ቤዛውም ለ ግዚአብሔር አይሰጥም፤ የነፍሳቸው

ለውጥ ከብሮአልና ለዘላለምም ቀርቶአልና. . . :: የሰው ባለጠግነት የቤቱም ክብር በዘላለም ጊዜ አትፍራ፤ በሞተ ጊዜ ከ ርሱ ጋር ምንም አይወስድምና፤ ክብሩም ከ ርሱ በኋላ አይወርድምና» ረመዝ. 48(49)፤ 6-8፤ 16-17፤ የድ.ትሪ፡፡ በ1ኛ ጴጥሮስ 1:18-19 ውስጥ፤ ጴጥሮስ ደ ንነ ችን ምን ያህል ውድ ንደ ሆነ ይነግረናል፡- የ ግዚአብሔር ልጅ፤ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም መፍሰሱ ውድ ነው፡፡

ዚህ ላይ ግላዊ ትምህርት ብቻ አይደለም ያለው፤ ለ ስራኤል ሕዝብ የሚሆን ትምህርትም ደግሞ አለ፡፡ ስራኤልን ማጥፋት የሞከረ ማንኛውም ጠላት ራሱ ጠፍቶአል፡፡ ግዚአብሔር ለ ስራኤል የሰጣት ተስፋ «የሚባርክህንም ባርካለሁ፤ የሚረግመህንም ረግማለሁ» (ዘፍጥ. 12:3፤ የድ.ት.) የሚለውን ነበር፤ ናም ይህን ተስፋ ሁልጊዜ ጠብቆ ል፡፡ ምንም ንኪ የዓለም መንግሥት ችላ ቢሉት ወይም ቢገዳደሩት ግዚአብሔር የገባውን ቃል ከምር ይጠብቀዋል፡፡

ይህ ማለት ግዚአብሔር ስራኤል የም ደርገውን ሁሉ ያጸድቅላል ል ማለት አይደለም፤ ነገር ግን ምር የሆኑትን ሕዝቡ ሊያጠፉ የሚጥሩ ግዚአብሔር አያጸድቅላቸውም ማለት ነው፡፡ የግብፁ ፈርዖንም ይሁን፤ የባቢሎኑ ናቡከደነፆርም ይሁን፤ የፋርሱ ሐማም ይሁን፤ ወይም የጀርመኑ ሂትለር የአይሁዳውያን ጠላት የሆነ ወገን የ ያሉ ግዚአብሔርም ጠላት ስለሆነ አይቀናውም፡፡

«በዚያም ጊዜ የንጉሡ ቊጣ በረደ» (አስቴር 7:10 የድ.ት.)፡፡ «በረደ» የሚለው የዕብራይስጡ ቃል የው ውን መጉደል ለመግለጽ በዘፍጥረት 8:1 ላይ ውሎአል፡፡ የንጉሡ ቊጣ በውስጡ አደገ፤ ሐማን ሲሰቅለውም በከፍተኛው ደረጃ ላይ ደርሶ ነበር፡፡ አሁን ለቊጣው የሚክሥ አገኘና ንጉሡ ወደ ልቡ ተመለሰ፡፡ ነገር ግን፤ ምንም ንኪ ያ ተቀናቃኝ የተወገደ ቢሆንም ቅሉ፤ ችግሩ ሙሉ በሙሉ አልተወገደም፤ ምክንያቱም፤ የንጉሡ የድንጋጌ አዋጅ ሊቀየር ባለመቻሉ ተግባር ላይ ይውል ስለ ነበረ ነው፡፡ አሁን ሦስተኛ ወሩን ይዞ ነበር (አስቴር 8:9)፤ አይሁዳውያን የሚገደሉባት መከረኛዋ ቀን ልትደርስ ዘጠኝ ወራት ቀርተው ነበር

(አስቴር 3:13)::

አስቴር ና መርዶክዮስ ችግሩን ንዴት ሊፈቱ ይችሉ ይሆን?
ቀጥሎ ያለው ምዕራፍ ር ሱ ይኸኛው ይሆናል::

ዚህ ላይ ነው

ለግል ምልክ ና ና ለቡድን ውይይት

የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. የ ግዚአብሔር ትዕግሥት በዓለም ትርጉሙን የሳተው ንዴት ነው?
2. ሐማ ያደረጋቸው የተሳሳቱ ግምቶች ምንና ምን ነበሩ?
3. ግዚአብሔር አስቴር ለንጉሡ ባቀረበችው አቤቱ ንዴት ረዳት?
4. ንጉሡ ሐማን ንደ በደል ተቀባይ ያደረገው ይመስልሃልን? ንዴት?
5. ሐማ የዘራውን ያጨደው ንዴት ነበር? ለዚህ መር የሚሆኑ ሌሎች ምሳሌዎች በጥቂቱ ምንና ምን ናቸው?
6. ለዘራነው አጨዳው መልካም ጎን የሚሆን ምንድን ነው?
7. የሐማ ገጠመኝ ለዓለም ባለጠግነት ከንቱነት ማብራሪያ የሚሆነው ንዴት ነው?
8. የሐማ ገጠመኝ ስለ ፈሪህ ግዚአብሔር አስፈላጊነት ምን ያስተምረናል?
9. ክርስቲያኖች ሥቃያቸውን ወይም ደካማ ጎናቸውን የሚደብቅላቸው ጭንብል ማጥለቅ የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው?
10. « ስራኤልን ማጥፋት የሞከረ ማንኛውም ጠላት ራሱ ጠፍቶአል::» ይህ ስለ ግዚአብሔር ሉዓላዊነት ምን ያስተምረናል?

ከተጠቂዎች ወደ አጥቂዎች

(አስቴር 8)

(የአዲሱ ሕግ መልካም ዜና ተስፋ ና ደስ ሲያመጣ)

ሐማ ሞቶአል፤ ገዳይ አዋጁ ግን ገና ሕያው ነበረ። ክፉ ሰዎች ከሞቱ ከረጅም ጊዜም በኋላ፤ የክፉ ቃላቸው ና ሥራቸው ጦሶች መኖር ይቀጥላሉ። ዛሬም ንኳ ቢሆን፤ በመቃብራቸው በሚዋሹ ሰዎች ምክንያት ንጹሐን ሰዎች በመሠቃየት ላይ ናቸው።

አንድ ነገር ጣልቃ ካልገባ፤ ከዘጠኝ ወራት በኋላ ፋርሳውያን አይሁዳውያንን በማጥቃት ከገጹምድር ያጠፏቸዋል። በግዛቱ ውስጥ አንድ መቶ ሚሊዮን ሕዝብ ይኖራል ተብሎ ከተገመተው ውስጥ አሥራ አምስቱ ሚሊዮን አይሁዳውያን ነበሩ። ስለዚህ፤ የተቀሩት ሁሉ ያለ ጥርጣሬ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ጠላቶች ነበሩ። በ ርግጥ፤ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ሁልጊዜ አናሳ ናቸው። ናም «በብዛት ከ ግዚአብሔር ጋር አንድነት ያላቸው ናቸው።»

ግዚአብሔር አስቴርን ና መርዶክዮስን ያመጣቸው «ለ ንዲህ ላለ ጊዜ ነበር።» ርምጃም ለመውሰድ ተዘጋጅተው ነበር።

1. የመርዶክዮስ ከፍ ከፍ ማለት (8:1-2፤ 15)

በጥን ውያን የ ሪክ ምሁራን መሠረት፤ ከሐዲው በተገደለ መጠን፤ የዙፋኑ ህልውና ይረጋገጣል። አርጤክስስ የሐማን ንብረት ለ ራሱ ወርሶት ቢሆን ኖሮ፤ ብዙ ሀብት ለ ራሱ ባካበተ ነበር፤ ነገር ግን የሐማን ንብረት ለአስቴር ሊሰጣት መፈለግ። ከቸርነት አልፎ፤ ይህ ስጦ ንጉሡ ለወሰዳቸው የሞኝነት ውሳኔዎች በአስቴር ና በሕዝቧ ላይ ብዙ መከራ በማምጣቸው ምናልባት ንስሐ የመግባት ዘዴ አድርጎ የወሰደው ውሳኔ ሳይሆን አይቀርም። አስቴር ደግሞ ቆየት ብላ ለሚመጣ መከራ ለማዘጋጀት ይረዳቸው ዘንድ ይህንን ከፍተኛ ሀብት ለአይሁዶች አካፍላቸው ሊሆን ይችላል።

አርጤክስስ አስቴር ና መርዶክዮስ አይሁዶች ንደ ነበሩ

አውቆ ነበረ፤ አሁን ግን የአጎቶች ልጆች መሆናቸውን ማጥናት ነበረበት። አርጤክስስ ና መርዶክዮስ በጋብቻ ዘመዳሞች ነበሩ! ሐማ ከተወገደ በኋላ፤ ንጉሡ የንጉሥነቱን ቀለበት መልሶ ወሰደ (አስቴር 3:10)፤ ቀለበቱ የዙፋኑ ማ ተም ነበረ (አስቴር 8:8፤ 10፤ 3:12)፤ ናም ቀለበቱን ለመርዶክዮስ ሰጠው፤ ጠቅላይ ሚኒስቴር ደግሞ አደረገው። በቤተ መንግሥቱ አይሁዳዊት ንግሥት ና አይሁዳዊ ጠቅላይ ሚኒስቴር በመቀመጣቸው፤ ከዚህ በፊት ሆነው በማያውቁት ደረጃ፤ በግዛቱ የነበሩት አይሁዳውያን በፖለቲካ ተሳትፎ ደረጃ ከሁሉ የተሻሉ ሆኑ።

አስቴር የሐማ የነበረውን ሰፊ የግዛት አስተዳደር በፊት ለሐማ ጅ አልነሣም (አልሰግድም) ብሎ ለነበረው ለመርዶክዮስ ሰጠችው። የመርዶክዮስ ድፍረት ና የአስቴር መበረ ትባይ ከልበት ኖሮ፤ ገና ሐማ ሥልጣን ላይ በኖረ ነበር። « ግዚአብሔርን ደጅ ጥና፤ መንገዱንም ጠብቅ፤ ምድርንም ትወርስ ዘንድ ከፍ ከፍ ያደርግሃል፤ ጢአተኞችም ሲጠፉ ያለህ። ጎጥ ን ከፍ ከፍ ብሎ ንደ ሊባኖስ ዝግባም ለምልሞ አየሁት። ብመለስ ግን አጣሁት፤ ፈለግሁት ቦ ውንም አላገኘሁም» (መዝ. 36(37):34-36)።

ንጉሡ፤ መርዶክዮስ ለሥልጣን ቦ ው ብቁ የሚሆን የማዕረግ ልብስ ማግኘቱን አረጋገጠ፤ ይህም በአስቴር 8:15 ላይ ተብራርቶአል። ከዚህ በኋላ መርዶክዮስ አሮጌ ልብስ አልለበሰም፤ የውስጥ ልብስንም ቢሆን አልለበሰም (አስቴር 6:7-11)፤ ነገር ግን አሁን ርሱ የለበሰው ለ ርሱ ተብሎ የተሰፋለት ልብስ ነበር። የክብር ንጉሣዊ ቀለማት ሰማያዊ ና ነጭ ነበሩ (አስቴር 1:6ን ተመልከት)። የወርቅ «አክሊሉ» ምናልባት ትልቅ ጥምጥም ከነጭ ና ሐምራዊ ልብስ ጋር የሚሄድ ሳይሆን አይቀርም፤ ይህ ሁሉ መርዶክዮስን ትልቅ ሰው ና ከፍተኛ ባለ ሥልጣን ያስመስለው ነበር።

ሐማ ከንጉሡ አ ልሎ ያገኘውን፤ መርዶክዮስ ንደ ስጦ አገኘው፤ ምክንያቱም መርዶክዮስ ለዚሁ የበቃ ሰው ነበረና ነው። በዚሁ ሪክ መጀመሪያ ላይ፤ አስቴር ና መርዶክዮስ

ምነ ቸውን በተመለከተ ጭራሹኑ አርአያ ሆነው አልተገኙም፤ አሁን ግን ነገራቱ መለወጣቸው አንድ ስሜት አሳድሮብናል። ሁለቱም የአይሁዳዊነት ዜግነ ቸውን አረጋግጠዋል፤ ሁለቱም በግዛቱ ያሉት አይሁዳውያን ለጸሎት ና ለጸም የመጠራት ምክንያት ሆነዋል። በአንድ ስሜት፤ የአይሁዳዊ «መነቃቃት» ግንባር ቀደም ሲሆኑ፤ አይሁድ መሆን ደግሞ በግዛቱ ክብር ያለው ነገር ንደ ሆነ አድርገው የወሰዱ ሰዎች ነበሩ።

ግዚአብሔር ለ ያንዳንዱ ሪክ ሁልጊዜ ንደዚህ ዓይነቱ «የደስ ፍጻሜ» ንዲኖረው አያደርግም። በአሁኑ ዘመን፤ ለሁሉም ማኞች ክርስቲያኖች የማዕረግ ቦ ና ልዩ ክብር አይሰጣቸውም። አንዳንዶቹ ለክርስቶስ ባላቸው አቋም ምክንያት ከሥራቸው ይሰናበ ሉ! ግዚአብሔር ማዕረግ ንደምናገኝ ና ሀብ ሞችም ንደምንሆን ተስፋ አይሰጠንም፤ ነገር ግን ርሱ ሁሉ ነገር በቁጥጥሩ ሥር ንደ ሆነና የመጨረሻው ሪካችንንም ንደሚጽፍልን አረጋግጦልናል። ግዚአብሔር በዚህችው ምድር በማዕረግ ባያሳድገንም፤ ወደ ክብሩ ስንደርስ በ ርግጥ በማዕረግ ያሳድገናል።

2. የአስቴር አቤቱ (8:3-6)

ሀብት፤ ክብር፤ ናም የግል ዋስትና ሕዝቧ አደጋ ውስጥ ስክ ሆኑ ድረስ ለአስቴር ፍጹም ርካ ሊሰጣት አልቻለም። ለ ርሷ፤ በሕይወቷ ውስጥ ዋና ነገር ብላ የቈጠረችው የ ርሷ ምቹት ሳይሆን የ ነርሱን ደ ንነት ነበር፤ ነገሩ መፍትሔ ስካገኛ ድረስ ደግሞ ማረፍ አልቻለችም። በዘመናችን ያሉ አንዳንድ አማኞች የሚቸበችቡት ና ለመደሰቻ የሚያውሉትን አዲስ የገንዘብ ማግኛ መንገድ ከሚፈላልጉ ለም ልፈው ዓለም ጉድለት ግን ደን ከሌ ላቸው ጋር ስትነጻጸር አስቴር ምንኛ የተለየች ናት! በቤተ ክርስቲያን መገኘትና ምፅዋ ቸውን ይዘው በመምጣት ክርስቲያናዊ ኃላፊነ ቸውን የተወጡ ይመስላቸዋል፤ ይህ ደግሞ በቀሪው ጊዜ ያቸው ና ገንዘባቸው ያልፈለጉትን ንዲያደርጉ ነፃነት የሚሰጣቸው ይመስላቸዋል። ኛ የሚያስፈልጉን በርካ የአስቴር ዓይነቶቹ ሰዎች ናቸው፤ አስቴር በሕይወቷ ውስጥ ከሁሉም ላቅ

ብላ የወሰደችው፣ ጥፋት ለተፈረደባቸው ሰዎች ሸክም ንዲሰማ ነው። የሚያስፈልጉን ንዲህ ያሉት ሰዎች ናቸው።

ከአያሌ ዓመ ት በፊት፣ በአንድ «ወጣት ለክርስቶስ» በተባለ የምሽት-ቆይ ጸሎት ስብሰባ ጊዜ፣ ዐቃቤ ሕግ ጃኩብ ስ ም «ጌ ሆይ፣ ብዙዎቻችን ስለ መሥዋዕትነት የምናውቀው የቃሉን ፊደል ዝርዝር ማወቅ ብቻ ነው» ብለው ሲጸልዩ ሰማሁ። ያ ዓ ረፍተ ነገር ጭራሽ አይረሳኝም፣ አንዳንድ ጊዜም ሲያሳድደኝ ንደሚሰማኝ መሰክራለሁ። አንድ ሌላ የወጣት ለክርስቶስ አባላት ስብሰባን አስ ወሳለሁ፣ በዚሁ ጉባኤ ቢል ካርል የተባለ ዘማሪ « ልካችኋለሁ» ብሎ ሲዘምር፣ የ ግዚአብሔር መንፈስ ደግሞ ሁላችን ለጸሎት በጉልበ ችን ንድንምበረከክ አድርጎ ስለ ክርስቶስ ስንል ለዓለም ንድንደርስላት በአዲስ ቡራኬ ንደ ላክን ትዝ ይለኛል።

አስቴር ሁሉንም ማድረግ አልቻለችም፣ አንዳንድ ነገሮችን ግን ማድረግ ትችል ነበር፤ የምትችላቸውን አደረገችቸው። ወደ ንጉሡ ዙፋን ቀረበችና ሐማ የቀየሰው አዋጅ ንዲመረምረው ንጉሡን ጠየቀች። ስራኤላውያንን ከመ ረድ ያዳናቸው ርሷ ዙፋን ዘንድ ቀርባ ያደረገችው ምልጃ ነበረ። ርሷ ንጉሡ ሕዝቧን ንዲያድንላትና በልቧ ውስጥ ከነበረበት ሸክም ንዲገላግላት ንጂ፣ ከዚህ አልፋ ለ ራሷ የጠየቀችው ምንም ነገር አልነበረም።

ቅዱሳን ጽሑፎችን ንዳጠናኋቸው፣ ለአይሁዶች ሲሉ የጸለዩ ሰዎችን አደንቃቸዋለሁ። ስራኤላውያን ጢኦት በሠሩ ጊዜ፣ ሙሴ ግዚአብሔር በተራራ ላይ አገኘውና ስለ ነርሱ አማለደ (ዘጸአት 32)። ሕዝቡን ለማዳን ስሙ ከሕይወት መጽሐፍ ውስጥ ንዲሠረዝ ቢያስፈልግ ንኳ ፈቃደኛ ንደ ሆነ ለ ግዚአብሔር ነግሮ ል። በሺህ ከሚቈጠሩ ዓመ ት በኋላ፣ ሐዋርያው ጳውሎስ «በክርስቶስ ተለይቼ የተረገምሁ ልሁን» (ሮሜ 9:1-3) ስክ ማለት ፈቃደኛነቱን አሳየ፤ ይህን ያደረገው የማያምኑትን ስራኤላውያን የሚረዳ ከሆነ ነው።

ኤልያስ በቀርሜሎስ ተራራ ላይ ሆኖ ስለ አል ዘዝ ባዮቹ

ስራኤላውያን ጸልዮአል (1ኛ ነገሥት 18)፤ ነህምያ ደግሞ በቤተ መንግሥት ሆኖ በኢየሩሳሌም ለነበሩት አይሁዳውያን ጸልዮአል (ነህምያ 1)። ዕዝራም ንደ ነህምያ፤ ግዚአብሔር ጢአተኞች የሆኑትን ሕዝቡን ንዲረዳለት አልቅሶአል፤ ጸልዮአልም (ዕዝራ 9) ፤ ዳንኤል ደግሞ ግዚአብሔር ለ ስራኤል ያቀደውን ዕቅድ ይገባው ዘንድ ራሱን ዝቅ አድርጎ ጸሞአል፤ ጸልዮአልም (ዳንኤል 9)፤ «ኢየሩሳሌም ሆይ፤ ዘበኞችን በቅጥርሽ ላይ አቁሜአለሁ፤ ቀንና ሌሊት ከቶ ዝም አይሉም፤ ናንተ ግዚአብሔርን የም ሳስቡ፤ ኢየሩሳሌምን ስከሚያጸና በምድርም ላይ ምስጋና ስከያደርጋት ድረስ አትረፉ ለ ርሱም ዕረፍት አትስጡ» (ኢሳ. 62:6-7)።

«ለኢየሩሳሌም ሰላምን ለምኑ፤ አንተንም ለሚወድዱ ልማት ይሁን» (መዝ. 121/122/6)። በኢየሩሳሌም ሰላም ስከሆን ድረስ በዚህ ዓለም ሰላም ሊሆን አይችልም፤ ንዲሁም፤ የ ግዚአብሔር ሕዝብ ይህን ት ዛዝ ካል ዘዙትና ካልጸለዩ በስተቀር በኢየሩሳሌም ሰላም ሊሆን አይችልም፤ «መንግሥትህ ትምጣ።»

«ዲያብሎስ ቤተ ክርስቲያኒቱን ና አገልጋዮቿን የጸሎትን ብርቱ መሣሪያ ወደ ጎን ንዲሉት ባደረገ ጊዜ ነበር የ ርሱ ላቅ ቅርሱ የሆነችው» ሲል ወንጌላዊው አር. ኤ. ቶሪ በ«ሀው ቱ ኦብቴይን ፋልነስ ኦፍ ፓወር ኢን ክርስቲያን ላይፍ ኤንድ ሰርቪስ» በሚለው መጽሐፉ ውስጥ ጽፍአል። ጽሑፉንም በመቀጠል ቤተ ክርስቲያኒቱ መጸለዩን ብቻ ት ፤ ዓለምን ለክርስቶስ የምትማርክባቸው ተቋም ን ና ቀልጣፋ የዕቅዶ ፋብሪካዎችን ማበረ ቻ ይሆነናል። አንድ ተቈርቋሪ ሰው በጸሎት ላይ የተጠመደ ከሆነ በዚሁ ዓለም ላይ ትልቅ ለውጥ ሊያመጣ ይችላል፤ ምክንያቱም፤ ጸሎት የ ግዚአብሔር ይል ንዲለቅቅ የሚያደርግ ቊልፍ ነውና። «አትለምኑምና . . . አትቀበሉም» (ያዕቆብ 4:2)።

3. የንጉሡ አዋጅ (8:7-17)

አስቲር ና መርዶክቦስ ያጋጠማቸው ችግር፤ ንጉሡ ንዲሁ በአፈጻጸም ወጃ ብቻ የመጀመሪያው አዋጅ ሊሸረው ባለመቻሉ

ነው፤ ምክንያቱም፤ የሚደናውያን ና የፋርሳውያን ሕጎች ሊቀየሩ ስለማይቻሉ ነበረ። በዘመናችን ባሉ ዲሞክራሲያውያን አገሮች፤ ሕግ አውጭዎች ውሳኔዎችን ቀልብለው ሕጎችን ሊሸሩ ይችላሉ፤ ንዲሁም የአገሪቱ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ሕጎቹ መንግሥ ዊ አይደሉም ሊል ንኳ ይችላል፤ በጥን ዊው ፈላጭ ቈራጭ ፋርሳዊ ግዛት ግን ንዲህ አይደለም። የንጉሡ ድምፅ የአገሩ ሕግ ነበረ፤ ንጉሡ ደግሞ ፈጽሞ ስሕተት የማይሠራ ነው ተብሎ ይወሰድ ነበር።

ንጉሡ አዋጁን በሕጋዊነት ሊሸረው አይችልም ነበር፤ ነገር ግን አይሁዶቹን የሚደግፍ አንድ አዲስ ድንጋጌ ሊያወጣ ይችል ነበረ። አዲሱ ድንጋጌ በግዛቱ ውስጥ ላሉት ሕዝቡ ሁሉ በአይሁዶች ላይ የተለየ አመለካከትን ንዲያሳዩ ንጉሡ ንደሚፈልግ ማሳወቅ ይችላል። ዜጋዎቹ አዲሱን አዋጅ የሚያብራራላቸው የሕግ ሰው መቅጠር አያስፈልጋቸውም ነበር። መል ክቱን ንደ ተረዱት ርግጠኛ መሆን ይቻላል፡- ይህም መጋቢት 7 ላይ አይሁዶቹን ንዲ ጠቁ የሚለውን መል ክት ማለት ነው።

አሁን መርዶክዮስ ጠቅላይ ሚኒስቴር ስለሆነ፤ አዲሱን ድንጋጌ የማርቀቁ ሥራ የ ርሱ ነበረ። ያደረገው ነገር፤ ማንኛው ሰው ሊገድላቸው ወይም ንብረ ቸውን ሊነጥቅ ቢመጣ ንዲከላከሉ ለአይሁዳውያን ፈቃድ መስጠት ብቻ አልነበረም። በግዛቱ ውስጥ ልክ ንደ ሐማ አይሁዶቹን የሚጠሉ፤ ሊያጠፏቸው የሚፈልጉ፤ በሀብ ቸውም ላይ ጃቸውን ለማኖር የሚሹ ሰዎች ነበሩ። አዲሱ ድንጋጌ አይሁዶች መሰብሰብን ና ራሳቸውን መከላከልን የሚፈቅድ ነበረ፤ ነገር ግን ነርሱ ነገርን ቈስቋሾች ንዲሆኑ አልተፈቀደላቸውም።

ሊቃውንት በቊጥር 11 ትርጓሜ ላይ አይስማሙም። ሥልጣን ያለው ቅጅ (አውቶራይዝድ ቨርሻን) አዋጁ አይሁዶች የአጥቂዎቻ ቸውን ሚስቶች ና ልጆችን ለማጥፋትና ንብረቶቻቸውንም ንዲዘርፉ ፈቅዶላቸዋል የሚል ስሜት ሲሰጥ፤ «ኤንኤኤቢ» (ዘ ኒው አሜሪካን ስን ደር ባይብል) የተባለው ቅጅ ደግሞ ከዚሁ ትርጉም ጋር የሚስማማ ይመስላል። ኤንአይቪ (ዘ ኒው ኢንተ

ርናሽናል ቨርሽን) ደግሞ «ሴቶቹን ና ልጆቹን» ከጠቂዎቹ አይሁዶች ጋር ያገናኛቸውና አይሁዶቹ ሴቶቹን ና ልጆቹን ንደ ገደሏቸው አያመለክትም። ለ ኔ የሚስማማኝ «ኤንአይቪ» ትርጓሜ ነው።

3:11-13ን ብ ነብብ፤ የሁለቱን ድንጋጌዎች የቃላት አቀማመጥ ተመሳሳይ መሆናቸውን ማየት ትችላለህ። መርዶክዮስ የተጠቀመው የመንግሥቱ «ዋናው የሥራ ቋንቋን» ነበር፤ ምክንያቱም፤ ሕጋዊ ዓረፍተ ነገሮች በሕጋዊ ቋንቋ መግለጽ ስለሚገባ ነው። ይህ ቋንቋ ለውጭ አገር ሰዎች ንግዳ ሊመስል ይችላል፤ ዳሩ ግን ያለ ርሱ ግራ ልንጋባ ና የትርጉም ስሕተት ልንፈጽም ይችላል። አንድን ሕግ ግጥም በሚጻፍበት መልኩ መጻፍ አይቻልም።

በአስቴር 8:9 መሠረት፤ አዲሱ አዋጅ የተጻፈው በሦስተኛው ወር፤ በሃያ ሦስተኛው ቀን ነበር፤ በአውሮጳውያን የቀን መቀጠሪያ መሠረት በሰኔ 25፤ 474 ከክልበ ማለት ነው። (የአይሁድ የቀን መቀጠሪያ ከሚያዝያ ወር ንደሚጀምር አስ ውስጥ።) የመጀመሪያው ድንጋጌ የ ደለው በሚያዝያ 17 ነበረ (አስቴር 3:2)።

ሐማ በአይሁዶች ላይ ጦርነት ካወጀበት ቀን ጀምሮ ሰባት ቀናት አልፈው ነበር። የአይሁዶች «የ ልቂት ቀን» መጋቢት 7 ነበረ (አስቴር 3:13)። ስለዚህ፤ ሕዝቡ የሚዘጋጁባቸው ስምንት ወራት ገደማ ነበሯቸው።

ቆም ብለን መርዶክዮስ ለአይሁዶች ንዲገደሉና ንዲዘረፉ ሥልጣን መስጠቱ አግባብ ነበረ ወይ? ብለን ማሰብ አለብን። መጽሐፍ ቅዱስ የመለኮ ዊ ድርሳን መሆኑን የሚክዱ ሰዎች የመጽሐፍ ቅዱሱ ግዚአብሔር «ጨፍጫፊ» ለመሆኑ የተለያዩትን «ጭፍጨፋዎችን» ከመጽሐፍ ቅዱስ ንደ ማስረጃነት ማቅረብ ይፈልጋሉ። ሙሉውን ሕዝብ ንዲ ረዱ ያዘዘውን አምላክ ማምለክ ስቲ ገምቱት! ይላሉ።

አንደኛ፤ የችግሩ መነሻ ስለ ሆነው አርጤክስስ ስላስተላለፈው አዋጅ ስቲ ናስብ። መርዶክዮስ አይሁዶቹን ራሳቸውን

ንዲከላከሉ መንገሩ ጢአት ከሆነ፤ መጀመሪያውኑ ሐማ ና አርጤክስስ ፋርሳውያንን አይሁዳውያኑን ንዲያጠቁ ማዘዛቸው የባለ ጢአት ነበረ ማለት ነው! ራስን መከላከል ወንጀል አይደለም፤ ዘርን ማጥፋት ግን ያለ ጥርጥር ወንጀል ነው። ነዚህ ሐያስያን የንጉሡን አዋጅ ያጸድቁ ልን? ያጸድቁ ል ብዬ ተስፋ አላደርግም! ንግዲያውስ፤ ግድያን የሚፈቅድ የንጉሡን ድንጋጌ ካላጸደቁት፤ አይሁዶች ራሳቸው ንዲከላከሉ የሚፈቅደውን የመርዶክዮስ ድንጋጌ ንዴት ሊቃወሙት ይችላሉ ዲያ? የሐማ ድንጋጌ ባይወጣ ይሻል ነበር፤ ተስራጭቶ ስለ ነበረ ግን፤ መርዶክዮስ ባወጣው በ ራሱ ድንጋጌ ቢያከሽፈው መልካም ይሆናል።

አሁን በምዕራፍ 9 ያለውን ዘገባ ስቲ ንመልከት፤ የሚከተሉትን ሦስት ውነ ዎች በውስጡ ል ገኙበት ትችላላችሁ፡- አይሁዳውያን የገደሉት ያጠቁዋቸውን ብቻ ነበር፤ ወንዶቹን ብቻ ገደሉ (አስቴር (9:6፤ 12፤ 15)፤ መብቱ ቢኖራቸውም በዘረፋው ላይ ጃቸውን አላሳረፉም (ቍ. 10፤ 15-16)። አይሁዳውያን በሹሻን (ሱስ) ብቻ ስምንት መቶ ወንዶች ገደሉ የሚለው ውነ (ቁ. 6፤ 15) የ ግዚአብሔርን ሕዝብ ለማጥቃት ዕድሉን ለማግኘት ያሰፈሰፉ ብዙ ፋርሳውያን ንደነበሩ ማስረጃ ነው። (በዋናው ከተማ ምናልባት ግማሽ ሚሊዮን ሕዝብ ነበር ተብለ ተገምቷል።)

ከመቶ ሚሊዮን የሚሆን ሕዝብ ውስጥ የተገደሉት ቁጥራቸው ሰባ አምስት ሺህ ያህል ነበር (ቁ. 16)። ነገር ግን ዳካማ አይሁዶችን ለመግደል የተዘጋጁ ከሰባ አምስት በላይ ይሆናሉ የሚለው ነ ምን ያህሉ የንጉሡ ሕዝብ የ ግዚአብሔርን ሕዝብ ይጣሉ ንደነበሩ ያሳያል። ነዚህ ሰዎች አይሁዶች ራሳቸውን ከጥቃት ለመከላከል መዘጋጀታቸውን ቢያውቁም ንኳ ለማጥቃት ፈቃደኞች ነበሩ የሚለው ውነ ፀረ-ሴማዊነት በግዛቱ ሁሉ ምን ያህል አይሎ ንደ ነበር ማስረጃ ነው። ሐያስያን አይሁዳውያን ሰባ አምስት ሺህ መግደላቸው ነፍስ ገዳዮች ስለሚያደርጋቸው ስሕተት ነው ይላሉ። ሰባ አምስት ሺህ ፈሪሳውያኖቹ አሥር ጊዜ ዕጥፍ አይሁዳውያን ገድለው ቢሆኑ ይሻል ነበርን?

የመርዶክዮስ ድንጋጌ ግዚአብሔር ለአብርሃም ከገባለት ቃል ኪዳን ፍጹም የሚስማማ ነበረ፡- «የሚባርኩህንም ባርካለሁ፤ የሚረግሙህንም ረግማለሁ» (ዘፍጥ. 12:3) ከሚለው ጋር ማለት ነው፡፡ ይስሐቅ ደግሞ ከመርዶክዮስ ጋር ይስማማ ነበር፤ ይስሐቅ ያዕቆብን ሲባርከው «የሚረግምህ ርሱ ርጉም ይሁን፤ የሚባርክህም ብሩክ ይሁን» (ዘፍጥ. 27:29) ብሎ ልና፡፡ በተጨማሪም፤ ግዚአብሔር ለሙሴ «ጠላቶችህን ጣላቸዋለሁ፤ የሚያስጨንቁህንም አስጨንቃቸዋለሁ» (ዘጸአት 23:22) ሲል ቃል ገብቶለት ነበረ፡፡ «አይሁዳዊው በ ያንዳንዱ አገሮች የሚገኙ ሊያጠፉት በፈለጉት ቀብር ሥነ ሥርዓት ላይ ተገኝቶአል» የሚለው ከዶ/ር ጄ. ቪርኖን ማክ 2 የተገኘውን ጥቅስ አትርላ፡፡

ነፃ የሚያወጣ አዋጅን መጻፍ አንድ ነገር ነው መል ክቱ ለሕዝቡ ንዲደርሰው ማድረግ ደግሞ ሌላ ነገር ነው፡፡ መርዶክዮስ ጸሐፊዎቹን በትርጉም ላይ ንዲሠሩና ድንጋጌውንም ንዲገለብጡት አደረጋቸው፤ ከዚሁም በኋላ ተላላኪዎቹ መልካሙን? በግዛቱ ውስጥ በተለያዩ ክፍለ-ግዛት ወዳሉት ሰዎች ንዲወስዱት አደረገ፡፡ መል ክተኞቹም «ተጣደፉ»፤ ምክንያቱም «በንጉሡ ት ዛዝ ተወጥረው» ነበሩና (አስቴር 8:14)፡፡ የ ሐህሞ ትርጉም «በንጉሡ ት ዛዝ ተርበትብተው ነበር» ይለዋል፡፡

ቤተ ክርስቲያኒቱ ዛሬ ንደ ነዛ ጸሐፊዎች ና ተላላኪዎች ምነው በሆነች ኖሮ! ምነት በኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ያድናል የሚለው የምሥራቹ ቃል በዓለም ላሉት ሕዝቦች በገዛ ቋንቋ ቸው መንገር ይኖርብናል! ንጉሡ አዝዞናልና ኛም መሄድ ነው ያለብን፤ በሆነው ምክንያት ግን ንዘገያለን፡፡ ጸሐፍት ና ተላላኪዎች የያዘ አንድ አረመኔያዊ ቡድን፤ አንዳች ዘመናዊ መንጓዣ ና መገናኛ ሳይኖረው፤ የመርዶክዮስን ድንጋጌ ለመለው ግዛት ይዞ መሄድ ከቻለ፤ ባሁኑ ዘመን ክርስቲያን ሠራተኞች ምንኛ የክርስቶስ ወንጌል ወደ ጠፋች ዓለም ይዘው አይሄዱም!

ከአዳም ውድቀት ጀምሮ፤ «የ ጢአት ና የሞት ሕግ» በዚሁ ዓለም አይለው ቆይተዋል (ሮሜ 8:2፤ 5:12-21)፤ ግዚአብሔር ደግሞ ያንን ሕግ አይሽረውም፡፡ የ ጢአት ደመወዝ ገና ሞት ነው

(ሮሜ 6:23)። በኢየሱስ ክርስቶስ ሞት ና ትንሣኤ በኩል፤ ግዚአብሔር አንድ ሌላ ሕግ ተግባር ላይ ንዲውል አደረገ፤ ርሱም «በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ» ነው (ሮሜ 8:2)። ግዚአብሔር ልጁን፤ ኢየሱስን ጢኦችንን ንዲሸክምና በመስቀል ላይ ንዲሞት በማድረጉ ያንን የ ጢኦት ና የሞት ሕግን ዘዘ። ነገር ግን፤ ደግሞ ግዚአብሔር ከሞት አስነሣውና ጢኦተኞች ሊድነቡት የሚችሉበትን አንድ አዲስ ድንጋጌ ተግባር ላይ አዋለ። አሁን ርሱ ያንን መልካም ዜና ወደ ልዩ ልዩ ቋንቋዎች ሁሉ ተርጉመን ወደ ሕዝቦች ሁሉ ንድናደርሰው ይፈልጋል።

ይህ ምዕራፍ በንግሥት አስቴር ንባ ይጀምራል (አስቴር 8:3)፤ ነገር ግን በአይሁዶች ደስ ና ፈንጠዝያ ይደመድማል (ቊ. 15-17)። ደስ በተለያየ መልኩ በዚሁ አንቀጽ ቢያንስ ሰባት ጊዜ ተጠቅሶ ይገኛል። (ይህኛው በመጽሐፈ አስቴር ውስጥ የተጠቀሰው ስምንተኛ ድግሥ (ግብዣ) ነው። አይሁዳውያን ሲያዝኑና ሲጸሙ ቆይተዋል፤ አሁን ግን በድስ ይፈነጥዙ ነበር።

ልዩነት ያመጣው በድንጋጌው መጻፉ ወይም ወደ የክፍለ ሀገሩ የመበተኑ አልነበረም። ልዩነት ያመጣው አይሁዳውያኑ ድንጋጌውን አምነው መቀበላቸው ነበር። ሕይወታቸው የለወጠው በመርዶክዮስ ቃላት ማመናቸውን ነበር። ተስፋ፤ ደስ ና ሰላም ነበራቸው፤ ምክንያቱም፤ ጠቅላይ ሚኒስቴሩ ባለው ላይ ምነት ስነበራቸው ነው። «የተስፋ አምላክም በመንፈስ ቅዱስ ይል በተስፋ ንድትበዙ በማመናችሁ ደስ ንና ሰላምን ሁሉ ይመላባችሁ» (ሮሜ 15:13)። «ከምድር አሕዛብ ብዙ ሰዎች አይሁድ ሆኑ» (አስቴር 8:17) የሚለው ዓረፍተ ነገር የተለያየ ትርጉም ተሰጥቶ ል። ዋናው ትርጉሙ በግዛቱ ውስጥ የነበሩት ብዙዎች አሕዛብ አረመኔያዊ ሃይማኖታቸውን በመተው የአይሁድ ምነት ተከ ዮች ሆኑ ማለት ነው። ነገር ግን አይሁዶች ከኢየሩሳሌም ርቀው ስለነበሩና በካህናቱም አገልግሎት ምክንያት፤ ነዚህ «የተለወጠ» አሕዛብ ሙሉ በሙሉ ወደ አይሁድ ምነት ሊቀላቀሉ አልቻሉም። ቆየት ብሎ « ግዚአብሔርን የሚፈሩ» ወይም « ግዚአብሔርን

የሚያመልኩኛ በመባል የ ወቁ ሆኑ (የሐዋ. 10:2፤ 16:14፤ 18:7)።

ኔ ንደሚመስለኝ ዓረፍተ ነገሩ በግዛቱ ውስጥ የነበሩ ብዙ አሕዛብ ከአይሁዶቹ ወገን ሆኑና በተግባራቸው አይሁዶችን ለመምሰል ሞክሩ ማለቱ ነው። አይሁዶች ጠላቶች ቢኖሯቸውም ከአይሁዶች ጋር ለመ የት አላፈሩም።

ፕሬዚዳንት ሬጋን ጥይት ተተኩሶባቸው ለቀዶ ሕክምና በተ ዘጋጁ ጊዜ፤ ለሕክምና ቡድኑ በቀልድ ንዲህ አሉ፡- «ሁላችሁም ረጥብሊካኖች ንደምትሆኑ ተስፋ አደርጋለሁ።» ከዶክተሮቹ አንዱ ንዲህ ሲል መለሰላቸው፡- ሚስተር ፕሬዚዳንት፤ ዛሬ ኛ ሁላችን ረጥብሊካኖች ነን።» የመርዶክዮስ አዋጅ በወጣ ጊዜ፤ በፋርስ የነበሩት የብዙዎች ሰዎች ሁኔ ንደዚህ ነበር፡- «ዛሬ፤ ኛ ሁላችን አይሁዳውያን ነን።»

መጽሐፈ አስቴር የሚከፈተው አይሁዳውያን በጣም ዝቅተኛ የሕይወት ሪክ ንደ ነበራቸው በመናገር ነው፤ አስቴር ና መርዶክዮስ ብሔራቸውን ንኳ ስከማይናገሩበት ድረስ ሁኔ ው የከፋ ነበር። አሁን ግን አይሁዶች በዘራቸው ይኮራሉ፤ ግዚአብሔር ደግሞ ሌሎቹን ወደ ምነ ቸው ንዲሳቡ በማድረጉ ደስ ተ ሰኝተውበ ል! አረመኔ አሕዛብም ንኳ ግዚአብሔር ሕዝቡን ግሩም በሆነ መንገድ ሲንከባከባቸው ማየት ችለዋል።

ወንጌላዊ ቢሊ ሳንደይ ንዲህ ብሎአል፡- «በሃይማኖትህ ደስ ከሌለህ፤ በሆነው ቦ ክርስትናህ ቀዳዳ አለው ማለት ነው።» የአሁኖቹ የክርስትና ምነት ተከ ዮች የጌ ደስ በብዛት ቢያሳዩ፤ ምናልባት ከ ምነት ውጭ ያሉቱ ወደ ቤተ ክርስቲያኒቱ ይሳቡና የወንጌሉ መል ክትን ለመቀበል ፈቃደኞች ይሆኑ'በር።

መሞከሩ አይከፋም።

ለግል ምልክ ወይም ለቡድን ውይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. «ብዙዎቻችን ስለ መሥዋዕነት የምናውቀው የቃሉን ፊደል አጻጻፍ ብቻ ነው» በሚለው አባባል ትስማማለህን? አብራራ።

2. ዲያብሎስ ቤተ ክርስቲያን መጸለይ ንድ ቆም የሚፈልገው ለምን ይመስልሃል?

3. በአስቴር 8 ውስጥ የተከሰተው ግዚአብሔር ለአብርሃም ከገባለት ተስፋ ቃል ጋር የሚዛመደው ንዴት ነው?

4. የዛሬይቱ ቤተ ክርስቲያን ከመርዶክዮስ ና ከተላላኪዎቹ ምን ልትማር ትችላለች?

5. ግዚአብሔር የሮሜ 6:23ን ሕግ አይለውጠውም፤ ነገር ግን ጢአተኞችን የሚያድንበት ምን ሌላ ሕግ አውጥቶአል?

6. የመርዶክዮስ ድንጋጌ ምን ውጤቶች ነበር ያመጣው?

7. በመጽሐፈ አስቴር ክንዋኔዎች አማካይነት የአይሁዶች ስሜቶች ንዴት ተቀየሩ?

8. በክርስቲያንዊ ደስ ህ ኢ-አማንያን ወደ ኢየሱስ የሚሳቡ ይመስልሃልን?

9. የሀብት ምንጮች ዕንቅፋት ባይሆኑብህ፤ ዓለምን ወደ ክርስቶስ ንድትለወጥ ለመርዳት ል ደርገው የምትወድደው ምንድን ነው?

10. ከቡድንህ ንዲረዳህ የምትፈልገው ማንን ነው? ወደ ክርስቶስ ል መጣቸው የምትፈልገው የተለዩ የሰዎች ቡድኖች አሉን? ነማን ናቸው?

ግዚአብሔር ቃሉን ያከብራል

(አስቴር 9-10)

(ሁኔ ዎች ተገልብጠው፤ ግልባጮቹ የተዘረጉበት)

«በ ርስዋ ሰላም ሰላም ይሆንላችኋልና ወደ ርስዋ ላስማረክን ጁታ ከተማ ሰላምን ፈልጉ፡፡» ይህ በነቢዩ ኤርምያስ በኩል ግዚአብሔር ለአይሁዳውያን የሰጣቸው ምክር ነበረ (ኤር. 29:7)፤ ነርሱም በአብዛኛው ምክሩን ጠበቁት፡፡ በአሕዛብ ላይ ጦርነት ያወጁ አይሁዳውያን አልነበሩም፤ ነገር ግን በአይሁዳውያን ላይ

ጦርነት ያወጁ አሕዛብ ነበሩ!

«የጥፋቱ ቀን» ለአይሁዳውያን ደረሰባቸው፤ በግዛቱ ውስጥ ለነበሩ ምርጥ የ ግዚአብሔር ሕዝብን ለማረድ በሐማ ድንጋጌ ቀን ቀጠሮ ይዞ የነበረበት ቀን ደረሰ።

ነገር ግን የመርዶክዮስ ድንጋጌ ያንን «የጥፋቱ ቀን» ወደ «ደ ንነቱ ቀን» ለወጠው። አይሁዳውያን ጠላቶቻቸውን ለመቋቋም ፈቃድ ነበራቸው፤ ለግጥሚያው ዝግጅት የሚሆናቸውም ዘጠኝ ወራት ተስጥቶአቸው ነበር። በግዛቱ የነበሩ የአይሁዳውያን ጠላቶች ድል ናደርጋለን ብለው ጎስፋ አድርገው ነበር፤ ነገር ግን «ሁኔ ሆች የተገላበጠሽ ሆኑና አይሁዶች በጠላቶቻቸው ላይ ድልን ተ ቀናጁ» (አስቴር 9:1)።

1. ማረጋገጫ፡- የአይሁዶችን መፈራት (አስቴር 9:1-16)

አይሁዳውያን ወንዶች ተደራጅተውና ጥቀው ነበር፤ ነርሱንም ቤተሰቦቻቸውንም ለማጥቃትና ንብረ ቸውን ለመዝ ረፈግ የሚሞክረው ጠላትን ለመግጠም ተዘጋጅተው ነበር። ግዚአብሔር ግን ከሰይፎቻቸው የበለጠ መሣሪያ ሰጥቶአቸው ነበር፤ ምክንያቱም፤ «አይሁድን መፍራት ስለወደቀባቸው» ነው (አስቴር 8:17፤ 9:2)። ይህም፤ ግዚአብሔር ሕዝቡን ንዳይዋጉዋቸው ብሎ በአሕዛብ ልብ ውስጥ ንዲገባ የላከው ፍርሃት ነበረ።

ይህ፤ ያዕቆብ ከሴኬም ወደ ቤቴል ሲጓዝ ስላጋጠመው ገጠመኝ ያስ ውሰናል። «ተነሥተውም ሄዱ፤ የ ግዚአብሔርም ፍርሃት በዙሪያቸው ባሉት ከተሞች ሁሉ ወደቀ፤ የያዕቆብንም ልጆች ለማሳደድ አልተከተሉአቸውም» (ዘፍጥረት 35:5)። የ ስራኤል ወደ ተስፋዪቱ ምድር ሲገቡ ፊት ፊ ቸው የሄደው ፍርሃት፤ ራሱ ነበር። «ከሰማይ በ ች ባሉ አሕዛብ ሁሉ ላይ ማስደንገጥህንና ማስፈራትህን እስድድ ዘንድ ዛሬ ጀምራለሁ፤ ወሬህን በስሙ ጊዜ በፊትህ ይነቀጠቀጣሉ፤ ድንጋጤም ይይዛቸዋል» (ዘፃግም 2:25፤ ደግሞም 11:25ን ተመልከት)። ረዓብ ስራኤልን በመፍራት በከነዓን ያሉት ሕዝቦች መፍዘዛቸውን

ለሁለቱ አይሁዳውያን ሰላዮች ነገረቻቸው (ኢያሱ 2:8-11፤ 5:1፤ 9:24)፤ ፍርሃቱም ደግሞ ስራኤላውያን ድል ንዲያደርጉ ረድቶአቸዋል።

በዛሬይቱ ዓለማችን ያሉት ሰዎች ችግር «በዓይኖቻቸው ፊት ግዚአብሔርን መፍራት» ስለ ሌለ ነው (ሮሜ 3:18)። ፈርዖን «ቃሉን ሰማ ዘንድ . . . ግዚአብሔር ማን ነው?» (ዘጸአት 5:2) ንዳለው ሰዎች ንደዛው ያሉ ናቸው። ነገር ግን፤ ግዚአብሔር ንዲፈሩ የሚያደርጋቸው በ ግዚአብሔር ሕዝብ አንዳች ነገር አይተዋልን? አንድን የውጭ ሰው ከጉባዔዎቻችን ውስጥ በአንዱ ተገኝቶ በግንባሩ ተደፍቶ ግዚአብሔርን ንዲያመልክ የሚያደርገውና « ግዚአብሔር በ ውነት በመካከላቸው ነው» (1ኛ ቆሮ. 14:25) ንዲል የሚያደርገው በ ግዚአብሔር ሕዝብ መካከል ንዲህ ዓይነቱ አምልኮ ይኖር ይሆን?

ፈሪህ ግዚአብሔር ግዚአብሔርን የሚፈሩና በተስፋውም የሚያምኑን ሰዎች ይጠብቃቸዋል። አይሁዶች የመርዶክዮስን ድንጋጌ ስላመኑት፤ አዲስ ድፍረት አገኙና ጠላ ቸውን አልፈሩም፤ ድፍረ ቸው ንደው በጠላ ቸው ልብ ፍርሃትን ከተተላቸው። (ፊልጵ. 1:28ን ተመልከት።) ንጉሥ ኢዮሣፍጥ ወደ ጦርነት ከመሄዱ በፊት፤ ግዚአብሔር ለ ርሱ የሰጠው መል ክት ንዲህ የሚል ነበረ፡- «በአምላካችሁ በ ግዚአብሔር መኑ፤ ትጸኑማላችሁ፤ በነቢያቱም መኑ፤ ነገሩም ይሳካላችኋል» (2ኛ ዜና 20:20)። ይህ አሁንም የአዋቂነት ምክር ነው።

ለአይሁዶች ድልን ያገኛልቸው የዚሁ ፍርሃት ሌላም ሁኔ ነበረው፤ ይኸውም ሕዝቡ መርዶክዮስን ይፈሩ ነበር (አስቴር 9:3)። በአገሩ ሁሉ የነበሩ ልዑላን፤ አስተዳዳሪዎች፤ ገዢዎች፤ የንጉሡ መከራከሪያ ሳይቀሩ መርዶክዮስን ስለ ፈሩት ከፋርሳውያን ራሳቸውን ንዲከላከሉ ለአይሁዶቹ ድጋፍ ሰጡአቸው። ግዚአብሔር ለመርዶክዮስ ከፍተኛው ሥልጣኑን ና ላቅ ክብሩን ሰጠው፤ መርዶክዮስ ደግሞ ሥልጣኑን የ ግዚአብሔርን ፈቃድ በማድረግ ላይ አዋለው። የዘመኑ ክርስቲያኖች በዲሞክራሲያዊና ብዙኀን ተቻቸለው በሚኖሩበት ብ

ረተሰብ ውስጥ የ ራሳቸውን ምነት የሚያራምዱበት ከ ምነ ቸው ጋር የሚባረሩትን የሚያወድሙበት የፖለቲካ ሥልጣንን ማግኘት አይችሉም። መርዶክዮስ ቃሉ ሕግ በሚሆንለት መንግሥት፤ ጠቅላይ ሚኒስቴር ሆኖ ነበረ።

የዛሬውኑ ክርስቲያኖችም ቢሆኑ የ ግዚአብሔር ይል ንደሚ ይ ና ጠላት ከማጥቃቱ በፊት ሁለቱ ንዲያስብ በሚያደርገው አኗኗር በ ምነ ቸው ጸንተው መኖር ይችላሉ። ይህ መሆኑ ቀርቶ፤ አምላክ የለሽዋ ዓለም ቤተ ክርስቲያኒቱን በመፍራት ፈን ፤ ቤተ ክርስቲያኒቱ ዓለምን ፈር ሁለቱን መለየት ስኬያስቸግር ድረስ ከዓለም ጋር ተመሳስላ በመኖር ላይ ትገኛለች።

የዛሬዬቱ ቤተ ክርስቲያን፤ ንደ ጨረቃ የተዋበች ንደ ፀሐይም የጠራች ዓላማ ይዞ ንደ ተሰለፈ ሠራዊት የም ስፈራ» (መ ልየ መ ልይ 6:10) አይደለችም። «ጉስቋላና ምስኪንም፤ ድኻም ዕውርም፤ የተራቆትህም መሆንህን ስለማ ውቅ» (ራ ይ 3:17) ንደ ተባለው ያለች ናት። ይህም ኛን አባሎ ን ሲያመለክት፤ የጦር ምርኮኝነ ችንንም ይገልጻል። ማራኪዎች መሆናችን ቀርቶ የጦር ምርኮኞች/ ስረኞች ንሆናለን! ዓለም ጌ ን አለመፍራትዋ የሚደንቅ አይደለም።

«በለው ልማድ ምንም ንኳ የምንመላለስ ብንሆን፤ ንደ ሰው ልማድ አንዋጋም፤ የጦር ዕቃችን ሥጋዊ አይደለምና» (2ኛ ቆሮ. 10:3-4)። በጦር ሜዳ ንድትጓበት ብላ ቤተ ክርስቲያኒቱ የዚሁ ዓለም ጦር መሣሪያ ጥቅም ላይ በዋለችበት ቍጥር፤ ውጤቱ አውዳሚ ባይሆንም አሳፋሪ ሆኖአል። ሙሉውን የ ግዚአብሔር ዕ ቃ ጦርን መልበሱ (ኤፌ. 6:10 ና ቀሪዎቹን ቍጥሮች)፤ በጸሎትም በ ግዚአብሔር ቃልም ላይ በመ መን (የሐዋ. 6:4)፤ ክርስቲያኑ ወ ደር በድፍረት ና በ ምነት ወደፊት ሊመርሽ ይችላል።

አይሁዶቹን ያጠቁ ፋርሳውያን በመሠረቱ ከአማሌቃዊው ሐማ ጋር ይተባበሩ ነበር፤ ናም ይህ የ ግዚአብሔር ጠላቶች ንዲሆኑ

አደረጋቸው (አስቴር 9:5)። አይሁዳውያን ነዚያን ያጠቁዋቸውን በማረዳቸው ሳኦል አላደርገውም ያለውን ብቻ ነበር ያደረጉት (1ኛ ሳሙ. 15)።

በአስቴር 9:5-15 ውስጥ፣ ከሹሻን (ሱሳን) ዘገባ ተሰጥቶናል፤ በቍጥር 16-17 ውስጥ ደግሞ፣ በሌሎች የግዛቱ ክፍሎች ምን ንደ ተከሰተ ተጨማሪ ወሬ ተሰጥቶአል። በሁለት ቀናት ግጭት ወቅት፣ አይሁዳውያን በሱሳ ብቻ ስምንት መቶ ጠላቶቻቸውን ገድለዋል (ቍ. 6፣15)። ይህን ያህል ብዛት ያላቸው ፋርሳውያን፣ አስቴር ና መርዶክዮስ የሚኖርባት የንጉሡ ከተማ በሆነችው፤ ደፍረው አይሁዳውያንን ማጥቃቸው የሚደንቅ ነው። ነዚህ ሰዎች ምናልባት የሐማ ማኞችና በቸሮ ው የሚተዳደሩ ሊሆኑ ይችላሉ። አሁን ግን ጀግናቸው በመውደቁና ሀብቱም አብሮት በመጥፋቱ ምክንያት ተናድደው ነበር።

አጥቂዎቹ አይሁዶች አልነበሩም፤ ጦር መሣሪያን አንሥተው አይሁዶቹን ያጠቁ አሥሩ የሐማ ወንዶች ልጆች ነበሩ፤ አሥሩም ተሰየፉ። ለጠላት ማስጠንቀቂያ ይሆንም ዘንድ የአሥሩ ልጆች ሬሳዎችም በአባ ቸው በሐማ መስቀያ ግንድ ተሰቀሉ። (በዕ ብራውያን መጽሐፍ ጥቅስ ውስጥ በገጹ ላይ የአሥሩ ልጆች ስሞች ንደ መስቀያ የሚመስል ቅርጽን በማስመስል ተጽፈዋል።) የአሥሩ ሬሳዎች በሐማ መስቀያ ግንድ ያለው ትዕይንት ፋርሳውያን አይሁዶቹን ከማጥቃት ያግዳቸዋል ውጤቱ ደግሞ ሕይወትን ያተርፋል።

አንዳንድ ማብራሪያ ሰጭዎች የአስቴር ጥያቄ በቍጥር 12-13 ውስጥ ያዩት በ ርስዋ በኩል የመበቀል መንፈስ ማረጋገጫ ዋቢ ንደ ነበረ ነው፤ ጉዳዩ ግን ንደዚያ አልነበረም። የሐማ ብርቱው ድጋፍ በዋናው ከተማ ውስጥ ነበረ፤ ለ ርሱ የሰገዱና ከ ርሱ ቸሮ ዎች ያገኙ ሰዎች የሚኖሩት በዚሁ ከተማ ውስጥ ነበር። አንድ ላይ በመሰባሰብ ሥል ቸውን ለመቀየስ ይኸው ከተማ ቀላል ስለነበረ፣ አስቴር ግን፣ ነርሱ ድጋሚ ቸግር ንዳይፈጥሩ ከ ነርሱ አንድም በሕይወቱ ንዳይቀር ማረጋገጥ ፈለገች። ምናልባት የሐማ ደጋፊዎች ንደ ገና በቀጣዩ ቀን አደጋ ለመጣል

ዐቅደዋል የሚል ከአንድ የግል መረጃ ክፍል አግኝቶ፤ የአይሁዶችን ራስን የመከላከል መብቱ ንዲራዘም አርጤክስስን ንድትጠይቅ ገፋፍቷት ይሆናል።

በሌሎች የአገሩ ክፍሎች የነበሩት አይሁዶች፤ በአንድ ቀን ሰባ አምስት ሺህ ጠላቶች ገደሉ፤ ይህ የሚያሳየው ምን ያህሉ ሰዎች አይሁዶችን ይጠሉ ንደ ነበርና ሊያጠፏቸውም ይፈልጉ ንደ ነበሩ ነው። ላይ የተጠቀሰው ግድያ ሲሰላ፤ በ ያንዳንዱ የአገሩ ክፍል ግዛት ስድስት መቶ ሰዎች ያህሉ ተገደሉ ማለት ነው። በግዛቱ የነበሩ አይሁዶች በቊጥር የተበለጡ ስለ ነበሩ፤ ድላቸው በ ርግጥ ለ ምነ ቸው ና ለጀግንነ ቸው መ ሰቢያ የሚሆን ነበ ረ።

በዘገባው ንደ ተጠቀሰው፤ አይሁዶች ወደ ብዝበዛው ውስጥ ጃቸውን ንዳልዘረጉ ሦስት ጊዜ ተነግሮአል (ቊ. 10፤ 15-16)። ንጉሥ ሳዖል መንግሥቱን ያጣው ከጠላቶቹ የማረካቸው ነገሮችን በመውሰዱ ነበር (1ኛ ሳሙ. 15:12-23)፤ አይሁዶች ደግሞ የ ርሱን ስሕተት አልደገሙትም። የሀብት አሳዳጆች አልነበሩም። ራሳቸውን ለመጠበቅና በግዛቱ በደ ና ለመኖር መብ ቸውን ለማ ረጋገጥ ነበረ የፈለጉት። ልብ በል፤ አይሁዶች የገደሉ ነርሱን ለማጥቃት የፈለጉትን ብቻ ነበር፤ አይሁዶች ነገር ቈስቋሾች አልነበሩም።

2. በዓልን ማክበር፡- የአይሁዳውያን ድግሥ (9:17-32)

አንዲት አገር (ወይም ቤተ ክርስቲያን) ጀግኖ ን ና የምሪት ክንውኖችን ጠብቀው ያኖሩትን መርሳትዋ አሳዛኝ ነው። የቀድሞ ትውልዶች የ ገሉለትና የተሠወለትን በረከት አንድ አዲስ ትውልድ መጥቶ ሳይለፉ መውሰዱ ምንኛ ቀላል ነው! ግዚአብሔር ስራኤልን ከጥፋት በማዳኑ ለልጆቻቸው ማስ ወሻ ይሆን ዘንድ አይሁዳውያን የፋሪም በዓል (ድግሥ) አቋቋሙ ንጂ አልተሳሳቱም።

ፋሪም ክርስቲያናዊ በዓል ባይሆንም፤ ክርስቲያኖች በ ርግጥ ከአይሁዳውያን ወዳጆቻቸው ጋር ሆነው ማክበር ይገባቸዋል፤

ምክንያቱም፤ መንፈሳዊ በረከት ሁሉ የመጣልን በአይሁድ አማካይነት ስለሆነ ነው። አይሁዳውያን ለዓለም የ ውነተኛ ሕያው ግዚአብሔርን፤ የመጽሐፍ ቅዱስን ና የአዳኙን ውቀት አበርክተዋል። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አይሁዳውያን አማኞች ነበሩ፤ ደግሞም ሚስዮናውያን ነርሱ ነበሩ። በፋሲካ፤ በአይሁዶች በዓል ቀን የሞተው ኢየሱስ፤ ራሱ አይሁዳዊ ነበረ፤ በሌላው የአይሁዶች በዓል ቀን ደግሞ ከሞት ተነሣ፤ በመጀመሪያ የፍሬዎች በዓል ቀን መሆኑ ነው። መንፈስ ቅዱስ ከሰማይ የወረደውና በአንድ የአይሁድ ስብስብ አማኞች ላይ ያረፈው በአይሁድ በዓል፤ በበዓለ ጴጥጦቅስጤ ነበር። «መዳን ከአይሁድ ነው» (ዮሐንስ 4:22)። አይሁዶች ባይኖሩ ኖሮ፤ ቤተ ክርስቲያን አትኖርም ነበር።

ትርጉም ያለው ባህል ምንም ስሕተት የለበትም። ቤተ ክርስቲያኒቱ ሁልጊዜ ልትጠፋ አንድ ትውልድ የቀራት ናት፤ ግዚአብሔር ለአባቶቻችን ና ለ ኛ ያደረገልንን፤ ለልጆቻችን ና ለልጅ-ልጆቻችን ካስተላለፍነው፤ ቤተ ክርስቲያኒቱ በጭካኔ ና በድንቁርና ትሞ ለች። «ልጆቼ ሆይ ኑ፤ ስሙኝ፤ ግዚአብሔርን መፍራት አስተምራችኋለሁ» (መዝ. 33/34/11)። ባህል ቀስ በቀስ ወደ ባህል አጥባቂነት (አክራሪነት) የሚመራ ሲሆን ነው ችግር የሚመጣው። የሥነ መለኮት ምሁር ጂርስላቭ ፔሊካን «ባህል የሙ ን ሕያው ምነት ነው፤ ባህል አጥባቂነት የሕያዋን ሙት ምነት ነው» ብሏል።

አይሁዶቹ ውጊያቸው በአዳር (መጋቢት) ወር በአሥራ ሦስተኛው ቀን ጨርሰው ቀጥሎ ባለው ቀን በዓላቸውን ሲያከብሩ ዋሉ። ነገር ግን፤ ሹሻን (ሱሳ) የነበሩት አይሁዶች በአሥራ አራተኛው ቀን ላይ ገና ራሳቸውን በመከላከል ላይ ስለ ነበሩ፤ ስክ አሥራ አምስተኛው ቀን በዓላቸውን አላከበሩም ነበር። መጀመሪያ ላይ፤ አይሁዶቹ በድላቸው አንድ ላይ ነበሩ በበዓለ ክብራቸው ግን ተለያዩ። ልዩነትን ያስከተለው በከተማው ውስጥ መኖር ና በገጠር መኖር ነበር። መርዶክዮስ፤ ቆየት ብሎ አይሁዶቹን ሁሉ ከወሩ በአሥራ አራተኛ ና በአሥራ አምስተኛው ቀን በዓላቸውን ንዲያከብሩ በደብዳቤ አመለከ ችው (አስቴር 9:20-22)።

በአሁኑ ጊዜ፣ በዓላቸውን ከጾም ጋር የሚያከብሩት ከወሩ በአሥራ ሦስተኛው ቀን ላይ ነው (ቁ. 31)፤ በዚሁ ቀን የሐማ መጥፎ ድንጋጌ የተሰጠበት ዕለትን ያስ ውሱ ል (3:12)። ወደ ምኩራቡ ይሄዱና መጽሐፈ አስቴር በሕዝቡ ፊት ሲነበብ ይሰማሉ፤ በዚሁ ንባብ ጊዜ የሐማ ስም በሚጠራበት ወቅት፣ ጮኽ ብለው፣ « ርሱ የተረገመ ይሁን!» ወይም «ስሙ ይጥፋ!» ይላሉ። ልጆች ልዩ የሆነ ፋሪም የሚንሿሿ ድምፅ ለማድረጊያነት ይጠቀሙበ ል።

ከወሩ በአሥራ አራተኛው ቀን ጧት፣ አይሁዶች ንደ ገና ወደ ምኩራብ ይሄዳሉ፤ የአስቴር ሪክ በድጋሚ ይነበብና ጉባኤው በጸሎት ይጠመዳል። የሙሴ ና የአማሌቃውያን ሪክም ንዲሁ ይነበባል (ዘጸአት 17:8-16)። ከዚህ በኋላ በዓሉን አክባሪዎቹ ስጦ ዎችን ና ልዩ ምግቦችን ይዘው በበዓሉ ጊዜ የሚባላ ምግብ ለመመገብ ወደየቤ ቸው ይሄዳሉ፤ በዓሉም ስከሚቀጥለው ቀን ይዘልቃል። ሁሉም አንድ ላይ ይደሰቱ ዘንድ ለድሆች ና ለተቸገሩ ሰዎች ስጦ ዎችን ና ምግብን ይልኩላቸዋል።

«ፋሪም» የተባለው ስም ፋር ለተባለው የባቢሎናውያን ቃል የብዙ ቊጥር ስም ነው፤ ፍቸው ደግሞ «ዕጣ» ማለት ነው። ምንጩ ሐማ አይሁዶቹ የሚጠፉበት ቀን ለማወቅ ዕጣ ከጣለበት ድርጊት የመጣ ነው (አስቴር 9:24፤ 3:7)። ምንም ንኳ ለዚሁ አዲስ ክብረ በዓል መለኮ ዊ ፈቃድ ባይኖርም፣ አይሁዶች በዓሉ ከትውልድ ስከ ትውልድ ንዲከበር ወሰኑ (አስቴር 9:26-28)። ለመጭው ትውልድ የበዓሉ መል ክት ንዳይጠፋ ሲባል ልጆች የፋሪምን ፍቸ ጠንቅቀው ንዲማሩት ትኩረት መስጠቱን ልብ በል።

ከአገራዊ ስሜት ና ግብረገባዊ ኩራት ዘልቆ ሄዶ ግዚአብሔር ላደረገው ክብር የሚሰጥ አምላካዊ አርበኝነት አለ። ምናልባት አንድ ክርስቲያን አርበኛ በበለጠ መንገድ ብሔራዊ በዓሉን ሊያከብር የሚችለው፣ የ ግዚአብሔርን ክንድ በ ሪክ ውስጥ ማየትና ለ ግዚአብሔር ስለ ቸርነቱ ና ስለ ምሕረቱ ምስጋና በመስጠት ጢአቱንም ይቅር ንዲልለት በመጠየቅ መሆን

ሳይኖርበት አይቀርም። ነገር ግን፤ ለዓላማ መለየት ክብረ በዓልን ተከትሎ የሚመጣ መሆን ይኖርበል። አሜሪካዊ ፖለቲከኛው መሪ አድላይ ስቲቨንስን ንዲህ ብለዋል፡- «አርበኝነት አጭር፤ የ ይለኛ ስሜት ድንፋ አይደለም፤ ነገር ግን የሰከነ የማይነቃነቅ ለአንድ ዓላማ ራስን ለዕድሜ ልክ መለየት ነው።»

ጠቅላይ ሚኒስቴር መርዶክዮስ በአገሩ ግዛት ላሉት አይሁዳውያን የመመሪያ ደብዳቤን ብቻውን ሆኖ አልላከውም፤ ሁለተኛውን ደብዳቤ በመላክም ንግሥት አስቴር ተባብራዋለች (ቍ. 29-32)። ምናልባት በክፍለ ሀገሮቹ የነበሩት ጥቂት አይሁዳውያን የመጀመሪያውን ክብረ በዓላቸው ቀን ሊለውጡት አልፈለጉም ይሆናል (ቍ. 19)፤ በአገሩ ሰላም ንዲጠበቅ ንግሥቷቱ ና ጠቅላይ ሚኒስቴሩ ሁለቱ አንድ ላይ በመሆን ሁለተኛው ደብዳቤ መጻፉ አስፈላጊ ሆኖ ተገኘ። ብዙ ጊዜ የ ግዚአብሔር ሰዎች ያደርጉት የነበረው፤ መጀመሪያ አንድ ላይ ሆነው ጠላቸውን ያሸንፉና ከዚያም በኋላ የድል በዓሉን የሚያከብሩት ርስ በርሳቸው በመዋጋት ነበር!

ይህ ሁለተኛው ደብዳቤ የሚ ወቀው «የሰላምና የ ውነት ቃላት» (ቍ. 30) ንደ ሆነ ነው፤ ደብዳቤው፤ በአይሁዶቹ መካከል መለያየት ንዳለና መስተካከል ንዳለበትም የሚመክር ደብዳቤ ነበር። አስቴር ና መርዶክዮስ የላኩት ደብዳቤዎች ብቻ አልነበረም፤ ጉዳዩ በመጽሐፉ (በቀን ማስ ወሻን) ጽፈውት ነበር፤ መርዶክዮስ መጽሐፉን ንደ ግል መዝገብ አድርጎ ይጠቀምበት ነበረ (ቍ. 20፤ 32)። መጽሐፉ የአገሩ መንግሥ ዊ መዝገብ ክፍልም ሆኖ ሊሆን ይችላል።

አይሁዳውያን በጠላቶቻቸው ላይ የተቀዳጁት የድል ሪክ በየዓመ ዊው ክብረ በዓል ጊዜ ይ ሰብ ነበረ፤ በሁለት መንግሥ ዊ ደብዳቤዎች ተመዝግቦ ነበረ፤ በመጽሔት ላይ ተጽፏል፤ በመጨረሻም በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ ተካትቶአል! ይህ፤ ሪክ ሊረሳንና፤ ንደ ጥንት አቱናውያን «በአንዳች ነገር ሳይሆን፤ ወሬን በማውራት ወይም ደግሞ አዲስ ነገርን በመስማት» ጊዜውን የሚያባክንና (የሐዋ.

17:21) ዘመናይ «ጣል- ባዩ ብረተሰባችን» ምንኛ ይወቀስበት! ፈላስፋው ጆርጅ ሳን ያና «ያለፈውን ጊዜ የማያስ ውሱ ንደ ገና ሊኖሩበት ተፈርዶባቸዋል» ማለ ቸው ትክክል ብለዋል።

3. ድገት፡- የመርዶክዮስ ዝና (10:1-3)

ይህ አጭር ምዕራፍ መርዶክዮስ፣ ከ ርሱ በፊት ንደ ነበረው ንደ ሐማ ሳይሆን፣ ሥልጣኑን ንጉሡን ለማገልገልና አይሁዳውያንን ለመርዳት ተጠቀመበት። አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ወደ ከፍተኛ ሥልጣን ሲወጡ፣ ሥር መሠረ ቸውን ይረሱና የተራዎቹን ሰዎች ፍላጎት ችላ ይላሉ። መርዶክዮስ ንደ ነዚያ ዓይነት ሰው አልነበረም። ምንም ንኳ ፖለቲካዊ ሥራዎቹ በአገሩ መንግሥ ዊ የ ሪክ መዝገብ ቢሰፍርም፣ ለሕዝቡ ያደረገው መልካም ነገር በ ግዚአብሔር ተመዝግቦል ል፤ ሽልማትም ያገኘበ ል።

ደራሲው የንጉሥ አርጤክስስ አዲሱ የግብር መርሐግብር ለምን ነበረ የጠቀሰው? ይህ ከመርዶክዮስ ና ከአይሁዳውያን ጋር ምን ግንኙነት አለው? አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ይህንን አዲስ የግብር አከፋፈል ዘዴ የቀየሰው መሐንዲሱ መርዶክዮስ ነበር ብለው ያስባሉ፤ ግብሩ ያስፈለገው ለጦርነት ና ለወረራ ሲባል የሚወጣውን ወጪ ለመሸፈን የመንግሥት ሀብት ገቢ ምንጭ ንዲሆን ነው ይላሉ። አሁን ግን በአገሩ ሰላም ሰፍኖ ስለ ነበር፣ አይሁዶች መሥራት ይችሉ ነበር፤ ገንዘብም ያገኙ ነበር፤ በልጽገውም ነበር፤ የአይሁድ መበልጸግ ደግሞ የአገሩን ብልጽግና በአጠቃላይ አሳድጎት ነበር። ከዚያ ብልጽግና ዙፋኑ ተካፋይ መሆን ንደሚገባው መርዶክዮስ ለንጉሡ አስ ውሰው። በመሠረቱ፣ አይሁዳዊት የሆነችው አስቴርን የመረጣት ንጉሡ ነበር፤ አይሁዳዊውን መርዶክዮስን ንዲያድግ ያደረገውም ንጉሡ ነበር፤ ሦስቱም አንድ ላይ ሆነው አይሁዶችን ከጥፋት ያዳኑ ነርሱ ነበሩ። ስለዚህ፣ በግዛቱ ውስጥ ያሉት አይሁዶቹም ሆኑ አሕዛብ ለንጉሣቸው ግብርን የመክፈል ግዴ የለባቸውምን?

ነገር ግን የዚሁ ምዕራፍ ዋናው መል ክት ግዚአብሔር

አይሁዳውያንን ንዲረዳ አሁንም መርዶክዮስን መጠቀም አለማቋረጡ ነው። አይሁዶች በባዕድ አገር ንግዶች ነበሩ ለችግር ና ለበደልም ሁሉ ተጠቂ ነበሩ። መርዶክዮስ በደንብ መያዛቸውን ተቈጣጠረ። የመጽሐፉ መጨረሻ ቃላት በተለያዩ ሁኔታዎች ተተርጉመዋል። «ዘ አውቶራይዝድ ቨርሻርን» የተባለው ቅጅ፣ «ለዘሩም ሁሉ በደ ና ተናገረ» ይላል፤ የሚያሳስበው፣ ርሱ አይሁዶችን ማበረ ቱንና ያንዳንዳቸው በሰላም ንደያዛቸው ነው። «ዘ ኤን አይ ቨ» የተባለው ደግሞ ንዲህ ይነበባል፡- «ስለ አይሁዳውያን ሁሉ ደ ንነት ተናገረ።» ይህም የሚያመለክተው፣ በግዛቱ ውስጥ አይሁዳውያንን የሚቃወሙና የሚያስፈራሩ ይሎች ገና ንደ ነበሩ ነው፤ ነገር ግን መርዶክዮስ ነርሱን ወክሎ በችሎት ተገኝቶ ተከላከለላቸው። «ለሕዝቡ የተቻለውን ሁሉ መልካም አደረገ፤ በቤተ መንግሥቱም ከሁሉም ጋር ወዳጅ ነበረ።»

የአስቴር መሳጩ ድራማ አልቋል፤ በረከቶቹ ግን ይቀጥላሉ። ግዚአብሔር ኛ ዛሬ መጽሐፍ ቅዱስ ና አዳኝ ይኖረን ዘንድ የአይሁድ ሕዝብን ጠበቀ።

አሁን የ ኛ ሥራ ለዓለም ሁሉ ስለዚህ አዳኝ መንገር ና በሚቻለን መጠን ብዙ ሰዎችን ወደ ጌ ማምጣት ነው። ኛ የንጉሡ ተላላኪዎች ነን፤ መል ክቱን ለማዳረስ ንዳንቦዝን ጠንቀቅ ንበል።

አስቴር ያንን ሁለ ዘመናት አልፋ ጆ ን በመዘርጋት ከዛሬዎቹ ም መናን ጋር ጅ ለ ጅ ተያይዞ ቤተ ክርስቲያኒቱን፡- የተሰጠሽ ሁኚ! ያለቻት ነው።

ለግል ምልክ ወይም ለቡድን ውይይት የሚሆኑ ጥያቄዎች

1. አሕዛብ አይሁዶችን የፈሩ ለምንድን ነበር?
2. «አምላክ የለሿ ዓለም ቤተ ክርስቲያኒቱን በመፍራት ፋን ፣ ቤተ ክርስቲያኒቱ ዓለምን ትፈራ ለች።» ትስማማለህን? አብራራ።
3. የዛሬዬቱ ቤተ ክርስቲያን ጦርነቷን ለማካሄድ የዓለም ጦር መሣሪያ ለመጠቀም የጣረች ያለች ይመስልሃልን? ምሳሌዎችን

ስጥ።

4. ቤተ ክርስቲያኒቱ ምን ዓይነት ጦር መሣሪያ መጠቀም አለባት?

5. «ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜ ልትጠፋ አንድ ትውልድ የቀራት ናት።» ይህ ለአንተ ምን ትርጉም ይሰጥሃል?

6. አይሁዳውያን ያከበሩት የፋሪም ድግሥን አስረዱ።

7. ክርስቲያኖች የሚያከብሩት «በዓላት» ምንና ምን ናቸው? ለ ግዚአብሔር በረከት የሚሆን የግልህ ወይም የቤተሰብህ በዓል አለህን?

8. መርዶክዮስ ና አስቴር ለ ግዚአብሔር የነበራቸውን መስጠት አስመስክረዋል። ለክርስቶስ ያለን መስጠትን የምንገመግምባቸው አንዳንድ መመዘኛዎች ምንና ምን ናቸው?

9. መጽሐፈ አስቴር የሮሜ 8:28 ጥሩ ማብራሪያ የሚሆነው ንዴት ነው?

10. የአስቴር ምሳሌ ክርስቲያን ሴቶች ሁሉ ሊከተሉት ያለባቸው ንዴት ነው?

ማስ ወሻዎች

1. በ1ኛ ዜና 2:13-15 ውስጥ፣ ሴይ ሰባት ወንዶች ልጆች ንደ ነበሩት ጸሐፊው ይጠቅሳል፤ ይህ ግን ስሕተት ወይም ተቃራኒ አይደለም። ስሙ ያልተጠቀሰው ልጅ የሞተው ሳያገባ መሆኑን አለበት ወይም ዝርያ የሌለው ሊሆን ይችላል። በዚህ ምክንያት፣ ከትውልድ መዝገብ ስሙ ሳይጻፍ ቀርቷል።

2. ሄሮዶስን ተመልከት፣ ሪኩ፣ መጽሐፍ ሞህህ፣ ክፍል 8።

3. በዚሁ ርስ ከቀረቡት ዋና ትምህርቶች የቤተ ክርስቲያኒቱ ሴት ልጆች (አውተርስ ኦፍ ዘ ቸርች) የሚለው ነው፤ አቅራቢዎቹም ሩት ኤ. ክር ና ወልተር ላይፈልድ ነበሩ (ዞንደርቫን፣ 1987)። ንዲሁም ኤ. ዲክሺነሪ ኦፍ ውመን ኢን ቸርች ሂስትሪ፣ ባይ ሜሪ ኤል. ሀማክ (ሙዲ ፕረስ፣ 1984ን ተመልከት)።

4. «ፍላጻዎቹን ማወዛወዝ» በዘመናችን «ግሮችን መምዘዝ» ንደ ማለት ነው። ፍላጻዎቹ ተግባር ላይ ሊውሉበት የሚቻለውን ምልክት ተደርጎባቸዋል። «ምስሎችን ማማከር» ከ ነርሱ ጋር ይዞአቸው ከሚሄዱት የጣዖት አማልክት ርዳ ን መፈለግ የሚመለከት ነገር ነበር። «ጉብቱን መመርመር» የሚለው አንድ ንስሳን ለመሥዋዕት ማቅረብና ከጉብቱ ቅርጽ ና ምልክቶች መመሪያዎችን ማግኘት ነው።

5. ሀድሰን ቴይለርን ና ዘ ቻይና ኢንላንድ ሚሽን፡- የ ግዚአብሔር ሥራ ድገት (ዘ ግሮውዝ ኦፍ ኤ ዎርክ ኦፍ ጎድ፣ 31-32።) የተባለውን ተመልከት።

6. አልባሳቱን ከንጉሡ ሌላ ሰው ለብሶአቸው ስለ ነበር መርዶክዮስ የወሰዳቸው ይመስላል።

ላላቅ ጥናቶች ከመጋቢዎች መጋቢ

ዓለም አቀፋዊ ክብር ያገኙ የመጽሐፍ ቅዱስ መምህር ከሆኑት፣ ከዶ/ር ዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ ጥልቅ የሆነ ውነት፣ ጥልቅ የሆነ ሕይወት ልምድን ውሰዱ። የክርስቶስ ተክ ዮች ለሆኑት አዲስ ትውልድ አዲስ የሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናቶች መጻሕፍትን ማስተዋወቅ። ለቡድን ወይም ለግል የተሟላ ጥናት ሰጪ ሲሆኑ፣ ያንዳንዱ የዌርዝቢ የመጽሐፍ ቅዱስ ተክ ይ ጥናቶች መጽሐፍ የመረጃ ልውውጥ ጥያቄዎችን፣ ሪኮችን፣ ማብራሪያዎችን ና ተለዋዋጭ አቀራረብ አሳቦችን ያካት ል። ለአዲስ ትውልድ አንባቢዎች የሚሆን ጥልቀት ና ብልጽግናን ሁሉ ያለው የዋረን ደብልዩ ዌርዝቢ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ነው።

የዌርዝቢ መጽሐፍ ቅዱስ ተክ ይ ጥናቶች

ዋጋው ምንም ይሁን ምን የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ

ሩት/ አስቴር

ዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ

978-0-7814-4173-3

የበለጠ ለማወቅ ዴቪድ ሲ. ኩክን የፒሮባሽን ሂ. ሓቂቀ

ድረ-ገጽ ወይም የአጥቢያ ክርስቲያን መጻሕፍት መደብርን ይጎብኙ።

1፣800.323.7543. ሠሠሠ ዴቪድ ሲ. ኩክ

ለ ግዚአብሔር ፈቃድ የተሰጠህ ሆነህ ጠብቅ

አንዷ ንግዳ ና ገጠሬ ነበረች። ሌላይቱ፣ ግድ የለሽ ንግሥት፣ ለማ ውቀው ሰው የተዳረች ነበረች። ነገር ግን ሪካቸው አንድ ማዕከላዊ ነገር ነበረው። የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ ልዩ የሆነ ምነት።

ግዚአብሔር ዘላለማዊ ዓላማውን ለመፈጸም ሲል በሩት ና በአስቴር ላይ አስጨናቂ የሆኑ ሁኔ ዎችን በማምጣት ተጠቀመ። የሩት ለኑ ሚን አምላክ መስጠት ነፍስ ወከፍ ትውልድ ይሳብ ዘንድ ተጽዕኖን አሳደረ፤ ይህም የንጉሡ ዳዊት ትውልድ ሐረግ ንድሆንና ከዚህም በላይ በዋናነት የኢየሱስ ክርስቶስ የትውልድ ሐረግ በመሆን ነው። የአስቴር መ ዘዝ ደግሞ፣ ሪካቸው የጠፋ በመሰለ ጊዜ፣ ሕዝቧን ወደ ተርፍበት አቅጣጫ መራት።

ነዚህ ሪኮች ነርሱ ያደረጉትን ለማድረግ ግዚአብሔርን በብቃት መንበት ሆንን? ብለህ ንድ ስብ የሚደርጉህ ናቸው። ሪካቸውን በም ነብበት ጊዜ፣ ግዚአብሔር ማኙ መስጠትህን ንዴት ሊጠቀመው ይፈልግ ንደ ሆነ ጠይቀው።

ንዲህ በማድረግህ፣ ውድ ለሆኑት ደራሲ ና የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ፣ ለዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ ዝግጁ ለመሆን ንዲረዱህና ዋጋው ምንም ይሁን ምን የ ግዚአብሔርን ፈቃድ በማድረግ ለተ ሰጠህበት ሥራ ላይ ትውል ዘንድ ንዲያግዙህ ፍቀድላቸው።

ዶ/ር ዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ በዓለም አቀፋዊ የሚ ወቁ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ ና በቺካጎ በምትገኘው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የቀድሞ መጋቢ ናቸው። ለአሥር ዓመ ት ያህል ባክ ቱ ዘ ባይብል ከሚለው የሬድዮ ሥርጭት ጋር በመተ ባበር ሠርተዋል፤ በዚሁ ጊዜ መጀመሪያ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተ

ማሪ በመሆን፤ በመቀጠል ንደ ጠቅላይ ዳይሬክተር በመሆን አገልግለዋል። ዶ/ር ዌርዝቢ ከአራት ሚሊዮን በላይ ገበያ ላይ ውለው ከተሸጡ «ሁን» የተባሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ማብራሪያዎች ጋር በ160 በላይ ሌሎች መጻሕፍት ደርሰዋል።

ርሳቸው ና ባለቤ ቸው ቤቲ አሁን በሊንከን፤ ኔብራስካ ውስጥ ይኖራሉ።

ዌርዝቢ

የመጽሐፍ ቅዱስ ተከ ይ ጥናቶች

ዋጋው ምንም ይሁን ምን የ ግዚአብሔር ፈቃድን ማድረግ

ሩት/አስቴር

ደግሞም በዶ/ር ዋረን ደብልዩ ወርዝቢ የተደረሰ፡-

ሩት/አስቴር፡- ዋጋው ምንም ይሁን ምን የ ግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ የሚለው የተሰጠህ ሁን ከሚል ጋር የሚሄድ መጽሐፍ አለ።

ደቪድ ዊ ኩክ

አንድ ላይ ሆኖ ነፍሶችን መለወጥ

የሃይማኖት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማብራሪያ ብሉይ ኪዳን